

รหัสโครงการ 52-2-02

รายงานวิจัยสถาบัน

เรื่อง

ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตร
วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

**Trends and Situational Factors Affecting the Development of the
Information Technology Curriculum at Suranaree University of
Technology**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หนึ่งหทัย ขอผลกลาง และคณะ

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

มกราคม 2554

รหัสโครงการ 52-2-02

รายงานวิจัยสถาบัน

เรื่อง

ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตร
วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

**Trends and Situational Factors Affecting the Development of the
Information Technology Curriculum at Suranaree University of
Technology**

คณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หนึ่งหทัย ขอผลกลาง
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผู้ร่วมวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรพงษ์ พลนิกกรกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สติติย์โชค โพธิ์สอาด

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

มกราคม 2554

คำนำ

การวิจัยสถาบันมีความสำคัญและจำเป็นต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา เป็นประโยชน์ในการจัดหาข้อมูลสำหรับสนับสนุนการวางแผน การกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของผู้บริหาร การวิจัยสถาบันจึงมีหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์สถาบัน วิเคราะห์ การดำเนินงาน สภาพแวดล้อม กระบวนการของสถาบัน จัดหาสารสนเทศเพื่อการบริหาร พัฒนา นโยบายและการนำไปปฏิบัติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยสถาบัน และใช้ผลการวิจัยสถาบันเพื่อประโยชน์ในการจัดหาสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การกำหนดนโยบายของมหาวิทยาลัย ปรับปรุง พัฒนางานทั้งด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน และการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยกำหนดให้งานวิจัยสถาบันดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการวิจัยสถาบันที่ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยสถาบันจากภายนอก และกรรมการที่เกี่ยวข้องจากภายใน คณะกรรมการวิจัยสถาบัน มีหน้าที่ในการพิจารณา และรับรองความก้าวหน้าของงานวิจัยสถาบัน และรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีให้การสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยสถาบัน โดยจัดงบประมาณอุดหนุนการวิจัยสถาบันทุกโครงการ ผลการวิจัยสถาบันจึงเป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย การจะเผยแพร่ผลการวิจัยสถาบันจะต้องได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัยก่อน

มหาวิทยาลัยขอขอบคุณคณะกรรมการวิจัยสถาบัน ผู้วิจัย และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ ให้งานวิจัยสถาบันดำเนินไปได้ตามเป้าหมายทุกประการ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเช่นนี้ตลอดไป

ศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ สืบคำ
(อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ และศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาและความต้องการบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แนวคิดเรื่องหลักสูตร และแบบประเมินชีพ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เป็นการวิจัยแบบสำรวจ โดยการสำรวจเอกสารหลักสูตรและข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การแจกแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ กำหนดประชากร คือ นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ชั้นปีที่ 3 - 4 บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ผู้บริหารหลักสูตร ผู้บริหารสถานประกอบการ และนักวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผลการวิจัย พบว่า มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย จำแนกได้เป็น 3 กลุ่มวิชา คือ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ สารสนเทศศึกษา และนิเทศศาสตร์ โดยมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร และสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการมากที่สุด บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีจุดเด่น คือ สามารถมองภาพรวมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรได้ดี มีความรู้กว้าง สามารถปฏิบัติงานได้อย่างกว้างขวาง อดทน สู้งานหนัก แต่ขาดความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ คุณภาพการศึกษาของนักศึกษาลดลง ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ทันที ต้องใช้เวลาในการฝึกสอนงาน

หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยไทย ยังขาดอัตลักษณ์ที่ชัดเจน เปิดสอนตามกระแสนิยม และขาดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย คือ ปัญหาด้านการขาดแคลนอาจารย์ผู้สอน งบประมาณ ด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์สนับสนุนการศึกษา และปัญหาด้านคุณภาพของนักศึกษา

บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาวิชา คณาจารย์ประจำสาขาวิชา การบริการด้านห้องสมุด การบริการด้าน

ห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน การบริการด้านสถานที่ และหอพัก การบริหารหลักสูตร และด้านสหกิจศึกษา ที่ระดับเหมาะสม

บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประเมินคุณภาพทุกด้านของตนเองก่อนการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ระดับไม่แน่ใจ และประเมินคุณภาพของตนเองภายหลังสำเร็จการศึกษาที่ระดับมาก บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีความภาคภูมิใจต่อการศึกษาหลักสูตร วิทยาการสารสนเทศบัณฑิตในระดับมาก นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความคิดเห็นในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาวิชา และด้านคณาจารย์ ประจำสาขาวิชา การบริการด้านห้องสมุด การบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ที่ระดับเห็นด้วย โดยมีความคิดเห็นด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตร ที่ระดับไม่แน่ใจ

สถานประกอบการมีความพึงพอใจในระดับมาก ต่อบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เนื่องจากสามารถทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ดี ปรับตัวได้ดี ขยัน ตั้งใจทำงาน อดทน อหฺยาศัยดี มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ในระดับดี แต่ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ และขาดภาวะผู้นำ

การเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย จะมีแนวโน้มเปิดสอนมากขึ้น และยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ทิศทางที่พึงประสงค์ในการผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของไทย มหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงความต้องการของสังคมและประเทศ ผลิตบัณฑิตตอบสนองต่อปรัชญาของมหาวิทยาลัย มีอัตลักษณ์ที่ชัดเจน และคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ คือ มีความรู้พื้นฐานในสายงานของตนเอง มีความเชี่ยวชาญและทักษะในการปฏิบัติงาน ทำงานได้ทันทีที่สำเร็จการศึกษา มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ มีความฉลาดรอบรู้

ABSTRACT

This research aims to study the current situation and trends of the education in Information Technology and Communication (ICT) in Thailand. The study identifies preferred characteristics of ICT graduates. It also analyzes opinions of graduates and students of the School of Information Technology, Suranaree University of Technology, towards the curriculum of Bachelor's of Information Science, Suranaree University of Technology. The research framework is based on the concepts of learning environment in higher education, job market demand for ICT graduates, curriculums, and CIPP, or Context, Input, Process, and Product, evaluation model. The study employs survey research technique, including ICT curriculum document analyses, questionnaires, and interviews. The population is the third and fourth year students in the School of Information Technology, Suranaree University of Technology, program administrators, workplace managers, and ICT academic scholars.

The results suggest that university accredited ICT programs are classified into three majors: Management Information System (MIS), Information Studies (IS), and Information Communications (IC); among which MIS are the most offered program. The majority of the institutions offering the programs are state universities located in Bangkok. The strengths of the ICT graduates are: the ability to understand overviews of the IT roles in an organization; having knowledge and skills in breadth, which can be applied on a wide range of duties; and the demonstration of perseverance and hardworking. The weaknesses of the graduates are: lacking of specialized or in-depth knowledge and skills; unsatisfiable English language proficiency; lower in the student's educational equality; and lacking the ability to perform the job instantly, requiring training period.

The ICT programs being offered in Thailand are still lack of clear identities. The programs are offered in trend or by fashion, and short of clear directions. The major obstacles in the development of the nation's ICT education are the inadequacy of instructors and budgets for equipment, as well as the students' quality problem.

Graduates holding the Degree of Bachelor's of Information Science, Suranaree University of Technology, provided ratings of *appropriate* for the following items of the program: program objectives, the curriculum's structure, course contents, instructors, library and

academic resources, classrooms, audio and visual aids in classrooms, building and accommodation services, academic administration, and cooperative education.

Graduates holding the Degree of Bachelor's of Information Science, Suranaree University of Technology, provided their self-evaluation in the level of *not sure* before they started the program and *high* after they graduated. They honored for *high* for their pride of studying under the program.

Students registering for the program of Bachelor's of Information Science, Suranaree University of Technology, provided ratings of *not sure* for the following items of the program: program objectives, the curriculum's structure, course contents, instructors, library and academic resources, classrooms, audio and visual aids in classrooms, other educational service divisions, and academic administration.

Students registering for the program of Bachelor's of Information Science, Suranaree University of Technology, provided their self-evaluation in the level of *not sure* before they started the program and *high* after they graduated. They honored for *high* for their pride of studying under the program.

Workplaces are satisfied with the graduates holding the Degree of Bachelor's of Information Science, Suranaree University of Technology, in the level of *high*. The graduates can well perform the assignments. They are flexible, hardworking, dedicated, persistent, and friendly. They also have a good command of computer knowledge. However, they are low in self-confidence, leadership and English language proficiency.

The number of ICT programs offered in Thailand tends to increase and the job market still demands for the graduates from the programs. The following guidelines suggest an appropriate direction of producing ICT graduates of Thailand. The universities should consider the needs of the social the nation; produce the graduates which reflect the clear identity of the university; and employ learner-centered approach. The preferred ICT graduates are those who have enough fundamental knowledge for the duties, as well as expertise and specialized skills for the job. Besides, they should be able to perform their assignment promptly – without training, accountable, reliable, and punctual. Finally, the graduates should have god ability in thinking and analyzing, as well as are thoughtful and well-rounded.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ท

บทที่

1	บทนำ.....	1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
	1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	6
	1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
	1.5 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	8
	1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	9
2	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	2.1 สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษา และความต้องการบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....	10
	2.2 แนวคิดเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการศึกษา.....	20
	2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	41
	3.1 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
	3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	51
	3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
	3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
	3.6 การนำเสนอข้อมูล.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	
สถานการณ์ปัจจุบัน แนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย.....	55
4.1 สถานการณ์ปัจจุบันของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย.....	56
4.2 สถานการณ์ปัจจุบันแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยในทัศนะของผู้บริหารหลักสูตร ผู้บริหารสถานประกอบการ และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ.....	97
4.3 ความพึงพอใจและความคาดหวังที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีต่อบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....	130
4.4 สรุป.....	139
5	
ความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.....	144
5.1 ความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.....	145
5.2 ความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.....	208
5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.....	243
5.4 สรุป.....	250
6	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	356
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	356
6.2 อภิปรายผล.....	267
6.3 ข้อเสนอแนะ.....	273

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
รายการอ้างอิง.....	276
ภาคผนวก.....	282
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบประเมินหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (สำหรับบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการ สารสนเทศบัณฑิตรุ่นที่ 1 – 7).....	283
ภาคผนวก ข ตัวอย่างแบบประเมินหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (สำหรับบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการ สารสนเทศบัณฑิตรุ่นที่ 8 – 9).....	301
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบประเมินหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (สำหรับนักศึกษา).....	320
ภาคผนวก ง ตัวอย่างประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ประกอบการวิจัย สถานการณ์ และแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ส่ง ผลต่อการจัดหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี.....	335
ภาคผนวก จ รายชื่อมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์.....	336
ภาคผนวก ฉ รายชื่อมหาวิทยาลัยที่เปิดสอน กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ.....	349
ภาคผนวก ช รายชื่อมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา.....	363
ประวัติผู้วิจัย.....	369

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น.....	52
2	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำแนกตามมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ.....	56
3	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามมหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....	57
4	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามการสังกัดของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....	58
5	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามการเปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.....	59
6	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามลักษณะการสังกัด มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์.....	62
7	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค.....	62
8	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา.....	63
9	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา.....	65
10	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดสาขาวิชา.....	66
11	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา.....	70
12	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา.....	71
13	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะสังกัดหลักสูตร.....	73
15	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะชื่อปริญญา.....	74
16	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามลักษณะ การสังกัด มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ.....	77
17	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชา ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค.....	77
18	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชา ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะ หรือสำนักวิชา.....	78
19	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้าน ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา.....	80
20	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้าน ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดสาขาวิชา.....	81
21	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้าน ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา.....	83
22	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้าน ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชา หรือกลุ่มวิชา.....	84
23	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้าน ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก.....	84
24	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้าน ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดหลักสูตร.....	85
25	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะชื่อปริญญา.....	86
26	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามลักษณะการสังกัด มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค.....	89
28	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชา ด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา.....	89
29	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา.....	90
30	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดสาขาวิชา.....	91
31	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา.....	92
32	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้าน สารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา.....	93
33	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก.....	93
34	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน กลุ่มด้านวิชาสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดหลักสูตร.....	94
35	แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการใช้ชื่อปริญญา.....	95
36	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ลักษณะประชากรศาสตร์.....	145
37	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูล ด้านการศึกษา.....	146
38	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการปฏิบัติงาน.....	147
39	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	149
40	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร.....	150

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
41	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดด้าน โครงสร้างหลักสูตร.....	152
42	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมด้าน โครงสร้างหลักสูตร.....	153
43	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา.....	155
44	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมด้านเนื้อหาวิชา.....	156
45	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นในด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ...	158
46	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	161
47	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด.....	162
48	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด.....	164
49	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และ สื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน.....	165
50	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัย สนับสนุน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน.....	166
51	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่ และหอพัก.....	167
52	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้าน ปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก.....	168

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
53	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านการบริการของ หน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน.....	169
54	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้าน ปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุน การเรียนการสอน.....	171
55	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร.....	172
56	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร.....	174
57	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการสหกิจศึกษา.....	175
58	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกสหกิจศึกษา.....	176
59	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนก ตามความคิดเห็นด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	177
60	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนก ตามความคิดเห็นด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตหลังการเข้าศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	181
61	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง หลักสูตรจำแนกตามความคิดเห็นด้านการเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพบัณฑิต ก่อน - หลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	185
62	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้าน การประเมินคุณภาพบัณฑิต มทส. หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต.....	190
63	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านความ ภาคภูมิใจในระดับต่าง ๆ	191

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
64	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านความ ภาคภูมิใจในระดับภูมิใจมาก..... 192
65	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านความ ภาคภูมิใจในระดับภูมิใจ..... 194
66	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านความ ภาคภูมิใจในระดับภูมิใจน้อย..... 195
67	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านลักษณะเด่น..... 196
68	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านลักษณะด้อย..... 198
69	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็น ด้านโครงสร้างหลักสูตร..... 199
70	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็น ด้านเนื้อหาวิชา..... 201
71	แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็น ด้านอื่น ๆ..... 202
72	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ลักษณะประชากรศาสตร์..... 208
73	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ข้อมูลด้านการศึกษา..... 209
74	แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร..... 210
75	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร..... 211
76	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้าน โครงสร้างหลักสูตร..... 212
77	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การจัดโครงสร้างหลักสูตร..... 213

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
78	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา.....	214
79	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านเนื้อหาวิชา.....	216
80	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ...	217
81	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	220
82	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นในด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด.....	221
83	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้าน ปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด.....	223
84	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และ สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน.....	224
85	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้าน ปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่ง อำนวยความสะดวกในห้องเรียน.....	225
86	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่ และหอพัก.....	226
87	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้าน ปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก.....	227
88	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านการบริการของ หน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน.....	229

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
89	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุน การเรียนการสอน.....	231
90	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร.....	232
91	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร.....	234
92	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการ ดำเนินการด้านโครงสร้างหลักสูตร.....	235
93	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการ ดำเนินการด้านเนื้อหารายวิชา.....	237
94	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านคณาจารย์ ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	238
95	แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านทักษะและ ความรู้ที่คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรบรรจุเพิ่มเติม รายวิชาที่สอน.....	240
96	แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน f – test และค่าความน่าจะเป็น ของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตจำแนกตามหลักสูตรที่สังกัดของบัณฑิต และนักศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ.....	243
97	แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน f – test และค่าความน่าจะเป็น ของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตจำแนกตามหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ.....	247

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบของแนวคิดเชิงระบบ.....	29
2	แสดงกรอบแนวคิดตามแนวคิดเชิงระบบ (System Approach).....	33

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นไปอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตลอดจนเทคโนโลยีอื่น ๆ เป็นเหตุให้หลายประเทศได้ขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจของตนไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge-based Society) และเศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge-based Economy) (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2545)

ภารกิจหลักสำคัญประการหนึ่งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี คือการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของการพัฒนาประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 โดยมุ่งผลิต นักเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ มีองค์ความรู้และประสบการณ์ในลักษณะที่เป็นผู้รู้จริงและปฏิบัติได้จริง (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2553)

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม เปิดสอนหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (Bachelor of Information Science) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ในลักษณะหลักสูตรสหวิทยาการ (Interdisciplinary) โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือการปฏิบัติงานสารสนเทศในบริบทต่าง ๆ ได้แก่ (1) นิเทศศาสตร์ (Communication) ซึ่งเน้นการผลิต ถ่ายทอด และเผยแพร่สารสนเทศและความรู้แก่มวลชนโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ (2) ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information Systems) เน้นการใช้เทคโนโลยีในการจัดสร้างฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการ การวางแผน และการตัดสินใจเพื่อความสำเร็จขององค์กร (3) สารสนเทศศึกษา (Information Studies) ซึ่งเป็นงานจัดเก็บเผยแพร่และบริการสารสนเทศที่อาศัยเทคโนโลยีระดับสูง (สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2547, 2547) โดยในปีการศึกษา 2552 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เปิดกลุ่มวิชาเฉพาะอีก 1 กลุ่มวิชา คือ ซอฟต์แวร์วิสาหกิจ (Enterprise Software)

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ผลิตบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตแล้ว 10 รุ่น (ตั้งแต่ พ.ศ. 2540 – 2551) เป็นจำนวน 970 คน ปัจจุบันเปิดรับนักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตรปีการศึกษาปัจจุบัน (พ.ศ. 2552) เป็นจำนวน 143 คน ในขณะนี้ยังมีมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศเปิดรับสมัคร

นักศึกษาเข้าเรียนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระดับปริญญาตรีหลักสูตรปี 2551 เป็นจำนวนประมาณ 6,311 คน ด้วยสภาพการแข่งขันด้านการศึกษาที่รุนแรงขึ้น ในขณะที่มหาวิทยาลัยมีทรัพยากรที่จำกัด ผู้เรียนมีความต้องการการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และผู้เรียนมีโอกาเลือกมหาวิทยาลัยได้มากขึ้น ด้วยเหตุนี้มหาวิทยาลัยจึงต้องพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีอัตลักษณ์อันเด่นแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่นให้สามารถแข่งขันได้ การวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษา จึงต้องเน้นการวางแผนในเชิงรุก โดยวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มของกระแสโลกที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทย และวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนาประเทศไทย โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อหาทิศทางการพัฒนา

ในปี พ.ศ. 2539 ประเทศไทยได้ประกาศใช้นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศฉบับแรก (IT 2000) แต่จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมในระดับนานาชาติ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศไปสู่เศรษฐกิจและสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge-based Economy) คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ได้ตระหนักถึงองค์ประกอบทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และความสำคัญที่จะต้องมีนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทั้งในและต่างประเทศ จึงได้จัดทำกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศในระบะที่สอง ซึ่งจะครอบคลุมเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2544 – 2553) หรือ IT 2010 ขึ้น โดยให้ความสำคัญกับบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศ ในฐานะเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม เน้นถึงการประยุกต์ใช้ในสาขาหลักที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนา คำนึงถึงความสมดุลระหว่างภาคเศรษฐกิจและภาคสังคม โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ ลงทุนในการเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้เป็นพื้นฐาน ส่งเสริมให้มินวัตกรรมในระบบเศรษฐกิจและสังคม และลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศและส่งเสริมอุตสาหกรรมสารสนเทศ ทั้งนี้ได้เน้นการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศใน 5 สาขา ได้แก่ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาครัฐ (E-Government) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาคอุตสาหกรรม (E-Industry) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาคการพาณิชย์ (E-Commerce) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาคการศึกษา (E-Education) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาคสังคม (E-Society) รวมไปถึงการเสริมสร้างอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Industry) ให้มีขีดความสามารถและความเข้มแข็งมากขึ้นคนไทยสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อการพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยได้รับบริการที่ทั่วถึงเท่าเทียม มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยมีกลไกการบริหารนโยบายและการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาที่มี

ประสิทธิภาพ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศเพื่อการศึกษา และสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกๆระดับ โดยเร่งพัฒนาและจัดหาความรู้ (Knowledge) และสาระทางการศึกษา (Content) ที่มีคุณภาพและเหมาะสม ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้ และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2545)

แนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีในช่วงสิบปีหลัง เป็นไปในลักษณะที่เรียกว่า “Digital Convergence” หมายถึง แต่ละเทคโนโลยี พยายามรวบรวมความสามารถของเทคโนโลยีอื่น ๆ เข้าไว้ในตัวเองในยุคสังคมดิจิทัล ดังจะเห็นได้จาก เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) ซึ่งสะท้อนถึงเทคโนโลยีที่สามารถให้บริการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) และเทคโนโลยีทางการสื่อสาร (Communication Technology) ควบคู่กันไป โดยมีแรงขับเคลื่อน 3 ด้านที่เร่งแนวโน้มของการพัฒนาของเทคโนโลยี คือ เซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) ซอฟต์แวร์ (Software) เทคโนโลยีการสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication Technologies) การลดการควบคุมจากภาครัฐ (Government Deregulation) และความคิดสร้างสรรค์เชิงการจัดการ (Managerial Creativity) (David B.Y, n.d.)

แนวโน้มของการพัฒนาทางเทคโนโลยีข้างต้น สะท้อนให้เห็นทิศทางการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง สถานประกอบการต่างมีวิธีการทำธุรกิจและการบริหารจัดการองค์การเปลี่ยนไป และมีการแสวงหาเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและเพื่อความอยู่รอดขององค์กร อย่างไรก็ตามกำลังคนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศยังเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง

ตามยุทธศาสตร์แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. 2545 – 2549 มีวิสัยทัศน์คือ ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและการประกอบธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านซอฟต์แวร์ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ในการพัฒนา 7 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2545)

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาอุตสาหกรรม ICT เพื่อให้เป็นผู้นำในภูมิภาค
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การใช้ ICT เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยและสังคมไทย
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การปฏิรูปและการสร้างศักยภาพการวิจัยและพัฒนา ICT
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การยกระดับศักยภาพพื้นฐานของสังคมไทยเพื่อการแข่งขันในอนาคต
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการ เพื่อมุ่งขยายตลาดต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมใช้ ICT

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การนำ ICT มาใช้ประโยชน์ในการบริหารและการให้บริการของภาครัฐ

ผลแห่งความสำเร็จของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 1 ที่เห็นอย่างชัดเจน คือการเกิดขึ้นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ของประเทศ ได้แก่ สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ SIPA ซึ่งได้ทำหน้าที่ผลักดันให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะอุตสาหกรรมแอนิเมชัน (สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2553)

จากยุทธศาสตร์ที่ปรากฏในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 1 ทำให้มหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน มุ่งผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ตอบสนองต่อความต้องการอัตรากำลังคนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงทำให้พบว่า ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2545 – 2549 การศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม ในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 1 ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาซอฟต์แวร์ และเน้นถึงการเป็นผู้นำในธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสำคัญ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว ในปีการศึกษา 2552 จึงจัดการเรียนการสอนเพิ่มอีก 1 กลุ่มวิชา คือ ซอฟต์แวร์วิสาหกิจ เพื่อที่เน้นการพัฒนาซอฟต์แวร์เพื่องานสารสนเทศในบริบทต่าง ๆ ทั้งด้านนิเทศศาสตร์ การจัดการ และการให้บริการสารสนเทศ เน้นการเป็นผู้สร้างซอฟต์แวร์รองรับ 3 กลุ่มวิชา (สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2552)

สำหรับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ของประเทศไทย พ.ศ. 2552 – 2556 มีสาระสำคัญของแผนเน้นเรื่อง การพัฒนากำลังคน และการบริหารจัดการที่ดี มีวิสัยทัศน์คือ “ประเทศไทยเป็นสังคมอุดมปัญญา (Smart Thailand) ด้วย ICT” ทั้งนี้ มียุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2552)

ยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนากำลังคนด้าน ICT และบุคคลทั่วไปให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ ผลิตและใช้สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทัน

ยุทธศาสตร์ที่ 2: การบริหารจัดการระบบ ICT ระดับชาติอย่างมีธรรมาภิบาล

(National ICT Governance)

ยุทธศาสตร์ที่ 3: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ยุทธศาสตร์ที่ 4: การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการสร้าง

ธรรมาภิบาลในการบริหารและการบริการของภาครัฐ (E-Governance)

ยุทธศาสตร์ที่ 5: ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม ICT เพื่อสร้าง

มูลค่าทางเศรษฐกิจและรายได้เข้าประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 6: การใช้ ICT เพื่อสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่าง
ยั่งยืน

จากแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์ ผลิตภัณฑ์ และใช้สารสนเทศ โดยใช้อย่างผู้มีปัญญาและมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี ต่างจากในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 1 ที่ยังคงให้ความสำคัญกับซอฟต์แวร์ จึงเป็นความจำเป็นที่จะต้องทบทวนการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เป็นอยู่ ว่าตอบสนองต่อความต้องการบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือไม่ รวมทั้งบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ต่อการพัฒนาประเทศและตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีความรู้ ความสามารถในด้านใด ประกอบกับเพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่สังคมและเศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ดังที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการบุคลากรตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ของประเทศไทย และเพื่อสร้างความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการสารสนเทศอันทันสมัยแก่บัณฑิตให้สามารถประกอบวิชาชีพสารสนเทศได้

นอกจากนั้น ใน พ.ศ. 2552 กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกประกาศเรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต มุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน โดยแต่ละสาขาวิชาจะต้องกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาและให้ถือปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ แต่ละสาขาวิชาต้องกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Domains of Learning) อันเป็นผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา

จากสถานการณ์และความสำคัญดังกล่าว สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคมจึงต้องเตรียมพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสังคม รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยกำหนดให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์และแนวโน้มการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต เพื่อทบทวนการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าว นับจากอดีตถึงปัจจุบัน ศึกษาความต้องการบุคลากรที่สอดคล้องกับแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อมหาวิทยาลัยและประเทศชาติต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

1.2.2 เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

1.2.3 เพื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 บัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (นิเทศศาสตร์ (Comm) สารสนเทศศึกษา (IS) และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตแตกต่างกัน

1.3.2 บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (นิเทศศาสตร์ (Comm) สารสนเทศศึกษา (IS) และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยดังกล่าว คณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตของการวิจัยด้านสถานการณ์ปัจจุบันของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

- 1) ศึกษาข้อมูลหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เปิดสอนอยู่ในปีการศึกษา 2551 ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน โดยจำแนกกลุ่มวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา และกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ตามการจำแนกของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งจัดการเรียนการสอนในสังกัดสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกเป็น 3 กลุ่มวิชา (ไม่นับรวมกลุ่มวิชาซอฟต์แวร์วิศวกรรม เนื่องจากไม่มีมหาวิทยาลัยใดในประเทศไทยที่เปิดสอนในกลุ่มวิชาดังกล่าว)
- 2) ศึกษาแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2
- 3) ศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd)
- 4) ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 และ 4 ที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

1.4.2 ขอบเขตของการวิจัยด้านการศึกษาคูณลักษณะบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์และทิศทางการผลิตบัณฑิตในอนาคต โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์จาก

- 1) บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 10 รุ่น
- 2) นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 3) คณบดี หัวหน้า ผู้ประสานงานสาขาวิชาที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งที่เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยของเอกชน
- 4) ผู้บริหารในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จาก กลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม กลุ่มบริษัทเอกชน หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานด้านสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นผู้ใช้งาน

บัณฑิต และ หรือเคยรับนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เข้าปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

1.5 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ปัจจัย หมายถึง ตัวแปรหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำแนกได้เป็นปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของมหาวิทยาลัย ปรัชญาหลักสูตร งบประมาณ คณาจารย์ นักศึกษา เป็นต้น และปัจจัยภายนอก เช่น การเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยไทย นโยบายของรัฐ เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น

แนวโน้ม หมายถึง พัฒนาการหรือการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตของหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามทัศนะของผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สถานการณ์ หมายถึง ลักษณะและรูปแบบการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปัจจุบันของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ได้แก่ การจัดโครงสร้างหลักสูตร รายวิชาที่สอน ลักษณะการสังกัดสาขาวิชา รวมทั้งความพึงพอใจของนักศึกษาและบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และความพึงพอใจที่ผู้ประกอบการมีต่อนักศึกษา และบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

การศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง การศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีระบบคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสื่อสาร โทรคมนาคมที่ผนวกเข้าด้วยกัน นับตั้งแต่การพัฒนา การวิเคราะห์หรือประมวลผล และการรับ ส่งข้อมูล เพื่อให้เกิดการนำข้อมูลข่าวสารมาจัดเก็บอย่างเป็นระบบ หรือหมวดหมู่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็ว รวมถึงการเผยแพร่สารสนเทศสู่สาธารณชนให้ทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์ โดยในงานวิจัยนี้ จำแนกกลุ่มวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารออกเป็น 3 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา และกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ทั้งนี้ ในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร อาจกำหนดชื่อหลักสูตรการศึกษาที่แตกต่างกัน เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วิทยาการสารสนเทศ การจัดการสารสนเทศ สารสนเทศศาสตร์ สารสนเทศศึกษา ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร แอนิเมชัน เป็นต้น

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การบริหารการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยใช้ชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารว่า สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต หมายถึง การจัดหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ หมายถึง กลุ่มวิชาเฉพาะที่เน้น หลักการจัดการ การออกแบบและพัฒนาฐานข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ และเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการสำนักงาน กระบวนการทางธุรกิจ

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา หมายถึง กลุ่มวิชาเฉพาะที่เน้น การจัดการทรัพยากรสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานสารสนเทศ การจัดทำสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ การออกแบบ การผลิตสื่อต่าง ๆ และการจัดการสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้

กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ หมายถึง กลุ่มวิชาเฉพาะที่เน้นการคิดสร้างสรรค์ผลงานทางนิเทศศาสตร์แขนงต่าง ๆ การผลิตสื่อ การออกแบบและสร้างสรรค์สื่อ การใช้เครื่องมือและคอมพิวเตอร์รวมทั้งเทคโนโลยีการสื่อสารมวลชนในการผลิตผลงานทางนิเทศศาสตร์ และการสื่อสารและถ่ายทอดสารสนเทศสู่ผู้รับสารในระดับต่าง ๆ

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 1.6.1 มหาวิทยาลัยได้รับทราบทิศทางและแนวโน้มของการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย
- 1.6.2 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปวางแผนการผลิตบัณฑิต และพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1.6.3 มหาวิทยาลัยได้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย เรื่อง “ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตร
วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” ประกอบด้วยแนวคิด ทฤษฎี และ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 2.1 สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาและความต้องการบัณฑิตด้าน
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 2.2 แนวคิดเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการศึกษา
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาและความต้องการบัณฑิต

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

งานวิจัยนี้ มุ่งศึกษาการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและความ
ต้องการจัดการหลักสูตร โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนด้าน
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากประเทศไทยยังต้องเผชิญกับ
บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายด้านที่สำคัญ ซึ่งมีผลกระทบ ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัด
ต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาในระยะต่อไปจึงต้องมีการเตรียมความพร้อม
และรู้จักนำศักยภาพที่มีอยู่มาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดย
สภาพแวดล้อมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ผู้บริหารหลักสูตรควรให้
ความสำคัญ ประกอบด้วย

- 2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10
- 2.1.2 แผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2
- 2.1.3 ความต้องการกำลังคนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10

จากสาระสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ชี้ให้เห็นแนวโน้มของบริบทการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ 5 บริบท คือ การเปลี่ยนแปลงของกระแสเศรษฐกิจและการเงินโลก การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม การเคลื่อนย้ายของคนอย่างเสรี การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถนำเสนอโดยสรุปได้ ดังนี้ (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10, 2549)

2.1.1.1 การเปลี่ยนแปลงของกระแสเศรษฐกิจและการเงินโลก

จากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายเงินทุนสินค้า และบริการระหว่างประเทศให้คั่งคั่งมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงระเบียบกฎเกณฑ์การค้าโลกมีความรวดเร็วและต่อเนื่อง แนวโน้มการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเพื่อสร้างความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนและการรวมกลุ่มเขตการค้าเสรีมีความเข้มข้นและมีบทบาทชัดเจนมากขึ้น การขยายตัวของตลาดการเงินและพัฒนาการเครื่องมือทางการเงินทำให้เกิดการรวมตัวทางการเงินระหว่างประเทศและธุรกิจกองทุนบริหารความเสี่ยงขยายตัวในระดับสูง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นภัยคุกคามทางเศรษฐกิจที่แต่ละประเทศต้องเผชิญและปรับตัวไปตามกฎเกณฑ์การค้าที่สลับซับซ้อนมากขึ้น ขณะเดียวกันก็เป็นการสร้างโอกาสทางการค้าใหม่ ๆ เพิ่มช่องทางระดมทุนของธุรกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความยืดหยุ่นและรวดเร็วมมากขึ้น ช่วยสนับสนุนการพัฒนาทักษะวิชาการด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภายใต้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลต่อการให้ความสำคัญในการดำเนินนโยบายการค้าในเชิงรุก เพื่อสร้างความเชื่อมโยงเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตโลก ในขณะที่ประเทศไทยมีบทบาทมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ ส่งผลให้สามารถขยายโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดกติกาต่าง ๆ ของโลกให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของประเทศ และเปิดโอกาสให้ประเทศไทยดำเนินนโยบายการค้าเชิงรุกและการขยายตลาดส่งออก โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพคน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พร้อมกับการเพิ่มผลผลิตการเพิ่มคุณค่า และมาตรฐานสินค้าและบริการบนฐานความรู้และความเป็นไทยที่สอดคล้องกับศักยภาพและความเป็นไปได้ของฐานทรัพยากรธรรมชาติ

2.1.1.2 การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด

ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีหลัก ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันการเติบโตของเศรษฐกิจยุคใหม่ที่อาศัยการผสมผสานเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ากับความคิดสร้างสรรค์และความรู้ที่เหมาะสม ให้กลายเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ ขณะเดียวกัน การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ช่วยสร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้คนไทย ให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารและ

ความรู้ได้อย่างกว้างขวาง รวมทั้งสามารถปรับตัวรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสั่งสมทุนที่ประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญในการลงทุนวิจัยพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม ยังปรากฏว่า สถานการณ์ด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทยยังอยู่ในระดับต่ำ การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นการเติบโตที่ไม่ได้อาศัยเทคโนโลยีของตนเอง ซึ่งไม่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้เพื่อการปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ที่เหมาะสม และตกอยู่ในฐานะที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศตลอดเวลา ดังนั้น การเตรียมความพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในอนาคต จึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อการรักษาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยต้องมีการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ ทั้งการพัฒนาหรือสร้างองค์ความรู้ รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาผสมผสานร่วมกับจุดแข็งในสังคมไทย

2.1.1.3 การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม

สถานการณ์ประชากรโลก ปรากฏแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุ อันเนื่องจากภาวะเจริญพันธุ์ทั่วโลกลดลง ขณะที่ประชากรมีอายุยืนยาวขึ้นจากพัฒนาการทางการแพทย์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้ประเทศพัฒนาแล้วเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลให้การออมและความมั่งคั่งของประเทศลดลง เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของแรงงานในอัตราต่ำ นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายในด้านสาธารณสุขและการดูแลผู้เกษียณอายุมีจำนวนสูงขึ้น ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคามต่อประเทศ กล่าวคือ ประเทศไทยมีโอกาสมากในการขยายตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพและการให้บริการด้านอาหารสุขภาพ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแพทย์พื้นบ้าน สถานที่ท่องเที่ยวและการพักผ่อนระยะยาวของผู้สูงอายุจากประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ขณะเดียวกัน ยังเป็นภัยคุกคามในด้านการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีฝีมือและทักษะไปสู่ประเทศที่มีผลตอบแทนสูงกว่า รวมทั้งการแข่งขันในการดึงดูดเงินลงทุนเข้าสู่ประเทศ

การค้ายุคโลกาภิวัตน์ที่ความก้าวหน้าเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งวัฒนธรรมจากทั่วทุกมุมโลกที่สามารถนำมาเผยแพร่ได้สะดวกรวดเร็วกลายเป็นทั้งโอกาสและปัญหา แนวโน้มหลักของโลก คือ การค้าเสรีทั่วโลก ส่วนลัทธิคุ้มครองตนเองทางการค้าหรือกีดกันทางการค้า เป็นเพียงการทวนกระแส (สันติ คังรพีพากร, 2538) ในขณะที่โอกาสที่เกิดขึ้น คือ ความต้องการบริโภคสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย ส่งผลให้ประเทศไทยมีโอกาสพัฒนาสินค้าและบริการที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและสร้างรายได้มากขึ้น การเปลี่ยนแปลงรสนิยมของผู้บริโภคที่มีแนวโน้มให้ความสำคัญกับสุขภาพและธรรมชาติที่ขยายตัวไป

ทั่วโลก ช่วยให้เกิดความตระหนักในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น และเกิดกระแสความนิยมบริโภคสินค้าเชิงอนุรักษ์และสินค้าสุขภาพ ส่งผลต่อโอกาสในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยและนำมาสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะเป็นสินทรัพย์ทางปัญญาที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ ส่วนปัญหาที่ต้องเผชิญคือ การแพร่ขยายของวัฒนธรรมต่างชาติ อาจส่งผลให้วัฒนธรรมดั้งเดิมเริ่มเสื่อมถอยหากไม่ได้รับการอนุรักษ์และสืบสานอย่างเหมาะสม ขณะที่ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่มีแนวโน้มอยู่ในเขตเมืองที่ขยายตัวอย่างรวดเร็วทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนไป ผู้คนต้องใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบ มีรูปแบบการบริโภคที่ผิดโภชนาการและการใช้ชีวิตท่ามกลางแรงบีบบังคับทางเศรษฐกิจและสังคมมากขึ้น เด็กและวัยรุ่นได้รับข้อมูลข่าวสารที่ไม่เหมาะสมจากสื่อต่าง ๆ เช่น ภาพและสื่อลามก พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนทางเพศ เป็นต้น เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและช่วยทำให้เกิดความรุนแรง เป็นเหตุให้การดูแลและป้องกันเด็กและเยาวชนจากค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ลำบากมากขึ้น

2.1.1.4 การเคลื่อนย้ายของคนอย่างเสรี

จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีคมนาคมและกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลให้มีการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวและการทำธุรกิจทั่วโลกมากขึ้น ในขณะที่กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการรวมตัวของกลุ่มเศรษฐกิจก็มุ่งไปสู่การส่งเสริมให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานและผู้ประกอบการเพื่อไปทำงานต่างประเทศได้สะดวกขึ้น นอกจากนั้น ปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายของผู้คนระหว่างประเทศมากขึ้น ได้แก่ ปัจจัยด้านกำลังแรงงานในกลุ่มประเทศที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุที่ลดลง จะนำไปสู่ความต้องการแรงงานจากต่างประเทศมากขึ้นและนำไปสู่การอนุญาตให้มีแรงงานต่างชาติเข้าทำงานในประเทศมากขึ้น และปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจฐานความรู้ ทำให้ประเทศต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของบุคลากรที่มีองค์ความรู้สูงต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในขณะที่การปรับปรุงระบบการศึกษาและพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ ของประเทศต้องใช้เวลานาน ดังนั้น การส่งเสริมให้ผู้มีประสบการณ์และความรู้มาทำงานในประเทศจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หลายประเทศเริ่มหาทางดึงดูดบุคลากรที่ขาดแคลนจากประเทศอื่น ๆ และในอนาคตการแข่งขันดึงดูดบุคลากร โดยเฉพาะในกลุ่มคนที่มีความสามารถสูงจะมีความรุนแรงขึ้น

2.1.1.5 การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์การขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติขาดแคลนและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมโลกมีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของประชากรโลก การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศและอุณหภูมิโลกที่สูงขึ้นจากภาวะเรือนกระจก ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในอากาศที่เพิ่มสูงขึ้น การสูญเสียโอโซนในชั้นบรรยากาศ แหล่งน้ำดิบเพื่อการบริโภคและเพื่อการผลิตอยู่ใน

สภาพที่ขาดแคลน ทรัพยากรดินป่าไม้ ป่าชายเลน และทรัพยากรชายฝั่งทะเล ตลอดจนพันธุ์พืชและสัตว์จำนวนมากถูกทำลายไปจากการกระทำของมนุษย์ ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง และระบบนิเวศโดยรวมเสียสมดุล ส่งผลให้เกิดธรรมชาติแปรปรวนและได้ย้อนกลับมาสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจ บั่นทอนคุณภาพชีวิตมนุษย์จากการเกิดภัยธรรมชาติบ่อยครั้งขึ้น ซึ่งเป็นข้อจำกัดของการผลิตและการดำรงชีวิตของประชากรโลก นำไปสู่ความไม่ยั่งยืนของการพัฒนาในอนาคต

นอกจากนั้น ประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกใช้เป็นเครื่องมือกดดันทางการค้ามากขึ้น จนอาจจะเป็นอุปสรรคต่อประเทศที่มีได้มีการบริหารจัดการเพื่อดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างดี ดังนั้น ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องยกระดับมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นกว่าเดิม โดยปกป้องฐานทรัพยากรเพื่อรักษาความสมดุลยั่งยืนของระบบนิเวศ พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีประสิทธิภาพสูงสุดภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม ตลอดจนปรับรูปแบบการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รวมถึงการประหยัดพลังงานและใช้พลังงานที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อม ความยั่งยืน ความปลอดภัยและความมั่นคงของพลังงานของประเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากสถานการณ์ดังกล่าว นำมาสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 คือ การมุ่งพัฒนาประเทศไทยสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน อยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาลดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” พร้อมกันนั้น ยังได้กำหนดพันธกิจของการพัฒนาประเทศ ดังนี้

(1) พัฒนาคนให้มีคุณภาพ คุณธรรม นำความรอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาวะที่ดี อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี ภายใต้คุณภาพของความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(2) เสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม มุ่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถแข่งขันได้ มีภูมิคุ้มกันความเสี่ยงจากความผันผวนของสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ บนพื้นฐานการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ มีระดับการออมที่พอเพียง มีการปรับโครงสร้างการผลิตและบริการบนฐานความรู้และนวัตกรรม ใช้จุดแข็งของความหลากหลายทางชีวภาพและเอกลักษณ์ความเป็นไทย ควบคู่กับการเชื่อมโยงกับ

ต่างประเทศ และการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และโลจิสติกส์ พลังงาน กฎ กติกา และกลไกสนับสนุนการแข่งขันและกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

(3) ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนเป็น ธรรม และมีการสร้างสรรค์คุณค่า สนับสนุนให้ชุมชนมีองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อคุ้มครอง ฐานทรัพยากร คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากร ปรับ แบบแผนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนรักษาผลประโยชน์ของชาติ จากข้อตกลงตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

(4) พัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาลภายใต้ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มุ่งสร้างกลไกและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการกระจาย ผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ทุกภาคี ควบคู่กับการเสริมสร้างความโปร่งใส สุจริต ยุติธรรม รับผิดชอบต่อสาธารณะ มีการกระจายอำนาจและกระบวนการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ ส่งเสริมความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สังคม และการใช้ทรัพยากร

จากสาระสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 มหาวิทยาลัยใน ฐานะแหล่งผลิตบัณฑิตเพื่อไปปฏิบัติการกิจในการรับใช้สังคมและรองรับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของประเทศ จึงควรให้ความสำคัญต่อการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยคำนึงถึงวิสัยทัศน์ และ พันธกิจของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นสำคัญ งานวิจัยดังกล่าว จึงมุ่งศึกษา สถานการณ์การเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถาบันอุดมศึกษาของไทย ทิศทางและแนวโน้มที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารในประเทศไทย ภายใต้กรอบการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10

2.1.2 แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในฐานะเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม นับตั้งแต่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้จัดตั้ง ขึ้น เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2545 จนถึงปัจจุบัน ได้ดำเนินการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร และโทรคมนาคมของประเทศไทย ตามนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน กรอบนโยบาย เทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2544 – 2553 (IT 2010) (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ เทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2545) และแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ

ประเทศไทย พ.ศ. 2545 – 2551 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ เพื่อนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีกรอบ ทิศทางการดำเนินงานเพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและ เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทยสู่ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge – based Economy / Society: KBE / KBS) ลด ช่องว่างในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้เศรษฐกิจมีการเติบโตอย่าง ยั่งยืน รวมทั้งเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในเวทีโลก แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ของประเทศไทย พ.ศ. 2552 – 2556 เป็นแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของประเทศ ซึ่งมีความต่อเนื่องของนโยบาย จากนโยบาย IT 2010 และแผนแม่บทเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ควบคู่กับการกำหนดนโยบายใหม่เพื่อรองรับการ เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งเป็นทั้งโอกาสและเครื่องมือในการพัฒนาขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นการแสดงเจตนารมณ์และทิศทางการพัฒนาประเทศ ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของรัฐบาล

แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย ฉบับที่ 2 มีสาระสำคัญ ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2552)

1) วิสัยทัศน์ คือ ประเทศไทยเป็นสังคมอุดมปัญญา (Smart Thailand) ด้วยการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ ทั้งบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และบุคลากรในสาขาอาชีพอื่น การพัฒนา โครงข่ายสารสนเทศและการสื่อสารความเร็วสูง การพัฒนาระบบบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารที่มีธรรมาภิบาลโดยมีกลไก กฎระเบียบ โครงการการบริหารและการ กำกับดูแล ที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างบูรณาการ การยกระดับความพร้อมด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารของประเทศให้สูงขึ้นในระดับโลก การผลักดันอุตสาหกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารให้มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่ม ต่อ GDP ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 และการส่งเสริมสนับสนุน ให้ประชาชนอย่างน้อยร้อยละ 50 สามารถเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้

2) พันธกิจ พัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ พัฒนาโครงข่ายสารสนเทศ และการสื่อสารความเร็วสูง พัฒนาระบบบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มี ธรรมาภิบาล

3) วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มปริมาณและศักยภาพของกำลังคน สร้างธรรมาภิบาลในการ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สนับสนุนการปรับโครงสร้างการผลิต เพื่อ

เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและปัจเจกบุคคล เสริมสร้างศักยภาพของธุรกิจและอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4) เป้าหมาย ประชาชนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของประชากรทั้งประเทศมีความรอบรู้ สามารถเข้าถึง สร้างสรรค์ และใช้สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ รู้เท่าทัน มีคุณธรรม และจริยธรรม ก่อเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้การทำงานและการดำรงชีวิตประจำวัน ยกกระดับความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศ รวมทั้งเพิ่มบทบาทและความสำคัญของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15

5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 มี 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

(1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนากำลังคนด้าน ICT และบุคคลทั่วไปให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ ผลิต และใช้สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทัน

(2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 บริหารจัดการ ICT ของประเทศอย่างมีธรรมาภิบาล (National ICT Governance)

(3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารและบริการของภาครัฐ (E – Governance)

(5) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและรายได้เข้าประเทศ

(6) ยุทธศาสตร์ที่ 6 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน

2.1.3 ความต้องการกำลังคนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ตลอดช่วงศตวรรษที่ 21 ได้ปรากฏแนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ปรากฏในยุคโลกาภิวัตน์ คือ แนวคิดเรื่อง “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” (Sustainable Development) หมายถึง การสร้างความสมดุลระหว่างสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจโดยอาศัยการสร้างองค์ความรู้ที่เป็นระบบ และแจกแจงองค์ประกอบต่าง ๆ ซึ่งเทคโนโลยีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน จำแนกได้เป็น 4 รุ่น ดังนี้ (สฤณี อาชวานันทกุล และคณะ, 2552)

2.1.3.1 เทคโนโลยีแก้ปัญหา หมายถึงเทคโนโลยีที่ถูกนำมาใช้ เมื่อปัญหาได้เกิดขึ้นแล้ว ดังนั้นเทคโนโลยีประเภทนี้ราคาจึงสูง

2.1.3.2 เทคโนโลยีบรรเทาปัญหา มุ่งกักเก็บสารพิษหรือบำบัดสารพิษที่ปล่อยท่อ (End – of – pipe) ก่อนปล่อยออกภายนอกโรงงาน เทคโนโลยีประเภทนี้มีราคาค่อนข้างแพงและต้องใช้งเงิน พลังงาน และทรัพยากรอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ

2.1.3.3 เทคโนโลยีป้องกันมลพิษ มุ่งป้องกันมลพิษตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบกระบวนการอุตสาหกรรม หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีประเภทนี้เปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตหรือสินค้า เพื่อลดหรือป้องกันมลพิษ และคุ้มค่ากว่าเทคโนโลยีในกลุ่มบรรเทาปัญหา

2.1.3.4 เทคโนโลยีที่ยั่งยืน มุ่งออกแบบสินค้าหรือบริการใหม่ที่เป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างของเทคโนโลยีประเภทนี้ ได้แก่ หลอดไฟฟ้าประหยัดพลังงาน เป็นต้น

แนวคิดเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนนำมาสู่ความตื่นตัวขององค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะองค์กรภาคธุรกิจ จนนำมาซึ่งแนวความคิดเรื่อง “กิจการเพื่อสังคม” (Social Enterprise) หมายถึง กิจการที่นำองค์ความรู้ในภาคธุรกิจกระแสหลักมาประยุกต์ใช้กับงานด้านสังคมหรือสิ่งแวดล้อม เป้าหมายของกิจการเพื่อสังคมอยู่ที่การแก้ปัญหาหรือสร้างผลตอบแทนด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งในทางที่ทำให้เกิดความยั่งยืนทางการเงินด้วย กิจการเพื่อสังคมมีมากมายหลายรูปแบบตั้งแต่องค์กรไม่แสวงหากำไร ไปจนถึงธุรกิจเพื่อสังคม (Social Business) ที่สามารถสร้างผลตอบแทนทางการเงินได้ดีไม่แพ้ผลตอบแทนด้านสังคม

Friedman (2006 อ้างถึงในรอฮิม ปรามาส และพูนลาภ อุทัยเลิศอรุณ 2549) กล่าวว่า ในโลกปัจจุบัน พลังขับเคลื่อนสำคัญคือ ปังเจกบุคคล ซึ่งจะมีอำนาจที่จะร่วมมือกันแข่งขันกันอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน จนทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมีอำนาจที่จะก้าวสู่เวทีโลกได้ อันสืบเนื่องมาจากผลของการผสานกันระหว่างคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่ทำให้ทุกคนสามารถใส่เนื้อหาของตนเองได้ในรูปแบบดิจิทัล และเคเบิลใยแก้วนำแสง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถเข้าถึงเนื้อหาในรูปแบบดิจิทัลที่มีอยู่ทั่วโลกได้ นอกจากนี้ กลุ่มบุคคลที่มีบทบาทในเวทีโลก จะมีได้จำกัดอยู่เพียงชาวตะวันตกดังเช่นในอดีต แต่บุคคลจากทั่วโลกจะสามารถมีอำนาจได้อย่างเต็มที่

นอกจากนั้น Friedman (2006 อ้างถึงในรอฮิม ปรามาส และพูนลาภ อุทัยเลิศอรุณ 2549) ยังชี้ให้เห็นว่า ความแพร่หลายของอินเทอร์เน็ต และการถือกำเนิดของเว็บไซต์ ช่วยให้ผู้คนจำนวนมากสามารถเชื่อมต่อและส่งผ่านข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลด้วยค่าใช้จ่ายต่ำ และสามารถสร้างเนื้อหาดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการถือกำเนิดของชุมชนออนไลน์ (Online Community) ที่มีการ

สร้างเนื้อหา ส่งผ่านเนื้อหา การแบ่งปันไฟล์ข้อมูล การพัฒนาซอฟต์แวร์ รวมทั้งการทำธุรกรรมออนไลน์ การเชื่อมต่อถึงกันและกันดังกล่าวนี้ นำมาซึ่งโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของการร่วมมือกันทั่วโลก และนำไปสู่ความร่วมมือกันในรูปแบบใหม่ อันได้แก่ อัปโหลด (Uploading) เอาต์ซอร์ซ (Outsourcing) การย้ายฐานการผลิตไปต่างแดน หรือออฟชอร์ (Offshoring) ห่วงโซ่อุปทาน (Supply – chaining) อินซอร์ซ (In sourcing) และการค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต หรือ อินฟอร์มมิ่ง (In – forming)

ลักษณะงานที่เป็นงานของบุคคลในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งถือว่าเป็น “ชนชั้นกลางยุคใหม่” คือ (2006 อ้างถึงในโรฮิม ปริมาตร และพูนลาภ อุทัยเลิศอรุณ 2549) งานด้านการประสานความร่วมมือ การสังเคราะห์ความรู้ งานด้านการสื่อสารหรือให้คำอธิบาย (เช่น นักเขียน ครู ผู้สื่อข่าว บรรณาธิการ) นักคณิตศาสตร์ เป็นต้น โดยบุคคลที่จะประสบความสำเร็จในสังคมปัจจุบันได้ ต้องมีความสามารถในการแสวงหาความรู้และรักการเรียนรู้ มีความสามารถในการท่องโลกอย่างรู้เท่าทัน สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงหรือเรื่องจริงออกจากเรื่องเท็จได้ มีความกระหายใคร่รู้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความสามารถในการเชิงศิลปะ และการมองภาพแบบองค์รวม

จากสถานการณ์แรงงานไตรมาส 3 ปี พ.ศ. 2552 พบว่า ในจำนวนผู้ว่างงานในระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน 2552 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 4.46 แสนคน พบว่า ผู้ว่างงานที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษามีจำนวนสูงสุด ถึง 1.41 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 31.66 ของผู้ว่างงานทั้งหมด ทั้งนี้สาเหตุที่เกิดขึ้น น่าจะมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสถานประกอบการ คือ ลักษณะงาน และความต้องการบุคลากร ปัจจัยด้านตัวผู้สมัครงาน คือ คุณสมบัติ และเงินเดือน และปัจจัยด้านสถาบันการศึกษา คือ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน (กระทรวงแรงงาน, 2552)

สำคัญ โรจนถาวร และวัชรพงษ์ สุทธิอาจ (2549) ได้ชี้ให้เห็นปัญหาด้านทรัพยากรบุคคลที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ว่าปัญหาสำคัญคือ คุณภาพของบัณฑิตใหม่จำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้จริง ขาดทัศนคติที่ดีในการทำงาน ความอดทนสูงยังค่อนข้างต่ำ การจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษา ยังล้าหลังก้าวไม่ทันเทคโนโลยี และการผลิตกำลังคนไม่ทันความต้องการของภาคธุรกิจทำให้มีการจ้างบุคลากรจากต่างประเทศ

ทั้งนี้ คุณสมบัติของกำลังคนที่ภาคอุตสาหกรรมด้านการสื่อสารต้องการ สามารถจำแนกได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านทัศนคติ อันได้แก่ ความอดทนสูง ความมุ่งมั่นในการทำงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นทีม (Team Work) การพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา การแสดงความคิดเห็นเสนอแนะสิ่งที่ถูกต้อง การใช้โปรแกรมใหม่ๆ การให้บริการ การนำเสนอ

งานทางธุรกิจ (Business Presentation) การคิดวิเคราะห์เชิงระบบ ความคิดสร้างสรรค์ โปรแกรมซอฟต์แวร์ใหม่ ภาษาอังกฤษขั้นติดต่อดีสื่อสารได้ ความรู้ด้านการบริการการตลาด และการบริหารธุรกิจการขาย (สำคัญ โรจนถาวร และวัชรพงษ์ สุทธิอาจ, 2549)

ทิมวิจัย ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการกำลังคนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ว่า หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยในปัจจุบัน มีทิศทางตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือไม่ เพียงใด และทิศทางการจัดหลักสูตรที่พึงประสงค์ ที่สามารถตอบสนองความต้องการขององค์กรควรเป็นไปในทิศทางใด

2.2 แนวคิดเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการศึกษา

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการผลิตและพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถเพื่อเป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม ระบบการศึกษาไทยยังคงประสบปัญหาการท้าทายจากแรงผลักดันทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ รัฐบาลจึงได้จัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี โดยเริ่มใช้ครั้งแรกในระหว่าง พ.ศ. 2533 – 2547 เพื่อให้เป็นแผนรุกไปสู่อนาคต ให้อุดมศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมสภาพสังคมที่พึงประสงค์และสอดคล้องทันต่อแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของประเทศ (กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา, 2551) ดังนั้น หลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาจึงควรให้ความสำคัญต่อกรอบทิศทางและแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนร่วมกัน เพื่อจัดทำแผนการพัฒนาหลักสูตรและผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาของประเทศ

เมื่อแผนอุดมศึกษาระยะยาวฉบับที่ 1 สิ้นสุดลงเมื่อปี พ.ศ. 2547 สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาได้จัดทำกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปีฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565) มีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย เพื่อผลิตและพัฒนาที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต พัฒนาศักยภาพอุดมศึกษาในการสร้างความรู้และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในโลกาภิวัตน์ สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของท้องถิ่นไทย โดยใช้กลไกของธรรมาภิบาล การเงิน การกำกับมาตรฐาน และเครือข่ายอุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการ ความหลากหลาย และเอกภาพเชิงระบบ (กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา, 2551)

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปีฉบับที่ 2 ได้กล่าวถึงโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ของอุดมศึกษาว่า เป็นทั้งหัวใจและปัจจัยสำคัญของอุดมศึกษา ครอบคลุมโครงสร้างเชิงเนื้อหาสาระ และโครงสร้างทางกายภาพที่สำคัญ 4 ประการ โดยส่วนที่เป็นหัวใจสำคัญ คือ โครงสร้าง

หลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมในปัจจุบันและอนาคต และส่วนที่เป็นปัจจัย คือ สังคมสารสนเทศ สังคมฐานความรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้ ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์และการเรียนรู้ แต่ในสถานการณ์ปัจจุบัน กลับปรากฏว่าโครงสร้างหลักสูตรที่เป็นอยู่กลับไม่ตอบสนองต่อความต้องการ กล่าวคือ ภาคเอกชนระบุว่า บัณฑิตจำนวนไม่น้อยมีความอ่อนด้อยทางด้านวิชาการ (ความเข้าใจพื้นฐาน ขาดความลึกซึ้ง ขาดโอกาสในการปฏิบัติจริง) และอ่อนด้อยด้านทักษะอื่น ๆ (โดยเฉพาะด้านการเขียน การพูด ตรรกะ ความคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา จริยธรรม การเรียนรู้ด้วยตนเอง) นอกจากนี้ สถาบันอุดมศึกษาไทยในอดีต ยังสร้างหลักสูตรจำนวนมากตามความต้องการของสถาบัน โดยขาดการคำนึงถึงผลลบลด้านการจ้างงาน คุณภาพของบัณฑิต หลายแห่งยังมุ่งขยายหลักสูตรด้านวิชาชีพโดยขาดความพร้อม บัณฑิตจำนวนมากขาดทักษะชีวิตและความรู้รอบในศิลปะวิทยาการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ดังนั้น แนวทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ นอกจากการสนับสนุนหลักสูตรทางด้านเทคนิค วิชาการ และวิชาชีพแล้ว รัฐควรให้การสนับสนุนการศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตร์ (Liberal Arts Education) ในฐานะโครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ทั้งในลักษณะของหลักสูตรเสริม เพิ่มเติม ทดแทน และปรับเปลี่ยนพันธกิจของบางสถาบันให้เป็นมหาวิทยาลัยด้านศิลปศาสตร์เต็มรูปแบบ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา, 2551)

จากกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี นำมาสู่การปฏิรูปการศึกษา จนได้รับการกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งให้เห็นถึงการตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาและวิกฤติการณ์ทางการศึกษาของไทย ส่งผลต่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทาง แนวทางการพัฒนาหลักสูตร และบุคลากรตามกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางแนวทาง และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายที่วางไว้

ประยงค์ เนาบุตร และสุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ (2546) กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึงแผนการเรียนรู้ซึ่งกำหนดไว้อย่างเป็นทางการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และพัฒนาการในทุกด้านตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกระบบโรงเรียน และการศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ และหมายรวมถึงหลักสูตรซ่อนเร้นหรือแฝงเร้น (Hidden Curriculum) ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ด้วย

ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา (2540) กล่าวว่า ความหมายของหลักสูตรมีความแตกต่างกันไปตั้งแต่ความหมายที่แคบสุดจนถึงกว้างสุด กล่าวคือ หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนหรือรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดให้เรียนรวมทั้งเนื้อหาวิชาของรายวิชาต่าง ๆ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งได้กำหนดไว้ในแผนความคิดเห็นของนักการศึกษาครั้งนี้ ไม่รวมถึงการนำหลักสูตรไปใช้หรือการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริง หรือหลักสูตรอาจหมายถึงประสบการณ์การเรียนของผู้เรียน ที่สถาบันการศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล

Oliva (1992) อธิบายว่า หลักสูตร คือ แผนงาน หรือโครงการที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดแก่ผู้เรียน มีขอบเขตกว้างขวาง หลากหลาย ใช้สำหรับเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หลักสูตรอาจมีลักษณะเป็นหน่วย (Unit) เป็นวิชา (Course) หรือเป็นชุดวิชา (Sequence of courses) ก็ได้

กล่าวโดยสรุป หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนรู้อันมีการกำหนดรายละเอียดไว้อย่างเป็นทางการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การฝึกทักษะ และการฝึกฝนประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ เพิ่มพูนทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งมีพัฒนาการในทุกด้านให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และมีความสอดคล้องกับทิศทางของการพัฒนาประเทศทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี

มีนักวิชาการจำแนกองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรไว้หลากหลายลักษณะ แต่ลักษณะการจำแนกดังกล่าวมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา การประเมินผล หรือการพิจารณาตัดสินคุณค่า และการวางแผนการใช้ประโยชน์จากหลักสูตร (Taba, 1962: 10 และ Beauchamp, 1981)

ประยงค์ เนาบุตร และสุทธีวรรณ ดันดิรจนาวงศ์ (2546) กล่าวว่า โครงสร้างหลักสูตรในระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี สถาบันการศึกษาส่วนใหญ่จัดโครงสร้างหลักสูตรเป็น 4 กลุ่มวิชา คือ วิชาแกนบังคับทั่วไป (General Core Course) วิชาเฉพาะด้าน (Concentration) วิชาเลือก (Electives) และประสบการณ์เสริมหลักสูตร โดยวิชาแกนบังคับทั่วไป หรือวิชาการศึกษาทั่วไป ประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่ผู้เรียนทุกคนควรได้รับหรือเรียนรู้ สถาบันการศึกษาบางแห่งเรียกว่า วิชาบังคับร่วม หรือวิชาพื้นฐาน โครงสร้างหลักสูตรวิชาแกนบังคับทั่วไปจัดไว้ประมาณ 1 ใน 3 ของโครงสร้างทั้งหมด หรือประมาณ 32 หน่วยกิต และจัดให้เรียนในชั้นปีที่ 1 และ 2 วิชาเฉพาะด้าน ประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่เน้นความรู้ความสามารถเฉพาะทางให้แก่ผู้เรียนซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ วิชาเลือก เป็นวิชาที่จัดให้

ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจเพื่อเสริมสมรรถภาพหรือศักยภาพเฉพาะด้าน และประสบการณ์เสริมหลักสูตร เป็นกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียนนอกเหนือจาก ความรู้และทักษะเฉพาะทาง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในด้านการจัดริเริ่ม วางแผน การทำงานร่วมกันผู้อื่น การติดต่อประสานงาน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความรู้ ความสามารถ จิตสำนึก และคุณธรรมเพิ่มขึ้น

ทวิศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2546) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการทั้งหมด ที่เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรใหม่ขึ้น และการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้ว ดังนั้น เมื่อกล่าวถึง การพัฒนาหลักสูตรจะกล่าวถึงตั้งแต่การศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตร การดำเนินการร่างหลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์ การเรียนรู้ กำหนดการวัดและการประเมินผล การดำเนินการใช้หลักสูตร เนื่องด้วยสภาพการณ์ ทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง การศึกษาโดยหลักสูตรเดิมไม่สามารถพัฒนาได้ทันต่อ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในเชิงวิชาการที่เกิดขึ้น

Taba (1962) อธิบายขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร โดยเน้นถึงบทบาทและความสำคัญของ ผู้สอนว่าผู้สอนควรมีบทบาทสำคัญในประเด็นต่อไปนี้

1. สำรวจความต้องการของผู้เรียน
2. กำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการศึกษา
3. คัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้อง ชัดเจน
4. จัดเนื้อหาสาระในการเรียนที่เหมาะสม ตรงกับความสนใจและความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียน
5. คัดเลือกประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาการเรียน
6. จัดกิจกรรมเพื่อสร้างและเพิ่มพูนประสบการณ์ในการเรียนรู้
7. กำหนดการประเมินผล อันได้แก่ เนื้อหาที่จะประเมิน แนวทางการประเมิน และ วิธีการประเมิน

โดยหลักสูตรและรูปแบบของหลักสูตรที่พึงประสงค์ และตอบสนองต่อแนวทางการ พัฒนาระบบการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษา ควรมีคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (เสริมศรี ไชยสร และคณะ, 2543 และเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2547)

2.2.1 หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1) เป็นหลักสูตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาหรือส่งเสริมความเป็นคนสมบูรณ์ที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะชีวิตและสังคม มีคุณธรรม จริยธรรมรวมทั้งความรู้เฉพาะด้าน ที่เอื้อ

ประโยชน์ต่อบัณฑิตให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ เนื่องจากการศึกษาในปัจจุบัน การศึกษาของไทยยังเน้นในแง่ความรู้เป็นส่วนใหญ่ แต่มักขาดด้านการเสริมสร้างให้เกิด คุณลักษณะชีวิตที่ดี เช่น มีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีความขยันหมั่นเพียร มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น ในอนาคต ควรมีการปลูกฝังให้เด็กไทยเป็นผู้ที่มีลักษณะชีวิตที่ดีงามพร้อมจะเติบโตขึ้น เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ นอกจากนั้น ควรจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รู้เท่าทันต่อความเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ ในสังคม เช่น บทบาทของวิชาการด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยีต่อการพัฒนา

2) เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาความเป็นสากล เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าให้ทัดเทียมกับ นานาประเทศในเชิงวิชาการ เนื้อหาและประสบการณ์ เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทันสมัย สามารถใช้ภาษาสากลในการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ วัฒนธรรมระหว่างผู้เรียน ที่อยู่ต่างวัฒนธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

3) หลักสูตรควรมีองค์ประกอบครบ 3 ด้าน คือ มีความสมดุลระหว่างความรู้ ทักษะ และลักษณะชีวิต กล่าวคือ เด็กไทยต้องมีความรู้ทางด้านวิชาการต่าง ๆ เป็นเลิศในทุกวิชาและได้ มาตรฐานระดับสากล เด็กไทยควรมีทักษะความสามารถในการนำวิชาความรู้ไปใช้กับสถานการณ์ ต่าง ๆ สามารถนำวิชาความรู้ที่ได้เรียนมาประกอบอาชีพได้

2.2.2 รูปแบบของหลักสูตร

จัดเนื้อหาสาระในลักษณะของสหวิทยาการหรือบูรณาการ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มี ประสบการณ์แบบองค์รวม ประยุกต์ใช้หรือเห็นความสัมพันธ์ของความรู้จากหลากหลายวิชาได้

1) จัดประสบการณ์ให้มีลักษณะยืดหยุ่น หรือให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เลือกเรียนตาม ความสนใจ และใช้ระยะเวลาเรียนตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล

2) หลักสูตรสามารถเทียบโอนหน่วยกิต หรือวิชาที่เรียนระหว่างสถาบัน เพื่อให้ การศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2.2.3 เนื้อหาหลักสูตร

1) หลักสูตรควรมีความสมดุลด้านการสอนภาคปฏิบัติกับภาคทฤษฎี หลักสูตรการเรียนการสอนในบางสาขาวิชาเฉพาะเจาะจง อาจต้องอาศัยทักษะความชำนาญในการฝึกใน ภาคปฏิบัติมากเป็นพิเศษ โดยเฉพาะช่วงเวลาเรียนในระดับอุดมศึกษา จึงต้องเตรียมให้นักศึกษามี ความสามารถในการปฏิบัติงานได้จริงก่อนจบการศึกษาไปสู่ตลาดแรงงาน การจัดสรรอุปกรณ์ของ จริงให้นักเรียนนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริงนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เช่น สาขาวิชาด้านนิเทศศาสตร์ จำเป็นต้องเรียนรู้ให้มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้ครอบคลุมที่สุด

2) หลักสูตรควรมีความสมดุลระหว่างวิชาการกับวิชาชีพ ควรช่วยให้นักศึกษามีทั้งความรู้และทักษะวิชาชีพ เป็นหลักสูตรที่ช่วยให้นักศึกษาอ่านออกเขียนได้พร้อมสามารถประกอบอาชีพในชุมชนและท้องถิ่นที่อยู่ได้

3) หลักสูตรควรมีความสมดุลระหว่างความเป็นไทยกับความเป็นสากล การเข้าถึงความเป็นสากลจะทำให้เกิดความเข้าใจในแนวความคิด วัฒนธรรม ประเพณี ควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญกับภาษาต่างประเทศ

4) หลักสูตรควรสร้างความสมดุลระหว่างร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา สถาบันการศึกษา นอกจากจะเป็นแหล่งให้ความรู้แล้ว ยังต้องเป็นที่ให้การอบรมบ่มนิสัยในด้านจิตใจที่ดี มีความสุข มีหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาควบคู่กันไปอย่างเหมาะสม

5) หลักสูตรควรมีความสมดุลระหว่างส่วนกลางและท้องถิ่น เนื้อหาวิชาการรวมทั้งงานวิจัยต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษา ควรเน้นให้ศึกษาในเรื่องที่มีความเหมาะสมกับท้องถิ่นที่สถาบันตั้งอยู่ เพื่อให้การศึกษาสามารถทำประโยชน์ต่อคนในท้องถิ่นได้จริง การศึกษาจะต้องมีเป้าหมาย และมุ่งให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องและเหมาะสมกับผู้รับหรือคนในท้องถิ่นด้วย

6) หลักสูตรควรสอนให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมและรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของทรัพยากรในท้องถิ่นให้ตระหนักถึงความเสียหายร้ายแรงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เนื้อหาวิชาที่เรียนต้องไม่มุ่งตอบสนองต่อภาคอุตสาหกรรมและบริการให้ตระหนักถึงความเสียหายร้ายแรงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือเน้นการเจริญเติบโตด้านวัตถุมากกว่าการสร้างจิตสำนึกที่ถูกต้อง

ในการพัฒนาหลักสูตรใดก็ตาม เกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคุณค่าหรือประโยชน์ของหลักสูตรนั้น คือ การประเมินหลักสูตร อันหมายถึง การพิจารณาทบทวนคุณภาพของหลักสูตร และการเรียนการสอน โดยอาศัยผลจากการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน การประเมินหลักสูตร สามารถกระทำได้ 3 ระยะ คือ ระยะก่อนโครงการ คือ ระยะการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ระยะระหว่างโครงการ คือ การนำหลักสูตรไปใช้ และระยะหลังโครงการ คือ ระยะการติดตามประเมินหลักสูตรทั้งระบบ (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, 2546)

ศรีสมร พุ่มสะอาด (2546) ให้นิยามของการประเมินไว้ว่า หมายถึง การตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือกระบวนการให้ได้มาซึ่งข้อสนเทศสำหรับตัดสินคุณค่าของโปรแกรมการศึกษา กระบวนการจุดมุ่งหมายของโครงการหรือโปรแกรม หรือทางเลือกต่าง ๆ ที่นำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย การประเมินมีคุณลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ เป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการ

ตัดสินคุณค่า และเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมข้อมูล การคิดวิเคราะห์ข้อมูล และการใช้ข้อมูล

Stufflebeam (2007) อธิบายว่า การประเมิน หมายถึงกระบวนการสำรวจอย่างเป็นระบบ เพื่อประเมินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และประยุกต์โดยการพรรณนาความและประเมินค่าผลที่ได้จากการวิเคราะห์ให้เกิดประโยชน์ เพื่อนำเสนอเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2546) ให้นิยามของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า หมายถึงกระบวนการหาคำตอบว่าหลักสูตรมีสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด โดยมีการวัด การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายองค์ประกอบ คือ วิเคราะห์จากตัวหลักสูตร (วัตถุประสงค์ การจัดเนื้อหาวิชา ความครบถ้วน ความทันสมัย การจัดลำดับการเรียนรู้) วิเคราะห์การเตรียมความพร้อมเพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร (พิจารณาเอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือผู้เรียน และคู่มือผู้สอน) วิเคราะห์กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ (การบริหารหลักสูตร การจัดชุดวิชา การจัดผู้สอน การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อ และการพัฒนาการวัดและประเมินผล) และวิเคราะห์จากสัมฤทธิ์ผลการเรียนของผู้เรียน (ความรู้ความสามารถของผู้เรียน)

การแบ่งประเภทของการประเมินหลักสูตร สามารถจำแนกได้หลากหลายรูปแบบ ดังที่ ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2546) ได้อ้างอิงการแบ่งประเภทรูปแบบการประเมินตามแนวคิดของ สมิธ (N.L. Smith) ในหนังสือ The International Encyclopedia of Education ปี ค.ศ. 1994 และแนวคิดของวอร์เรนและแซนเดอร์ (Brain R. Worthen and James R. Sanders) ในหนังสือ Education Evaluation Theory and Practice ปี ค.ศ. 1973 เป็นเกณฑ์ในการแบ่งประเภทของรูปแบบการประเมิน โดยจำแนกเป็น รูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยอิงจุดประสงค์ การประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจ รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่เน้นการตัดสินใจเพื่อการจัดการ

ศรีสมร พุ่มสะอาด (2546) กล่าวถึงการประเมินการนำหลักสูตรไว้ว่า หมายถึงกระบวนการตรวจสอบ เพื่อตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของหลักสูตรว่าสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใดในสถานการณ์จริง มีจุดบกพร่องประการใด มีปัญหาอุปสรรคส่วนใดต่อการนำหลักสูตรไปใช้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสวงหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรหรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้ใช้หลักสูตร เพื่อตรวจสอบความพร้อมในการจัดปัจจัยพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน เพื่อตรวจสอบว่าผู้รับผิดชอบการใช้หลักสูตรได้ดำเนินการหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนการใช้หลักสูตรถูกต้องและครบถ้วน

หรือไม่ เพื่อศึกษาปัญหาคุณภาพที่เกิดจากองค์ประกอบของปัจจัยและกิจกรรมการปฏิบัติต่าง ๆ ที่ควรปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้ โดยมุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

เครื่องมือที่นิยมใช้ในการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอนมีหลายชนิด เครื่องมือที่นิยมใช้คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบทดสอบ และแบบวัดเจตคติ โดยเครื่องมือแต่ละประเภทต่างมีข้อดีข้อเสียต่างกัน กล่าวคือ แบบสอบถาม เป็นชุดของคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง หรือความคิดเห็นของผู้ตอบ คำตอบที่ได้จะไม่มีการตัดสินว่าผิดหรือถูก มักเป็นคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร อาจารย์ สื่อการเรียนการสอน สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ความสามารถของบัณฑิต เป็นต้น ข้อดีของแบบสอบถาม คือ ใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย สามารถเก็บตัวอย่างกับกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่หรือกลุ่มตัวอย่างที่อยู่กระจัดกระจายได้ ส่วนข้อจำกัด คือ อาจได้ข้อมูลไม่ตรงประเด็นที่ต้องการ เนื่องจากผู้ตอบอาจไม่เข้าใจหรือไม่ตั้งใจตอบ แบบสัมภาษณ์ เป็นชุดของคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้ตอบด้วยวิธีการซักถามโดยตรง มักใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตร ผู้บริหารหลักสูตร มีข้อดีคือ สามารถใช้รวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลโดยตรงและสามารถเก็บข้อมูลได้กับกลุ่มคนทุกระดับ แต่มีข้อจำกัด คือ ใช้แรงงานและค่าใช้จ่ายสูงในการรวบรวมข้อมูล ความถูกต้องของข้อมูลขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้สัมภาษณ์ ส่วนแบบสังเกต เป็นเครื่องมือที่ใช้บันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรม มีข้อดีคือสามารถใช้รวบรวมข้อมูลโดยไม่รบกวนผู้ให้ข้อมูล และอาจได้ข้อมูลที่ผู้ถูกสังเกตไม่ต้องการเปิดเผย ส่วนข้อจำกัด คือ เป็นเครื่องมือที่ต้องอาศัยผู้มีความรู้และทักษะในเรื่องที่สังเกต และต้องปราศจากอคติในประเด็นที่สังเกตด้วย (วรรณดี แสงประทีปทอง, 2546)

ในการวิเคราะห์และประเมินหลักสูตร ทีมวิจัยได้อาศัยแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) ในการวิเคราะห์และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ระบบ คือ ภาพส่วนรวมของโครงสร้างหรือขบวนการอย่างหนึ่งที่มีการจัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่รวมกันอยู่ในโครงการหรือขบวนการนั้น เป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่ใช้ในการวางแผนและดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ แนวคิดเชิงระบบที่ดี จะต้องเป็นการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้อย่างประหยัดและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ถ้าระบบใดมีผลผลิตทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพมากกว่าข้อมูล วัตถุดิบที่ป้อนเข้าไป ก็ถือได้ว่าเป็นระบบที่มีคุณภาพ ในทางตรงข้ามถ้าระบบมีผลผลิตที่ต่ำกว่าข้อมูลวัตถุดิบที่ไปใช้ ก็ถือว่าระบบนั้นมีประสิทธิภาพต่ำ

แนวคิดเชิงระบบมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ประกอบด้วย

1. ปัจจัยนำเข้า (Input)

หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในกระบวนการหรือโครงการต่าง ๆ เช่น ในระบบการเรียนการสอนในชั้นเรียน อาจได้แก่ ครู นักเรียน ชั้นเรียน หลักสูตร ตารางสอน วิธีการสอน เป็นต้น

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบหลักที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หลักสูตรประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการคือ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระที่เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน (รวมวิธีสอนและสื่อการเรียนการสอน) การประเมินผล

2. กระบวนการหรือการดำเนินงาน (Process)

หมายถึง การนำเอาสิ่งที่ป้อนเข้าไป มาจัดกระทำให้เกิดผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การสอนของครู หรือการให้นักเรียนทำกิจกรรม เป็นต้น

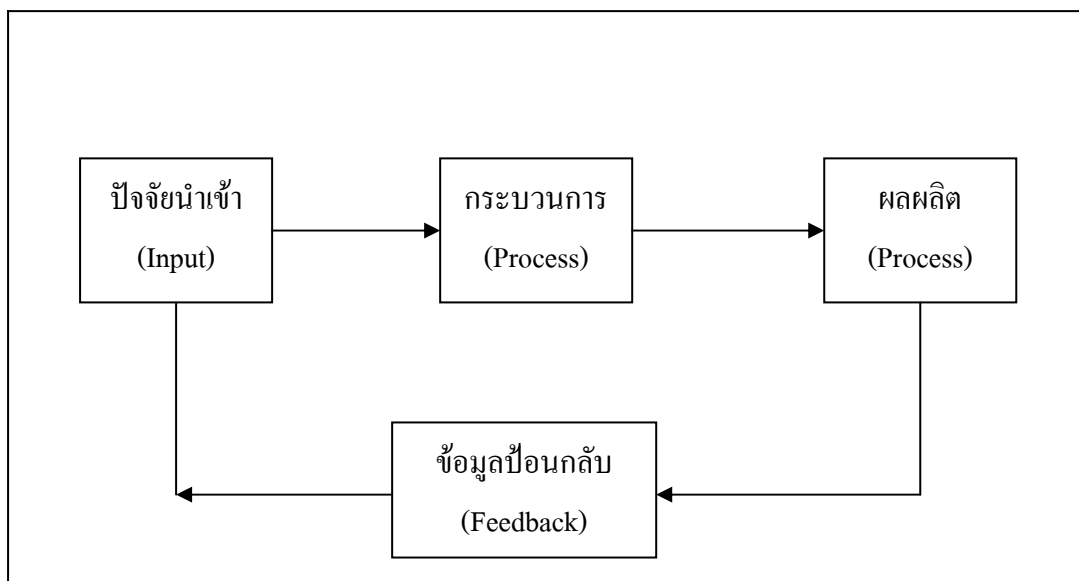
3. ผลผลิต หรือการประเมินผล (Output)

หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา หรือผลงานของนักศึกษา เป็นต้น ผลผลิต คือ ผลที่เกิดขึ้นในระบบซึ่งเป็นเป้าหมายปลายทางของระบบ ผลผลิตที่ต้องการสำหรับระบบการศึกษา ก็คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนไปในทางที่พึงประสงค์ เป็นการพัฒนาที่ดีในด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) จิตพิสัย (Affective) ทักษะพิสัย (Psychomotor)

4. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback)

ข้อมูลป้อนกลับ (Feed Back) เป็นข้อมูลที่ได้รับจากผลผลิตหรือการประเมินผล จะได้รับการนำมาพิจารณาปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การติดตามผล ประเมินผล และปรับปรุง จำเป็นต้องมีเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งหมดในระบบ โดยพิจารณาผลผลิตว่าได้ผลเป็นไปดังที่มุ่งหวังไว้หรือไม่มีจุดบกพร่องในส่วนใดที่จะต้องแก้ไข ปรับปรุงบ้าง

ทั้งนี้ สามารถสร้างความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 4 ประการได้ดังแผนภาพ

แผนภาพที่ 1 องค์ประกอบของแนวคิดเชิงระบบ

จากสถานการณ์ด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาไทยที่ส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตในปัจจุบัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ และเพื่อเป็นการพัฒนาไปอีกขั้นหนึ่งของการประกันคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้ดำเนินการโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันของผู้เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา ทั้งสถาบันอุดมศึกษา ผู้ควบคุมมาตรฐาน และผู้ใช้บัณฑิต ทั้งนี้เพื่อให้มีหลักประกันที่ชัดเจนในคุณภาพของบัณฑิตระดับอุดมศึกษา อีกทั้งเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้แต่ละสถาบันมีการพัฒนาคุณภาพที่สูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553)

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd) เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสาขาวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสในเทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตรวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2552)

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ระดับคุณวุฒิ หน่วยกิตและระยะเวลา ชื่อปริญญา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิต (Domains of Learning) และ ข้อกำหนดเฉพาะของหลักสูตรและรายวิชา (Program and Course Specifications) โดยในแต่ละสาขาวิชาจะต้องจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาของตนเอง เพื่อใช้เป็นแนวทางการในพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรของตนเองให้ได้มาตรฐาน (มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551)

สำหรับสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศจัดอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ที่จำแนกเป็น สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์หรือวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ว่าควรสะท้อนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้ ว่าประกอบด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

1. คุณธรรม จริยธรรม ถ่อมตนและทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี รับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม
2. มีความรู้พื้นฐานในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถประยุกต์ได้อย่างเหมาะสมในการประกอบวิชาชีพ และศึกษาต่อในระดับสูง
3. มีความรู้ทันสมัย ใฝ่รู้ และมีความสามารถพัฒนาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาสังคม
4. คิดเป็น ทำเป็น และเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบและเหมาะสม
5. มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการบริหารจัดการและทำงานเป็นหมู่คณะ
6. รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
7. มีความสามารถการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ดี
8. มีความสามารถวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ ออกแบบ พัฒนา ติดตั้ง และปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์ให้สามารถแก้ไขปัญหาขององค์กรหรือนุคคลตามข้อกำหนด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมการทำงาน
9. สามารถวิเคราะห์ผลกระทบของการประยุกต์คอมพิวเตอร์ต่อบุคคล องค์กร และสังคม รวมทั้งประเด็นทางด้านกฎหมายและจริยธรรม
10. มีความสามารถเป็นที่ปรึกษาในการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ในองค์กร

11. มีความสามารถบริหารระบบสารสนเทศในองค์กร

12. มีความสามารถในการพัฒนาโปรแกรมขนาดเล็กเพื่อใช้งานได้

ทั้งนี้ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ได้กำหนดไว้ว่า มาตรฐานผลการเรียนรู้ ควรสะท้อนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ได้ ประกอบด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต

1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา และความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม

1.3 มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้ง และลำดับความสำคัญ

1.4 เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

1.5 เคารพกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรและสังคม

1.6 สามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากการใช้คอมพิวเตอร์ต่อบุคคล องค์กรและสังคม

1.7 มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ

2. ความรู้

2.1 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชาที่ศึกษา

2.2 สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจและอธิบายความต้องการทางคอมพิวเตอร์ รวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหา

2.3 สามารถวิเคราะห์ ออกแบบ ติดตั้ง ปรับปรุงและ / หรือประเมินระบบองค์ประกอบต่าง ๆ ของระบบคอมพิวเตอร์ให้ได้ตรงตามข้อกำหนด

2.4 สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและวิวัฒนาการคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการนำไปประยุกต์

2.5 ู้เข้าใจและสนใจพัฒนาความรู้ ความชำนาญทางคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง

2.6 มีความรู้ในแนวกว้างของสาขาวิชาที่ศึกษาเพื่อให้เล็งเห็นการเปลี่ยนแปลง และเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.7 มีประสบการณ์ในการพัฒนาและ / หรือการประยุกต์ซอฟต์แวร์ที่ใช้งานได้จริง

2.8 สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชาที่ศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 คิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ

3.2 สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3.3 สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ

3.4 สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาทางคอมพิวเตอร์ได้อย่างเหมาะสม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 สามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศกับกลุ่มคนหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในบทบาทของผู้นำ หรือในบทบาทของผู้ร่วมทีมทำงาน

4.3 สามารถใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม

4.4 มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม

4.5 สามารถเป็นผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขสถานการณ์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม พร้อมทั้งแสดงจุดยืนอย่างพอเหมาะทั้งของตนเองและของกลุ่ม

4.6 มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองและทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 มีทักษะการใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

5.2 สามารถแนะนำประเด็นการแก้ไขปัญหาโดยใช้สารสนเทศทางคณิตศาสตร์หรือการแสดงสถิติประยุกต์ต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์

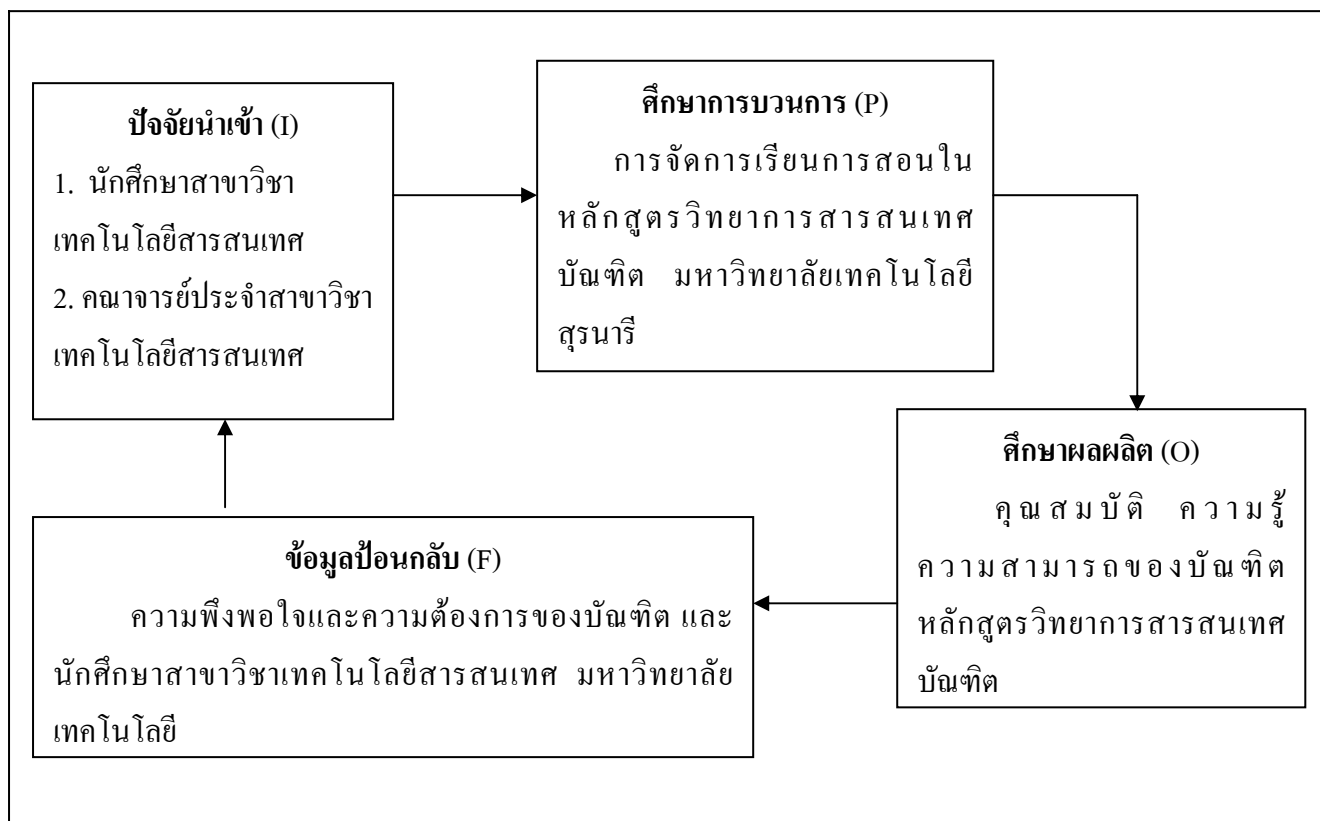
5.3 สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งปากเปล่าและการเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม

5.4 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

ทีมวิจัย ได้นำแนวคิดเรื่องหลักสูตรมาใช้ในการวิเคราะห์หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศ บัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และหลักสูตรการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมทั้งวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาว่า นักศึกษาและบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตมีคุณลักษณะสอดคล้องหรือแตกต่างจากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ หรือไม่ อย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ทีมวิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีมาสร้างกรอบแนวคิด โดยใช้แบบประเมิน System Approach ในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงกรอบแนวคิดตามแนวคิดเชิงระบบ (System Approach)

จากกรอบแนวคิดดังกล่าวตามแนวคิดเชิงระบบ มุ่งศึกษาปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ปัจจัยผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ โดยสามารถอธิบายตัวแปรต่างๆ ที่ศึกษาในงานวิจัย อันได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (I) หมายถึง นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ศึกษากระบวนการ (P) คือ การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ศึกษาผลผลิต (O) คือ คุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต และข้อมูลป้อนกลับ (F) คือ ความพึงพอใจและความต้องการของบัณฑิต และนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และความคาดหวังของผู้ประกอบการ โดยมีบริบทแวดล้อมที่เข้ามา มีอิทธิพล ได้แก่ ปัจจัยทางการศึกษา เช่น แผนพัฒนาอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ อันประกอบด้วย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 แผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 และความ ต้องการกำลังคนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

การประเมินปัจจัยด้านกระบวนการ ผลผลิตและข้อมูลป้อนกลับ ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ และแนวโน้มการพัฒนาการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถาบันอุดมศึกษาของไทย และทำให้ได้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่พึงประสงค์และสามารถตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาของสังคมและประเทศชาติได้

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 งานวิจัยด้านความต้องการศึกษาต่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ธรรดา โชติพันธ์ (2546) ศึกษาความต้องการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 240 คน ประกอบด้วย นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ 94 คน สาขาวิชาศิลปศาสตร์ 58 คน สาขาวิชาครุศาสตร์ 52 คน และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ 36 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสำรวจความต้องการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ ได้แก่ เพศ สาขาที่เรียน ประเภทนักศึกษา ชั้นปี และเกรดเฉลี่ย รวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย นำแบบสำรวจไปให้ตอบด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ T-test และ One-way ANOVA ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความต้องการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตรระดับประกาศนียบัตร และหลักสูตรระดับวิชาเฉพาะตามลำดับ นักศึกษามีความต้องการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูล เพื่อการพิมพ์เอกสาร และเพื่อชมภาพยนตร์ – ฟังเพลง ส่วนความคาดหวังที่นักศึกษจะได้รับจากการศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งความต้องการในเนื้อหาสาระ ความต้องการทักษะคอมพิวเตอร์ที่เพิ่มขึ้นและผลที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยในกลุ่ม 3.01 เป็นต้นไปมีความต้องการในการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มากกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยอยู่ในกลุ่มอื่น ๆ

ชลีนุช บุญน้อม (2543) ศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาระบบสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ชั้นสูง ในการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาระบบสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 788 คน ที่ได้มาจากการคัดเลือกจากประชากร 1,372 คน ที่กำลังอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 หลักสูตร 2 ปี ภาคปกติ ในปีการศึกษา 2543 แบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาระบบสารสนเทศ แบ่งเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านภูมิหลังของนักศึกษา ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความคิดเห็นที่มีต่อสถานศึกษา ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านการเรียน ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านความคาดหวังของนักศึกษาในการตัดสินใจศึกษาต่อ ตอนที่ 5 ทศนคติต่อการศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ อายุ ภูมิลำเนาของนักศึกษา จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษาอยู่โดยใช้เงินในครอบครัว ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ต่อเดือนของผู้ปกครอง การจัดงานแนะแนวการศึกษาต่อของวิทยาเขต วิชาที่ชอบมากที่สุด และที่ระดับ .05 ได้แก่ เพศ จำนวนพี่น้องที่ศึกษาหรือเคยศึกษาในระดับปริญญาตรี การแนะนำสนับสนุนส่งเสริมจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์แนะแนว

ชัยวัฒน์ สราญเลิศ (2544) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 559 คน ได้มาจากการคัดเลือกนักศึกษา 780 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 หลักสูตร 2 ปี ในปีการศึกษา 2543 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสภาพทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและครอบครัว ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมและความคาดหวัง ตอนที่ 4 ความคิดเห็นในการตัดสินใจศึกษาต่อ และไม่ศึกษาต่อของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด ที่นักศึกษาตั้งใจที่จะศึกษาต่อ และที่ระดับ .05 ได้แก่ สถานภาพของบิดา - มารดา และระดับการศึกษาของมารดา

อารีรัตน์ แก้วประดิษฐ์ (2546) ศึกษาองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ใน

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา วิทยาการคอมพิวเตอร์ ชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2545 ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 734 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ คือ อิทธิพลจากการชักจูงจากบุคคลและสื่อ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ลักษณะของหลักสูตร พฤติกรรมของอาจารย์ ความคาดหวังของนักศึกษา และเหตุผลส่วนตัวของนักศึกษา และเมื่อนำองค์ประกอบมาหาความสัมพันธ์กับเหตุผลส่วนตัวในการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาจะพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับเหตุผลส่วนตัวในการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประกอบด้วยตัวทำนาย 5 ตัว ได้แก่ อายุ สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ลักษณะของหลักสูตร พฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอน และความคาดหวังของนักศึกษา และกลุ่มตัวแปรทำนายทั้งหมดนี้มีความสัมพันธ์กับเหตุผลส่วนตัวในการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาร้อยละ 98.30 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานสำหรับเหตุผลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ 0.46 ซึ่งนับว่ามีความคลาดเคลื่อนค่อนข้างน้อย

2.3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของบัณฑิตและนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

จิรพัทธ์ บุญสุนทิ (2548) ศึกษาความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการจัดหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยภาพรวมและจำแนกตามแผนการเรียน แขนงวิชา ประสบการณ์ ลักษณะงานที่ปฏิบัติและลักษณะของหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้เป็นผู้สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 – 2546 จำนวน 288 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านกระบวนการจัดการ เรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล มีความเหมาะสมในระดับมาก และด้านสื่อการ เรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ศิริวัฒน์ เสงฆ์ชัย (2542) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ กลุ่มสถาบันราชภัฏภาคใต้ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนดังกล่าว ตามความแตกต่างระหว่าง เพศ สถาบันที่ศึกษา ชั้นปี วุฒิการศึกษาที่จบก่อนเข้าศึกษา และคะแนนเฉลี่ยสะสม กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ กลุ่มสถาบันราชภัฏภาคใต้ จำนวน 409 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการเรียนการสอน ในด้านเนื้อหาวิชา อาจารย์ผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล ปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน และบทบาทของเพื่อนนักศึกษา

ผลการวิจัยสรุปว่า 1) นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ กลุ่มสถาบันราชภัฏภาคใต้ มีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับ คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านบทบาทของเพื่อนนักศึกษา ด้านการประเมินผล ด้านเนื้อหาวิชา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน 2) ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนตามความแตกต่างระหว่างเพศ สถาบันที่ศึกษา ชั้นปี วุฒิการศึกษาที่จบก่อนเข้าศึกษา และคะแนนเฉลี่ยสะสมในทุกด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีความแตกต่างกัน มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาที่จบก่อนเข้าศึกษา และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันเฉพาะด้านการประเมินผล นักศึกษาที่ศึกษาต่างสถาบันกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกันทุกด้าน ส่วนนักศึกษาที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีความพึงพอใจแตกต่างกัน ยกเว้นด้านบทบาทของเพื่อนนักศึกษา และด้านปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอนที่ไม่แตกต่างกัน

2.3.3 งานวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจที่ผู้ประกอบการมีต่อบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

วณิฎา กลิ่นโท (2547) ศึกษาความพึงพอใจปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจ และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของตลาดแรงงานที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มจธ.) ในทักษะต่าง ๆ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ด้านการเรียนรู้ ด้านการให้เหตุผล ด้านการวิเคราะห์ และด้านเทคนิคการปฏิบัติงาน โดยสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบจากหัวหน้างาน / นายจ้าง ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระหว่างปีการศึกษา 2541 - 2544 สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ระดับปริญญาตรี และปริญญาโท คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะ

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มจร. 480 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อทักษะบัณฑิตทั้ง 6 ด้าน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต มจร. มีความแตกต่างกันในทุกด้านยกเว้นปีที่สำเร็จการศึกษา ตำแหน่งงานของนายจ้าง และระยะเวลาทำงานในองค์กรไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยสรุปร้อยละ 55 ของนายจ้างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อบัณฑิต มจร. ในระดับมาก ร้อยละ 29.6 มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง และสุดท้ายร้อยละ 14.8 มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

2.3.4 งานวิจัยเกี่ยวกับแนวโน้มการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ดวงพร อินทนาศักดิ์ (2548) ศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ช่วงปี พ.ศ. 2548 – 2558 โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามแบบมาตราส่วน

ผลการวิจัยพบว่า จุดประสงค์หลักของหลักสูตรเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และความสามารถในการประกอบวิชาชีพในตำแหน่งนักวิทยาการคอมพิวเตอร์ นักวิเคราะห์ระบบหรือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า และผ่านการสอบคัดเลือกของทางมหาวิทยาลัย หรือระบบคัดเลือกของทบวงมหาวิทยาลัย ระยะเวลาการศึกษาของบัณฑิตไม่เกิน 5 ปี หรือ 10 ภาคการศึกษาปกติ จำนวนหน่วยกิต ตลอดหลักสูตรประมาณ 128 หน่วยกิต โดยมีโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้ 1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 – 33 หน่วยกิต ประกอบด้วย กลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ 2) หมวดวิชาเฉพาะด้าน 60 – 90 หน่วยกิต ประกอบด้วย วิชาแกน วิชาเอกบังคับ วิชาเอกเลือก 3) หมวดวิชาเลือกเสรี 6 – 9 หน่วยกิต โดยให้เลือกรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรโดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่ได้เรียนผ่านมาแล้ว เกณฑ์การวัดและประเมินผลประกอบด้วย วิธีวัดผลการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดทำโครงการ การสอบปากเปล่า และทำแฟ้มสะสมงาน ส่วนเกณฑ์การวัดผลการสำเร็จการศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนครบตามหลักสูตร

ประเวศน์ วงษ์คำชัย (2548) ศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2554 โดยใช้เทคนิคเดลฟาย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 17 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ กึ่งโครงสร้างและแบบสอบถามแบบมาตราส่วน

ผลการวิจัยพบว่า จุดประสงค์หลักเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มีความสามารถทางด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และการประยุกต์ใช้งาน ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวิธีวิจัย ชื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร และสำนึกในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสาขาที่เกี่ยวข้อง หรือนักศึกษาที่ขอโอนมาจากสถาบันอื่นระยะเวลา การศึกษาของบัณฑิตไม่เกิน 12 ภาคการศึกษาปกติ จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรประมาณ 124 – 146 หน่วยกิต โครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 30 – 33 หน่วยกิต ได้แก่ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2 หมวดวิชาเฉพาะด้าน 60 – 90 หน่วยกิต ได้แก่ วิชาเอกบังคับ วิชาเอกเลือก วิชาวิทยาการจัดการ วิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ รวมทั้ง 3 หมวดวิชาเลือกเสรี 6 – 9 หน่วยกิต เกณฑ์การวัดและประเมินผลได้แก่ การสอบปรนัย และ / หรืออัตนัย การทำรายงาน การฝึกงานนอกสถานที่ การทำภาควิทยานิพนธ์ / ปริญญา นิพนธ์ / โครงการ การสอบปากเปล่า และแฟ้มสะสมงาน ส่วนเกณฑ์การวัดผลสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดของแต่ละหลักสูตร เป็นผู้มีความประพฤติดี และได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.5 จากระบบ 4.0 คณาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ประกอบด้วยหัวหน้าภาควิชา และอาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อย 5 คน โดยมีคุณวุฒิในระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก ตรงกับสาขาที่เปิดสอนหรือสาขาที่เกี่ยวข้องและ / หรือมีตำแหน่งวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างน้อย 2 คน ยกเว้นวิชาภาษาศาสตร์จะใช้ บุคลากรที่เชี่ยวชาญหรือเจ้าของภาษาร่วมสอนด้วย

จักรพันธ์ เต้ยินดี (2547) ศึกษาและรวบรวมความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ คุณลักษณะของบุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษาใน 5 ปีข้างหน้า โดยใช้วิธีวิจัยแบบเดลฟาย กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาจำนวน 18 ท่าน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีจำนวน 3 รอบโดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้าน การศึกษา ด้านวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของบุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษาในอีก 5 ปีข้างหน้า คือคุณลักษณะด้านความรู้ด้านการศึกษา ควรมีความรู้พื้นฐานทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ด้านหลักสูตรและการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ มีความรู้ด้านการบริหาร การจัดการ ศึกษา กฏระเบียบ และกฎหมายทางการศึกษา

คุณสมบัติทางด้านวิชาชีพ ควรมีความรู้ความสามารถในด้านการถ่ายภาพ ถ่ายวิดีโอทัศน์ ทำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สามารถประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน สามารถจัดนิทรรศการ จัดประชุมทางวิชาการ จัดอบรมสัมมนาได้ และสามารถวางแผนการผลิต การเลือก การใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ได้

สำหรับคุณลักษณะทางบุคคล ต้องเป็นผู้ที่มีความรักและพอใจในวิชาชีพ มีความขยันหมั่นเพียร เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน ได้ มีความเสียสละ และมีความยุติธรรมในการกระจายงาน

สิงหราช สังข์อุยทธ์ (2549) ศึกษาคุณสมบัติและมาตรฐานของนักเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประชากรที่ใช้ ได้แก่ บุคลากรของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 3 กลุ่ม รวม 217 คน ได้แก่ 1) ผู้บริหาร 2) อาจารย์ประจำสาขาวิชา และ 3) นักเทคโนโลยีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มนักเทคโนโลยีการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องของคุณสมบัติของนักเทคโนโลยีการศึกษาดังกล่าวในระดับมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มอาจารย์ประจำสาขาวิชามีความเห็นอยู่ในระดับมาก และหากวิเคราะห์ลึกลงไปในรายละเอียดของคุณสมบัติดังกล่าว จะพบว่า ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นที่สอดคล้องกันในการพัฒนาสื่อและด้านการจัดการสื่อในระดับมากที่สุด ส่วนผลการวิจัยในหัวข้อมาตรฐานการปฏิบัติงานของนักเทคโนโลยีการศึกษาทั้ง 14 ด้าน พบว่ามีเพียงมาตรฐานที่ 8 “การเผยแพร่เทคโนโลยีการศึกษา” และมาตรฐานที่ 10 “การผลิตสื่อกราฟิก” เท่านั้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมาก

จากผลการวิจัยในหัวข้อคุณสมบัติและมาตรฐานของนักเทคโนโลยีการศึกษาพบว่าทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รายละเอียดของแต่ละหัวข้อจะมีความสำคัญและเหมาะสมที่จะเป็นคุณสมบัติและมาตรฐานของนักเทคโนโลยีการศึกษาในระดับมากและมากที่สุด นอกจากนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล ที่เน้นการใช้สื่อด้านเทคโนโลยีเป็นหลักจึงจำเป็นต้องใช้เทคนิคในการผลิตสื่อและเผยแพร่ด้านเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองตามจุดมุ่งหมายของระบบการเรียนการสอนทางไกล

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” ได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย โดยจำแนกประเด็นในบทดังกล่าวดังต่อไปนี้

- 3.1 วิธีดำเนินการวิจัย
  - 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
  - 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
  - 3.6 การนำเสนอข้อมูล
- โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้ ใช้การวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการศึกษาและสัมภาษณ์จากกลุ่มประชากรเป้าหมายในพื้นที่ที่ทำการศึกษา คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ และเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งประเด็นการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 1) สถานการณ์ปัจจุบัน แนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยการสัมภาษณ์คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงานสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ทีมวิจัยได้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์
- 2) ความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยใช้เครื่องมือคือ แบบสอบถามจากบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการ

สารสนเทศบัณฑิต และนักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3 – 4 ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2551

- 3) คุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พึงประสงค์ โดยผู้ใช้งาน / ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ทีมวิจัยใช้เครื่องมือคือ แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์

3.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2.1 ประชากรในงานวิจัยนี้ ได้กำหนดประชากรจำนวนทั้งสิ้น 5 กลุ่ม ดังนี้

- 1) นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ชั้นปีที่ 3 – 4 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2551
- 2) บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2544 – 2551
- 3) คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงานหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ในมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และ มหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย
- 4) ผู้ใช้งาน ผู้บังคับบัญชาในสถานประกอบการที่มีบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าว หรือสถานประกอบการที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เคยออกปฏิบัติสหกิจศึกษาหรือกำลังออกปฏิบัติสหกิจศึกษาในระหว่างดำเนินการวิจัย (ปีการศึกษา 2552)
- 5) นักวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย

3.1.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non – probability sampling) ด้วยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

- 1) นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศชั้นปีที่ 3 – 4 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 209 คน จำแนกเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 188 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 21 คน โดยกำหนดให้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 มีจำนวนน้อย จึงคัดเลือกมาทั้งหมด

- 2) บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศ ผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2544 – 2551 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 970 คน โดยกำหนดให้ ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ที่มีในฐานข้อมูลของส่วนแผนงาน ปราบกฏมีบัณฑิตตอบกลับมาและสามารถใช้ในการวิจัยได้ จำนวน 200 คน
- 3) คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงานสาขาวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 26 คน โดยใช้การเลือกอย่างเฉพาะเจาะจงจากมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีชื่อเสียง จึงได้จำแนกออกเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน เพื่อให้มีลักษณะเป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากรและครอบคลุมมหาวิทยาลัยทุกประเภท ดังนี้
  - (1) คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงานสาขาวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ โดยเลือกจากอย่างเฉพาะเจาะจงจาก คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา รองหัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงาน สาขาวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ในภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ จำนวน 7 คน ได้แก่
    - 1.1) รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ คณาวัฒน์ไชย หัวหน้าสาขาวิชา ระบบสารสนเทศทางการจัดการ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
    - 1.2) รองศาสตราจารย์ ดร. นพพร โชติกคำธร รองคณบดี คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
    - 1.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดิษิตชัย เมตตาริกานนท์ ผู้ประสานงาน หลักสูตรการจัดการสารสนเทศ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
    - 1.4) อาจารย์ ดร.จิตรลดา บุรพรัตน์ ประธานสาขาวิชาการจัดการสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- 1.5) อาจารย์ทรงสรรค์ อุดมศิลป์ หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
- 1.6) อาจารย์วิจิตร อรรถโกมล ประธานสาขาวิชาแอนิเมชัน วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 1.7) อาจารย์จงสุข คงเสน ผู้ประสานงานหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

(2) **คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงานสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ในมหาวิทยาลัยของรัฐ** โดยเลือกจาก คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา รองหัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงานสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ จำนวน 13 คน ได้แก่

- 2.1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชชาญ ถาวรเวช คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร
- 2.2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ชาติ เจริญลาภนพรัตน์ หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์และการสื่อสาร สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 2.3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรรัตน์ อินทร์หม้อ หัวหน้าสาขาวิชา ระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 2.4) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดาลักษณ์ อยู่เย็น ประธานโปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- 2.5) ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาวรรณ บัวทอง อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- 2.6) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชุน ทินเทียมกฤต ผู้ประสานงานสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- 2.7) อาจารย์ ดร.พรรณี สิทธิเดช หัวหน้าสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
- 2.8) อาจารย์ภูริพงษ์ แก้วย่อง ประธานหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- 2.9) อาจารย์เทวา พรหมนุชานนท์ ผู้ประสานงานหลักสูตรระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่ภาคพายัพ เชียงใหม่
- 2.10) อาจารย์กริช กองศรีมา อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- 2.11) อาจารย์กิ่งกมล สมิตะสิริ หัวหน้าสาขาวิชาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตนครราชสีมา
- 2.12) อาจารย์พิมพ์ อินแบน ผู้ประสานงานสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 2.13) อาจารย์ปรีชา น้อยอำคา ผู้ประสานงานสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- (3) คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงานสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ในมหาวิทยาลัยเอกชน** โดยเลือกจาก คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา รองหัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงานสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ จำนวน 6 ท่าน ได้แก่
- 3.1) รองศาสตราจารย์ ดร.นุชรี เปรมชัยสวัสดิ์ คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
- 3.2) รองศาสตราจารย์ ดร.พิสิษฐ์ ชาญเกียรติ์ก้อง คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์

- 3.3) อาจารย์ชฎารัตน์ พิพัฒน์นันท์ หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- 3.4) อาจารย์วิยะดา ฐิติมัทธมา หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- 3.5) อาจารย์จิตติมา วงศ์วุฒิวัฒน์ หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
- 3.6) อาจารย์ไวยวิทย์ จันทร์วิเมลือง หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต
- (4) ผู้ใช้งาน ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยเลือกอย่างเฉพาะเจาะจงจากสถานประกอบการขนาดใหญ่ทั้งภาครัฐ เอกชน และเลือกให้ครอบคลุมทุกกลุ่มวิชาที่สังกัดสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีนักศึกษาหรือบัณฑิตเข้าปฏิบัติงาน จำนวน 21 หน่วยงาน ประกอบด้วย
- 4.1) สำนักบริการเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐ
- 4.2) ห้องสมุดมารวย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 4.3) เครือซีเมนต์ไทย (Thai Siam Cement Group; SCG Gro)
- 4.4) อุทยานการเรียนรู้ (Thailand Knowledge Park)
- 4.5) บริษัท ฟานอราฆ่า เวิร์ดไวด์ จำกัด
- 4.6) Thai Rating & Information Service Co., Ltd.
- 4.7) We Created Game Co., Ltd.
- 4.8) Seagate Technology Co., Ltd.
- 4.9) Egazine Co., Ltd.
- 4.10) บริษัท สวงวนวงษ์อุตสาหกรรม จำกัด
- 4.11) บริษัท KCTV จำกัด
- 4.12) วิทยาลัยเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์
- 4.13) หน่วยตรวจสอบหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ (E – Passport) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงการต่างประเทศ

- 4.14) ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ (Thailand Creative & Design Center; TCDC)
- 4.15) Muffin Animation Co., Ltd.
- 4.16) Jasmine International Public Co., Ltd.
- 4.17) Samart Corporation Public Co., Ltd.
- 4.18) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- 4.19) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ
- 4.20) สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ
- 4.21) บริษัท HOME TV NETWORK จำกัด
- (5) สัมภาษณ์นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเลือกจากคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรวิชาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 3 คน ได้แก่
- 5.1) รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ปิติ เปี่ยมสง่า อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 5.2) รองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เพรศคอทท์ อาจารย์ประจำสำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
- 5.3) รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมาตย์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น อาจารย์ประจำกลุ่มการจัดการสารสนเทศและการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ของนักวิชาการและคณะผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเป็นคำถามปลายเปิด มีประเด็นคำถามต่อไปนี้

- (1) ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยของไทย
- (2) ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรวิชาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

- (3) ทักษะที่มีต่อการผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในมหาวิทยาลัยของไทย
- (4) ทิศทางที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยเพื่อตอบสนองการพัฒนา สังคม เศรษฐกิจ และรองรับแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ของประเทศไทย
- (5) คุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์

อนึ่ง เนื่องจากข้อจำกัดด้านการนัดหมายและ ประสานงานกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น นักวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้ไม่สามารถนัดหมายเพื่อ สัมภาษณ์ได้ครบตามที่กำหนด ทั้งนี้ ทีมวิจัยได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหาร หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ชัดเจน ครบคลุมยิ่งขึ้น

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำหรับนักศึกษาปัจจุบัน และบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ซึ่ง ครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหาร หลักสูตร และความคิดเห็นทั่วไป นอกจากนี้ในแบบสอบถามชุดที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามบัณฑิต มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องการประเมินคุณภาพของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีด้วย

โดยแบบสอบถามดังกล่าว ใช้แบบวัดทัศนคติแบบ Likert Scale ซึ่งมีทางเลือกตอบ 5 ระดับจากเห็นด้วยน้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วย ไปถึงเห็นด้วยมากที่สุด และคำถามปลายเปิดเพื่อให้ ข้อเสนอแนะ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2538)

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือเหมาะสมอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย หรือเหมาะสม	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย หรือไม่เหมาะสม	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	1

การแปลผลแบบสอบถามความคิดเห็น ได้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือเหมาะสมอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก หรือเหมาะสม ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่เหมาะสม ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือ ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความคิดเห็นจากการคำนวณอัตราภาค ดังนี้

สูตรการคำนวณอัตราภาคชั้น

คะแนนสูงสุด	5	คะแนน
คะแนนต่ำสุด	1	คะแนน
พิสัย (Range)	$\frac{5-1}{5} = 0.80$	
อัตราภาคชั้น	$\frac{5}{5} = 0.80$	

จากเกณฑ์การพิจารณาดังกล่าวสามารถกำหนดระดับความคิดเห็นได้ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งหรือไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง
1.81 – 2.60	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยหรือไม่เหมาะสม
2.61 – 3.40	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยหรือเหมาะสม
4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่งหรือเหมาะสมอย่างยิ่ง

สำหรับการแปลความหมายค่าร้อยละ จากแบบสอบถามใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

น้อยกว่า	ร้อยละ 20	หมายถึง น้อยที่สุด
	ร้อยละ 40	หมายถึง น้อย
	ร้อยละ 60	หมายถึง ปานกลาง
	ร้อยละ 80	หมายถึง มาก
ตั้งแต่	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	หมายถึง มากที่สุด

3.2.2 คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงานสาขาวิชา มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน ที่เปิดสอนในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นคำถามปลายเปิด มีประเด็นคำถามต่อไปนี้

- 1) การจัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดการสารสนเทศของมหาวิทยาลัย มีโครงสร้างการบริหารงานอย่างไรในปัจจุบัน (เช่น เป็นคณะ สังกัดอยู่ในภาควิชา สังกัดสาขาวิชา ฯลฯ)
- 2) จุดเด่น หรือเอกลักษณ์ของหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดการสารสนเทศ ในมหาวิทยาลัย
- 3) คุณสมบัติของนักศึกษา และบัณฑิตวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดการสารสนเทศ ในมหาวิทยาลัย
- 4) ปัญหา อุปสรรคในการบริหารจัดการหลักสูตร (ด้านอาจารย์ผู้สอน บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ งบประมาณ เทคโนโลยีและอุปกรณ์ นักศึกษา การสนับสนุนจากผู้บริหาร ฯลฯ)
- 5) ทักษะที่มีต่อคุณสมบัติหรือทักษะของบัณฑิตวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดการสารสนเทศ ที่เป็นอยู่ และคุณสมบัติที่พึงประสงค์
- 6) แนวโน้มในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดการสารสนเทศ ในมหาวิทยาลัย
- 7) ทักษะที่มีต่อการศึกษาด้านวิทยาการสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดการสารสนเทศ ในประเทศไทยทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

3.2.3 คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้ใช้งานบัณฑิตในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยเป็นคำถามปลายเปิด มีประเด็นคำถามต่อไปนี้

- 1) ความคิดเห็นที่มีต่อบัณฑิตวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตในปัจจุบัน ในด้านความสามารถทั่วไป ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ความสามารถด้านเทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้ภาษา (ไทยและอังกฤษ) ทักษะคิดในการทำงาน ทักษะการคิด วิเคราะห์ และการประยุกต์
- 2) ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

- 3) ความคิดเห็นที่มีต่อการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย และมุมมองที่มีต่อการผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยของไทย
- 4) คุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ ในด้านความสามารถทั่วไป ความรู้ความสามารถในวิชาชีพ ความสามารถด้านเทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้ภาษา (ไทยและอังกฤษ) ทักษะคิดในการทำงาน ทักษะการคิด วิเคราะห์ และการประยุกต์

3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดำเนินการกับแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำหรับนักศึกษาปัจจุบัน และบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต โดยการนำแบบสอบถามไปทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

3.3.1 การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) เมื่อสร้างคำถาม จัดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสอบถามแล้ว ทีมวิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการประเมินหลักสูตร จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยหรือไม่ ตลอดจนภาษาที่ใช้ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป

3.3.2 การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ได้อาศัยวิธีการทดสอบก่อน (Pre – Test) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 13 คน 1 ครั้ง โดยทดสอบกับกลุ่มประชากรทั่วไปที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยวิธีการใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ทีมวิจัยใช้ฟังก์ชันการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ (Reliability Analysis) ด้วยโปรแกรม SPSS v. 16.0 เป็นเครื่องมือในการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ผลการคำนวณปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

คำถาม	Cronbach's alpha
ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	0.7313
เนื้อหา	0.7933
คณาจารย์ประจำวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	0.8235
การบริการด้านห้องสมุด	0.7592
การบริการด้านการเรียนการสอน	0.7821
การบริการด้านสถานที่และหอพัก	0.7552
การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	0.7821
การดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	0.8115
การสหกิจศึกษา (Co – op)	0.8052
ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	0.7827

จากตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น พบว่าแบบสอบถามในแต่ละประเด็นมีค่าความเชื่อมั่น อยู่ระหว่าง 0.7313 - 0.8235 โดย Jump (1978) ได้กำหนดว่างานวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ถ้ามีค่า α มากกว่าและเท่ากับ 0.7000 แสดงว่ามีความเชื่อมั่น ซึ่งคำถามในแต่ละประเด็นอยู่ในช่วงดังกล่าว จึงถือได้ว่า คำถามในแต่ละประเด็นมีความน่าเชื่อถือสูง หากพิจารณาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.7827 แสดงว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นสูงด้วยเช่นกัน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในรูปแบบของเอกสาร วารสาร บทความ สิ่งพิมพ์

อิเล็กทรอนิกส์และเอกสารงานวิจัย ตลอดจนข้อมูลหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบวิเคราะห์หลักสูตร

3.4.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลจากการสำรวจ (Survey Research) ด้วยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 กลุ่ม ครอบคลุมประชากรทั้งหมด ได้แก่

3.4.2.1 นักศึกษาปัจจุบัน และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 387 คน

3.4.2.2 กลุ่มผู้บริหารหลักสูตร เน้นประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน ปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอนการบริหารหลักสูตร และการจัดตารางเรียนตารางสอนจำนวน 25 ท่าน

3.4.2.3 ผู้ใช้งาน ผู้บังคับบัญชาบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต เก็บรวบรวมข้อมูลในประเด็น ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ทักษะภาษาอังกฤษ การสื่อสาร ทักษะคติในการทำงาน และความเป็นผู้นำ จำนวน 21 ท่าน

3.4.2.4 นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ปิติ เปี่ยมสง่า รองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เพรสคอทท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมายุ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิดดังกล่าว นำมาทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยข้อมูลเชิงปริมาณจะวิเคราะห์สถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ความถี่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ข้อมูล F-test เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ ต่อหลักสูตรที่สังกัดของบัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการสอนด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา เมื่อนำข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์และบูรณาการเข้าด้วยกันแล้วจึงนำสู่ผลการประเมินหลักสูตร สถานการณ์ และแนวโน้มของหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

3.6 การนำเสนอข้อมูล

ในการนำเสนอข้อมูลผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยจำแนกผลการวิจัยออกเป็นบทต่าง ๆ ดังนี้

- 3.6.1 บทที่ 4 สถานการณ์ปัจจุบัน แนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย
- 3.6.2 บทที่ 5 ความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บทที่ 4

สถานการณ์ปัจจุบัน แนวโน้มของการศึกษา ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ ซึ่งมีหัวข้อในการนำเสนอ ดังนี้

4.1 สถานการณ์ปัจจุบันของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย จำแนกได้ดังนี้

4.1.1 ภาพรวมสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย

4.1.2 สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษากลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ในประเทศไทย

4.1.3 สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษากลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในประเทศไทย

4.1.4 สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษากลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศศึกษาในประเทศไทย

4.1.5 สรุป

4.2 สถานการณ์ปัจจุบัน แนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยในทัศนะของผู้บริหารหลักสูตร ผู้บริหารสถานประกอบการ และนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำแนกได้ดังนี้

4.2.1 สถานการณ์ปัจจุบัน ของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยในทัศนะของผู้บริหารหลักสูตร และนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2.2 ทิศทางและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยในทัศนะของผู้บริหารหลักสูตรและนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2.3 สรุป

4.3 ความพึงพอใจและความคาดหวังที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีต่อบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4.4 สรุป

โดยมีรายละเอียดของแต่ละหัวข้อดังต่อไปนี้

4.1 สถานการณ์ปัจจุบันของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย

4.1.1 ภาพรวมสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ โดยไม่นับรวมจำนวนวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง สามารถจำแนกตามมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำแนกตามมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ

มหาวิทยาลัย	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ	166	100.00
มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	121	72.89
มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	94	56.63
มหาวิทยาลัยที่สอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์	83	50.00
มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา	44	26.51

จากตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำแนกตามมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ พบว่า จากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ 166 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 100 มีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 72.59 มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 56.63 มหาวิทยาลัยที่สอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 50.00 มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.51 ทั้งนี้ ในบางมหาวิทยาลัยอาจจัดการสอนในบางกลุ่มวิชา และบางมหาวิทยาลัยอาจจัดการสอนครบทั้ง 3 กลุ่มวิชา

จากนี้ไป ผู้วิจัยได้นำเสนอมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเพิ่มมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนระดับวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จำนวน 23 แห่ง เดิมมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีเพียง 121 แห่ง เมื่อนับรวมระดับวิทยาเขตแล้วเป็นจำนวนทั้งสิ้น 144 แห่ง โดยต่อจากนี้ไปจะศึกษาข้อมูลจากมหาวิทยาลัย และวิทยาเขตที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามมหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามมหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ภาค	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	37	25.69
ภาคกลาง	29	20.14
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	26	18.06
ภาคเหนือ	23	15.97
ภาคใต้	19	13.19
ภาคตะวันออก	7	4.86
ภาคตะวันตก	3	2.08
รวม	144	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามมหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนใหญ่สังกัดอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.69 ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 20.14 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 18.06 ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 15.97 ภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 13.19 ภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 4.86 ภาคตะวันตก คิดเป็นร้อยละ 2.08 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามการสังกัดของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามการสังกัดของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สังกัด	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
รัฐ	80	55.56
เอกชน	50	34.72
ในกำกับของรัฐ	14	9.72
วิทยาลัยชุมชน	0	0
รวม	144	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามการสังกัดของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่ามหาวิทยาลัยส่วนใหญ่สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.56 ภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 34.72 เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 9.72 และไม่มีวิทยาลัยชุมชนที่เปิดสอน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามการเปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามการเปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การเปิดสอน	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศเพื่อจัดการเพียงอย่างเดียว	46	31.94
เปิดสอน 2 กลุ่มวิชา (นิเทศศาสตร์ ระบบสารสนเทศเพื่อจัดการ)	36	25.00
เปิดสอนครบ 3 กลุ่มวิชา (นิเทศศาสตร์ ระบบสารสนเทศเพื่อจัดการ สารสนเทศศึกษา)	29	20.14
เปิดสอนกลุ่มวิชานิเทศศาสตร์เพียงอย่างเดียว	18	12.50
เปิดสอน 2 กลุ่มวิชา (ระบบสารสนเทศเพื่อจัดการ สารสนเทศศึกษา)	13	9.03
เปิดสอน 2 กลุ่มวิชา (นิเทศศาสตร์ สารสนเทศศึกษา)	2	1.39
เปิดสอนกลุ่มวิชาสารสนเทศศึกษาเพียงอย่างเดียว	0	0
รวม	144	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามการเปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนกลุ่มวิชา ระบบสารสนเทศเพื่อจัดการเพียงอย่างเดียว มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.94 เปิดสอน 2 กลุ่มวิชา (นิเทศศาสตร์ ระบบสารสนเทศเพื่อจัดการ) คิดเป็นร้อยละ 25.00 เปิดสอนครบ 3 กลุ่มวิชา (นิเทศศาสตร์ ระบบสารสนเทศเพื่อจัดการ สารสนเทศศึกษา) คิดเป็นร้อยละ 20.14 เปิดสอนกลุ่มวิชานิเทศศาสตร์เพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 12.50 เปิดสอน 2 กลุ่มวิชา (ระบบ

สารสนเทศเพื่อการจัดการ สารสนเทศศึกษา) คิดเป็นร้อยละ 9.03 เปิดสอน 2 กลุ่มวิชา (นิเทศศาสตร์ สารสนเทศศึกษา) คิดเป็นร้อยละ 1.39 และไม่มีสถาบันการศึกษาใดเปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศศึกษาเพียงอย่างเดียว ตามลำดับ

ในประเด็นต่อไปนี้จะมุ่งจำแนกศึกษามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในทั้ง 3 กลุ่มวิชา ตามลำดับ ได้แก่ กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ซึ่งเป็นเกณฑ์การจำแนกตามการจำแนกเป็นกลุ่มวิชาของสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

4.1.2 สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษากลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ในประเทศไทย

กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ หมายถึง กลุ่มวิชาที่มีลักษณะการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร การสื่อสารมวลชน และสื่อดิจิทัล โดยงานวิจัยนี้ได้กำหนดกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ได้แก่ คณะ หรือสาขาวิชาที่ใช้ชื่อ ดังนี้ คณะนิเทศศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ คณะศิลปศาสตร์ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ สำนักวิชาวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะการสื่อสารมวลชน คณะสารสนเทศและสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ วิทยาลัยศิลปะสื่อและแอนิเมชัน วิทยาลัยนานาชาติ วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม คณะวิทยาการสื่อสาร คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี คณะมัคคิมิเดียและดิจิทัลอาร์ต คณะดิจิทัลมีเดีย คณะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และคณะวิทยาการสารสนเทศ

นอกจากนั้น กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ยังจัดการสอนในรูปแบบของการเป็นสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์สาขาวิชาการโฆษณา สาขาวิชาการโฆษณาเชิงสร้างสรรค์ สาขาวิชาการโฆษณาเชิงกลยุทธ์ สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด สาขาวิชาการสื่อสารการแสดง สาขาวิชาแอนิเมชัน สาขาวิชาการผลิตแอนิเมชัน การผลิตภาพยนตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีมัคคิมิเดียและแอนิเมชัน สาขาวิชาเกมและแอนิเมชัน สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการออกแบบ สาขาวิชาเทคโนโลยีมัคคิมิเดีย สาขาวิชา

มัลติมีเดีย สาขาวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์เก่าและใหม่ สาขาวิชาวารสารศาสตร์ สาขาวิชาการภาพยนตร์ สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียง สาขาวิชาการแสดงและการกำกับการแสดง สาขาวิชาการสื่อสารการแสดงและสื่อใหม่ สาขาวิชาการบริหารงานภาพยนตร์ สาขาวิชาภาพยนตร์ศึกษา สาขาวิชาภาพยนตร์และดิจิทัล สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดียและแอนิเมชัน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย สาขาวิชาคอมพิวเตอร์เกมมัลติมีเดีย สาขาวิชาวาทยุทธศาสตร์ สาขาวิชาการจัดการสื่อสาร สาขาวิชาเทคโนโลยีทางภาพและการพิมพ์ สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์เพื่อการสื่อสาร สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาสื่ออนิเมต สาขาวิชาสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร สาขาวิชาการสื่อสารดิจิทัล สาขาวิชานิเทศศาสตร์บูรณาการ สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดียและการสร้างภาพเคลื่อนไหว สาขาวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์ สาขาวิชานวัตกรรมการออกแบบสื่อและการผลิตสื่อ สาขาวิชาเอกการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย สาขาวิชาภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล สาขาวิชาการสื่อสารบูรณาการ สาขาวิชาวารสารสื่อประสม สาขาวิชาวิทยุโทรทัศน์ สาขาวิชาภาพเคลื่อนไหวและสื่อผสม สาขาวิชาการแพร่ภาพและเสียงผ่านสื่อใหม่ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และสื่อมวลชน สาขาวิชาเทคโนโลยีทางภาพและเสียงสาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ สาขาวิชาวารสารศาสตร์สิ่งพิมพ์ สาขาวิชาการเขียนบท สาขาวิชาการสื่อสารแบรนด์ สาขาวิชาการสื่อสารการเมืองบูรณาการ สาขาวิชาการสื่อสารการท่องเที่ยวและบันเทิง สาขาวิชาเทคโนโลยีวารสารสนเทศ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ธุรกิจ สาขาวิชาการออกแบบเชิงโต้ตอบและการพัฒนาเกม สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟิก สาขาวิชาการกระจายเสียงและการแพร่ภาพ สาขาวิชาการสื่อสารการบริหาร สาขาวิชาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ MULTIMEDIA COMMUNICATION สาขาวิชาการออกแบบ TECHNOLOGY FACULTY OF LIBERAL ARTS MEDIA COMMUNICATION สาขาวิชาวารสารสนเทศ สาขาวิชาดิจิทัลอาร์ต สาขาวิชาการสื่อสารผ่านสื่อใหม่ สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ สาขาวิชาการสื่อสารการท่องเที่ยว สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อาร์ต สาขาวิชานิเทศศาสตร์สื่อดิจิทัล

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชานิเทศศาสตร์ พบว่า มีลักษณะการสังกัดมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชานิเทศศาสตร์ ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามลักษณะการสังกัด
มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์

สังกัด	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
รัฐ	47	50.00
เอกชน	41	43.62
ในกำกับของรัฐ	6	6.38
วิทยาลัยชุมชน	0	0.00
รวม	94	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามลักษณะการสังกัดมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ พบว่า มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยของรัฐ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 ภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 43.62 มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 6.38 และวิทยาลัยชุมชนไม่ได้เปิดสอนกลุ่มวิชานิตเทศศาสตร์ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค พบว่ามีลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน
กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค

ภาค	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	28	29.79
ภาคกลาง	24	25.53
ภาคเหนือ	18	19.15
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11	11.70
ภาคใต้	8	8.51
ภาคตะวันออก	3	3.19
ภาคตะวันตก	2	2.13
รวม	94	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค พบว่า มหาวิทยาลัยอยู่ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.79 ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 25.53 ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 19.15 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 11.70 ภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 8.51 ภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 3.19 และภาคตะวันตก คิดเป็นร้อยละ 2.13 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา

คณะ / สำนักวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
นิเทศศาสตร์	32	30.77
วิทยาการจัดการ	28	26.92
วิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเกษตร วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	5	4.81
มนุษยศาสตร์ มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	5	4.81
เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร วิทยาการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ	5	4.81
บริหารธุรกิจ บริหารธุรกิจและการ จัดการ	4	3.85
ศิลปศาสตร์	4	3.85
สารสนเทศศาสตร์ วิทยาการจัดการและ สารสนเทศศาสตร์	4	3.85
เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	3	2.88

คณะ / สำนักวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
การสื่อสารมวลชน สารสนเทศและ สื่อสารมวลชน วารสารศาสตร์และ สื่อสารมวลชน	3	2.88
เทคโนโลยีสังคม	1	0.96
สถาปัตยกรรมศาสตร์	1	0.96
วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และแอนิเมชัน	1	0.96
วิทยาลัยนานาชาติ	1	0.96
วิทยาการสื่อสาร	1	0.96
วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม	1	0.96
อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	1	0.96
มัลติมีเดียและดิจิทัลอาร์ต	1	0.96
ดิจิทัลมีเดีย	1	0.96
คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	1	0.96
วิทยาการสารสนเทศ	1	0.96
รวม	104	100.00

จากตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนกลุ่มวิชานิเทศศาสตร์สังกัดคณะ สำนักวิชานิเทศศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.77 วิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 26.92 วิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการเกษตร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มนุษยศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วิทยาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 4.81 บริหารธุรกิจ บริหารธุรกิจและการจัดการ ศิลปศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ วิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 3.85 เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน และการสื่อสารมวลชน สารสนเทศและสื่อสารมวลชน วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน คิดเป็นร้อยละ 2.88 เทคโนโลยีสังคม สถาปัตยกรรมศาสตร์ วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และแอนิเมชัน วิทยาลัยนานาชาติ วิทยาการสื่อสาร วิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มัลติมีเดียและดิจิทัลอาร์ต ดิจิทัลมีเดีย คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และวิทยาการสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 0.96 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดภาควิชา ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน
กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา

ภาควิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ประชาสัมพันธ์	2	11.76
การโฆษณา	2	11.76
วิทยาศาสตร์ทางภาพถ่ายและการพิมพ์	1	5.88
การออกแบบการสื่อสาร	1	5.88
ศิลปนิเทศ	1	5.88
สื่อสารมวลชน	1	5.88
นิเทศศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ	1	5.88
วิทยาศาสตร์ประยุกต์	1	5.88
วารสารศาสตร์	1	5.88
วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์	1	5.88
ศิลปะการแสดง	1	5.88
ภาพยนตร์	1	5.88
การสื่อสารแบรนด์	1	5.88
หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์	1	5.88
สื่อดิจิทัล	1	5.88
รวม	17	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนภาควิชาประชาสัมพันธ์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.76 การโฆษณา คิดเป็นร้อยละ 11.76 วิทยาศาสตร์ทางภาพถ่ายและการพิมพ์ การออกแบบการสื่อสาร ศิลปนิเทศ สื่อสารมวลชน นิเทศศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ วารสารศาสตร์ วิทยุกระจายเสียงและ

วิทยุโทรทัศน์ ศิลปะการแสดง ภาพยนตร์ การสื่อสารแบรนด์ หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ และสื่อ
ดิจิทัล คิดเป็นร้อยละ 5.88 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านนิเทศ
ศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดสาขาวิชา พบว่า มี
ลักษณะการสังกัดสาขาวิชา ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน
กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
นิเทศศาสตร์	19	11.88
การประชาสัมพันธ์	14	8.75
การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์	14	8.75
การโฆษณา การโฆษณาเชิงสร้างสรรค์ การโฆษณาเชิงกลยุทธ์	11	6.88
วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์	10	6.25
การสื่อสารมวลชน	5	3.13
การสื่อสารการตลาด	5	3.13
แอนิเมชัน การผลิตแอนิเมชัน การผลิต ภาพยนตร์ เทคโนโลยีมัลติมีเดียและ แอนิเมชัน เกมและแอนิเมชัน การ ออกแบบเชิงโต้ตอบและการพัฒนาเกม	5	3.13
การสื่อสารการแสดง	4	2.50
การสื่อสารผ่านสื่อใหม่ นิเทศศาสตร์ สื่อดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล การแพร่ ภาพและเสียงผ่านสื่อใหม่	4	2.50
เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการออกแบบ	4	2.50
เทคโนโลยีมัลติมีเดีย มัลติมีเดีย	3	1.88

สาขาวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ทางด้านนิเทศศาสตร์เก่าและใหม่	3	1.88
วารสารศาสตร์	3	1.88
การออกแบบนิเทศศิลป์เพื่อการสื่อสาร การออกแบบ การออกแบบผลิตภัณฑ์	3	1.88
การภาพยนตร์	2	1.25
วิทยุกระจายเสียง	2	1.25
การแสดงและการกำกับการแสดง การ สื่อสารการแสดงและสื่อใหม่	2	1.25
การบริหารงานภาพยนตร์ ภาพยนตร์ ศึกษา	2	1.25
ภาพยนตร์และดิจิทัล	2	1.25
เทคโนโลยีมัลติมีเดียและแอนิเมชัน	2	1.25
คอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย คอมพิวเตอร์เกม มัลติมีเดีย	2	1.25
วาทวิทยา	1	0.63
การจัดการสื่อสาร	1	0.63
เทคโนโลยีทางภาพและการพิมพ์	1	0.63
สารสนเทศศาสตร์	1	0.63
สื่ออนุมัติ	1	0.63
สารสนเทศเพื่อการสื่อสาร	1	0.63
นิเทศศาสตร์บูรณาการ	1	0.63
เทคโนโลยีมัลติมีเดียและการสร้าง ภาพเคลื่อนไหว	1	0.63
การผลิตรายการโทรทัศน์	1	0.63
นวัตกรรมการออกแบบสื่อและการผลิต สื่อ	1	0.63
การออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และ มัลติมีเดีย	1	0.63
ภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล	1	0.63

สาขาวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
การสื่อสารบูรณาการ	1	0.63
วารสารสื่อประสม	1	0.63
วิทยุโทรทัศน์	1	0.63
ภาพเคลื่อนไหวและสื่อผสม	1	0.63
ศิลปศาสตร์	1	0.63
เทคโนโลยีการพิมพ์และสื่อมวลชน	1	0.63
เทคโนโลยีทางภาพและเสียง	1	0.63
เทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์	1	0.63
วารสารศาสตร์สิ่งพิมพ์	1	0.63
การเขียนบท	1	0.63
การสื่อสารแบรนด์	1	0.63
การสื่อสารการเมืองบูรณาการ	1	0.63
การสื่อสารการท่องเที่ยวและบันเทิง	1	0.63
เทคโนโลยีวารสารสารสนเทศ	1	0.63
นิเทศศาสตร์ธุรกิจ	1	0.63
คอมพิวเตอร์กราฟิก	1	0.63
การกระจายเสียงและการแพร่ภาพ	1	0.63
การสื่อสารการบริหาร	1	0.63
ภาพยนตร์และวีดิทัศน์	1	0.63
การหนังสือพิมพ์	1	0.63
MULTIMEDIA COMMUNICATION	1	0.63
TECHNOLOGY FACULTY OF LIBERAL ARTS	1	0.63
MEDIA COMMUNICATION	1	0.63
วารสารสนเทศ	1	0.63
ดิจิทัลอาร์ต	1	0.63
การสื่อสารการท่องเที่ยว	1	0.63
เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อาร์ต	1	0.63

สาขาวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
รวม	160	100.00

จากตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ จำแนกตามลักษณะการสังกัดสาขาวิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนสาขาวิชา นิเทศศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.88 การประชาสัมพันธ์ การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 8.75 การโฆษณา การโฆษณาเชิงสร้างสรรค์ การโฆษณาเชิงกลยุทธ์ คิดเป็นร้อยละ 6.88 วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 6.25 การสื่อสารมวลชน การสื่อสารการตลาดแอนิเมชัน การผลิตแอนิเมชัน การผลิตภาพยนตร์ เทคโนโลยีมัลติมีเดียและแอนิเมชัน เกมและแอนิเมชัน การออกแบบเชิงโต้ตอบและการพัฒนาเกม คิดเป็นร้อยละ 3.13 การสื่อสารการแสดงการสื่อสารผ่านสื่อใหม่ นิเทศศาสตร์สื่อดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล การแพร่ภาพและเสียงผ่านสื่อใหม่ เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการออกแบบ คิดเป็นร้อยละ 2.50 เทคโนโลยีมัลติมีเดีย มัลติมีเดีย ทางด้านนิเทศศาสตร์เก่าและใหม่ วารสารศาสตร์ การออกแบบนิเทศศิลป์เพื่อการสื่อสาร การออกแบบ การออกแบบผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 1.88 การภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง การแสดงและการกำกับการแสดง การสื่อสารการแสดงและสื่อใหม่ การบริหารงานภาพยนตร์ ภาพยนตร์ศึกษา ภาพยนตร์และดิจิทัล เทคโนโลยีมัลติมีเดียและแอนิเมชัน คอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย คอมพิวเตอร์เกมมัลติมีเดีย คิดเป็นร้อยละ 1.25 วาทวิทยา การจัดการสื่อสาร เทคโนโลยีทางภาพ และการพิมพ์สารสนเทศศาสตร์ สื่อนฤมิต สารสนเทศเพื่อการสื่อสาร นิเทศศาสตร์บูรณาการ เทคโนโลยีมัลติมีเดียและการสร้างภาพเคลื่อนไหว การผลิตรายการ โทรทัศน์ นวัตกรรม การออกแบบสื่อและการผลิตสื่อ เอกการออกแบบสื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย ภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล การสื่อสารบูรณาการ วารสารสื่อประสม วิทยุโทรทัศน์ ภาพเคลื่อนไหวและสื่อผสม ศิลปศาสตร์ เทคโนโลยีการพิมพ์และสื่อมวลชน เทคโนโลยีทางภาพและเสียง เทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์วารสารศาสตร์สิ่งพิมพ์ การเขียนบท การสื่อสารแบรนด์ การสื่อสาร การเมืองบูรณาการ การสื่อสารการท่องเที่ยวและบันเทิง เทคโนโลยีวารสารสนเทศ นิเทศศาสตร์ธุรกิจ คอมพิวเตอร์กราฟิก การกระจายเสียงและการแพร่ภาพ การสื่อสารการบริหาร ภาพยนตร์และวิดิทัศน์ การหนังสือพิมพ์ MULTIMEDIA COMMUNICATION TECHNOLOGY FACULTY OF LIBERAL ARTS MEDIA COMMUNICATION วารสารสนเทศ ดิจิทัลอาร์ต การสื่อสารการท่องเที่ยว เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อาร์ต คิดเป็นร้อยละ 0.63 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา ดังนี้

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน
กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา

โปรแกรมวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
นิเทศศาสตร์	11	57.89
นิเทศศาสตร์ (วารสารศาสตร์)	1	5.26
นิเทศศาสตร์ (การโฆษณา)	1	5.26
นิเทศศาสตร์ (วิทยุและวิทยุโทรทัศน์)	1	5.26
เทคโนโลยีการพิมพ์	1	5.26
เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	1	5.26
เทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์	1	5.26
เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง	1	5.26
เทคโนโลยีมัลติมีเดีย	1	5.26
รวม	19	100.00

จากตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.89 นิเทศศาสตร์ (วารสารศาสตร์) นิเทศศาสตร์ (การโฆษณา) นิเทศศาสตร์ (วิทยุและวิทยุโทรทัศน์) เทคโนโลยีการพิมพ์ เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ เทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ เทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง และเทคโนโลยีมัลติมีเดีย คิดเป็นร้อยละ 5.26 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดกลุ่มวิชา ดังนี้

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน
กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา

แขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ วิทยุและโทรทัศน์	7	19.44
ประชาสัมพันธ์	7	19.44
โฆษณา	5	13.89
วารสารศาสตร์	5	13.89
หนังสือและสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์และ สิ่งพิมพ์	2	5.56
ภาพยนตร์	2	5.56
เทคโนโลยี	1	2.78
สื่อสารมวลชน	1	2.78
การประชาสัมพันธ์และการโฆษณา	1	2.78
สื่อสารการแสดง	1	2.78
สื่อใหม่	1	2.78
บริหารสื่อสาร	1	2.78
เอกนิเทศศาสตร์	1	2.78
คอมพิวเตอร์ แอนิเมชัน	1	2.78
รวม	36	100.00

จากตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ วิทยุและโทรทัศน์ และประชาสัมพันธ์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.44 โฆษณาและวารสารศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 13.89 หนังสือและสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ และภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 5.56 เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน การประชาสัมพันธ์และการโฆษณา สื่อสารการแสดง สื่อใหม่ บริหารสื่อสาร เอกนิเทศศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ แอนิเมชัน คิดเป็นร้อยละ 2.78 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก พบว่า มีลักษณะการสังกัดวิชาเอก ดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน
กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก

วิชาเอก	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
การประชาสัมพันธ์	2	22.22
การผลิตสื่อภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล	1	11.11
การแสดงและการกำกับการแสดงผ่านสื่อ	1	11.11
การออกแบบเพื่องานภาพยนตร์และ สื่อดิจิทัล	1	11.11
วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์	1	11.11
วารสารศาสตร์	1	11.11
การโฆษณา	1	11.11
สื่อสารการกีฬา	1	11.11
รวม	9	100.00

จากตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนวิชาเอกการประชาสัมพันธ์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.22 การผลิตสื่อภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล การแสดงและการกำกับการแสดงผ่านสื่อ การโฆษณา การออกแบบเพื่องานภาพยนตร์และสื่อดิจิทัล วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ วารสารศาสตร์ และสื่อสารการกีฬา คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดหลักสูตร พบว่า มีลักษณะการสังกัดหลักสูตร ดังนี้

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน
กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ จำแนกตามลักษณะสังกัดหลักสูตร

หลักสูตร	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ศิลปศาสตรบัณฑิต	17	29.31
นิเทศศาสตรบัณฑิต	17	29.31
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	7	12.07
วารสารศาสตรบัณฑิต	6	10.34
นิเทศศาสตร์	1	1.72
การโฆษณา	1	1.72
วารสารศาสตร์	1	1.72
การสื่อสารมวลชน	1	1.72
การประชาสัมพันธ์	1	1.72
การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์	1	1.72
วิทยุและโทรทัศน์	1	1.72
เทคโนโลยีมัลติมีเดีย	1	1.72
ศิลปศาสตร์	1	1.72
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	1	1.72
ศิลปบัณฑิต	1	1.72
รวม	58	100.00

จากตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่ม
วิชานิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะสังกัดหลักสูตร พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรศิลป
ศาสตรบัณฑิต และนิเทศศาสตรบัณฑิต มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.31 วิทยาศาสตร์
บัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 12.07 วารสารศาสตรบัณฑิตและนิเทศศาสตรบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 10.34
นิเทศศาสตร์ การโฆษณา วารสารศาสตร์ การสื่อสารมวลชน การประชาสัมพันธ์ การโฆษณาและ
การประชาสัมพันธ์ วิทยุและโทรทัศน์ เทคโนโลยีมัลติมีเดีย ศิลปศาสตร์ วิทยาศาสตร์บัณฑิต
ศิลปศาสตรบัณฑิต และศิลปบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 1.75 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะชื่อปริญญา พบว่า มีลักษณะการใช้ชื่อปริญญา ดังนี้

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะชื่อปริญญา

ชื่อปริญญา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
นิเทศศาสตรบัณฑิต (การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ นิเทศศาสตร์ การสื่อสารการตลาด Bachelor of Communication Arts)	9	60.00
วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีมัลติมีเดียและแอนิเมชัน)	3	20.00
วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (นิเทศศาสตร์)	1	6.67
สารสนเทศศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์)	1	6.67
ศิลปศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์สื่อดิจิทัล)	1	6.67
รวม	15	100.00

จากตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์จำแนกตามลักษณะชื่อปริญญา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนตามชื่อปริญญา นิเทศศาสตรบัณฑิต (การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ นิเทศศาสตร์ การสื่อสารการตลาด Bachelor of Communication Arts) มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.00 วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีมัลติมีเดียและแอนิเมชัน) คิดเป็นร้อยละ 20.00 และวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (นิเทศศาสตร์) สารสนเทศศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์) และศิลปศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์สื่อดิจิทัล) คิดเป็นร้อยละ 6.67 ตามลำดับ

สรุป

กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ หมายถึง ลักษณะการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร การสื่อสารมวลชน และสื่อดิจิทัล เป็นต้น โดยงานวิจัยนี้ได้กำหนดกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ เช่น คณะนิเทศศาสตร์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน คณะวิทยาการจัดการ เป็นต้น ส่วนสาขาวิชา เช่น สาขานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์สาขาวิชาการโฆษณา เป็นต้น จากการศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ส่วนใหญ่สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เนื่องจากมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่สังกัดของรัฐ มีจำนวนมากที่สุดขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยก็กระจายตัวอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีลักษณะการสังกัดสำนักหรือคณะที่เปิดสอนมากที่สุด คือ คณะนิเทศศาสตร์ สังกัดภาควิชาประชาสัมพันธ์ สังกัดสาขานิเทศศาสตร์ สังกัดโปรแกรมนิเทศศาสตร์ สังกัดแขนงหรือกลุ่มวิชา วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์หรือวิทยุและโทรทัศน์ ส่วนสังกัดวิชาเอก คือ การประชาสัมพันธ์ สำหรับหลักสูตรคือ ศิลปศาสตรบัณฑิต และมีชื่อปริญญา นิเทศศาสตรบัณฑิต (การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ นิเทศศาสตร์ การสื่อสารการตลาด Bachelor of Communication Arts) มีจำนวนมากที่สุด

4.1.3 สถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มของการศึกษากลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในประเทศไทย

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ หมายถึง กลุ่มวิชาที่มีลักษณะการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาการจัดการ และเทคโนโลยีการจัดการ โดยงานวิจัยนี้ได้กำหนดกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ได้แก่ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะสารสนเทศศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ คณะเทคโนโลยีและการจัดการ คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ คณะการบัญชีและการจัดการ คณะบริหารศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ คณะวิทยาการสื่อสาร คณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม คณะนวัตกรรมสื่อสารสังคม คณะวิทยาการจัดการ คณะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะ

อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีสังคม คณะเทคโนโลยีการจัดการ คณะมัณฑนศิลป์ และดิจิทัลอาร์ต คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาการและเทคโนโลยี

นอกจากนั้น กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ยังจำแนกในรูปของสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อธุรกิจ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สาขาวิชาระบบสารสนเทศ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการจัดการ สาขาวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ สาขาวิชาระบบสารสนเทศการจัดการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ประยุกต์ สาขาวิชาระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การพัฒนาซอฟต์แวร์) สาขาวิชา การจัดการสารสนเทศคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ - การจัดการระบบสารสนเทศ สาขาวิชาระบบสารสนเทศธุรกิจ สาขาวิชาสารสนเทศธุรกิจ สาขาวิชา การจัดการสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร สาขาวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร สาขาวิชาการจัดการสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี สาขาวิชาคณิตศาสตร์สารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สำนักงาน สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา สาขาวิชาวิทยาการสารสนเทศคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาการจัดการการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ พบว่า มีลักษณะการสังกัดมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ดังนี้

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามลักษณะการสังกัด
มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

สังกัด	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
รัฐ	77	62.10
เอกชน	34	27.42
ในกำกับของรัฐ	13	10.48
วิทยาลัยชุมชน	0	0
รวม	124	100.00

จากตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามลักษณะการสังกัดมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ พบว่ามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.10 เอกชน คิดเป็นร้อยละ 27.42 ในกำกับของรัฐ 10.48 และไม่มีวิทยาลัยชุมชนใดที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค พบว่า มีลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค ดังนี้

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค

ภาค	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	32	25.81
ภาคกลาง	24	19.35
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	21	16.94
ภาคเหนือ	20	16.13
ภาคใต้	20	16.13
ภาคตะวันออก	5	4.03
ภาคตะวันตก	2	1.61
รวม	124	100.00

จากตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค พบว่ามหาวิทยาลัยสังกัดพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.81 ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 19.35 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 16.94 ภาคเหนือและภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 16.13 ภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 4.03 และภาคตะวันตก คิดเป็นร้อยละ 1.61 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา ดังนี้

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา

คณะ / สำนักวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	49	35.77
บริหารธุรกิจ	14	10.22
วิทยาศาสตร์	13	9.49
เทคโนโลยีสารสนเทศ	13	9.49
ศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์	4	2.92
สารสนเทศศาสตร์	4	2.92
บริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์	4	2.92
บริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ	3	2.19
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	3	2.19
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	3	2.19
พาณิชยศาสตร์และการบัญชี	2	1.46
วิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์	2	1.46
เทคโนโลยีและการจัดการ เทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม	2	1.46
เทคโนโลยีสังคม	2	1.46
วิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์	1	0.73

คณะ / สำนักวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
วิทยาการสารสนเทศ	1	0.73
การบัญชีและการจัดการ	1	0.73
บริหารศาสตร์	1	0.73
นิติศาสตร์	1	0.73
วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี	1	0.73
เทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร	1	0.73
พาณิชยศาสตร์และการจัดการ	1	0.73
วิทยาการสื่อสาร	1	0.73
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	1	0.73
นวัตกรรมสื่อสารสังคม	1	0.73
วิทยาการจัดการ	1	0.73
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการเกษตร	1	0.73
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	1	0.73
อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	1	0.73
เทคโนโลยีการจัดการ	1	0.73
มัลติมีเดียและดิจิทัลอาร์ต	1	0.73
วิศวกรรมศาสตร์	1	0.73
วิทยาการและเทคโนโลยี	1	0.73
รวม	137	100.00

จากตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา พบว่ามหาวิทยาลัยเปิดสอนคณะ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.77 บริหารธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 10.22 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 9.49 ศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ สารสนเทศศาสตร์ และบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 2.92 บริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีสังคม และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 2.19 พาณิชยศาสตร์และการบัญชี วิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ และเทคโนโลยีและการจัดการ เทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 2.21 วิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาการสารสนเทศ การบัญชี

และการจัดการ บริหารศาสตร์ นิติศาสตร์ วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี เทคโนโลยีนานาชาติ สิรินคร พาณิชยศาสตร์และการจัดการ วิทยาการสื่อสาร เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม นวัตกรรม สื่อสารสังคม วิทยาการจัดการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการเกษตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี เทคโนโลยีการจัดการ มัลติมีเดียและดิจิทัลอาร์ต วิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาการและเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 0.73 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดภาควิชา ดังนี้

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา

ภาควิชาที่สังกัด	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์ประยุกต์	4	25.00
เทคโนโลยีสารสนเทศ	3	18.75
สถิติ	2	12.50
เทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์และ การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร	2	12.50
วิทยาศาสตร์	2	12.50
ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	2	12.50
พาณิชยศาสตร์	1	6.25
รวม	16	100.00

จากตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.00 เทคโนโลยีสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 18.75 สถิติ เทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วิทยาศาสตร์ และระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 12.50 และพาณิชยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 6.25 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดสาขาวิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดสาขาวิชา ดังนี้

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
เทคโนโลยีสารสนเทศ	71	53.38
เทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ	12	9.02
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	7	5.26
ระบบสารสนเทศ	5	3.76
ระบบสารสนเทศทางการจัดการ ระบบ สารสนเทศเพื่อการจัดการ ระบบ สารสนเทศการจัดการ	5	3.76
คอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ ประยุกต์	4	3.01
ระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ ระบบ สารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	4	3.01
ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การพัฒนา ซอฟต์แวร์)	4	3.01
การจัดการสารสนเทศคอมพิวเตอร์ การ จัดการสารสนเทศและเทคโนโลยี สารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและ การจัดการ ระบบสารสนเทศทาง คอมพิวเตอร์ - การจัดการระบบ สารสนเทศ	4	3.01

สาขาวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ระบบสารสนเทศธุรกิจ สารสนเทศ ธุรกิจ	3	2.26
การจัดการสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ	3	2.26
สารสนเทศเพื่อการสื่อสาร คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร	2	1.50
การจัดการสมัยใหม่และเทคโนโลยี สารสนเทศ	1	0.75
การจัดการธุรกิจไซเบอร์	1	0.75
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อจัดการ	1	0.75
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	1	0.75
คณิตศาสตร์สารสนเทศ	1	0.75
เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สำนักงาน	1	0.75
เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา	1	0.75
วิทยาการสารสนเทศคอมพิวเตอร์	1	0.75
การจัดการการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์	1	0.75
รวม	133	100.00

จากตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีจำนวนมากที่สุด 53.38 เทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 9.02 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 5.26 ระบบสารสนเทศ และระบบสารสนเทศทางการจัดการ ระบบสารสนเทศเพื่อจัดการ ระบบสารสนเทศการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 3.76 คอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ประยุกต์ ระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การพัฒนาซอฟต์แวร์) และการจัดการสารสนเทศคอมพิวเตอร์ การจัดการสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ –

การจัดการระบบสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 3.01 ระบบสารสนเทศธุรกิจ สารสนเทศธุรกิจ การจัดการสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 2.26 สารสนเทศเพื่อการสื่อสาร คอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 1.50 การจัดการสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการธุรกิจไซเบอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี คณิตศาสตร์สารสนเทศ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สำนักงาน เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา วิทยาการสารสนเทศคอมพิวเตอร์ และการจัดการการพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 0.75 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา ดังนี้

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา

โปรแกรมวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
เทคโนโลยีสารสนเทศ	5	50.00
คอมพิวเตอร์	2	20.00
คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์	1	10.00
คอมพิวเตอร์ศึกษา วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	10.00
วิทยาการสารสนเทศ	1	10.00
รวม	10	100.00

จากตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ จำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา พบว่ามหาวิทยาลัยศึกษาเปิดสอนโปรแกรมวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 คอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 20.00 คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ศึกษา วิทยาการคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และวิทยาการสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา ดังนี้

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา

แขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
เทคโนโลยีพาณิชยกรรม	1	25.00
เทคโนโลยีซอฟต์แวร์	1	25.00
การสื่อสารข้อมูล	1	25.00
เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	25.00
รวม	4	100.00

จากตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชาเทคโนโลยีพาณิชยกรรม เทคโนโลยีซอฟต์แวร์ การสื่อสารข้อมูล และเอกเทคโนโลยีสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 25 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก พบว่า มีลักษณะการสังกัดวิชาเอก ดังนี้

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก

วิชาเอก	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ	1	100.00
รวม	1	100.00

จากตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนวิชาเอกเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดหลักสูตร พบว่า มีลักษณะการสังกัดหลักสูตร ดังนี้

ตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะการสังกัดหลักสูตร

หลักสูตร	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	12	34.29
วิทยาศาสตร์บัณฑิต (สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)	10	28.57
เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4	11.43
บริหารธุรกิจบัณฑิต	3	8.57
ศึกษาศาสตร์บัณฑิต	1	2.86
เศรษฐศาสตร์บัณฑิต	1	2.86
นิติศาสตร์บัณฑิตและหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (คู่ขนาน)	1	2.86
พาณิชยกรรมศาสตร์บัณฑิต	1	2.86
ศิลปศาสตร์บัณฑิต	1	2.86
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	1	2.86
รวม	35	100.00

จากตารางที่ 24 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ จำแนกตามลักษณะการสังกัดหลักสูตร พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.29 วิทยาศาสตร์บัณฑิต

(สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) คิดเป็นร้อยละ 28.57 เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 11.43 บริหารธุรกิจบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 8.57 สถิติศาสตร์บัณฑิต เศรษฐศาสตร์บัณฑิต นิติศาสตร์บัณฑิตและหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (กลุ่มนาน) พาณิชยกรรมการศาสตรบัณฑิต ศิลปศาสตรบัณฑิต และวิทยาศาสตร์บัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 2.86 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะชื่อปริญญา พบว่า มีลักษณะการใช้ชื่อปริญญา ดังนี้

ตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำแนกตามลักษณะชื่อปริญญา

ชื่อปริญญา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)	19	86.36
บริหารธุรกิจบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ)	1	4.55
วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ)	1	4.55
บริหารธุรกิจบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ)	1	4.55
รวม	22	100.00

จากตารางที่ 25 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ จำแนกตามลักษณะชื่อปริญญา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนตามชื่อปริญญา วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.36 บริหารธุรกิจบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ) และบริหารธุรกิจบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ) คิดเป็นร้อยละ 4.55 ตามลำดับ

สรุป

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ หมายถึง กลุ่มวิชาที่มีลักษณะการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาการจัดการ และเทคโนโลยีการจัดการ เป็นต้น โดยงานวิจัยนี้ได้กำหนดกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ สังกัดคณะหรือสำนักต่าง ๆ เช่น คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น ส่วนสาขาวิชาที่สังกัด เช่น สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อธุรกิจ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ เป็นต้น จากการศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ มีจำนวนมากที่สุด มหาวิทยาลัยดังกล่าวกระจายตัวอยู่ตามพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งสังกัดคณะหรือสำนักวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นคณะที่เปิดสอนมากที่สุด สังกัดภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ สังกัดสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชาเทคโนโลยีพณิชยกรรม เทคโนโลยีซอฟต์แวร์การสื่อสารข้อมูล และสังกัดเอกเทคโนโลยีสารสนเทศ วิชาเอกเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ ส่วนหลักสูตรคือ วิทยาศาสตรบัณฑิต และตามชื่อปริญญาคือ วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) มีจำนวนมากที่สุด

4.1.4 สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษากลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาในประเทศไทย

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา หมายถึง กลุ่มวิชาที่มีลักษณะการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับบรรณารักษ์ การจัดการสารสนเทศ และสารสนเทศศึกษา โดยงานวิจัยนี้ได้กำหนดกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ได้แก่ คณะหรือสาขาวิชาที่ใช่ชื่อ ดังนี้ คณะมนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการสารสนเทศ คณะสารสนเทศศาสตร์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม และวิทยาลัยนานาชาติ

สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ สาขาวิชาวิทยาการจัดการสารสนเทศ สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาระบบสารสนเทศ สาขาวิชาภูมิศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาสารนิเทศศึกษา

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา พบว่า มีลักษณะการสังกัดมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำแนกตามลักษณะการสังกัดมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา

สังกัด	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
รัฐ	35	79.55
ในกำกับของรัฐ	7	15.91
เอกชน	2	4.55
วิทยาลัยชุมชน	0	0
รวม	44	100.00

จากตารางที่ 26 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย จำแนกตามลักษณะการสังกัดมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา พบว่า มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.55 ในกำกับของรัฐ 15.91 เอกชน คิดเป็นร้อยละ 4.55 และวิทยาลัยชุมชนไม่ได้เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศศึกษา

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค พบว่า มีลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค ดังนี้

ตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค

ภาค	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	13	29.55
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	9	20.45
ภาคกลาง	8	18.18
ภาคเหนือ	7	15.91
ภาคใต้	6	13.64
ภาคตะวันออก	1	2.27
ภาคตะวันตก	0	0
รวม	44	100.00

จากตารางที่ 27 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา จำแนกตามลักษณะการสังกัดตามภูมิภาค พบว่า มหาวิทยาลัยสังกัดพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.55 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 20.45 ภาคกลางคิดเป็นร้อยละ 18.18 ภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 15.91 ภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 13.64 ภาคตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 2.27 และภาคตะวันตกไม่มีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาสารสนเทศศึกษา

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา ดังนี้

ตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา

คณะ / สำนักวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
มนุษยศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	36	81.82
ศิลปศาสตร์ ศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์	2	4.55

คณะ / สำนักวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
อักษรศาสตร์	2	4.55
เทคโนโลยีสังคม	1	2.27
วิทยาการสารสนเทศ	1	2.27
วิทยาลัยนานาชาติ	1	2.27
สารสนเทศศาสตร์	1	2.27
รวม	44	100.00

จากตารางที่ 28 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา จำแนกตามลักษณะการสังกัดคณะหรือสำนักวิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนคณะ สำนักวิชามนุษยศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.82 ศิลปศาสตร์ ศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และอักษรศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 4.55 เทคโนโลยีสังคม วิทยาการสารสนเทศ วิทยาลัยนานาชาติ และสารสนเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 2.27 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดภาควิชา ดังนี้

ตารางที่ 29 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน
กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา

ภาควิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
บรรณารักษศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์	6	60.00
มนุษยศาสตร์	3	30.00
สังคมศาสตร์	1	10.00
รวม	10	100.00

จากตารางที่ 29 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา จำแนกตามลักษณะการสังกัดภาควิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอน

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.00 มนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 30.00 และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดสาขาวิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดสาขาวิชา ดังนี้

ตารางที่ 30 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน
กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
สารสนเทศศาสตร์	10	27.03
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	8	21.62
บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ	6	16.22
การจัดการสารสนเทศ	5	13.51
สารสนเทศศึกษา	3	8.11
เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	2.70
ระบบสารสนเทศ	1	2.70
ภูมิศาสตร์	1	2.70
ศิลปศาสตร์	1	2.70
สารนิเทศศึกษา	1	2.70
รวม	37	100.00

จากตารางที่ 30 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดสาขาวิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.03 บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 21.62 บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 16.22 การจัดการสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 13.51

สารสนเทศศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.11 เทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และสารนิเทศศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.70 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา ดังนี้

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา

โปรแกรมวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	4	44.44
บรรณารักษศาสตร์	2	22.22
ภาษาและวัฒนธรรมไทย	1	11.11
มนุษยศาสตร์	1	11.11
สารสนเทศศาสตร์	1	11.11
รวม	9	100.00

จากตารางที่ 31 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดโปรแกรมวิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.44 บรรณารักษศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 22.22 ภาษาและวัฒนธรรมไทย มนุษยศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา พบว่า มีลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา ดังนี้

ตารางที่ 32 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา

แขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
สารสนเทศศาสตร์	1	100.00
รวม	1	100.00

จากตารางที่ 32 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชาสารสนเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 100

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก พบว่า มีลักษณะการสังกัดวิชาเอก ดังนี้

ตารางที่ 33 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก

วิชาเอก	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
สารสนเทศทั่วไป	1	50.00
สารสนเทศสำนักงาน	1	50.00
รวม	2	100.00

จากตารางที่ 33 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดวิชาเอก พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนวิชาเอกสารสนเทศทั่วไป และสารสนเทศสำนักงาน คิดเป็นร้อยละ 50.00

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการสังกัดหลักสูตร พบว่า มีลักษณะการสังกัดหลักสูตร ดังนี้

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน
กลุ่มด้านวิชาสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดหลักสูตร

หลักสูตร	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ศิลปศาสตรบัณฑิต	6	60.00
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	2	20.00
สารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์	1	10.00
อักษรศาสตรบัณฑิต	1	10.00
รวม	10	100.00

จากตารางที่ 34 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการสังกัดหลักสูตร พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.00 วิทยาศาสตร์บัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 20.00 สารสนเทศศาสตร์และบรรณารักษศาสตร์ และอักษรศาสตรบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ของมหาวิทยาลัยในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถจำแนกตามลักษณะการใช้ชื่อปริญญา พบว่า มีลักษณะการการใช้ชื่อปริญญา ดังนี้

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอน

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการการใช้ชื่อปริญญา

ชื่อปริญญา	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
อักษรศาสตรบัณฑิต	1	33.33
วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (สารสนเทศศึกษา)	1	33.33
วิทยาศาสตร์บัณฑิต (การจัดการ สารสนเทศ)	1	33.33
รวม	3	100.00

จากตารางที่ 35 แสดงจำนวนและร้อยละของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาจำแนกตามลักษณะการการใช้ชื่อปริญญา พบว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนตามชื่อปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (สารสนเทศศึกษา) และวิทยาศาสตร์บัณฑิต (การจัดการสารสนเทศ) คิดเป็นร้อยละ 33.33

สรุป

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา หมายถึง กลุ่มวิชาที่มีลักษณะการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับบรรณารักษ์ การจัดการสารสนเทศ และสารสนเทศศึกษา เป็นต้น โดยงานวิจัยนี้ได้กำหนดกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ เป็นต้น ส่วนสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เป็นต้น จากการศึกษา พบว่ามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาสารสนเทศศึกษาสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ มีจำนวนมากที่สุดกระจายตัวอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยเปิดสอนคณะหรือสำนักวิชามนุษยศาสตร์หรือคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สังกัดภาควิชาบรรณารักษศาสตร์หรือบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และสังกัดสาขาวิชาที่เปิดสอนมากที่สุด คือ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ สังกัดโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ สังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชาสารสนเทศ

ศาสตร์ สังกัดวิชาเอกสารสนเทศทั่วไป ซึ่งหลักสูตรที่เปิดสอน คือ ศิลปศาสตรบัณฑิต มีจำนวนมากที่สุด และใช้ชื่อปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (สารสนเทศศึกษา) และวิทยาศาสตร์บัณฑิต (การจัดการสารสนเทศ)

4.1.5 สรุป

จากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 166 แห่ง มีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยไม่นับรวมมหาวิทยาลัยที่เป็นวิทยาเขต จำนวนทั้งสิ้น 121 แห่ง แบ่งเป็นเปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำนวน 94 แห่ง กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 83 แห่ง และเปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา จำนวน 44 แห่ง และเมื่อศึกษามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า มีจำนวนวิทยาเขตที่สังกัดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำนวน 23 แห่ง ทำให้มีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำนวนทั้งสิ้น 144 แห่ง โดยมีมหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระจายตัวอยู่ตามพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร และสังกัดรัฐบาล เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการเพียงอย่างเดียว มีจำนวนมากที่สุด

ในการศึกษาบทที่ 4 ได้มุ่งประเด็นศึกษามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในทั้ง 3 กลุ่มวิชาตามลำดับ ได้แก่ กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ซึ่งเป็นเกณฑ์การจำแนกตามการจำแนกเป็นกลุ่มวิชาของ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ดังนี้

กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชานิเทศศาสตร์สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมีจำนวนมากที่สุด อยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด โดยสำนักหรือคณะที่เปิดสอนมากที่สุดคือ คณะนิเทศศาสตร์ ซึ่งพบว่าคณะที่เปิดสอนในกลุ่มวิชานิเทศศาสตร์ค่อนข้างมีความหลากหลายภาควิชาประชาสัมพันธ์ ด้านสาขาวิชาที่เปิดสอนมากที่สุดคือ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ และมีการเปิดสอนในหลากหลายสาขาวิชา โดยสามารถจำแนก ได้เป็น 3 กลุ่มหลัก คือการสื่อสาร การสื่อสารมวลชน และสื่อดิจิทัล ส่วนโปรแกรมที่เปิดสอนที่มีจำนวนมากที่สุด คือ โปรแกรมนิเทศศาสตร์ แขนงหรือกลุ่มวิชา วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์หรือวิทยุและโทรทัศน์ ส่วนวิชาเอกคือการประชาสัมพันธ์ ลักษณะการเปิดสอนเป็นหลักสูตรใช้ชื่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตจำนวนมากที่สุด และใช้ชื่อปริญญานิเทศศาสตรบัณฑิต (การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ นิเทศศาสตร์ การสื่อสารการตลาด) มากที่สุด

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นส่วนใหญ่ และอยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด ซึ่งเปิดสอนในคณะหรือสำนักวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด และมีความหลากหลายของคณะและสาขาวิชาที่เปิดสอน โดยสาขาวิชาที่เปิดสอน ใช้ชื่อสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มากที่สุด โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ แขนงวิชาหรือกลุ่มวิชาเทคโนโลยีพาณิชย์กรรม เทคโนโลยีซอฟต์แวร์ การสื่อสารข้อมูล และเอกเทคโนโลยีสารสนเทศ วิชาเอกเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ ส่วนหลักสูตรที่เปิดสอนมากที่สุด คือ วิทยาศาสตร์บัณฑิต และมีชื่อปริญญาคือ วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) มีจำนวนมากที่สุด

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาส่วนใหญ่สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ อยู่กรุงเทพมหานครมากที่สุด โดยเปิดสอนคณะหรือสำนักวิชามนุษยศาสตร์ หรือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์หรือบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และสาขาวิชาที่เปิดสอนมากที่สุด คือ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ สอนโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ แขนงวิชาหรือกลุ่มวิชาสารสนเทศศาสตร์ วิชาเอกสารสนเทศทั่วไป ซึ่งหลักสูตรที่เปิดสอน คือ ศิลปศาสตรบัณฑิต มีจำนวนมากที่สุด และใช้ชื่อปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต และวิทยาศาสตร์บัณฑิต (การจัดการสารสนเทศ)

4.2 สถานการณ์ปัจจุบัน แนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยในทัศนะของผู้บริหารหลักสูตร ผู้บริหารสถานประกอบการ และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2.1 สถานการณ์ปัจจุบัน ของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยในทัศนะของผู้บริหารหลักสูตร และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2.1.1 โครงสร้างการบริหารจัดการหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่าลักษณะการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยของผู้บริหารกลุ่มตัวอย่าง สามารถจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะดังนี้

- 1) การจัดตั้งใหม่ เป็นคณะ มหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัย โดยหลักสูตรที่มีลักษณะสังกัดสถาบันหรือวิทยาลัยมักเป็นหลักสูตรที่ตั้งใหม่ โดยมีได้พัฒนามาจากการเป็น

- สาขาวิชา หรือภาควิชามาก่อน เช่น คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาลัยสื่อ ศิลปะ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2) การจัดตั้งเป็นภาควิชา สังกัดคณะ หรือสถาบัน เช่น ภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ และการสื่อสาร สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น
  - 3) การจัดตั้งเป็นสาขาวิชา สังกัดภาควิชา เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อธุรกิจ ภาควิชาสถิติ สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการจัดการ สังกัดภาควิชาพาณิชยศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สังกัดสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นต้น

ทั้งนี้ การพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ได้รับการพัฒนาขึ้นไม่นานนัก และมักได้รับการจัดตั้งขึ้นจากการบริหารหลักสูตรในรูปแบบเดิม โดยใช้ชื่ออื่น เช่น การจัดการเรียนการสอนด้านสารสนเทศศาสตร์ในมหาวิทยาลัยขอนแก่น จากชื่อหลักสูตรเมื่อแรกตั้ง คือ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พัฒนาเป็นสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และพัฒนามาเป็นสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ในปัจจุบัน หรือสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พัฒนามาจากภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จนปัจจุบัน พัฒนามาเป็นสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ สังกัดคณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับวิวัฒนาการของทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย ได้ทำการปรับปรุงหลักสูตร นอกจากนั้น ยังมีการยกฐานะขึ้นเป็นสาขาวิชา และภาควิชา รวมทั้งการยกฐานะขึ้นเป็นคณะ โดยมีมหาวิทยาลัยไม่กี่แห่งที่จัดการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยเพิ่งจัดตั้งขึ้นใหม่ เช่น คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร

การเปลี่ยนชื่อสาขาวิชา หรือการยกฐานะขึ้นเป็นคณะของหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มักดำเนินไปเพื่อความทันสมัย อันเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ความนิยมในการเข้าศึกษาของนักศึกษา ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน โดยพิจารณาว่า ปัจจุบัน ตลาดแรงงานกำลังต้องการทรัพยากรด้านมัลติมีเดีย หรือผู้เชี่ยวชาญด้านระบบธุรกิจบนอินเทอร์เน็ต (E - commerce) สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จะเน้นให้นักศึกษามาเลือกเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของตลาดดังกล่าว เพื่อสามารถ

ปฏิบัติงานตามความต้องการของตลาดได้ทันที และเพื่อให้ทันต่อวิทยาการ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) การปรับหลักสูตรดำเนินการโดยคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก โดยมีคณะกรรมการเปลี่ยนชื่อหรือยกฐานะไปพร้อมกับการปรับหลักสูตร รวมทั้งปรับให้ชื่อสาขาเป็นที่คุ้นเคยของนักศึกษา เช่น การเปลี่ยนชื่อหลักสูตร สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ซึ่งเปลี่ยนชื่อจากหลักสูตรระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ เนื่องจากนักศึกษาไม่รู้จักและเข้าใจสับสนกับสาขาวิชาอื่น เป็นต้น

“...เราพบว่านักศึกษาที่จะมาสมัครไม่รู้จัก MIS (Management Information System) เลย แล้วก็สับสนกับสาขาการจัดการสารสนเทศของที่นี่ คือสุนารี (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุนารี- ผู้วิจัย) ยังไม่เป็นที่ปัญหาใหม่คะ เพราะอยู่ภายใต้เทคโนโลยีสังคม พอเอาจากสุนารีมาแล้ว มาตั้งเป็นสำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ แต่หลักสูตรอื่น ๆ ไม่เป็นที่ปัญหา เพราะวิทยาการคอมพิวเตอร์เขาชัดเลย แล้วก็นิเทศศาสตร์เขาชัดเลย ก็ตั้งชื่อระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ แต่เดิม ตอนแรก เราตั้งชื่อสารสนเทศศึกษา แล้วก็ปรากฏว่าเป็นชื่อที่ดูเหมือนกับว่าไม่ค่อยสื่อ แล้วทางทีมของสารสนเทศศึกษาก็เปลี่ยนชื่อ เป็นการจัดการสารสนเทศ ชื่อมันก็เลยสับสนมาก...”

(อาจารย์จงสุข คงเลน, สัมภาษณ์. 2552)

ลักษณะการจัดโครงสร้างการบริหารงาน และการสังกัดหลักสูตรที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อลักษณะของชื่อปริญญาของหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่แตกต่างกันออกไปตามคณะที่สังกัด เช่น บัญชีบัณฑิต วิทยาศาสตร์บัณฑิต ศิลปศาสตรบัณฑิต วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต เป็นต้น ชื่อปริญญาที่บัณฑิตได้รับดังกล่าว สะท้อนถึงปรัชญาการเรียนการสอน เอกลักษณะและความเชี่ยวชาญของบัณฑิตในสาขาวิชานั้น ๆ ด้วย อย่างไรก็ตาม แม้ลักษณะการจัดโครงสร้างหลักสูตร รวมถึงชื่อปริญญาที่ได้รับจะแตกต่างกัน แต่รูปแบบของการเรียนการสอน และแผนการศึกษาของมหาวิทยาลัยทุกแห่งที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังคงเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน และจัดวางโครงสร้างรายวิชาในรูปแบบเดียวกัน คือ ในปีการศึกษาแรก นักศึกษาจะได้ศึกษาในรายวิชาพื้นฐาน จากนั้น เมื่อขึ้นชั้นปีที่ 2 จึงได้ศึกษาในรายวิชาเฉพาะสาขา โดยมีหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาบังคับ หมวดวิชาเลือก และหมวดวิชาเลือกเสรีซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์หลักสูตรระดับปริญญาตรีของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

4.2.1.2 เอกลักษณะของหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่าหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีเอกลักษณะดังนี้

1) การจัดเนื้อหาหลักสูตรที่มีการบูรณาการระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศกับศาสตร์แขนงอื่น เน้นองค์ความรู้สำคัญเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ให้ความรู้ทั้งสองด้านผสมผสานกัน คือ ความรู้ในเชิงวิชาการของศาสตร์นั้น ๆ (เช่น บริหารธุรกิจ นิเทศศาสตร์ และบรรณารักษ์) และความรู้ด้านเทคโนโลยี โดยบูรณาการความรู้ประยุกต์ร่วมกับทักษะในด้านต่าง ๆ ตามลักษณะธรรมชาติของคณะหรือสาขาวิชาที่สังกัด โดยให้น้ำหนักของแต่ละกลุ่มวิชาแตกต่างกัน กล่าวคือ มหาวิทยาลัยบางแห่งใช้ความรู้ของสาขาวิชานำเทคโนโลยี เช่น กลุ่มวิชาด้านบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เน้นบรรณารักษศาสตร์นำเทคโนโลยี ในขณะที่มหาวิทยาลัยบางแห่ง ใช้ความรู้ด้านเทคโนโลยีนำศาสตร์อื่นเป็นพื้นฐานในสาขาวิชาของตนเอง ขณะที่มหาวิทยาลัยบางแห่งผสมผสานความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารบูรณาการเข้าด้วยกันโดยให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบหลัก คือ T (Technology) องค์ประกอบที่ให้ความสำคัญรองลงไป คือ I (Information) และ C (Communication) โดยนำองค์ประกอบทั้งสามด้านมาประยุกต์เป็นเนื้อหารายวิชาในหลักสูตร มุ่งเน้นการเสริมสร้างนักศึกษาให้เป็นคนเก่งและมีประสบการณ์ สามารถสื่อสารด้วยภาษาธุรกิจได้

ลักษณะการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับแขนงต่าง ๆ ส่งผลต่อลักษณะที่แตกต่างกันไปของสาขาวิชาต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศกับศิลปะและการออกแบบ เทคโนโลยีสารสนเทศบูรณาการกับธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศบูรณาการกับงานด้านบรรณารักษศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศบูรณาการกับครุศาสตร์ เป็นต้น

“...ที่นี่ เราต้องเปิดนิเทศศาสตร์ขึ้นมา ถ้าเป็นเช่นนั้นนิเทศของเราไม่เหมือนชาวบ้าน คือ หนึ่ง นิเทศซึ่งอยู่ในคณะ IT (Information Technology) ต้องรู้เรื่อง IT ใช้เป็น ใ้คล่อง ใ้เกี่ยวกับการทำงาน ต้องใช้เป็น สอง อยู่ในศิลปากรต้องรู้เรื่องศิลปะและการออกแบบเพราะฉะนั้น IT ที่นี้จะไม่เหมือนชาวบ้าน คือสอนเลียนแบบเขา แต่ไม่มีเหมือนเขาอยู่ 2 อย่าง คือใช้ IT และต้องเรียนรู้เรื่องศิลปะและการออกแบบ ด้วยความที่ อินเทอร์เน็ตมีความ

แพร่หลายมาก ทุกอย่าง วารสาร ทีวี วิทย์ ภาพยนตร์ไปโยงอินเทอร์เน็ตหมด
เพราะฉะนั้นลงล็อกเลย เป็นนิเทศที่ทันสมัยหรือลงล็อก เหตุการณ์...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยชาญ ถาวรเวช, สัมภาษณ์. 2552)

“...ที่นี้จะไม่ใช่คอมอย่างเดียว ที่นี้จะจะเป็นบริหารธุรกิจครึ่งหนึ่ง
เพราะฉะนั้นเด็กเราจะได้เปรียบทาง *Business Process* (กระบวนการทาง
ธุรกิจ) ซึ่งถ้าเป็นเด็ก *Com (Computer)* เด็ก *Com Science (Computer Science)*
หรือวิศวะ จะไม่ทราบตรงนี้เลย ถ้าไปทำงานที่เกี่ยวกับทางธุรกิจ เด็กของเรา
สามารถที่จะเรียนรู้อยู่แล้ว จะถือว่าได้เปรียบทางด้านเด็กพวก *Com Science*
หรือวิศวะคอม...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ คณาวัฒน์ ไชย, สัมภาษณ์. 2552)

“...เป็นบรรณารักษ์ศาสตร์นำ *IT (Information Technology)* โดย
สารสนเทศศาสตร์นี้ไม่ได้เป็นทางด้านคอมพิวเตอร์ที่เน้นทางด้านฮาร์ดแวร์
(*Hardware*) ไม่ได้เป็นวิทยาการคอมพิวเตอร์ที่ต้องเน้นทางด้านซอฟต์แวร์
(*Software*) แต่สารสนเทศศาสตร์เป็นการนำเอา *IT (Information Technology)*
มาประยุกต์กับบรรณารักษ์โดยบรรณารักษะนั้นเป็นรากฐาน...”

(อาจารย์พิมพ์ อินเบน, สัมภาษณ์. 2552)

ลักษณะการบูรณาการดังกล่าว ส่งผลต่อเนื่องถึงชื่อของสาขาวิชาที่แตกต่างกันไปในแต่ละ
มหาวิทยาลัย รวมทั้งการจัดหลักสูตรที่แตกต่างกัน และความถนัด ความชำนาญของนักศึกษา
แตกต่างกัน แต่เนื่องจากมหาวิทยาลัยทุกแห่ง จัดการสอนในหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร จึงทำให้สถานประกอบต่าง ๆ เข้าใจว่าบัณฑิตจากทุกสถาบัน หากสำเร็จการศึกษา
ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศย่อมต้องมีคุณลักษณะ ความรู้ความสามารถเช่นเดียวกัน คือ มี
ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ทั้งในรูปแบบของฮาร์ดแวร์ (*Hardware*) รวมถึงการซ่อมและ
ประกอบคอมพิวเตอร์ และซอฟต์แวร์ (*Software*) โดยไม่สนใจว่าเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจาก
สาขาวิชาใด มีความเชี่ยวชาญใดเป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2) การปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้ทันสมัย การปรับเปลี่ยนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในหลักสูตรดังกล่าว ดำเนินไปโดยง่าย เนื่องจากเป็นหลักสูตรเปิดใหม่ จึงไม่จำเป็นต้องยึดติดกับกรอบระเบียบเดิม ทั้งนี้ ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแสดงทัศนะว่า เหตุผลของการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัย คือ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อให้เป็นไปตามกฎระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) โดยก่อนการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตร แต่ละมหาวิทยาลัยจะมีการดำเนินการสำรวจความต้องการ ความคาดหวัง และความพึงพอใจของสถานประกอบการ รวมทั้งมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาดังกล่าว โดยผู้บริหารหลักสูตรให้ความเห็นว่า หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย โดยมีปัจจัยผลักดันสำคัญคือ ความต้องการของตลาดแรงงาน โดยดำเนินการสำรวจวิจัยและสอบถามความต้องการจากองค์กรต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนหลักสูตร จากนั้นจะวางแผนการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยนำ และจัดวางหลักสูตรเพื่อแสวงหาทิศทางและจุดเน้นที่ชัดเจน

“...ปกติแล้วเราต้องปรับปรุงหลักสูตรทุก 5 ปี แต่ก็มีบางครั้งที่ทำก่อน 5 ปี บางที สกอ. ก็จะมีการเรียกประชุมอาจารย์เรื่องการปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งเราไปประชุมแล้วเราเห็นว่าเราปรับได้เราก็ปรับก่อน 5 ปี ตามความเหมาะสมแต่ถ้าตามเกณฑ์ของ สกอ. แล้ว จะต้องปรับทุก 5 ปี หลักสูตรที่ใช้ปัจจุบันคือหลักสูตรที่ใช้ตั้งแต่ปี 2547 แนวโน้มการปรับหลักสูตรกำลังทำอยู่เราจะปรับปีนี้เพื่อใช้ปี 53 คือภาคเรียนที่ 1 ปี 53 ช่วงนี้ก็อยู่ในช่วงของการปรับหลักสูตรอยู่...”

(อาจารย์ไววิทย์ จันทร์วิเมลิ้ง, สัมภาษณ์, 2552)

“...เนื่องจากเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีเทคโนโลยีใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นการที่เราจะก้าวทันเทคโนโลยีได้ก็จะต้องปรับปรุงหลักสูตรทันที เพราะว่าถ้าเกิดเราปรับปีนี้ก็จะใช้อีกที คือเด็กรุ่นที่เขามาจะขึ้นปี 3 ปี 4 ก็ต้องรออีก 3 – 4 ปี เพราะเราต้องคิดล่วงหน้าไปก่อนว่า 3 – 4 ปีข้างหน้า Trend (แนวโน้ม) อะไรจะเกิด หรือว่าเทคโนโลยีทางด้านใดจะมาแรง เราก็ต้องสอนลูกศิษย์ให้เข้าใจเทคโนโลยี

เหล่านั้น แล้วก็ก้าวทันเทคโนโลยีเหล่านั้น เพราะฉะนั้นการปรับปรุงหลักสูตรแต่ละครั้ง ต้องคิดล่วงหน้าไปเลย ไม่ใช่แค่คิดถึงเฉพาะระยะปัจจุบันเท่านั้น หลักสูตรของเราก็ปรับปรุงหลักสูตรแทบจะทุกปี ปรับบ้าง น้อยบ้าง มากบ้าง ถ้าจะปรับใหญ่ก็จะปรับทุก ๆ 3 ปี...”

(อาจารย์ไววิทย์ จันทร์วิเมลือง, สัมภาษณ์. 2552)

ลักษณะการปรับปรุงหลักสูตร ดำเนินไปในรูปแบบของการเพิ่มรายวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การเปิดเพิ่มกลุ่มวิชาใหม่ รวมทั้งการแยกตัวออกจากภาควิชาเดิม หรือสาขาวิชาเดิม และมีทั้งการปรับเปลี่ยนเพียงเล็กน้อยในบางรายวิชา และการปรับหลักสูตรครั้งใหญ่ โดยให้ความสำคัญต่อการประเมินการเรียนการสอนจากนักศึกษาด้วย

“...เราต้อง Monitor (ดูแล) ตลอด แล้วเราก็มี Feedback (ผลตอบรับ) ทุกเทอม เราต้องมีการรายงานผลการเรียนการสอนทุกเทอม ผมก็เอา Style (รูปแบบ) จาก ม.สุรนารี มาใช้ ที่ท่านอาจารย์วิจิตร (ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอาน) ใช้คือ ทุกเทอมจะต้องมี แต่นี่ของท่านจะดูแลรายวิชาที่ตกเยอะใช้ใหม่ แต่ของผมนี้ให้ทุกคนขึ้นไปบอก แม้กระทั่งตัวผมเอง ก็ต้องขึ้นไปรายงานว่าเด็กเป็นอย่างไร แล้ว ก็เอา ผลงานให้ดู ซึ่งมันจะเกิดการพัฒนาขึ้น...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยชาญ ถาวรเวช, สัมภาษณ์. 2552)

3) การมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถ มีความชำนาญทั้งในเชิงวิชาการและในเชิงวิชาชีพ (มีความเป็นมืออาชีพ) ทั้งอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานเต็มเวลา มีการพัฒนาศักยภาพโดยการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง และอาจารย์พิเศษที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางเป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาชีพ

“...อันดับแรกเลยคืออาจารย์ทุกคนทำงานแบบเต็มเวลา และมีวุฒิปริญญาเอก หมายความว่า อาจารย์เข้า Office (สำนักงาน) ตามปกติคือตั้งแต่เวลา 08.00 – 17.00 น. ซึ่งจะมีเวลาให้คำปรึกษาอย่างเต็มที่ อันดับที 2 อาจารย์ทุกคนมีการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง หมายความว่า อาจารย์แต่ละท่านจะมีการขอ Project วิจัย จะมีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ ทำให้อาจารย์มีความ

รู้ทันต่อด้านเทคโนโลยีหรือก้าวทันเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ ทำให้การเรียนการสอนมีการแทรกสอดเทคโนโลยีใหม่อยู่ตลอดเวลา อาจารย์ก็จะมีความสามารถในการปรับหลักสูตรหรือปรับวิชาสอนของตนเองให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันได้มาก..”

(อาจารย์ ดร.ชาติ เจริญลาภนพรัตน์, สัมภาษณ์. 2552)

“...แต่อาจารย์ปี 3 เริ่มมีอาจารย์พิเศษเข้ามาผสม พอปี 4 จุดนิพนธ์ อาจารย์พิเศษหมดเลย ธุรกิจ 90% และก็ออกแบบ 95% 100% เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาข้างนอกทั้งหมดเลยออกแบบ เป็นมืออาชีพ เป็นเจ้าของ office (สำนักงาน) Senior Designer (นักออกแบบอาวุโส) ในองค์กรใหญ่ ๆ ในกรุงเทพฯ เราก็โชคดีที่เราเป็นศิลปิน...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยชาญ ถาวรเวช, สัมภาษณ์. 2552)

4) การฝึกฝนให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัยที่เน้นการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มุ่งฝึกทักษะสำหรับการปฏิบัติงานจริง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งให้ความสำคัญต่อการฝึกฝนนักศึกษาให้มีทักษะสำหรับการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย ซึ่งลักษณะการฝึกฝนให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติ มาจากการมอบหมายโครงการต่าง ๆ และการออกปฏิบัติงานในรูปแบบของสหกิจศึกษา

“...เป็นปรัชญาของมหาวิทยาลัย จะเน้นทางด้านปฏิบัติ แต่ก่อนเราโตมาจากเด็ก ปวช. กับเด็ก ปวส. ถ้าเด็กปวช. กับเด็ก ปวส. เขาจะได้ปฏิบัติอยู่แล้ว แต่หลัง ๆ เรามารับเด็ก ม.6 ด้วย เราก็จะเน้นว่าเราให้เด็กเรียนรู้ทางด้านบริหารธุรกิจสาขาอื่น ๆ ประการแรก คือ รู้บริหารธุรกิจ ประการที่สองเน้นทางด้านปฏิบัติ เรามีวิชาพวกฝึกงาน บังคับให้เด็กทุกคนต้องไปฝึกงาน ฝึกตอนปีสี่เทอมหนึ่ง จะมาลงเรียนเสาร์อาทิตย์ จะเรียนสองตัวหรือสามตัว แต่จะเน้นว่าต้องฝึกงาน เด็กทุกคนต้องฝึกงานหมดเพราะฉะนั้น เวลาที่เขาไปฝึกงาน เขาก็จะได้ไปฝึกตามสาขาวิชา และจะมีอาจารย์ไปดูเดือนละครั้ง ส่วนหนึ่งเด็กก็ได้นำความรู้ไปปฏิบัติจริง แล้วเขามีปัญหาอะไรเขาก็จะกลับมาบอกอาจารย์...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภรัตน์ อินหม้อ, สัมภาษณ์. 2552)

มหาวิทยาลัยหลายแห่งจัดการออกฝึกงานของนักศึกษาในรูปแบบของการปฏิบัติงานจริง ในสถานประกอบการเสมือนเป็นพนักงาน หรือ “สหกิจศึกษา” โดยมหาวิทยาลัยบางแห่งรับเอา ต้นแบบ (Model) มาจากมหาวิทยาลัยต่างประเทศ นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยบางแห่งให้ความสำคัญ ต่อระยะเวลาในการออกปฏิบัติสหกิจศึกษาให้ยาวนานกว่าการฝึกปฏิบัติงานทั่วไป

“...สหกิจศึกษาของเรามีความยาวนานที่สุดในประเทศไทย ก็คือ หลักสูตร 3 เทอมต่อเนื่อง หรือปีครึ่ง เริ่มตั้งแต่ปี 3 เทอม 2 ปี 4 เทอม 1 และ ปี 4 เทอม 2 ไม่มีการพัก Summer (ปิดเทอมภาคฤดูร้อน) จึงเหมือนการทำงาน จริงเลย ในระหว่างที่นักศึกษาไปสหกิจศึกษาเราจะทำการประเมินนักศึกษา ทุก ๆ 2 เดือนเป็นระยะ ๆ เราจะพัฒนาคู่มือนักศึกษาเพื่อ Tracking (การ ติดตาม) นักศึกษาตลอด สหกิจศึกษาของสาขานั้นจะขึ้นตรงกับมหาวิทยาลัย นักศึกษาที่ไปสหกิจศึกษาจึงไปในนามของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่...”

(อาจารย์ ดร.จิตรลดา บุรพรัตน์, สัมภาษณ์. 2552)

“... โดยเราเน้นที่ว่าอยากให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง เราก็ได้มี วิชาโครงการและวิชาสหกิจศึกษา ซึ่งวิชาโครงการเราจะให้นักศึกษาพัฒนาระบบขึ้นมาระบบหนึ่ง ซึ่งใช้ศาสตร์ทุกด้านปนกัน แล้วก็มีการสหกิจศึกษา ให้นักศึกษาได้ไปฝึกงานจริงในองค์กรข้างนอกโดยให้ไปเลือกดูงานทางด้าน ที่เขานัด ให้ไปดูว่าการทำงานในองค์กรจริงเป็นอย่างไร จะเจอปัญหาอย่างไร การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นอย่างไร ทำให้เขาสามารถเรียนจบไปแล้วสามารถ ทำงานในองค์กรได้รวดเร็วขึ้น...”

(อาจารย์ไวยุทธ์ จันทร์วิเมลิ้ง, สัมภาษณ์. 2552)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารบางแห่ง จัดการฝึกปฏิบัติงานทั้ง 2 ลักษณะ คือ มีทั้งการฝึกงาน และการออกปฏิบัติสหกิจศึกษา โดย นักศึกษาสามารถเลือกได้ตามความสนใจของตนเอง นอกจากนั้น บางมหาวิทยาลัยยังกำหนดให้ นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานทั้ง 2 ลักษณะ กล่าวคือ นักศึกษาต้องฝึกงาน และออกปฏิบัติสหกิจศึกษา เพื่อทดแทนการทำโครงการ

“...เด็กที่จะออกไปได้ฝึกงาน จะมีอยู่ 2 ประเภท คือ ในช่วงปี 3 เทอม SUMMER (ปิดเทอมภาคฤดูร้อน) พร้อมทั้งจะขึ้นปี 4 เรียกว่าฝึกงานปกติ ก็คือเด็กจะต้องได้ Credit (หน่วยกิต) อย่างน้อย 100 Credit ถ้าสะสมครบ 100 Credit เราเรียกว่าเป็น Junior Standing ก็คือครบที่จะไปฝึกงานได้แล้ว พวกที่จะจบปี 3 จะมี Credit อยู่ 120 อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าไม่ตกมากเกินไปก็จะฝึกงานได้ทุกคน ส่วนการฝึกงานประเภทที่ 2 Extended Training (การฝึกอบรมระยะยาว) ก็ลักษณะคล้าย ๆ กับ Co-op (สหกิจศึกษา) ฝึกงานระยะยาวในช่วงปี 4 เทอม 2 ต่อเนื่องไปถึง Summer เทอมสุดท้ายของปี 4 กินระยะเวลาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ไปจนกระทั่งเดือนพฤษภาคม 6 - 7 เดือน สามารถไปฝึกในระยะเวลาได้เลยนะครับ ซึ่งเด็กที่เลือก Option (ตัวเลือก) นั้นก็จะไม่จำเป็นต้องทำโครงการปี 4 หรือ Senior Project ...”

(อาจารย์จงสุข คงเลน, สัมภาษณ์. 2552)

5) ทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยหลายแห่งให้ความสำคัญต่อทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ โดยการจัดหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ การบรรจุรายวิชาภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตร รวมทั้งใช้ภาษาอังกฤษในการสอนและการนำเสนองาน และการฝึกฝนให้นักศึกษาได้มีโอกาสร่วมทำงานกับนักศึกษาต่างชาติ

4.2.1.3 คุณสมบัติของนักศึกษา และบัณฑิตหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารหลักสูตรฯ แสดงทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตและนักศึกษาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งในจุดเด่นและจุดด้อย ดังนี้

1) จุดเด่นของนักศึกษา

ก. นักศึกษามีความรู้หลากหลาย สามารถปฏิบัติงานได้ในสายงานต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยบางแห่งที่เน้นการทำงานเชิงปฏิบัติ ที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้สามารถออกไปปฏิบัติงานได้จริง บัณฑิตกลุ่มดังกล่าวสามารถประยุกต์ความรู้ของตนเองเข้ากับการปฏิบัติงานได้ดี เนื่องจากมีพื้นฐานความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนั้น ลักษณะเนื้อหาหลักสูตรมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะนักศึกษาที่ออกปฏิบัติสหกิจศึกษาจะได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานเสมือนพนักงานจริงในองค์กร

“...เพราะฉะนั้นเวลาที่เขาไปฝึกงาน เขาก็จะได้ไปฝึกตามสาขาวิชา และจะมีอาจารย์ไปดูแลครั้ง ส่วนหนึ่งเด็กได้นำความรู้ไปปฏิบัติจริง แล้วเขามีปัญหาอะไรเขาก็จะกลับมาบอกอาจารย์อันนี้ก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่ได้คำแนะนำ ในเรื่องหลักสูตร อีกอย่างเขาจะบอกว่าตัวนี้ไม่ใช้กันแล้ว หรือไม่ อันนี้เราเรียนน้อยไป เวลาทำงานจริงมันไม่พอ เขาก็จะกลับมาบอก ซึ่งกลับมาจากฝึกงาน เขาก็จะรู้ทิศทางการทำงานมากขึ้น...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภิรัตน์ อินหม้อ, สัมภาษณ์. 2552)

ข. นักศึกษาบางสถาบันมีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยบางแห่งจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วยหลักสูตรนานาชาติ จึงทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์จากการจัดการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และในมหาวิทยาลัยบางแห่งจัดรายวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับจำนวนหลายหน่วยกิตให้นักศึกษาเรียน

“...การเรียนการสอนที่นี่เป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด ภาษาที่ใช้ในห้องเรียนก็เป็นภาษาอังกฤษ แล้ว Textbook (ตำรา) Assignment (การบ้าน) Project (โครงการ) Presentation (นำเสนอ) หรือว่าตัวการบ้านก็ต้องออกมาเป็นภาษาอังกฤษหมดเลย เรื่องภาษาอังกฤษเข้ามาแรก ๆ ก็มีปัญหบ้าง เพราะว่ามาจากโรงเรียนไทย แต่หลังจากนั้นแล้วก็ค่อยปรับตัวขึ้นมาเรื่อย ๆ พอเข้าปี 2 ปี 3 ก็เรียกว่าปรี๊ดแล้ว อย่างน้อยฟังรู้เรื่องหมดแล้วอย่างน้อย 100% แต่เรื่องพูดต้องฝึกหัดหน่อย ปี 3 ปี 4 ก็จะได้เริ่มโอกาสตอน Present (นำเสนอ) อย่าง จริง ๆ จัง ๆ...”

(อาจารย์ ดร.ชาติ เจริญลาภนพรัตน์, สัมภาษณ์. 2552)

ค. นักศึกษาบางสถาบันมีทักษะในการสื่อสารทางธุรกิจ มหาวิทยาลัยบางแห่งจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่เน้นด้านธุรกิจ สร้างจุดเด่นให้แก่นักศึกษาโดยการให้พื้นฐานวิชาในด้านการบริหารธุรกิจ ทำให้บัณฑิตสามารถใช้ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการประยุกต์ใช้ในเชิงธุรกิจได้

อย่างไรก็ตาม ในขณะเดียวกัน จุดเด่นด้านความรู้ในเชิงบริหารธุรกิจ กลายเป็นจุดอ่อนสำหรับนักศึกษาในสาขาวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เนื่องจากหลักสูตรการศึกษากำหนดรายวิชาที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญต่อความสามารถในเชิงการบริหาร จนทำให้

รายวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีจำนวนน้อยกว่า ส่งผลต่อจุดด้อยด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะด้านการจัดการระบบ ทำให้เกิดปัญหาสำหรับบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กล่าวคือ ไม่สามารถผสมผสานความสามารถทั้งสองด้านในการปฏิบัติงานได้

“...เด็กเราเจอทางด้านเขียนโปรแกรม ก็ไม่ถึงกับแม่นมาก เพราะว่าเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ตัววิชาทางด้าน Programming (ชุดคำสั่ง) การเขียนโปรแกรมเราก็คงน้อยกว่า ถ้าเป็นทางด้านวิศวะ ทางด้าน Network (เครือข่าย) เราก็เรียนน้อยกว่า เพราะว่าเราจะไปเน้นตรงทางด้านบริหารธุรกิจ เหมือนจะกินเนื้อที่ไปเยอะกว่า...”

(อาจารย์เทวา พรหมนุชานนท์, สัมภาษณ์. 2552)

“...ล่าสุด ซีพีติดต่อมาเขาต้องการเด็กที่มีความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ ด้วยและก็รู้ทางด้าน Business Process (กระบวนการทางธุรกิจ) ด้วย แต่ตรงนี้เป็นปัญหาของทุกที่นะครับ เท่าที่คุยกับอาจารย์ทางหลักสูตรนี้ของมหาวิทยาลัยอื่นก็คือ เขาจะเรียนแยก ก็คืออาจารย์บริหารก็จะสอนทางด้านบริหาร ส่วนอาจารย์คอมเขาก็จะเก่งทางด้านคอม เอมานูรณาการด้วยกันยากนะครับ คือต้องอาศัยอาจารย์ที่เก่งทั้งสอง ด้านซึ่งมันยาก...”

(อาจารย์เทวา พรหมนุชานนท์, สัมภาษณ์. 2552)

ง. นักศึกษามีความอดทน กล้าสู้งานหนัก นักศึกษา รวมทั้งบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต โดยเฉพาะนักศึกษาและบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยที่จัดการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในส่วนภูมิภาคมักได้รับคำชมจากสถานประกอบการ ว่าเป็นผู้ที่มีความอดทน สามารถปรับตัวเข้ากับองค์กรได้ง่าย ขยันและตั้งใจเรียนรู้งาน

“...ความที่เป็นระบบสามเทอม มันต้อง Alert (ตื่นตัว) ตลอดเวลา แล้วคราวนี้พอเขา Alert ตลอดเวลา เขาค่อนข้างจะปรับตัวง่าย คือ พอเจออะไรเขารับการเปลี่ยนแปลง แล้วเขาก็อึด แล้วอีกอย่างความที่เราเป็นต่างจังหวัด เราค่อนข้างจะไม่คือ พอไปทำที่อื่น ก็ได้คุณสมบัติเบื้องต้น ทั้งผู้งาน รับผิดชอบงานแล้วก็เต็มใจที่จะยืดหยุ่นพอเข้าไปก็เป็นที่ยอมรับ...”

(อาจารย์จิงสุข คงเลน, สัมภาษณ์. 2552)

2) จุดด้อยของนักศึกษา

ก. นักศึกษาขาดความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน เนื่องจากการจัดหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ มุ่งเน้นให้นักศึกษามีความรู้กว้างขวาง มีพื้นฐานความรู้ดี แต่ไม่ได้มุ่งเน้นการสอนความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทำให้ขาดความลึกซึ้งในสายงานบางประเภทที่ต้องการความชำนาญเป็นพิเศษ เช่น ด้านการประยุกต์ ซอฟต์แวร์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังขาดความสามารถในการมองภาพรวม ในการปฏิบัติงาน จะให้ความสนใจ และมีความรู้เฉพาะส่วนงานของตนเอง ไม่สามารถมองผลสำเร็จของงานโดยภาพรวมได้

“...จุดอ่อนพวกนี้ส่วนใหญ่เราได้ตอนไปสหกิจ เราไปสหกิจ เขาก็จะ
Comment (ความคิดเห็น) อย่างแรกที่ว่า เด็กเรามองภาพไม่ได้ ภาพรวม
 อย่างเช่น เด็กเขาจะไม่สามารถมองในแง่ที่เป็นเชิงการจัดการทั้ง *Project*
 (โครงการ) *Project management* (การจัดการ โครงการ) ค่อนข้างอ่อน...”

(อาจารย์จิงสุข คงเลน, สัมภาษณ์. 2552)

ข. นักศึกษาส่วนใหญ่ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ แม้สาขาวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยบางแห่ง จัดหลักสูตรการศึกษาเป็นหลักสูตรนานาชาติ แต่ยังไม่สามารถสร้างบรรยากาศของการเป็นนานาชาติได้อย่างแท้จริงเนื่องจากยังคงอยู่ในบริบทของความเป็นมหาวิทยาลัยของไทย และนักศึกษามีโอกาสจำกัดในการฝึกฝนภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แสดงทัศนะว่า ปัญหาด้านการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของนักศึกษา สืบเนื่องมาจากการขาดพื้นฐานที่ดีมาตั้งแต่ในระดับมัธยมศึกษา

ค. คุณภาพการศึกษาของนักศึกษาลดลง ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า คุณภาพของนักศึกษาในปัจจุบันด้อยลงกว่าในอดีต ทั้งในด้านความตั้งใจเรียน ความกระตือรือร้น ใฝ่ใจในการศึกษาลดลง

“...ความพึงพอใจมันลดลงเรื่อย ๆ ตามลำดับปี ซึ่งก็จากที่ถามเพื่อนฝูงในระดับมหาวิทยาลัยเดิม กับมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขามองว่าคุณภาพเด็กก็ลดลง ถึงแม้ตอนนี้เราสอน เราก็ไม่ Happy (มีความสุข) เท่าไหร่เลย สอนไม่ค่อยสนุก ไม่เหมือนเมื่อก่อนเด็กยังคำถามเสียเราตอบไม่ทัน เดียวนี้บังคับให้ถามก็ยังไม่ถามเลย เพราะฉะนั้นเราก็ต้องยอมรับในส่วนคุณภาพของที่ลดลง ความมุ่งมั่น ความอุทิศสาคะ การมองการณ์ไกล เดียวนี้ความสามารถของเด็กลดลง ไม่เหมือนเด็กสมัยก่อน ให้งาน ทำงานไม่ค่อยลอก เดียวนี้ลอกเอามาส่ง แล้วก็ไม่ค่อยใส่ใจเท่าไร...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดาลักษณ์ อยู่เย็น, สัมภาษณ์. 2552)

4.2.1.4 ปัญหา อุปสรรคในการบริหารจัดการหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารหลักสูตรฯ แสดงทัศนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1) ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน

ในมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ไม่นานนัก มักประสบปัญหาอาจารย์ผู้สอนไม่พอ มีอาจารย์ส่วนหนึ่งได้รับทุนการศึกษาไปศึกษาต่อระดับปริญญาเอกในต่างประเทศ และอาจารย์บางส่วนไปดำรงตำแหน่งผู้บริหาร รวมทั้ง อาจารย์ผู้สอนขาดความชำนาญ จึงแก้ปัญหาโดยการปิดรายวิชาเลือกบางรายวิชา ขอความร่วมมือจากคณาจารย์ในคณะอื่นหรือสาขาวิชาอื่นมาช่วยสอน ขอความร่วมมือจากบุคคลภายนอกขององค์กรอื่น ๆ มาเป็นอาจารย์พิเศษ หรือทำความตกลงแลกเปลี่ยนทรัพยากรระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ และจ้างผู้ช่วยสอน (Teacher Assistance) รับผิดชอบดูแลรายวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติการ

“...บุคลากรเราไม่พอ ตอนนี้เรามีอยู่เจ็ดคน เรียนต่อสองคน แล้วนักศึกษาเรามีประมาณ 250 คน และบางวิชาบังคับลงเด็กสามสิบคน แล้วก็ต้องมีทั้ง Lab (ห้องปฏิบัติการ) ด้วย อาจารย์คนเดียวก็รับผิดชอบลำบาก แล้วอาจารย์บางคนต่อเทอม สอนเฉลี่ยสามวิชาต่อคน แล้วบางท่านเฉพาะกลุ่ม IT (Information Technology) มี Lab หมดเลย จะสอนสามวิชาด้วยแล้ว Lab ด้วย

ค่อนข้างหนัก การแก้ปัญหาในเบื้องต้น คือรับน้อง TA เข้ามาช่วยในการดูแล Lab ก่อน...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดิชิตชัย เมตตาริกานนท์, สัมภาษณ์. 2552)

จากจำนวนคณาจารย์ที่มีไม่เพียงพอ ทำให้ขาดแคลนอาจารย์ผู้สอนในบางรายวิชา มหาวิทยาลัยบางแห่งต้องเชิญอาจารย์พิเศษ ในขณะที่มหาวิทยาลัยบางแห่งที่มีงบประมาณจำกัดในการจ้างอาจารย์พิเศษ แก้ปัญหาโดยการเพิ่มภาระงาน (Work Load) สำหรับอาจารย์ประจำ ทำให้อาจารย์ที่รับผิดชอบสอนไม่มีเวลาสำหรับทำวิจัยหรือติดตามความก้าวหน้าของสถานการณ์ด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน ทำให้อาจารย์บางท่านยังยึดติดกับตำรา ความรู้ที่สอนยังขาดความทันสมัย มีความรู้ในเชิงทฤษฎีมาก แต่ขาดประสบการณ์ในทางปฏิบัติ ทำให้นักศึกษาประสบปัญหาในการประยุกต์ใช้งานเมื่อต้องออกไปปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ

“...บุคลากรนี้เป็นปัญหาหลัก ๆ เลย หาอาจารย์ที่จบทางด้านนี้ค่อนข้างยาก แล้วยังมาอยู่จังหวัดไกล ๆ ไม่ค่อยได้มีใครมา อยู่กรุงเทพได้เดือนเจ็ดแปดหมื่น มานี้ได้หมื่นสองหมื่นก็เก่งแล้ว เราพยายามจะ Contact (ประสานงาน) กับบริษัทระดับต้น ๆ คือ ให้เขาส่งบุคลากรมา มีการแลกเปลี่ยนงานวิจัย แลกเปลี่ยนความรู้ ขณะเดียวกันเราสามารถส่งนักศึกษาของเราไปฝึกงานกับเขา ขณะเดียวกัน เขาสามารถมาใช้ Resource (ทรัพยากร) ของที่ทางวิทยาลัยนี้ก็ได้...”

(อาจารย์วิจิตร อรรถโกมล, สัมภาษณ์. 2552)

“...อาจารย์ส่วนใหญ่ก็จะมีรู้ด้านทฤษฎีเป็นอย่างดี เพียงแต่ว่าในองค์กรจริง ๆ ในระบบงานจริง ๆ อาจไม่ได้ตรงกับทฤษฎีร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้นเราก็เลยอยากจะได้อาจารย์ที่มีความรู้ในทางองค์กรธุรกิจหรือระบบงานปัจจุบันที่เป็นจริงในระบบ ซึ่งอาจารย์ส่วนใหญ่ที่อยู่มหาวิทยาลัยก็จะไม่ได้สัมผัสบรรยากาศตรง...”

(อาจารย์ไวยวิทย์ จันทร์วิเมลิ้ง, สัมภาษณ์. 2552)

มหาวิทยาลัยจำนวนไม่น้อยใช้แนวทางการแก้ปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ผู้สอน โดยการเชิญคณาจารย์จากคณะอื่น หรือสาขาวิชาอื่นมาสอน ในรูปแบบของการบูรณาการ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาเนื้อหาวิชาที่ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เนื่องจากคณาจารย์จากต่างสาขามุ่งเน้นเนื้อหาที่จำเป็นในรายวิชาของตนโดยไม่คำนึงถึงความจำเป็นหรือประโยชน์ใช้งานของผู้เรียน

“...การบูรณาการอย่างเช่น คณะ โนน มาสอนให้หลักสูตรเรา คณะนี้ มาสอน มันไม่ Work (ประสบความสำเร็จ) ด้วยประการทั้งปวง เพราะว่าเรา เรียนชีวะ แอนิเมชัน เราเรียนชีวะ ให้สัตวศาสตร์มาสอน เขาสอนเรื่องยาฆ่า หนู่า ไม่นึกว่า พวกเด็ก แอนิเมชัน จะต้องสอนพวกโครงสร้างปลา มีอะไรบ้าง เวลาว่า ย่น้ำ ครีบขยับยังไง เหงือกขยับยังไง ไม่ใช่มาสอนเรื่อง ยาฆ่าหนู่า เขา จะใช้อะไร คุณจะ สอนอะไรก็ตามแต่ต้องให้เขาตื่นตื่น ให้เขาไปใช้...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยชาญ ถาวรเวช, สัมภาษณ์. 2552)

2) ปัญหาด้านงบประมาณ

สถานะทางเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลต่อการจำกัดงบประมาณในการสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตร รวมทั้งงบประมาณในการจ้างบุคลากรมา ปฏิบัติงานโดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยของรัฐ จนทำให้บุคลากรที่มีอยู่ ต้องปฏิบัติงานหนัก

“...นี่คือมาตรฐานของรัฐบาลไป แต่ทำงานแบบเอกชนก็คือว่า ต้อง ประหยัด อะไรก็ต้องคิดเป็นเงินหมด อาจารย์คนหนึ่งต้องทำได้สารพัด เจ้าหน้าที่คนหนึ่งต้องทำได้สารพัด มิฉะนั้นคณะไม่ Work (ประสบความสำเร็จ) คุณคูสิสำนักงานผม มีก็คน 2 คน 3 คน ที่เพชรบุรีอีก 3 คน ทั้งหมด 6 คน ในสำนักงาน ไม่เยอะมากหรอก...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยชาญ ถาวรเวช, สัมภาษณ์. 2552)

3) ปัญหาด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารมักประสบปัญหาด้านห้องปฏิบัติการและครุภัณฑ์ที่มีจำนวนไม่เพียงพอ ในขณะที่มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนไม่ประสบปัญหาด้านดังกล่าว เนื่องจากได้รับงบประมาณ

สนับสนุนเพียงพอ ประกอบกับได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานเอกชนที่ทำความตกลงร่วมมือกัน โดยหน่วยงานภาครัฐก็ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ในขณะที่ทางมหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตเข้าปฏิบัติงาน หรือส่งนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติงานในองค์กรที่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ

4) ปัญหาด้านนักศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารส่วนใหญ่แสดงทัศนะว่า นักศึกษาในปัจจุบันขาดความถนัดหรือความสนใจในสาขาที่เลือกเรียนอย่างแท้จริง นักศึกษาจำนวนไม่น้อยไม่รู้จักสาขาวิชาที่ตนเองเลือกเรียน แต่เลือกเข้าเรียนเนื่องจากกระแสนิยม เมื่อเข้ามาศึกษาแล้ว ปรากฏว่าไม่สามารถเรียนได้

“...ในด้านหลักสูตร ตอนนี้อย่างหนักใจมาก นักศึกษาที่เลือกเรียนมา ชื่อหลักสูตรไม่เอื้อสำหรับนักเรียนที่เลือก เพราะเขาไม่เข้าใจเลยว่าอะไรคือการจัดการสารสนเทศ คือเหมือนกับต้องเข้ามานั่งเรียนก่อนแล้วก็อ้อ...มันเป็นแบบนี้ คือเราทำ Road Show (การประชาสัมพันธ์สัญจร) ไปประกาศผ่านเว็บไซต์ไป เขาเหมือนไม่เข้าใจ เหมือนเลือกไปว่าสงสัยเรียนกับคอมมิ่ง พอมาสัมภาษณ์ นักศึกษาเกือบทั้งร้อยจะเข้าใจหลักสูตรเราผิด...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดิชิตชัย เมตตาริกานนท์, สัมภาษณ์. 2552)

“...ตอนแรกเรามีพัฒนาซอฟต์แวร์ เด็กบอกว่าชื่อมันเท่ๆ จบไปคูดี แต่พอจบมาถึงปีสาม เขาไม่ไหวแล้ว เรื่องโปรแกรมเด็กบางคน สอนยังไงเขาก็เขียนไม่ได้เหมือนเขาไม่มี Logic (ตรรกะ) ในการเขียนโปรแกรม บางคนแบบพัฒนาระบบเขาทำไม่ได้จริงๆ ...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรรัตน์ อินหม้อ, สัมภาษณ์. 2552)

นอกจากนั้น ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังให้ความเห็นตรงกันว่า นักศึกษาปัจจุบันมีความตั้งใจในการเรียนลดลง ความรับผิดชอบลดลง สนใจกิจกรรมอื่นที่มีใช้การศึกษามากขึ้น

“...เราก็มีเด็ก Tire (ให้ออกจากการศึกษานอกจากผลการเรียน) เด็กที่ได้ต่ำกว่าเกณฑ์ก็เยอะเหมือนกัน อันนี้ก็เป็นปัญหาทั่ว ๆ ไป เด็กของเราส่วน

ใหญ่จะเป็นเด็กต่างจังหวัด มาอยู่หอพัก เด็กคอมพิวเตอร์จะติดเกมกันเยอะ ปัญหาเยอะมาก บางทีพ่อแม่ไม่รู้ว่าเขาติดเกมไม่ยอมมาเรียน มารู้ก็ทีี่ Tire แล้ว...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรรัตน์ อินหม้อ, สัมภาษณ์. 2552)

4.2.1.5 ความคาดหวังของผู้บริหารหลักสูตรที่มีต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านวิทยาการสารสนเทศที่พึงประสงค์

ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่วนใหญ่ กล่าวว่า สถานประกอบการมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตอยู่ในระดับดี ความคิดเห็นในเชิงข้อเสนอแนะที่สถานประกอบการมีต่อบัณฑิตและหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การเสนอให้ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

“...เราจะมีสมาคมศิษย์เก่า แล้วก็จะมีบัณฑิตที่ส่งเมล (Mail) เข้ามาโพส ถึงเวลาจัดงาน ก็เจอ เขาก็จะกลับมา เขาก็จะบอกเหมือนกัน ว่าเราต้องปรับปรุงหลักสูตร วิชาเนี้ยมันล้าสมัยไปแล้ว ไม่เรียนกันแล้ว หรือเป็นแนวโน้มอะไรใหม่ ที่สถาบันอื่น ๆ เขามีกัน หรือสถานประกอบการเขาต้องการ อย่าง ภาษา Pascal เขาไม่ใช้กันแล้ว ก็จะมีภาษาใหม่ ๆ ขึ้น...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรรัตน์ อินหม้อ, สัมภาษณ์. 2552)

ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เห็นว่า บัณฑิตควรสามารถปฏิบัติงานได้ทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาสำหรับสถานประกอบการในการฝึกสอนงาน รวมทั้งควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์ และการตรงต่อเวลา ที่ควรประสงค์มีอยู่เพราะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการปฏิบัติงาน โดยมีจุดยืนเป็นของตัวเอง ในขณะที่มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ รู้จักคิด มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ รู้จักการคิดนอกกรอบ เพื่อนำมาซึ่งการค้นพบนวัตกรรม รวมทั้งควรเป็นผู้เข้าใจหลักจิตวิทยาในการสื่อสารกับบุคคลอื่น

“...ไม่ได้ต้องการให้คนมีแค่ความรู้ แต่ต้องการสร้างให้มีความคิด คือ
1. ต้องคิดถึงคนอื่นก่อน คิดถึง “ใจเขา” ก่อน “ใจเรา” จะได้สามารถให้คำแนะนำในการพัฒนาระบบก่อน แล้วจะเข้าใจคน อาจารย์แนะนำให้เด็กไป

เรียนจิตวิทยา เพราะเป็นพื้นฐานสำหรับความเข้าใจมนุษย์ ถ้าต้องการขึ้นระดับสูง ต้องเข้าใจจิตวิทยาของคน เพราะเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ การ Training (การฝึกอบรม) แล้วคนใช้ไม่เป็น อาจไม่ได้มาจากระบบ แต่เกิดจากการ ไม่เข้าใจคน นี่เป็นจุดที่จะสร้างความแตกต่างของตนเองได้..”

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ วัฒนาวิชัย, สัมภาษณ์. 2552)

นอกจากนั้น ความคาดหวังของผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ ประสงค์ให้บัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความฉลาดรอบรู้ทั้งงาน และคน หรือ มีความรู้และเข้าใจใน “วิชาการ วิชาการงาน วิชาคน” ซึ่งหมายถึง การมีความรู้มีความเข้าใจในการประยุกต์ความรู้ที่มีเข้ากับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสามารถประยุกต์การทำงานเข้ากับการปรับทัศนคติที่ดีในการทำงาน โดยทางหลักสูตรฯ ให้ความสำคัญต่อการปูพื้นฐานและการอบรมดูแลนักศึกษาในระหว่างการศึกา เพื่อสำเร็จการศึกษาออกไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ

“...โดยมีกลไกการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดค่ายนักศึกษา 4 ชั้นปี เพื่อเป็นการอบรมบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรม นักศึกษาที่นี้มีทางเลือก 2 ทาง โดยฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษา ก่อน แล้วให้นักศึกษามาเลือกเรียนในวิชาที่คิดว่าตนเองยังขาดความรู้ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมต่อการทำงาน และสอนเรื่องคุณธรรมในการทำงาน ให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของการทำงาน ไม่ใช่จะเปลี่ยนงานได้ตลอดเวลา เพราะจะทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย...”

(อาจารย์พิมพ์ อินเบน, สัมภาษณ์. 2552)

นอกจากความตระหนักรู้ในเชิงคุณธรรมและจริยธรรมแล้ว บัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศควรมีความรู้เรื่องกฎหมาย โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ ด้วย เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานมิให้ละเมิดกฎหมาย ขณะเดียวกัน ก็ไม่มุ่งใช้กฎหมายในการหาประโยชน์แก่ตนเอง

4.2.1.6 ทักษะที่มีต่อการศึกษาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

แม้ว่า ปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะเป็นที่ต้องการสำหรับการพัฒนาในทุกด้านของสังคมไทย และในมหาวิทยาลัยไทยจะนิยมเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นจำนวนมาก หากแต่ปรากฏว่า แต่ละหลักสูตรมีคุณลักษณะหรือ

การจัดหลักสูตรที่แตกต่างกันออกไป ทั้งด้านชื่อสาขาวิชา ชื่อปริญญาที่ได้รับ การจัดหลักสูตร ทำให้ขาดขอบเขตที่ชัดเจน ส่งผลต่อความเข้าใจผิดของสถานประกอบการในการรับบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาปฏิบัติงาน

“...หลักสูตร *IT (Information Technology)* ในไทยค่อนข้างจะกว้างมากคือ สถาบันแต่ละที่นิยาม *IT* ไม่เหมือนกัน พอไม่เหมือนกันก็จะไปจับหลักสูตรอะไรมาสอนตามแนวคิดของตัวเอง ทำให้หลักสูตร *IT* แต่ละมหาวิทยาลัยจะไม่เหมือนกันค่อนข้างจะฉีกไปหลายแนวมากบ้างไอทีก็จะหนักไปทางด้าน ฮาร์ดแวร์ หรือ ซอฟต์แวร์บ้าง บางสถาบันก็จะเน้นไปทางด้าน *Information Science* (วิทยาการสารสนเทศ) ซึ่งก็ไม่ค่อยจะใช้ *IT* อาจจะไม่เน้นไปทางพวกการสื่อสารเยอะ ทำให้ขอบเขตไอทีในไทยเหมือนจะไม่มีขอบเขตคือมันกว้างเพราะฉะนั้น พอเขาบอกว่าองค์กรอยากได้ *IT* ก็ไม่รู้ว่านักศึกษาของเราใช้ *IT* อย่างที่องค์กรนั้นต้องการหรือเปล่า เพราะว่าขอบเขตมันไม่ค่อยชัดเจนเหมือน *CF* หรือ *Software Engineering* (วิศวกรรมซอฟต์แวร์) ...”

(อาจารย์ไวยุทธ์ จันทร์วิเมลียง, สัมภาษณ์. 2552)

การศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ยังคงขาดการผลิตบัณฑิตเพื่อไปทำงานในเชิงการพัฒนาระบบที่เป็นอยู่ให้ก้าวหน้าขึ้น แต่ยังคงมุ่งผลิตผู้ทำหน้าที่เก็บรวบรวม ขาดผู้ทำหน้าที่พัฒนา วิเคราะห์ และผู้ดูแลระบบ

“...นักสารสนเทศของเราจริง ๆ แล้วตอนนี้ยังไม่มีความสามารถมากนัก ในเรื่องของการวิเคราะห์สารสนเทศ ส่วนใหญ่เราแค่เก็บ สรุปรายงาน แต่เรายังไม่ได้เอาข้อมูลมาวิเคราะห์มากมาย ซึ่งยังไม่เพิ่มคุณค่าให้สารสนเทศที่เราได้อยู่ รวมถึงในเรื่องของ *Security* (ความปลอดภัย) ของสารสนเทศ เพราะตอนนี้รู้สึกความปลอดภัยทางด้านข้อมูลยังน้อย ศาสตร์ทางนี้เราคงต้องเปิดอีกเยอะ น่าจะไปได้ไกล...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดาลักษณ์ อยู่เย็น, สัมภาษณ์. 2552)

นอกจากนั้น ผู้บริหารหลักสูตรส่วนใหญ่ยังคงแสดงทัศนะว่า การเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ยังคงเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบตามกระแส มุ่งผลิตบัณฑิตตามความต้องการของรัฐ ตามนโยบายด้านกำลังคนของประเทศ โดยไม่คำนึงถึงข้อจำกัดในมหาวิทยาลัยของตนเอง ไม่ทราบทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนของหลักสูตรตนเองว่า กำลังมุ่งพัฒนาบัณฑิตที่มีความรู้ความชำนาญด้านใด และขาดความพร้อมในการเตรียมทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และทรัพยากรด้านเทคโนโลยี เพื่อรองรับต่อการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งขาดการคำนึงถึงความสามารถในการรองรับเทคโนโลยีของประเทศ ว่า เมื่อผลิตบัณฑิตออกไปปฏิบัติงานแล้ว เทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานของประเทศรองรับต่อการปฏิบัติงานได้หรือไม่ นอกจากนี้ จากการมุ่งผลิตโดยตามกระแสความนิยม และตามนโยบายของรัฐโดยขาดเอกลักษณ์ของตนเอง ทำให้หลักสูตร รวมทั้งอาจารย์ผู้สอน ต้องคอยตามความเปลี่ยนแปลงของสังคมตลอดเวลา โดยไม่มีเป้าหมายในการพัฒนาเป็นของตนเอง และเมื่อรัฐบาลเปลี่ยนนโยบาย รวมทั้งเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาประเทศ ส่งผลต่อการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาดังกล่าว

“...เพราะว่าเราผลิตบัณฑิตไม่ตรงความต้องการหรือว่าไม่รู้จริง พอเวลาไปใช้งานก็ใช้ไม่ได้ กลายเป็นเด็กที่เป็น User (ผู้ใช้งาน) ไป เราไม่ได้ผลิตเด็กที่เป็น คนทำ เพราะฉะนั้นนี่ก็เป็นปัญหาอย่างหนึ่งเราก็ตามกระแสกันไปเรื่อย ๆ และก็มีบางมหาวิทยาลัย ก็สร้างหลักสูตรต่าง ๆ เยอะแยะมากมาย แต่ว่าบางหลักสูตรอื่นมาผสมอย่างละนิดอย่างละหน่อย แล้วก็มาเป็นหลักสูตรใหม่ มันก็ไม่ Focus เน้นลงชัดเจนมาก เด็กที่จบจะได้อะไรแน่ ๆ ก็กลายเป็นว่า รู้เหมือนเปิด ไม่ได้ เฉพาะเจาะจงไปสักอย่าง...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาวรรณ บัวทอง, สัมภาษณ์. 2552)

“...เหมือนจะตามกระแสด้วยดีกว่า คือนโยบายของทางภาครัฐไม่ต่อเนื่อง อย่างเมื่อสามปีที่แล้วสนับสนุนเต็มที่ แต่พอเปลี่ยนรัฐบาล คราวนี้ก็ค่อยไป ตอนนั้นก็เปิดกันมาเต็มที่ พอรัฐบาลเปลี่ยน นโยบายเปลี่ยน ด้านนี้ก็เหมือนจะเงียบไป คราวนี้พอบุคลากรเราผลิตมากก็ล้นตลาด ซึ่งตรงนี้ยังห่วง ๆ อยู่ เพราะตอนนี้เท่าที่คุยกับทางด้านเอกชน คือเขาบอกว่าในหน่วยงานเขาส่วนใหญ่ถ้าจะออก ออกไป แต่ไม่รับเพิ่ม ตอนนี้ก็เลยกลัว ๆ เด็กจบไปจะมีปัญหาหรือเปล่า...”

(อาจารย์ ดร.จิตรลา นุรพรัตน์, สัมภาษณ์. 2552)

“...ตอนนี้มันมีหลากหลายมาก ในทุกที่ก็เปิดคอมกันหมดเยอะนะ แล้วแยกเอากันเยอะมาก ก็เลยกลายเป็นว่าทุกที่ก็เปิดกันหมด แต่กลับคงคุณภาพบัณฑิตไม่ได้ เหมือนองค์กรเขาก็เหมือนกับเลิกคาดหวังแล้วว่าบัณฑิตที่จบปุ๊บต้องไปทำงานได้เลย เขาก็จะกลายเป็นลักษณะคัดคนจากคุณลักษณะอีคิวไอคิว เข้ามานับสามเดือนเขาส่งไปเทรน กลับมาเราก็ทำงานให้เขา เหมือนกับว่าเด็กเราเรียนไปสามสี่ปีสูญเปล่าหรือเปล่า สถานประกอบการก็เหมือนคาดหวังกับเราน้อยลงหรือเปล่า เราปูพื้นให้เขาไปเขาก็ต้องไปทดสอบกันใหม่อีกที แล้วอย่างบางที่คอมพิวเตอร์สาขามันกว้างมากเด็กจบไป ไปทำแค่จุดใดจุดหนึ่ง แต่เราสอนเราก็ไม่รู้ว่าจะไปทำอะไร เราก็เลยปู้กันกระหน้า ภาษานี้เรียนสี่ห้าภาษา...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภรัตน์ อินหม้อ, สัมภาษณ์. 2552)

จากสถานการณ์ความไม่ชัดเจน และการเปิดสอนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างกระจัดกระจายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้กำหนดแนวทางการกำหนดมาตรฐานการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ชัดเจน โดยการจัดการประชุมผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อประกาศใช้แนวทางการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และตอบสนองความต้องการได้อย่างแท้จริง

4.2.1.7 สถานการณ์ของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ในทัศนคติของนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการสัมภาษณ์นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คนสามารถจำแนกผลการศึกษาดังกล่าวออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1) ทัศนะที่มีต่อการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ในตลาดแรงงานของประเทศไทยปัจจุบัน ยังมีความต้องการรองรับบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำนวนมาก และมีมหาวิทยาลัยเปิดสอนด้านนี้จำนวนมาก แต่กลับปรากฏว่า หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยของไทยกลับขาดความชัดเจน คือ หลักสูตรแต่ละมหาวิทยาลัย มีเนื้อหาแตกต่างกัน อาจเนื่องจากเหตุผลด้านลักษณะเนื้อหาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารค่อนข้างกว้าง และ

มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งก็ให้นิยามของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จนต้องมีการสร้างจุดร่วมและความพยายามให้นิยามที่ชัดเจนของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากนั้น จากการจัดการเรียนการสอนความคาดหวังของผู้เรียนและผู้สอนที่แตกต่างกัน ทำให้ผลผลิตที่ได้จากการศึกษาไม่เป็นไปตามความคาดหวังของผู้เรียน เนื่องจากความสนใจในการพัฒนาหลักสูตร หรือการวิเคราะห์หลักสูตรมักมีพื้นฐานมาจากความต้องการของผู้บริหารหลักสูตร หรือจากอาจารย์ผู้สอน การศึกษาความสนใจหรือความต้องการของผู้เรียนยังมีน้อย อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายของเด็กน้อยเกินไป การพัฒนาหลักสูตรในมหาวิทยาลัยของไทยไม่เฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แต่รวมถึงหลักสูตรอื่น ๆ ยังเป็นไปตามความต้องการ และความถนัดของผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ จนทำให้สอนตามความสนใจของตนเอง และไม่ให้ความสำคัญต่อการบูรณาการรายวิชาของตนเองเข้ากับศาสตร์ด้านอื่น ๆ รวมถึงผู้บริหารบางหลักสูตรในมหาวิทยาลัยบางแห่งยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรน้อยเกินไป

“...ทั้งผู้สอนและผู้เรียน คาดหวังไม่เหมือนกัน ผู้สอนไม่ได้คาดหวังอะไรเลยจากนักเรียนนักเรียน แต่ขณะเดียวกันนักเรียนคาดหวังว่าจะใช้ความรู้สารสนเทศไปหางานทำที่ดีได้ แต่ปรากฏว่าเรียนยังงี้ก็ไม่เก่ง พอเรียนแล้วไม่เก่งก็หางานดีก็ทำไม่ได้ อาจารย์ไม่ได้หวังอะไร เพราะว่าอาจารย์สอนวิชาพื้นฐานค่อนข้างปานกลางออกไปทางเบา ส่วนใหญ่การเขียนหลักสูตรในเมืองไทยไม่ได้มองที่ตัวเด็ก เด็กต้องการความเก่ง เด็กต้องการทักษะ เอาไปใช้หางานที่ดีก็ทำ อาจารย์อาจจะมองว่าเอาหลักสูตรโทคมาเด็กก็จะเรียนไม่ได้ เพราะหัวไม่ถึง แล้วอาจารย์ก็อยากจะสอนแต่ในสิ่งที่ตัวเองได้ ...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ปิติ เปี่ยมสง่า, สัมภาษณ์. 2253)

“...สิ่งที่เกิดขึ้น เพราะเขาเอาความสามารถของผู้สอนเป็นตัวตั้ง เอา Major (วิชาเอก) ของผู้สอนเป็นตัวตั้ง สอนมาอย่างนี้ นักสารสนเทศกับนักเทคโนโลยีไม่เคยคุยกันเลย ฉะนั้นสอนแบบที่ฉันเรียนมา เธอก็สอนแบบที่เธอเรียน มากี่เลยยังแยกกันอยู่...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมาตย์, สัมภาษณ์. 2553)

นักวิชาการ รวมทั้งผู้บริหารหลักสูตรได้ตระหนักถึงสถานการณ์ด้านความไม่ชัดเจนของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทยมาแล้วตั้งแต่เมื่อประมาณทศวรรษที่ 1990 มีการจัดสัมมนาเกี่ยวกับทิศทางของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย รวมถึงคาดการณ์ความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งผลจากการสัมมนาดังกล่าว ชี้ว่า ความต้องการบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีเป็นจำนวนมากจนสถาบันการศึกษาผลิตบัณฑิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ (รองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เพรศคอทท์, สัมภาษณ์. 2553) กระทั่งถึงปัจจุบัน พบว่า จากกระแสความต้องการดังกล่าว ส่งผลต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทยต่างเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำนวนมาก โดยมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งต่างมีเอกลักษณ์ในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันไป การแข่งขันกันเพื่อผลิตบัณฑิตจึงมีสูงขึ้น มหาวิทยาลัยที่ขาดความพร้อมด้านทรัพยากรอาจไม่สามารถแข่งขันได้

2) คุณสมบัติของนักศึกษา และบัณฑิตหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

นักวิชาการกลุ่มตัวอย่างแสดงทัศนะว่า แม้ว่ามหาวิทยาลัยจะผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นจำนวนมากแต่กลับค้อยในเชิงคุณภาพ ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจในระดับน้อย เนื่องจากเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ทันที ต้องใช้เวลาในการมาฝึกฝนเรียนรู้ใหม่ นอกจากนี้ บัณฑิตจำนวนมากไม่น้อยยังขาดความชัดเจนในความสามารถของตนเอง ไม่สามารถนิยามความสามารถ ความเชี่ยวชาญของตนเองได้

3) ทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มทส.

นักวิชาการกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ซึ่งเป็นคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2552 แสดงทัศนะว่า หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี แม้ว่าจะเป็นหลักสูตรที่มีเอกลักษณ์ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศบูรณาการเข้ากับศาสตร์แขนงต่าง ๆ และเป็นต้นแบบสำหรับการจัดวางหลักสูตรในลักษณะเดียวกันแก่มหาวิทยาลัยแห่งอื่น ๆ แต่ยังขาดความเชี่ยวชาญลึกซึ้ง แม้ว่าบัณฑิตจะมีความสามารถปฏิบัติงานได้หลากหลาย แต่อาจไม่สามารถระบุได้ว่า ตนเองมีความชำนาญเฉพาะด้านในด้านใด เนื่องจากการจัดวางหลักสูตรที่มีความหลากหลาย อาจทำให้ขาดการศึกษามุ่งเน้นให้ลึกซึ้งได้

“...ไม่ใช่หวังว่าสามหลักสูตรเท่า ๆ กันแล้วเด็กจะทำได้ วิธีการนี้เด็กไม่มีทางเก่ง เพราะว่ายัดวิชาเข้ามาเยอะมาก ไม่ใช่ว่าการยัดวิชาเยอะ ๆ แล้วเด็กจะรู้เยอะ สอนน้อยก็ได้ จริง ๆ แล้วต้องตั้งเป้าให้ชัด กำหนดทักษะ

ทักษะที่เด็กควรจะมีไว้บ้าง เด็กมีความรู้เทียบ แต่ไม่ใช่ทุกคนที่ชาติต้องการ
...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ปิติ เปี่ยมสง่า, สัมภาษณ์. 2253)

และเนื่องจากบัณฑิตมีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย แต่ไม่สามารถระบุความ
เชี่ยวชาญลึกซึ้งได้ บัณฑิตจำนวนไม่น้อยจึงประสบปัญหาการให้นิยามความเป็นวิชาชีพของตนเอง
เพราะขาดทั้งความรู้พื้นฐานเบื้องต้นที่จะเป็นรากฐานในศาสตร์ของตนและขาดความเชี่ยวชาญ
ลึกซึ้ง

“...หลักสูตรของสุนารี เป็นหลักสูตร 3 ส่วน สารสนเทศ ICT
(เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) การสื่อสาร เด็กก็เลยไม่รู้ว่าจะตกลงกัน
อยู่อะไร เข้ามาเรียน Basic (พื้นฐาน) เหมือนกันหมด แล้วแยกเป็น MIS
(ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ) นิเทศ (นิเทศศาสตร์) และสารสนเทศ
(สารสนเทศศึกษา) จริง ๆ ปรินญาตรีไม่ควรแยกอย่างนี้ ให้เป็นวิชาชีพ
เดียวกันไปเลย อย่างเช่นหลักสูตรของนิเทศศาสตร์ มีการบูรณาการ แต่จบ
ไปเด็กจะมีปัญหาว่าตกลงกันจะทำอะไร บอกนิเทศศาสตร์ก็ไม่ได้ เพราะ
ตัวเองก็ไม่ได้ถึงขั้นนั้น บอกเป็น ICT ก็ไม่ได้เก่งขนาดนั้นอีก เลยโอดไม่ได้
เพราะ Basic ไม่แน่น ปรินญาตรี Basic แน่นก็พอแล้ว...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมาตย์, สัมภาษณ์. 2553)

สรุป

ลักษณะการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสารในมหาวิทยาลัยของผู้บริหารกลุ่มตัวอย่าง สามารถจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ การ
จัดตั้งใหม่ เป็นคณะ สถาบัน หรือวิทยาลัย การจัดตั้งเป็นภาควิชา สังกัดคณะ หรือสถาบัน และ
การจัดตั้งเป็นสาขาวิชา สังกัดภาควิชา การพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสารในประเทศไทย ได้รับการพัฒนาขึ้นไม่นานนัก และมักได้รับการจัดตั้งขึ้นจากการบริหาร
หลักสูตรในรูปแบบเดิม การเปลี่ยนชื่อสาขาวิชา หรือการยกฐานะขึ้นเป็นคณะของหลักสูตรด้าน
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มักดำเนินไปเพื่อความทันสมัย อันเป็นการตอบสนองความ
ต้องการของผู้เรียน ความนิยมในการเข้าศึกษาของนักศึกษา ตอบสนองต่อความรู้ ความเชี่ยวชาญ
เฉพาะด้านของคณาจารย์ผู้สอน ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อให้ทันต่อ

วิทยาการเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

เอกลักษณ์ของหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย คือ การจัดเนื้อหาหลักสูตรที่มีการบูรณาการระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศกับศาสตร์แขนงอื่น การปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้ทันสมัย การมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถทั้งอาจารย์พิเศษและอาจารย์ประจำ การฝึกฝนให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงาน และในมหาวิทยาลัยบางแห่งนักศึกษามีทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ

ผู้บริหารหลักสูตรและนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า บัณฑิตและนักศึกษาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีจุดเด่น คือ นักศึกษามีความรู้หลากหลาย สามารถปฏิบัติงานได้ในสายงานต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง นักศึกษาบางสถาบันมีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ นักศึกษาบางสถาบันมีทักษะในการสื่อสารทางธุรกิจ นักศึกษามีความอดทน กล้าสู้งานหนัก ในขณะที่มีจุดด้อยคือ นักศึกษาขาดความรู้ ความชำนาญ เฉพาะด้านอย่างลึกซึ้ง ยังขาดความรู้พื้นฐานสำหรับนำไปประยุกต์ในระดับสูง นักศึกษาส่วนใหญ่ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ คุณภาพการศึกษาของนักศึกษาลดลง ทั้งนี้ ทั้งผู้บริหารหลักสูตรและนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ว่าบัณฑิตควรสามารถปฏิบัติงานได้ทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาสำหรับสถานประกอบการในการฝึกสอนงาน รวมทั้งควรมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ ความซื่อสัตย์ และการตรงต่อเวลา ที่ควรประสงค์มีอยู่เพราะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการปฏิบัติงาน โดยมีจุดยืนเป็นของตัวเอง ในขณะที่มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ รู้จักคิด มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความฉลาดรอบรู้ทั้งงานและคน

ปัจจัยอันเป็นปัญหาสำคัญและส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ ปัญหาด้านการขาดแคลนอาจารย์ผู้สอน ปัญหาด้านงบประมาณมีจำกัด ปัญหาด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์มีจำกัด และปัญหาด้านคุณภาพของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย มีดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบของการปรับย่อย หรือปรับเปลี่ยนเฉพาะบางรายวิชาหรือปรับเนื้อหาหลักสูตร และการปรับใหญ่ คือการปรับปรุงหลักสูตร โดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารส่วนใหญ่แสดงทัศนะตรงกันว่า หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยไทย ยังขาดจุดยืนที่ชัดเจน เป็นการเปิดสอนตามกระแสความนิยม

ขาดอัตลักษณ์ และยังขาดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน ในการพัฒนาหลักสูตร จึงควรให้ความสำคัญต่อปรัชญา วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย และทิศทางการผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่มีคุณลักษณะเฉพาะด้วย

4.2.2 ทิศทางและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยในทัศนคติของผู้บริหารหลักสูตรและนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2.2.1 ทิศทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในทัศนะของผู้บริหารหลักสูตร

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทุกแห่งได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรมาแล้วอย่างน้อย 1 ครั้งนับจากแรกตั้ง ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2552 – 2553 มีมหาวิทยาลัยหลายแห่งที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการปรับหลักสูตรโดยมหาวิทยาลัยทุกแห่งให้ความสำคัญต่อกฎระเบียบและเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ทั้งในด้านชื่อปริญญา รายวิชาที่เปิดสอน และลักษณะโครงสร้างหลักสูตร นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ และความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ภายใ้การให้คำปรึกษาแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

“...แนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรนั้น ไปในทิศทาง *ITS (Information Technology System)* และ *ITM (Information Management System)* โดยทาง *ITS* จะพยายามผลักดันสู่ *Digital Library* แต่ไม่แน่ว่าจะกลับมาเป็นบรรณารักษศาสตร์ เพราะวิชาชีพยังต้องการคำนี้อยู่ อาจจะเปิด *Digital Library* สุระคืบ ปริญญาโท และปริญญาเอก หลักสูตรนานาชาติ คือ เรียนด้วยภาษาไทย แต่รองรับ ต่างประเทศ เช่น ประเทศลาว เวียดนาม จีน เป็นต้น...”

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชุน ทินเทียมกฤต, สัมภาษณ์. 2552)

การพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในมหาวิทยาลัย บางแห่ง นอกจากการปรับเพิ่ม ลดรายวิชาหรือปรับเนื้อหาแล้ว บางแห่งเปิดสาขาวิชาใหม่ ๆ เพิ่ม เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ มหาวิทยาลัยบางแห่ง กำหนดแผนการปรับเปลี่ยนชื่อปริญญาจากศิลปศาสตรบัณฑิต เป็นวิทยาศาสตร์บัณฑิต โดยปรับโครงสร้าง

หลักสูตร เพิ่มรายวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อประโยชน์ในการสมัครเข้าทำงานของนักศึกษา

4.2.2.2 แนวโน้มการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในทัศนะของนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ

1) แนวโน้มการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

นักวิชาการกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ในอนาคต การศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และตามความต้องการพัฒนาประเทศซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานในหน่วยงานทุกประเภททั้งภาครัฐ และเอกชน โดยมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จะเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ข้อควรคำนึงในการจัดการเรียนการสอน ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรให้ความสำคัญต่อความต้องการของประเทศ และตลาดแรงงาน มหาวิทยาลัยควรมีทิศทางในการผลิตบัณฑิตที่ชัดเจน ว่า มุ่งผลิตไปเพื่อปฏิบัติงานใดด้านใด รองรับความต้องการของภาคส่วนใดของสังคม โดยมีเอกลักษณ์ของหลักสูตรและอัตลักษณ์ของบัณฑิตที่สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย

“...คนที่จะทำด้าน IT (เทคโนโลยีสารสนเทศ) ต้องมีเป้าหมายชัดเจนว่าเอาไปทำอะไร ผลิต Software ไปเชื่อมกับภาคอุตสาหกรรม อันนี้คือมุมมองในทิศทางของระดับประเทศ อีกหนึ่ง คือ บัณฑิตที่จบมา Design (ออกแบบ) หน้าตาอย่างไร เช่น สมมติว่า คนนี้จบมาจาก มทส. ควรจะเป็นคนอยู่ท้องถิ่น ภูมิปัญญาของเขาอยู่ในท้องถิ่น และมีใจรักที่จะทำงานในท้องถิ่น ถ้า มทส. ตั้งเป้าอย่างนี้ ก็ผลิตแบบนั้นไป แต่ถ้า มทส. บอกว่า ต้องการ Inter (สากล) ต้องการเทียบเท่ากับเด็กในกรุงเทพฯ มีความสามารถมีทักษะในการที่จะไปทำงานกับนานาชาติ ก็ว่ากันตรง ๆ ชัด ๆ ก็เพิ่มวิชาเข้าไป แต่ปัจจุบันภาพไม่ชัดว่าจบ IT มาแล้วจะทำอะไร คนร่างหลักสูตรสมัยนี้เขาไม่ได้สนใจทักษะ แต่เขาสนใจว่า ความรู้คืออะไร แต่ผมคิดว่า ผู้ประกอบการเขาไม่สนใจความรู้ เขาสนใจทักษะ มองคนละเรื่องเลย...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ปิติ เปี่ยมสง่า, สัมภาษณ์. 2253)

นอกจากนั้น ในการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารหลักสูตรควรให้ความสำคัญแก่การจัดรายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรเพื่อให้ศึกษามีพื้น

ความรู้มากพอสำหรับการประยุกต์ใช้ในวิชาชีพของตนเองได้ โดยรายวิชาที่ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ควรให้ความรู้พื้นฐานที่จะนำไปสู่ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เนื่องจากหากนักศึกษามีความรู้พื้นฐานที่ดี จะทำให้สามารถประยุกต์ความรู้ในระดับสูงขึ้นไปได้ และสามารถเข้าปฏิบัติงานในสายวิชาชีพของตนเอง ทั้งนี้ แต่ละวิชา ควรมีการบูรณาการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคตด้วย หากเป็นไปได้ ในรายวิชาหนึ่ง ๆ ควรมีอาจารย์ผู้สอนหลายคน เพื่อให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา ให้บัณฑิตสามารถบูรณาการความรู้ที่ได้รับในรายวิชาดังกล่าวให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง

“...เด็กปี 1 ต้องเรียนวิชาพื้นฐานทั้งหมดก่อน คนสอนต้องชี้ให้เห็นว่า วิชานี้จะเอามาใช้ยังไง ICT จะเอามาใช้ยังไง พอวิชากลาง วิชาประมาณปี 2 ปี 3 ต้องเอาบูรณาการแล้ว เช่น วิชาที่ว่าด้วย *Classification Information Organization* หน้าตาเป็นแบบนี้จะเอาเข้าไปใส่ใน ICT อย่างไร เพราะฉะนั้นการสอนต้องเอา ICT เข้ามา เอาแนวคิดวิเคราะห์เข้ามา พอเรื่องของ *Storage* โครงสร้างของ ICT ยังไง มันจะเป็นวิชากลาง วิชาบูรณาการอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการสอน ถ้าอยากสอนคนเดียวก็ไม่เป็นไร เพราะฉะนั้นวิชาส่วนกลาง ต้องเป็นวิชาที่เขาเรียกว่าบูรณาการจะอยู่ส่วนกลาง วิชาปี 1 ปี 2 *Basic* แต่ *Basic* ก็ต้องดึงให้เชื่อมโยงให้ได้ พอวิชาสุดท้าย *Advance* ว่า จะไปทางไหน แต่อย่างไรก็ตาม เด็ก ปริญญาตรี เรียนจบแล้วต้องทำงานได้ ทำงานในวิชาชีพได้...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมาตย์, สัมภาษณ์. 2553)

“...โดยหลักการวิชาทุกวิชาจะนำไปสู่ความเป็น *Digital* ให้มากที่สุดอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นกลุ่มวิชา *IT* ก็ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของ *Digital media* เพราะฉะนั้นเวลาที่เขาเรียนวิทยุโทรทัศน์ก็สามารถเอาวิชาพวกนี้มาใช้ได้ เพียงแต่ตอนนี้อาจจะมีปัญหาเรื่องอาจารย์สอนบ้าง พวกวิชาออนไลน์ทั้งหลาย วิชาพัฒนาสื่อ ก็เอาอาจารย์ด้าน *Programming* อาจจะไม่ตรงกับสายของเขาเท่าไรนัก เวลาไปตัดต่อต้องเน้นไปทาง *Digital* อยู่แล้ว...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เพรสคอตท์, สัมภาษณ์. 2553)

2) ทิศทางที่พึงประสงค์ในการจัดเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

นักวิชาการกลุ่มตัวอย่าง แสดงทัศนะว่า การเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรสะท้อนปรัชญาของมหาวิทยาลัย และคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ นอกจากจะแสดงบทบาทในฐานะผู้ชี้นำทางสังคมแล้ว ยังต้องสนองความต้องการของบัณฑิตด้วย

การบริหารหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรเป็นการบูรณาการที่มีจุดเน้นที่ชัดเจน ให้นักศึกษาทราบความเชี่ยวชาญของตนเอง และควรให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังให้นักศึกษาตระหนักในความเป็นวิชาชีพของตนเอง

“...ปรัชญาตรีถ้ำตอบไม่ได้ว่าตัวเองอยู่ในอาชีพอะไร การปลูกฝังความภาคภูมิใจในวิชาชีพจะไม่มีเลย ถ้าคนเราไม่มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพแล้วจะไปทำงานยังไง ในสาม 3 หลักสูตร เป็นระบบมันควรจะเป็นหลักสูตรบูรณาการ ในลักษณะบูรณาการแต่ไม่ใช่ว่าเอาทำหลักสูตรเดียว คุณแยกหลักสูตรก็ได้ว่าเป็น สารสนเทศ ICT การสื่อสาร...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมาตย์, สัมภาษณ์, 2553)

อย่างไรก็ตาม ยังมีนักวิชาการกลุ่มตัวอย่าง แสดงความเห็นว่ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีลักษณะเป็นเครื่องมือ (Tool) สำหรับการใช้ประโยชน์ในศาสตร์ด้านต่าง ๆ มากกว่าจะเป็นศาสตร์ในตัวเอง ดังนั้น หลักสูตรควรให้ความสำคัญต่อการจัดวางความรู้ที่เป็นศาสตร์ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาสาขาวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ไม่ควรมีบทบาทเป็นเพียงผู้ใช้ระบบสารสนเทศแต่ควรสามารถพัฒนาระบบสารสนเทศได้เอง จึงจะถือว่าเป็นบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตอย่างแท้จริง

“...ถ้าคุณจะเรียน ICT คุณต้องผลิต Software ให้ได้ เน้นเรื่อง Software Development ไม่ใช่ Software Management ทำไม่ Software ก็ต้องไปซื้อเข้ามา Develop เลย ต้องเน้นเลย การปลูกฝัง Concept ต่างหาก ก็จะมีบ้างแต่ก็บางคนที่ใฝ่ฝันอยากทำ...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมาตย์, สัมภาษณ์, 2553)

2.2.2.3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในทัศนะของนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ

นักวิชาการกลุ่มตัวอย่าง แสดงทัศนะว่า บัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรเป็นผู้มีทักษะ โดยเฉพาะทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และต้องสามารถประยุกต์ทักษะที่ตนเองมีเพื่อปฏิบัติงานในองค์กรประเภทต่าง ๆ และมีทักษะในการสื่อสารในองค์กร อันได้แก่ การพูด ฟัง อ่าน เขียน และการนำเสนอ (Presentation) ทั้งนี้ ยังปรากฏว่าในหลักสูตรระดับปริญญาตรีให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังความรู้ แต่ละเลยการให้ความสำคัญต่อการสอนด้านทักษะการสื่อสาร เพราะเห็นว่าเป็นความรู้พื้นฐานที่นักศึกษาทราบคืออยู่แล้ว รายวิชาด้านการสื่อสาร และการนำเสนอจึงไม่ได้รับความสนใจจัดให้มีในหลักสูตร

“...คุณต้องพูดให้คนอื่นฟังเป็น Present ให้คนอื่นรู้ให้ได้ ทักษะในเรื่องของการสื่อสารต้องแน่นมาก เพราะว่าทำออกมาแล้ว เราสื่อสารกับคนอื่นไม่รู้เรื่องก็มีค่าเท่าเดิม คนที่จะประกอบอาชีพนี้อย่าสร้างความหือหาว ต้องสร้างความมีแก่นสาร งานสารสนเทศหรืองานไอทีเป็นงานเบื้องหลังทั้งหมด ไม่ใช่งานเบื้องหน้า ถ้าคุณคิดว่าคุณจะจัดสารสนเทศแล้วไปเดินอยู่บนเวที ไป Present มันไม่ได้เพราะว่างานพวกนี้งานเบื้องหลัง เช่นถ้าคุณไปทำงานเป็นเลขา ไม่มีทางที่เค้าจะให้คุณ Present แต่คุณต้องเตรียมข้อมูลให้กับผู้บริการ เตรียมข้อมูลให้กับการวางแผน เตรียมข้อมูลให้กับทำรายการอะไรก็ตามที่เป็นเรื่องของข้อมูลทั้งหมด...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.ลำปาง แม่นมาตย์, สัมภาษณ์, 2553)

เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา บัณฑิตวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ควรใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลง และติดตามใฝ่หาความรู้ ติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพราะหากหยุดการติดตาม ย่อมเท่ากับกำลังถอยหลัง

“...เพราะฉะนั้นความรู้ใหม่ ๆ IT ใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สัมพันธ์กับงานของเราแม้ไม่เกี่ยวโดยตรงแต่ทางอ้อม เขาต้องเป็นคนใฝ่รู้ ใฝ่หาโดยไม่ต้องมีคนบอก คุณสมบัตินี้เราจะต้องใส่เข้าไปให้มาก ๆ ในช่วงที่เขาอยู่กับเรา ถ้าเขาเรียนเพื่อเอาเกรดอย่างเดียวไม่ได้ สมมติว่านิเทศศาสตร์

ก็ควรจะรู้วิทยุโทรทัศน์ เพราะอย่างน้อย ๆ เขาจะออกไปจะได้รู้ว่าเขาถนัด
ด้านไหน เพราะถ้าไม่ถนัดอะไรเลยเขาจะไม่มีความมั่นใจ เวลาไปสัมภาษณ์
หรือเวลาไปสมัครงานจะไม่เกิดความมั่นใจ น่าจะมีวิชาสัก 3 – 4 วิชาที่ถนัด
สารคดี ตัดต่อ คอมพิวเตอร์กราฟิก เช่น สาขาโฆษณา ก็ควรจะมีความรู้ที่
เกี่ยวข้องกัน เพื่อสร้างความรู้ให้กับตนเอง...”

(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ เพรศคอตท์, สัมภาษณ์. 2553)

นอกจากนั้น บัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทุกกลุ่มวิชา ควรมีความรู้
พื้นฐานและมีความรู้เรื่องสารสนเทศ (Information) และทักษะในการจัดการสารสนเทศ ไม่ว่าจะอยู่
ในกลุ่มวิชาใดก็ตาม เนื่องจากต้องจัดกระทำข้อมูลเพื่อนำเสนอส่วนบุคคลอื่นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น
การให้บริการผู้มาขอรับบริการ เตรียมข้อมูลสำหรับผู้ผลิตรายการผ่านสื่อ เป็นต้น

คุณสมบัติที่บัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพึงมีอีกประการหนึ่งใน
ทัศนะของนักวิชาการกลุ่มตัวอย่าง คือ ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ตีความข้อมูลต่าง ๆ ที่
ได้รับ เพราะการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการคิด
วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์

อย่างไรก็ตาม นักวิชาการกลุ่มตัวอย่าง ยังเห็นว่า ในการสร้างบัณฑิตในกลุ่มวิชาต่าง ๆ
เป็นไปได้ยากที่จะสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะเหมือนกันหรือมีความสามารถเท่าเทียมกัน
ทั้งหมด อาจารย์ผู้สอน ควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาตามศักยภาพ
ของนักศึกษาแต่ละคน

สรุป

มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีแนวโน้มจะพัฒนาหลักสูตรให้เป็นที่ไปตามความต้องการของตลาด
และความต้องการของสังคมมากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสาร ในมหาวิทยาลัยบางแห่ง นอกจากการปรับเพิ่ม ลดรายวิชาหรือปรับเนื้อหาแล้ว บางแห่ง
เปิดสาขาวิชาใหม่ ๆ เพิ่มเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ มหาวิทยาลัยบาง
แห่ง กำหนดแผนการปรับเปลี่ยนชื่อปริญญาโดยปรับโครงสร้างหลักสูตร เพิ่มรายวิชาด้าน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อ
ประโยชน์ในการสมัครเข้าทำงานของนักศึกษา

ผู้บริหารหลักสูตรและนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ในอนาคต การศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังคง

เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และตามความต้องการพัฒนาประเทศซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานในหน่วยงานทุกประเภททั้งภาครัฐ และเอกชน โดยมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จะเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ข้อควรคำนึงในการจัดการเรียนการสอน ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรให้ความสำคัญต่อความต้องการของประเทศ และตลาดแรงงาน มหาวิทยาลัยควรมีทิศทางในการผลิตบัณฑิตที่ชัดเจน ว่า มุ่งผลิตไปเพื่อปฏิบัติงานใดด้านใด รองรับความต้องการของภาคส่วนใดของสังคม โดยมีเอกลักษณ์ของหลักสูตรและอัตลักษณ์ของบัณฑิตที่สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย

ในการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารหลักสูตรควรให้ความสำคัญแก่การจัดรายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษามีพื้นฐานความรู้มากพอสำหรับการประยุกต์ใช้ในวิชาชีพของตนเองได้ โดยรายวิชาที่ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ควรให้ความรู้พื้นฐานที่จะนำไปสู่ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ควรมีการบูรณาการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคตด้วย

การเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรสะท้อนปรัชญาของมหาวิทยาลัย และคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ นอกจากจะแสดงบทบาทในฐานะผู้ชี้นำทางสังคมแล้ว ยังต้องสนองความต้องการของบัณฑิตด้วย ควรมุ่งเน้นที่ชัดเจน ให้นักศึกษาทราบความเชี่ยวชาญของตนเอง และควรให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังให้นักศึกษาตระหนักในความเป็นวิชาชีพของตนเอง นักศึกษาไม่ควรมีบทบาทเป็นเพียงผู้ใช้ระบบสารสนเทศแต่ควรสามารถพัฒนาระบบสารสนเทศได้เอง จึงจะถือว่าเป็นบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตอย่างแท้จริง

บัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ควรเป็นผู้มีทักษะ โดยเฉพาะทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะในการสื่อสารในองค์กร ควรใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลง และติดตามใฝ่หาความรู้ ติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนั้นบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทุกกลุ่มวิชา ควรมีความรู้พื้นฐานและมีความรู้เรื่องสารสนเทศ และทักษะในการจัดการสารสนเทศ ควรมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ตีความข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง อย่างไรก็ตาม นักวิชาการกลุ่มตัวอย่าง ยังเห็นว่า ในการสร้างบัณฑิตในกลุ่มวิชาต่าง ๆ เป็นไปได้ยากที่จะสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะเหมือนกันหรือมีความสามารถเท่าเทียมกันทั้งหมด อาจารย์ผู้สอน ควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาตามศักยภาพ

4.3 ความพึงพอใจและความคาดหวังที่ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตด้านวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

ความพึงพอใจ และความคาดหวังของผู้บริหารสถานประกอบการที่มีต่อบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และความคาดหวังต่อบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สามารถจำแนกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

4.3.1 ความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่มีต่อบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผู้บริหารสถานประกอบการส่วนใหญ่พึงพอใจต่อคุณภาพของบัณฑิตรวมทั้งนักศึกษาที่ออกปฏิบัติสหกิจศึกษา หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยผู้บริหารสถานประกอบการกลุ่มตัวอย่างทุกคนแสดงทัศนะตรงกันว่า ตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต ยังมีความต้องการบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อไปปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ แม้ว่าในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยจำนวนมากจะเปิดสอนในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หากแต่บัณฑิตที่มีความสามารถและมีคุณสมบัติตรงตามที่ตลาดแรงงานต้องการ ยังมีจำนวนไม่เพียงพอ ดังนั้น หากบัณฑิตได้รับการจัดเวลาให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน ย่อมเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ในทุกภาคส่วน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อย และความคาดหวังที่มีต่อบัณฑิต และนักศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และบัณฑิตหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังนี้

1) จุดเด่น

ผู้บริหารสถานประกอบการส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า บัณฑิต รวมทั้งนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความสามารถในด้านการใช้เทคโนโลยี สามารถปฏิบัติงานได้จริงโดยไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนงานก่อนเนื่องจากผ่านการฝึกปฏิบัติสหกิจศึกษามาแล้ว จึงสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ของตนเองเข้ากับการปฏิบัติงานได้ นอกจากนี้ ยังสามารถปรับตัวเข้ากับองค์กรได้ค่อนข้างดี ใฝ่รู้ ขยัน อดทน อ่อนน้อมถ่อมตน มีความรับผิดชอบ สามารถปฏิบัติงานในท่ามกลางสภาวะกดดันได้ มีความรับผิดชอบต่องาน มีความพยายามเรียนรู้งานให้มากกว่าเดิม สามารถช่วยงานนอกเวลาได้โดยไม่ต้องร้องขอ สามารถแบ่งเวลาในการทำงานส่วนตัว และทำรายงาน หรือโครงการ (Project) มาช่วยงานในหน่วยงานได้ดี

“...โดยภาพรวม พอใจมากและประทับใจเป็นอย่างมาก เพราะน้อง เขามีความรับผิดชอบต่องาน มีความพยายามที่อยากจะรู้งานให้มากกว่าเดิม สามารถช่วยงานนอกเวลาได้ อย่างเช่น เวลาออก Event นอกสถานที่ ก็จะไป ค่าย ไม่มีบ่น และช่วยงานได้ดี ไหนเขายังจะต้องทำ Project อีก เขาสามารถที่จะแบ่งเวลา ทำโน่นทำนี่ให้เสร็จทันเวลา และเป็นที่น่าพอใจอย่างมาก...”

(อุทยานการเรียนรู้ (TK PARK), สัมภาษณ์. 2552)

“...นักศึกษาของ มทส. ที่มาฝึกงานที่นี่มีความสามารถ มีความอดทน ขยัน มีความรับผิดชอบ และไม่ต้องบอกว่าต้องทำโน่นทำนี่หรือทำอะไร เขาจะรู้หน้าที่ของเขาเลย ช่วยงานได้ดี แต่บุคลิกจะเป็นคนนิ่งเงียบ เฉย ๆ จะคุยได้แต่ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องงาน การทำงานก็ถือว่าโอเค ทักษะทางด้าน คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีของเขาก็ช่วยงานที่นี่ได้เยอะ เขาช่วยทำทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการบริการยืมคืน เอาหนังสือขึ้นชั้น แต่หลัก ๆ จะทำและดูแล เว็บไซต์ของห้องสมุดที่นี่ ดูแลระบบทั้งระบบ และในเรื่องของการทำงานก็อย่างที่บอกไป มีความอดทน ขยันทำงานดี...”

(สำนักวิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์, สัมภาษณ์. 2552)

นอกจากนั้น ผู้ประกอบการ ยังแสดงทัศนะว่า นักศึกษาและบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการ สารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นผู้ที่วางตัวเหมาะสม เข้ากับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้มาติดต่องาน และลูกค้าได้ดี เข้ากับคนง่าย สามารถรับคำสั่งและนำคำสั่งไป ปฏิบัติและพัฒนาตนเองได้ดีโดยไม่มีการโต้แย้ง

2) จุดด้อย

ก. การขาดทักษะ ความชำนาญเฉพาะด้าน จากจุดเด่น ด้านความสามารถในการทำงาน ได้ทุกด้าน ทำให้บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะ ด้าน ส่งผลให้ผู้บริหารสถานประกอบการเห็นว่า ภาพรวมของนักศึกษาและบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการ สารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ยังคงเป็น “เปิด” คือ ทำได้ทุกอย่างแต่ไม่ ชำนาญ แม้ความสามารถดังกล่าวของนักศึกษาและบัณฑิตเป็นจุดเด่น คือ รู้กว้าง มีความรู้ทุกด้าน มองภาพรวมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรได้ดีกว่า ในขณะที่กลุ่มนักศึกษาด้าน

วิศวกรรมศาสตร์จะมองเพียงด้านใดด้านหนึ่ง แต่บัณฑิตและนักศึกษายังขาดความชำนาญพอที่จะวิเคราะห์ในเชิงประยุกต์ได้

“...ยังน้อยอยู่ในเรื่องของ IT (Information Technology) อาจจะเพราะโดยหลักสูตรของน้อง ๆ ที่มา เป็นลักษณะหน่วยการจัดการมากกว่า ยังมีความสามารถหรือขอบเขตความรู้ทางด้าน IT ยังน้อยอยู่ ต้องใช้พื้นฐานเยอะกว่านี้อีกนิดหนึ่ง แต่ว่าโดยระเบียบวินัยการทำงานโดยทั่วไปโอเค ไม่มีปัญหา สิ่งงานอะไรไปก็ปฏิบัติตาม...”

(บริษัท ไทย เรตติ้ง จำกัด (มหาชน), สัมภาษณ์. 2552)

ข. การขาดทักษะ ความรู้ความสามารถด้านการจัดการ เนื่องจากโครงสร้างหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ให้ความสำคัญต่อความรู้ด้านเทคโนโลยีเป็นหลัก โดยให้ความสำคัญต่อรายวิชาด้านการบริหารธุรกิจ หรือการจัดการไม่มากนัก ส่งผลต่อการขาดมุมมองโดยภาพรวมในทางธุรกิจ

ค. การขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดทักษะในการนำเสนอ บัณฑิตและนักศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี แต่มักประสบปัญหาในการสื่อสารในองค์กร เช่น เมื่อเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น หรือทักษะต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งในการประชุม หรือในการนำเสนองาน จะไม่กล้าแสดงทักษะเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว

“...ถ้าเรื่องอุปนิสัยจะเป็นคนเงิบ ๆ ขาดทักษะในการสื่อสารคือ ค่อยเฉพาะเรื่องงาน ส่วนเรื่องส่วนตัวจะน้อย ส่วนใหญ่ถ้าเป็นในทีมนะคะ ส่วนเด็ก มทส. ก็มีนิดนึงถึงจะค่อย ๆ สนทนากันก่อนถึงจะคุยเล่นกันได้ อยู่มา 6 เดือนก็เหมือนค่อย ๆ สนทนากัน...”

(บริษัท สงวนวงษ์อุตสาหกรรม จำกัด, สัมภาษณ์. 2552)

4.3.2 ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้บริหารสถานประกอบการ แสดงทัศนคติต่อคุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ ใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล และด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังนี้

1) ด้านความรู้

ผู้บริหารสถานประกอบการ แสดงทัศนคติว่า บัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรมีความรู้รอบด้าน จนสามารถปฏิบัติงานโดยประยุกต์ใช้ความรู้ในด้านต่าง ๆ เข้ากับความรู้ในสาขาวิชา โดยเฉพาะทางด้านการตลาด ซึ่งบัณฑิตมักขาดทักษะในการสื่อสารในเชิงธุรกิจ รวมทั้งไม่เข้าใจกลไกตลาด

“...ความสามารถอย่างดี คือ ต้องมีลักษณะนิสัยต่อการรับผิดชอบ และเพิ่มศักยภาพในด้านอื่น ๆ เช่น ทางวิทยาศาสตร์ บางทีก็ไม่ได้แยกทางวิทยาศาสตร์โดยตรง แต่ควรที่จะเก่งในทางอื่น ๆ ได้ อาจจะรู้เหมือน “เปิด” แต่ก็ควรที่จะรู้ คนที่รู้หลาย ๆ ด้านอาจรู้ได้ดีกว่าด้านเดียว...”

(สำนักวิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน, สัมภาษณ์, 2552)

นอกจากนั้น บัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรมีความรู้พื้นฐานในสาขาวิชาเกี่ยวข้องในระดับดีพอที่จะสามารถนำความรู้พื้นฐานมาพัฒนาในระดับสูงต่อไป เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การมีพื้นฐานที่ดีพอ ส่งผลต่อการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ง่าย โดยเฉพาะความรู้พื้นฐานในสาขาวิชา และความรู้ในเชิงธุรกิจ

“...ผมมองว่า บัณฑิตที่จบ IT (Information Technology) ควรที่จะรู้เอาแค่ว่าในสายงาน Media (สื่อ) คุณควรจะรู้ในเรื่องของการตลาดด้วย รู้ในเรื่องเชิงเทคนิคด้วย หรือแม้แต่คุณจะถนัดลงลึกในเรื่องของ Graphic Design (การออกแบบกราฟิก) คุณก็ต้องมีโปรแกรมเฉพาะที่ถนัดเป็นพิเศษด้วย คือ ต้องรู้ตัวคุณเองก่อน แล้วค่อยศึกษาในตัวนั้นให้ได้เกณฑ์ ได้พื้นฐาน ส่วนการเรียนรู้ ผมมองว่า สุดท้ายก็ต้องออกมาเรียนรู้ในที่ทำงานอีกอยู่ดี แต่พื้นฐานคุณต้องโอเคก่อน คุณต้องคล่องก่อน เพราะว่ามันถึงบู๊ คุณตัดต่อได้เร็ว ได้ชัวร์ ได้แม่น คุณเข้ามา คุณมีภาษีดีกว่าคนอื่น พัฒนาต่าง ๆ ก็พัฒนาได้เร็ว แต่จบมาพื้นฐานคุณไม่แน่นเลยก็มาเรียนกันใหม่เพิ่ม ก็อาจจะช้า ...”

(Home tv ขอนแก่น, สัมภาษณ์. 2552)

“...ด้วยองค์กรของพี่เป็นห้องสมุด ฝ่ายทางด้านบรรณารักษ์ก็ยัง
จำเป็นต้ององค์กรของพี่ ทางสุนารี ถ้าเรียนทางด้านบรรณารักษ์เพิ่มก็ดี เห็นว่า
เรียนบางตัว แล้วก็เลือกเรียนบางตัวด้วย และทางด้านองค์กรก็เป็นทางด้าน
การลงทุนด้วย ธุรกิจกำลังบูมถ้ารู้จักแผนธุรกิจ เพื่อมาช่วยงานองค์กรของพี่
ได้ช่วยก็ยิ่งดี...”

(ห้องสมุดมารวย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์. 2552)

2) ด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล

ผู้บริหารสถานประกอบการ แสดงทัศนคติตรงกันว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลที่เป็นที่
พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งเป็นคุณลักษณะที่บัณฑิต
ทุกสาขาวิชาพึงมี คือ ความรับผิดชอบ การมีระเบียบวินัยในการทำงาน และระเบียบวินัยใน
ตัวเอง ความขยันตั้งใจใฝ่เรียนรู้ ความอดทน อดกลั้น ความมีน้ำใจ เสียสละ ความขยัน ความ
ซื่อสัตย์ กล้าตัดสินใจ ความอดทน อดกลั้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีทักษะการใช้ภาษา
ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เนื่องจาก บัณฑิตไทยส่วนใหญ่ ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง และขาด
ทักษะด้านการพูด และเขียนภาษาอังกฤษ

“...เด็กที่จบทางด้าน IT (Information Technology) จะขาดทักษะ
ทางการเขียน เพราะในเรื่องของการเขียน เวลาอ่านพวกรายงานการ
ประชุมหรืออะไรต่าง ๆ ที่เป็นการเขียน อ่านแล้วมักจะไม่มีกรไหลลื่นและ
ไม่น่าอ่าน จึงเหมือนว่ายังขาดทักษะในการใช้ภาษาไทย...”

(สำนักวิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์, สัมภาษณ์. 2552)

3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ปัจจุบัน บัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งบัณฑิตในสาขาวิชา
อื่น จำนวนไม่น้อย ได้รับการวิพากษ์จากสังคมว่า ขาดคุณธรรมจริยธรรม ใช้ความรู้ในทางที่ผิด
หาประโยชน์ส่วนตนและเพื่อประโยชน์องค์กรมากกว่าคำนึงถึงความถูกต้องทางสังคม โดยเฉพาะ
สำหรับบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศ ควรได้รับการปลูกฝังให้ค้ำนึ่งถึงคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ในทางที่จะใช้ความรู้เพื่อประโยชน์ต่อสังคม

“...วิชาที่ควรที่จะเพิ่มหรือเสริมให้กับเด็กนั้น น่าจะเป็นวิชาพวก
คุณธรรมและจริยธรรมศึกษา ส่วนใหญ่จะมีแต่ตอนเรียนประถมและมัธยม มี
วิชาทางด้านนี้ก็เหมือน ไม่มี ยิ่งเรียนมากก็เหมือนกับว่ามันค่อย ๆ หายไป...”

(สำนักวิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์, สัมภาษณ์. 2552)

4.3.3 ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้ สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

ผู้บริหารสถานประกอบการ ให้ทัศนะว่า กลุ่มวิชาต่าง ๆ ที่บรรจุอยู่ในหลักสูตรด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรได้รับการพิจารณาทบทวนปรับเพิ่มรายวิชาที่สอดคล้อง กับการใช้งานจริงในปัจจุบัน กล่าวคือ หลักสูตรระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS) ควรปรับ การมีส่วนร่วมของกลุ่มวิชาทางวิชาการให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะการทำงานจริงของ ตลาดแรงงาน กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ ผู้ประกอบการต้องการให้นักศึกษามี ความรู้ทางด้านพื้นฐาน ฮาร์ดแวร์ และระบบเครือข่าย (Network) โดยผู้ประกอบการชี้ว่า ความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพที่บัณฑิตด้านวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตพึงมี อาจสามารถจำแนกได้เป็น แขนงต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ Programming (ชุดคำสั่ง) Database Management (การ จัดการฐานข้อมูล) Telecommunication & Network (การสื่อสารทางไกลและเครือข่าย) และ Information Management (การจัดการสารสนเทศ) โดยมหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ เลือกศึกษาตามความเชี่ยวชาญและความถนัดของตนเอง อันจะเป็นการลดภาระแก่องค์กรในการ ฝึกฝน รวมทั้งยังเป็นสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บัณฑิตเองควรเพิ่มบางรายวิชาที่สอดคล้องกับการพัฒนา เทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงในองค์กร ที่ เป็นความต้องการของ สถานประกอบการ เช่น Web Application (การใช้เว็บไซต์), Telecommunications (การสื่อสาร ทางไกล), Internet Network (เครือข่ายอินเทอร์เน็ต), Programming PHP MySQL และ Oracle เป็นต้น ส่วนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ควรเพิ่มความรู้ในด้านธุรกิจ รวมทั้งความรู้ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการก้าวสู่ความเป็นห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library)

ในขณะที่กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ ผู้ประกอบการแสดงทัศนะว่า ต้องการให้นักศึกษามี ความรู้ทางการตลาด และความเชี่ยวชาญในโปรแกรมพื้นฐานพอที่จะสามารถประยุกต์ใช้ได้ เป็นอย่างดี

“...ถ้าเป็นนักศึกษาที่ต้องมาทำงานในด้าน Media (สื่อ) นะครับ คือพื้นฐานความรู้จริง ๆ ที่ผมมองว่าควรจะเป็น เรื่องกระบวนการ Production (การผลิต) ก็ควรจะเป็น เรื่องการติดต่อลูกค้าก็ควรจะเป็น ในเรื่องของกระบวนการผลิตก็จะเป็น พวกโปรแกรมพื้นฐานจำเป็นที่จะต้องให้ผมไม่ทราบว่าคุณอยู่ในกระบวนการไหนก็ตาม แต่คุณควรจะมีรู้อย่างเช่น *Illustrator, Photoshop, โปรแกรมตัดต่อ* อย่างเช่น *Adobe Premiere* ก็ควรจะเป็น หรือว่าในบางบริษัทใหญ่จะใช้ *Liquid* ก็ควรจะเป็น ถามว่าทำไมถึงต้องเป็นในทุกแง่มุม เพราะว่าในปัจจุบันสมมติว่าคนประสานงานหรือการตลาด เข้ามาอยู่ในทีม Media อาจจะเก่งในเรื่องการคุยกับลูกค้า ถ้าเขาไป *deal* (แจกจ่าย) งานกับลูกค้าเขาไม่ทราบทีมอื่นผลิตได้หรือเปล่า หรือกระบวนการผลิตเป็นอย่างไร เขาก็จะทำงานยาก...”

(Home TV, สัมภาษณ์. 2552)

สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งจัดการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ไว้ในหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้นักศึกษามีความโดดเด่นด้านการใช้เทคโนโลยีจึงควรสร้างเอกลักษณ์ในการใช้เทคโนโลยีสื่อในการสร้างสรรค์สื่อใหม่

“...ต้องทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์ อย่างเรื่อง 3D ต้อง *Expert* (ผู้เชี่ยวชาญ) ไปเลยเพราะว่าสถาบันเปิดทางด้านนี้ เพราะฉะนั้นเด็ก มทส. ที่จบมาทางด้าน *IT (Information Technology)* โดยตรง เด็กที่จบมาควรจะเป็นทางด้านงาน *IT* งานกราฟิก เอาให้เป็นจุดเด่นของที่นี่เลย ผมว่าน่าจะดี ไปแข่งกับที่อื่นได้ วัสดุอุปกรณ์ของ มทส. ค่อนข้างที่จะใกล้เคียงกับระบบ *Broadcast* (การออกอากาศ) ของส่วนกลาง คือให้เด็กได้ใช้จริง ๆ เพราะแต่ละคนจะได้สัมผัสอยากเต็มที่แล้ว และได้เปรียบกับที่อื่นเพราะว่าที่อื่นเขาไม่มีอุปกรณ์พวกนี้ ทางด้านกราฟิกที่น่าจะเน้นด้วย....”

(KC TV, สัมภาษณ์. 2552)

นอกจากนั้น ในการจัดหลักสูตร ควรให้ความสำคัญต่อการฝึกทักษะด้านการนำเสนอ การแสดงออก และคุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาให้มีภาวะผู้นำ ควรบรรจุรายวิชาที่เกี่ยวกับการนำเสนอเพื่อสร้างความมั่นใจในตัวเองให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ตัวนักศึกษาเองควรติดตาม

ข้อมูลข่าวสารด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้มากขึ้น และเรียนรู้ที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจนมีความชำนาญและสามารถออกไปปฏิบัติงานได้ทันที ไม่จำเป็นต้องผ่านกระบวนการเรียนรู้จากองค์กร เนื่องจากเวลาสำหรับการศึกษาภายในชั้นเรียนอาจไม่เพียงพอ และเป็นการลดภาระสำหรับอาจารย์ผู้สอน ในการปูพื้นฐานความรู้ทุกด้านสำหรับนักศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้ สถานประกอบการยังต้องการนักศึกษาสหกิจศึกษาที่สามารถปฏิบัติงานได้จริง ไม่ต้องการเสียเวลากับการสอนงานนักศึกษา

“...ต้อง *Position* (ตำแหน่ง) บทบาทของสถานศึกษาให้ดี ก็ทำให้บัณฑิตสามารถศึกษาค้นคว้าเองได้ แล้วก็พัฒนาตัวเอง ไม่ต้องรอให้อาจารย์มาสอนอย่างเดียว บางทีเด็กอาจจะรอแต่อาจารย์ อาจารย์เหนื่อยอยากทำเว็บทำไมอาจารย์ไม่สอนตรงนี้เลย เราควรจะสอนแบบปูพื้นฐานไป ถ้าคุณอยากเรียนรู้เพิ่มเติม คุณต้องเรียนรู้ด้านนี้ เพราะเวลาไม่พอแต่ถ้าคุณอยากรู้คุณก็มาถามนอกเวลาได้ มันก็มีตั้งไว้วิชานี้ก็หน่วยกิต มีบรรยายก็ชั่วโมง ปฏิบัติก็ชั่วโมง ศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเองก็ชั่วโมง ตอนนี้อยู่ในมหาวิทยาลัยคือบรรยาย ปฏิบัติ แต่ศึกษาเพิ่มเติมนี้เด็กก็ไม่ทำกัน จริง ๆ จะโยนไปให้อาจารย์หมดเลยก็ไม่ถูกจริง ๆ แล้วอยู่ที่ตัวนักศึกษาเอง...”

(บริษัท WE CREATED GAME จำกัด, สัมภาษณ์. 2552)

อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารสถานประกอบการส่วนใหญ่ให้ความเห็นตรงกันว่า แต่ละสถาบัน ควรมีการสำรวจความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในแต่ละสาขาวิชา ทั้งนี้ เพื่อจะได้ผลิตบัณฑิตที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานให้มากที่สุด รวมทั้งต้องคำนึงถึงการมุ่งผลิตบัณฑิตที่ต้องตอบสนองต่ออัตลักษณ์ของหลักสูตรด้วย

“...น่าจะต้องดูไปถึง *Vision* (วิสัยทัศน์) ของทางคณะด้วยว่าจะผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองต่อตลาดแบบไหน ถึงจะบอกได้ว่าหลักสูตรควรต้องปรับปรุงอะไร ก็คือเหมือนหลักสูตรที่สอนอยู่ตอนนี้ เขาแบบอิงผู้สอนเป็นหลัก ว่าคนสอนทำอะไรเป็นบ้าง คนสอนเป็นอันนี้ ก็สอนไป แต่ที่เขาใช้งานจริงในตลาดอาจจะไม่ใช่สิ่งที่สอน...”

(บริษัท WE CREATED GAME จำกัด, สัมภาษณ์. 2552)

สรุป

สถานประกอบการมีความพึงพอใจในระดับ “มาก” ต่อบัณฑิตวิทยาการสารสนเทศ บัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เนื่องจากสามารถทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ดี ทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ รู้จักการเรียนรู้งาน มีจุดเด่นคือ สามารถปรับตัวเข้ากับองค์กรได้ดี มีความขยัน ตั้งใจทำงาน มีความอดทนสูง อধ্যาศัยดี เรียนรู้งานได้เร็ว มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ในระดับดี สามารถใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ มีสถานประกอบการบางแห่งระบุว่า ความรู้ในเชิงวิชาการของนักศึกษา มทส. อยู่ในระดับ “ดีมาก”

ผู้บริหารสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า บัณฑิตวิทยาการสารสนเทศ บัณฑิต ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดความเชื่อมั่น ยังไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น อ่อนด้อยด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศทุกด้าน (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน ภาษาอังกฤษ) และยังคงต้องเรื่องภาวะผู้นำ ไม่กล้าตัดสินใจ

ภาพรวมของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภาพรวมยังคงมีลักษณะเป็น “เปิด” คือ สามารถปฏิบัติงานได้ทุกด้านแต่ไม่ชำนาญ แต่ยังสามารถมองภาพรวมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรได้ดีกว่าบัณฑิตในสาขาวิชาใกล้เคียง

ผู้บริหารสถานประกอบการเห็นว่า บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตควรเพิ่มการศึกษาในรายวิชาที่เกี่ยวกับการนำเสนอเพื่อสร้างความมั่นใจในตัวเองให้มากขึ้น ควรพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม เพิ่มทัศนคติในการทำงานในองค์กรโดยภาพรวมไม่ใช่มุ่งเฉพาะงานที่ตนเองปฏิบัติ เพิ่มมุมมองรับรู้สิ่งใหม่รอบตัว ควรหมั่นฝึกฝนภาษาต่างประเทศให้มากกว่านี้ ควรมีความเข้าใจในตำแหน่งที่จะปฏิบัติ อาจจะมีการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงานจริง นอกจากนั้น ในหลักสูตรควรเพิ่มการประยุกต์การใช้งานกับรายวิชาที่เรียนมา และฝึกฝนให้นักศึกษารู้จักการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นักศึกษาควรได้ศึกษาเพิ่มเติมในความรู้ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ หากนักศึกษามีความรู้ทางด้านโปรแกรมเฉพาะทางก็จะดีมาก ควรฝึกนักศึกษาเพิ่มเติมเรื่องวิชาบัญชี รวมทั้งด้านการจัดการ เพื่อให้มีมุมมองทางธุรกิจและสามารถปฏิบัติงานในองค์กรธุรกิจได้ รวมทั้งสามารถ “พูดภาษาธุรกิจ” รู้เรื่อง

ทางด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานประกอบการเห็นว่า หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการปัจจุบัน โดยมีการสำรวจวิจัยให้ทราบถึงความต้องการแท้จริงของตลาด ทั้งนี้ โดยมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ควรพัฒนาหลักสูตรภายใต้อัตลักษณ์ที่ชัดเจนของตนเอง ในขณะเดียวกัน นักศึกษา ควรได้รับการปลูกฝังให้เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักค้นคว้าหาความรู้และแสวงหาความ

ชำนาญของตนเอง มีใช้หวังเพียงความรู้ที่ได้ในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองในฐานะบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพ

4.4 สรุป

จากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 166 แห่ง มีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยไม่นับรวมจำนวนวิทยาเขต พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 121 แห่ง แบ่งเป็นเปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำนวน 94 แห่ง กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 83 แห่ง และเปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา จำนวน 44 แห่ง และเมื่อศึกษามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า มีจำนวนของวิทยาเขตในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 23 แห่ง ทำให้มีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำนวนทั้งสิ้น 144 แห่ง โดยมหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระจายตัวอยู่ตามพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร และสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการเพียงอย่างเดียว มีจำนวนมากที่สุด

ในการศึกษาบทที่ 4 ได้มุ่งประเด็นศึกษามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในทั้ง 3 กลุ่มวิชาตามลำดับ ได้แก่ กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา ซึ่งเป็นเกณฑ์การจำแนกตามการจำแนกเป็นกลุ่มวิชาของ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ดังนี้

กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชานิเทศศาสตร์สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐมากที่สุด อยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด โดยสำนักหรือคณะที่เปิดสอนมากที่สุด คือ คณะนิเทศศาสตร์ ซึ่งพบว่าคณะที่เปิดสอนในกลุ่มวิชานิเทศศาสตร์ค่อนข้างมีความหลากหลายด้านสาขาวิชาที่เปิดสอนมากที่สุดคือ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ และมีความหลากหลายของสาขาวิชา โดยสามารถจำแนก ได้เป็น 3 กลุ่มหลัก คือการสื่อสาร การสื่อสารมวลชน และสื่อดิจิทัล ส่วนโปรแกรมที่เปิดสอนที่มีจำนวนมากที่สุด คือ โปรแกรมนิเทศศาสตร์ แขนงหรือกลุ่มวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์หรือวิทยุและโทรทัศน์ ส่วนวิชาเอกคือการประชาสัมพันธ์ สำหรับหลักสูตรที่เปิดสอนค่อนข้างมีความหลากหลายเช่นกัน แต่มีหลักสูตรศิลปศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด และส่วนใหญ่ใช้ชื่อปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ นิเทศศาสตร์ การสื่อสารการตลาด) มากที่สุด

กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นส่วนใหญ่ และอยู่ในกรุงเทพมหานครมาก

ที่สุด ซึ่งคณะหรือสำนักวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นคณะที่เปิดสอนมากที่สุด และมีความหลากหลายคณะที่เปิดสอน สาขาวิชาที่เปิดสอนมากที่สุด คือ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ แขนงวิชาหรือกลุ่มวิชาเทคโนโลยีพาณิชยกรรม เทคโนโลยีซอฟต์แวร์การสื่อสารข้อมูล และเทคโนโลยีสารสนเทศ วิชาเอกเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ ส่วนหลักสูตรที่เปิดสอนมากที่สุด คือ วิทยาศาสตร์บัณฑิต และมีชื่อปริญญาคือ วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) มีจำนวนมากที่สุด

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาสารสนเทศศึกษาส่วนใหญ่ ตั้งกักมหาวิทยาลัยของรัฐ อยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด โดยเปิดสอนคณะหรือสำนักวิชามนุษยศาสตร์ หรือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์หรือบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และสาขาวิชาที่เปิดสอนมากที่สุด คือ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ สอนโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ แขนงวิชาหรือกลุ่มวิชาสารสนเทศศาสตร์ วิชาเอกสารสนเทศทั่วไป ซึ่งหลักสูตรที่เปิดสอน คือ ศิลปศาสตรบัณฑิต มีจำนวนมากที่สุด และใช้ชื่อปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต และวิทยาศาสตร์บัณฑิต (การจัดการสารสนเทศ)

ลักษณะการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยของผู้บริหารกลุ่มตัวอย่าง สามารถจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ การจัดตั้งใหม่ เป็นคณะ สถาบัน หรือวิทยาลัย การจัดตั้งเป็นภาควิชา สังกัดคณะ หรือสถาบัน และการจัดตั้งเป็นสาขาวิชา สังกัดภาควิชา การพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ได้รับการพัฒนาขึ้นไม่นานนัก และมักได้รับการจัดตั้งขึ้นจากการบริหารหลักสูตรในรูปแบบเดิม การเปลี่ยนชื่อสาขาวิชา หรือการยกฐานะขึ้นเป็นคณะของหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เอกลักษณะของหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย คือ การจัดเนื้อหาหลักสูตรที่มีการบูรณาการระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศกับศาสตร์แขนงอื่น การปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้ทันสมัย การมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถทั้งอาจารย์พิเศษและอาจารย์ประจำ การฝึกฝนให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงาน จุดเด่นของบัณฑิตและนักศึกษาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีจุดเด่น คือ มีความรู้หลากหลาย มีความอดทน กล้าสู้งานหนัก จุดด้อย คือ นักศึกษาขาดความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านอย่างลึกซึ้ง ยังขาดความรู้พื้นฐานสำหรับนำไปประยุกต์ในระดับสูง นักศึกษาส่วนใหญ่ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ คุณภาพการศึกษาของนักศึกษาลดลง

ปัจจัยอันเป็นปัญหาสำคัญและส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ ปัญหาด้านการขาดแคลนอาจารย์ผู้สอน ปัญหาด้านงบประมาณมีจำกัด ปัญหาด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์มีจำกัด และปัญหาด้านคุณภาพของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย มีดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบของการปรับปรุงย่อย หรือปรับเปลี่ยนเฉพาะบางรายวิชาหรือปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตร และการปรับปรุงใหญ่ คือการปรับปรุงหลักสูตร โดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานเป็นสำคัญ หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยไทย ยังขาดจุดยืนที่ชัดเจน เป็นการเปิดสอนตามกระแสความนิยม ขาดอัตลักษณ์ และยังขาดทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน ในการพัฒนาหลักสูตร จึงควรให้ความสำคัญต่อปรัชญา วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย และทิศทางการผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีคุณลักษณะเฉพาะด้วย

เมื่อศึกษา แนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยในทัศนคติของผู้บริหารหลักสูตร และนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง มีแนวโน้มจะพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการของตลาดและความต้องการของสังคมมากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในมหาวิทยาลัยบางแห่ง นอกจากการปรับเพิ่ม ลดรายวิชาหรือปรับเนื้อหาแล้ว บางแห่งเปิดสาขาวิชาใหม่เพิ่ม เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ มีการปรับเปลี่ยนชื่อปริญญาโดยปรับโครงสร้างหลักสูตร เพิ่มรายวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อประโยชน์ในการสมัครเข้าทำงานของนักศึกษา ในอนาคต การศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และตามความต้องการพัฒนาประเทศซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานในหน่วยงาน อย่างไรก็ตาม ข้อควรคำนึงในการจัดการเรียนการสอน ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยควรให้ความสำคัญต่อความต้องการของประเทศ และตลาดแรงงาน มหาวิทยาลัยควรมีทิศทางการผลิตบัณฑิตที่ชัดเจน มีเอกลักษณ์ของหลักสูตรและอัตลักษณ์ของบัณฑิตที่สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย ผู้บริหารหลักสูตรควรให้ความสำคัญแก่การจัดรายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษามีพื้นฐานความรู้มากพอสำหรับการประยุกต์ใช้ในวิชาชีพของตนเองได้ โดยรายวิชาที่ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ควรให้ความรู้พื้นฐานที่จะนำไปสู่ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ควรมีการบูรณาการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคตด้วย

การเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรสะท้อนปรัชญาของมหาวิทยาลัย และคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังให้นักศึกษาระหนักในความเป็นวิชาชีพของตนเอง นักศึกษาไม่ควรมีบทบาทเป็นเพียงผู้ใช้ระบบสารสนเทศ แต่ควรสามารถพัฒนาระบบสารสนเทศได้เอง บัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ควรเป็นผู้มีทักษะทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะในการสื่อสาร ควรใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลง และติดตามใฝ่หาความรู้ ติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ควรมีความรู้พื้นฐานและมีความรู้เรื่องสารสนเทศ และทักษะในการจัดการสารสนเทศ ควรมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ตีความข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับได้อย่างชัดเจน

ผู้บริหารสถานประกอบการส่วนใหญ่พึงพอใจต่อคุณภาพของบัณฑิตรวมทั้งนักศึกษาที่ออกปฏิบัติสหกิจศึกษา หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จากแนวโน้มความต้องการบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่าตลาดแรงงานของประเทศไทยในปัจจุบันและอนาคต ยังมีความต้องการบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อไปปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ จำนวนมาก ทั้งนี้ แม้ว่าในปัจจุบันมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่จะเปิดสอนในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หากแต่บัณฑิตที่มีความสามารถและมีคุณสมบัติตรงตามที่ตลาดแรงงานต้องการ ยังมีจำนวนไม่เพียงพอ ดังนั้น หากบัณฑิตได้รับการขัดเกลาให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน ย่อมเป็นที่ต้องการของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

เมื่อศึกษาความพึงพอใจและความคาดหวังที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีต่อบัณฑิตวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต สถานประกอบการมีความพึงพอใจในระดับ “มาก” ต่อบัณฑิตวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เนื่องจากสามารถทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ดี ทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ รู้จักการเรียนรู้งาน มีจุดเด่นคือ สามารถปรับตัวเข้ากับองค์กรได้ดี มีความขยัน ตั้งใจทำงาน มีความอดทนสูง อหยาศัยดี เรียนรู้งานได้เร็ว มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ในระดับดี สามารถใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ มีสถานประกอบการบางแห่งระบุว่า ความรู้ในเชิงวิชาการของนักศึกษา มทส. อยู่ในระดับ “ดีมาก”

ผู้บริหารสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า บัณฑิตวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดความเชื่อมั่น ยังไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น อ่อนด้อยด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศทุกด้าน (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน ภาษาอังกฤษ) และยังคงต้องเรื่องภาวะผู้นำ ไม่กล้าตัดสินใจ

ภาพรวมของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภาพรวมยังคงมีลักษณะเป็น “เปิด” คือ สามารถปฏิบัติงานได้ทุกด้านแต่ไม่ชำนาญ แต่ยังสามารถมองภาพรวมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรได้ดีกว่าบัณฑิตในสาขาวิชาใกล้เคียง

ผู้บริหารสถานประกอบการเห็นว่า บัณฑิตวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตควรเพิ่มการศึกษาในรายวิชาที่เกี่ยวกับการนำเสนอเพื่อสร้างความมั่นใจในตัวเองให้มากขึ้น ควรพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม เพิ่มทัศนคติในการทำงานในองค์กรโดยภาพรวมไม่ใช่มุ่งเฉพาะงานที่ตนเองปฏิบัติ เพิ่มมุมมองรับรู้สิ่งใหม่รอบตัว ควรหมั่นฝึกฝนภาษาต่างประเทศให้มากกว่านี้ ควรมีความเข้าใจในตำแหน่งที่จะปฏิบัติ อาจจะมีการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงานจริง นอกจากนี้ในหลักสูตรควรเพิ่มการประยุกต์การใช้งานกับรายวิชาที่เรียนมา และฝึกฝนให้นักศึกษารู้จักการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นักศึกษาควรได้ศึกษาเพิ่มเติมในความรู้ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ หากนักศึกษามีความรู้ทางด้านโปรแกรมเฉพาะทางก็จะดีมาก ควรฝึกนักศึกษาเพิ่มเติมเรื่องวิชาบัญชี รวมทั้งด้านการจัดการ เพื่อให้มีมุมมองทางธุรกิจและสามารถปฏิบัติงานในองค์กรธุรกิจได้ รวมทั้งสามารถ “พูดภาษาธุรกิจ” รู้เรื่อง

ทางด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานประกอบการเห็นว่า หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการปัจจุบัน โดยมีการสำรวจวิจัยให้ทราบถึงความต้องการแท้จริงของตลาด ทั้งนี้ โดยมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ควรพัฒนาหลักสูตรภายใต้อัตลักษณ์ที่ชัดเจนของตนเอง ในขณะเดียวกันนักศึกษา ควรได้รับการปลูกฝังให้เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักค้นคว้าหาความรู้และแสวงหาความชำนาญของตนเอง มิใช่หวังเพียงความรู้ที่ได้ในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองในฐานะบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีคุณภาพ

บทที่ 5

ความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ ซึ่งมีหัวข้อในการนำเสนอ ดังนี้

5.1 ความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

5.2 ความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

5.4 สรุป

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 ความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจำนวน 200 คน ประกอบด้วยบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างหลักสูตร 2540 หมายถึง บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปี พ.ศ. 2540 มีรหัสนักศึกษา B407XXXX – B467XXXX และบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างหลักสูตร 2547 หมายถึง บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปี พ.ศ. 2547 มีรหัสนักศึกษา B477XXXX – B487XXXX โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1.1 ข้อมูลในด้านผู้ตอบแบบสอบถาม

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ตามลักษณะประชากรศาสตร์ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 36 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	145	72.50
ชาย	55	27.50
อายุ		
23 – 24	67	33.50
27 – 28	38	19.00
29 – 30	35	17.50
25 – 26	31	15.50
21 – 22	26	13.00
31 – 32	3	1.50

จากตารางที่ 36 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.50 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 27.50 ขณะเดียวกันบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีช่วงอายุระหว่าง 23 – 24 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.50 ช่วงอายุ 27 – 28 คิดเป็นร้อยละ 19.00 ช่วงอายุ 29 – 30 คิดเป็นร้อยละ 17.50 ช่วงอายุ 25 – 26 คิดเป็นร้อยละ 15.50 ช่วงอายุ 21 – 22 คิดเป็นร้อยละ 13.00 และช่วงอายุ 31 – 32 คิดเป็นร้อยละ 1.50 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ตามข้อมูลด้านการศึกษา สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 37 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลด้านการศึกษา

ข้อมูลด้านการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปีการศึกษา		
2548	54	27.00
2547	31	15.50
2545	25	12.50
2543	22	11.00
2540	18	9.00
2541	17	8.50
2542	16	8.00
2546	11	5.50
2544	6	3.00
หลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา		
กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	105	52.50
กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์	55	27.50
กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา	40	20.00
เกรดเฉลี่ยสะสม		
2.51-3.00	87	43.50
2.00-2.50	62	31.00
3.01-3.50	44	22.00
3.50 ขึ้นไป	7	3.50

จากตารางที่ 37 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปีข้อมูลด้านการศึกษา พบว่า ด้านปีการศึกษา บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างเข้าศึกษาปีการศึกษา 2548 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.00 ปีการศึกษา 2547 คิดเป็นร้อยละ 15.50 ปีการศึกษา 2545 คิดเป็นร้อยละ 12.50 ปีการศึกษา 2543 คิดเป็นร้อยละ 11.00 ปีการศึกษา 2540 คิดเป็นร้อยละ 9.00 ปีการศึกษา 2541

คิดเป็นร้อยละ 8.50 ปีการศึกษา 2542 คิดเป็นร้อยละ 8.00 ปีการศึกษา 2546 คิดเป็นร้อยละ 5.50 และปีการศึกษา 2544 คิดเป็นร้อยละ 3.00

ด้านหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง สำเร็จการศึกษาจากกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS) มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.50 กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) คิดเป็นร้อยละ 27.50 และกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) คิดเป็นร้อยละ 20.00

ด้านเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยสะสมที่ช่วง 2.51 – 3.00 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.50 ช่วง 2.00 – 2.50 คิดเป็นร้อยละ 31.00 ช่วง 3.01 – 3.50 คิดเป็นร้อยละ 22.00 และช่วง 3.50 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.50 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ตามการทำงาน จำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 38 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการทำงาน

การทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำงาน		
บริษัทเอกชน	99	49.50
หน่วยงานราชการ	43	21.50
ยังไม่ได้ทำงาน	40	20.00
อื่น ๆ	11	5.50
ธุรกิจส่วนตัว	7	3.50
สถานภาพการทำงานปัจจุบัน		
ทำงานแล้ว	140	70.00
ทำงานพร้อมกับศึกษาต่อ	30	15.00
ยังไม่ได้ทำงาน	20	10.00
ศึกษาต่อโดยไม่ได้ทำงาน	10	5.00
ลักษณะงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา		
ตรง	101	50.50
ไม่ตรง	69	34.50
ยังไม่ได้ทำงาน	30	15.00

จากตารางที่ 38 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการทำงาน พบว่า ด้านการทำงานบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ทำงานบริษัทเอกชน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.50 ทำงานหน่วยงานราชการ คิดเป็นร้อยละ 21.50 ยังไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ได้แก่ มทส. รัฐวิสาหกิจ องค์กรอิสระ และร้านค้าภายในศูนย์การค้าฯ คิดเป็นร้อยละ 5.50 และปฏิบัติงานธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 3.50

ด้านสถานภาพการทำงานปัจจุบัน ทำงานแล้ว มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.00 ทำงานพร้อมกับการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 15.00 ยังไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และศึกษาต่อ โดยไม่ได้ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 5.00

จากบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ทำงานพร้อมกับการศึกษาต่อ โดยมีทั้งที่ตรงและไม่ตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนที่ตรง คือ ศึกษาต่อ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยอินเดียและ South Bank Institute of Technology ไม่ตรง ดังนี้ (1) สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว.) (2) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (3) การตลาด ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (4) คณะเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (5) คณะรัฐศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และมหาวิทยาลัยรามคำแหง (6) สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและภัตตาคาร ได้แก่ วิทยาลัยดุสิตธานี (7) คณะครุศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และ (8) สาขาวิชาการรับรู้จากระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาต่อโดยไม่ได้ทำงาน โดยมีทั้งที่ตรงและไม่ตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนที่ตรง คือ ศึกษาต่อ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ไม่ตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา ดังนี้ (1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ไม่ระบุสถาบันการศึกษา (2) TPA school of language & culture (3) บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (4) สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล (5) สาขาวิชาภูมิศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ (6) คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล

ด้านลักษณะงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา ตรง หลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา

มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.50 ไม่ตรง หลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 34.50 และยังไม่ได้ปฏิบัติงาน หรือ ศึกษาต่อโดยไม่ได้ปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

5.1.2 ความคิดเห็นด้านหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

เมื่อพิจารณابัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 39 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสังคม	4.18	.733	เหมาะสม
ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถ	4.13	.729	เหมาะสม
สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย (วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี : เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เป็นเลิศทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สร้างสรรค์ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิปัญญา เพื่อการพัฒนาสังคมที่มีความสุขและยั่งยืน)	4.11	.735	เหมาะสม
ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม	4.10	.741	เหมาะสม
ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรม	3.99	.757	เหมาะสม
ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	3.98	.773	เหมาะสม
เหมาะสมกับสภาพสังคม	3.83	.740	เหมาะสม
ครอบคลุมและสมบูรณ์	3.81	.660	เหมาะสม
เหมาะสมกับตลาดแรงงาน	3.77	.901	เหมาะสม
เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ	3.71	.762	เหมาะสม
สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา	3.62	.747	เหมาะสม
ภาพรวมความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.93	.752	เหมาะสม

จากตารางที่ 39 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร **ที่ระดับเหมาะสม** โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากสุดไปน้อยสุด ได้แก่ ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสังคม ($\bar{X} = 4.18$, $SD = .733$) ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 4.13$, $SD = .729$) สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 4.11$, $SD = .735$) ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.10$, $SD = .741$) ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรม และจริยธรรม ($\bar{X} = 3.99$, $SD = .757$) ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.98$, $SD = .773$) เหมาะสมกับสภาพสังคม ($\bar{X} = 3.83$, $SD = .740$) ครอบคลุมและสมบูรณ์ ($\bar{X} = 3.81$, $SD = .660$) เหมาะสมกับตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 3.77$, $SD = .901$) เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.71$, $SD = .762$) และสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.62$, $SD = .747$) ตามลำดับ โดยภาพรวมความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร **ที่ระดับเหมาะสม**

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 40 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี เช่น รายวิชา Telecom การเดินสายแลน	12	28.57
สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งานได้หลากหลายด้าน	8	19.05
อื่น ๆ	6	14.29
ควรส่งเสริม แทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับจริยธรรม คุณธรรมในสาขาวิชาชีพของตน	3	7.14
ปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดอยู่เสมอ	3	7.14
ควรเพิ่มรายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน รายวิชาหมวดเลือกเสรีให้มากขึ้น	3	7.14

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
หลักสูตรมีความหลากหลายมากเกินไป ควรเพิ่มความชัดเจนในหลักสูตร	3	7.14
ควรส่งเสริมให้รู้เท่าทันเหตุการณ์บ้านเมือง สังคม	2	4.76
ควรเน้นด้านภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น ภาษาอังกฤษ	2	4.76
รวม	42	100.00

จากตารางที่ 40 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะเพิ่มเติมด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี เช่น รายวิชา Telecom การเดินสายแลน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.57 สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งานได้หลากหลายด้าน คิดเป็นร้อยละ 19.05 อื่น ๆ ได้แก่ เชิญวิทยากรข้างนอกมาบรรยาย และเห็นว่าดีอยู่แล้ว แบ่งกลุ่มนักศึกษาเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด เพิ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระยะเวลาในการเรียนน้อยเกินไป อาจารย์ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนวิธีตามสภาพสังคม คิดเป็นร้อยละ 14.29 ควรส่งเสริม แทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับจริยธรรม คุณธรรมในสาขาวิชาชีพของตน ปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดอยู่เสมอ ควรเพิ่มรายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน รายวิชาหมวดเลือกเสรีให้มากขึ้น และหลักสูตรมีความหลากหลายมากเกินไป ควรเพิ่มความชัดเจนในหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 7.14 ควรส่งเสริมให้รู้เท่าทันเหตุการณ์บ้านเมือง สังคม และควรเน้นด้านภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 4.76 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้าน โครงสร้างหลักสูตรสามารถจำแนก
ได้ดังนี้

ตารางที่ 41 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามความคิดเห็นด้าน โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ควรเพิ่มความหลากหลายของรายวิชาในหลักสูตรที่ สนับสนุนและส่งเสริมวิชาชีพ	4.31	.847	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การแบ่งองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นหมวดวิชาศึกษา ทั่วไป หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือก สหกิจศึกษา และหมวดวิชาเลือกเสรี มีความเหมาะสม	3.88	.808	เห็นด้วย
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะ มีความเหมาะสม	3.82	.880	เห็นด้วย
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน มีความ เหมาะสม	3.76	.840	เห็นด้วย
รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเฉพาะมีความเหมาะสม	3.75	.923	เห็นด้วย
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเลือกเสรี มีความเหมาะสม	3.75	.930	เห็นด้วย
รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐานมีความ เหมาะสม	3.70	.885	เห็นด้วย
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปมีความ เหมาะสม	3.49	.951	เห็นด้วย
รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสม	3.45	.981	เห็นด้วย
ภาพรวมความคิดเห็นด้านโครงสร้างหลักสูตร	3.77	.893	เห็นด้วย

จากตารางที่ 41 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิต
กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้าน โครงสร้างหลักสูตร พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างมีความ
ความคิดเห็นด้านโครงสร้างหลักสูตร ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ ควรเพิ่มความหลากหลายของ
รายวิชาในหลักสูตรที่สนับสนุนและส่งเสริมวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.31, SD = .847$) และ ที่ระดับเห็นด้วย
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ การแบ่งองค์ประกอบของหลักสูตรเป็น

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือก สหกิจศึกษา และหมวดวิชาเลือกเสรี มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.88, SD = .808$) จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.82, SD = .880$) จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.76, SD = .840$) รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเฉพาะมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.75, SD = .923$) จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเลือกเสรี มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.75, SD = .930$) รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐานมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.70, SD = .885$) จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.49, SD = .951$) รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.45, SD = .981$) ตามลำดับ โดยภาพรวมความคิดเห็นด้านโครงสร้างหลักสูตร **ที่ระดับเห็นด้วย**

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้าน โครงสร้างหลักสูตร สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 42 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้าน โครงสร้างหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านโครงสร้างหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ควรเพิ่มรายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐานมากขึ้น	21	19.27
ควรลดรายวิชาศึกษาทั่วไป	20	18.35
อื่น ๆ	17	15.60
ควรเพิ่มหมวดรายวิชาเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น หลักสูตรนิเทศศาสตร์	10	9.17
ควรเพิ่มกลุ่มมีวิชาเฉพาะให้มากขึ้น และสอนแบบเจาะลึกในหลักสูตรของตน	9	8.26
เน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี เช่น การทำ Workshop	9	8.26
ควรปรับหน่วยกิตกลุ่มรายวิชาเลือกเสรีเป็น 9 หน่วยกิต	5	4.59
ควรเพิ่มหน่วยกิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี	4	3.67
ควรเพิ่มความรู้ด้านภาษา อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น	4	3.67
ควรลดหมวดวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน	3	2.75
การจัดโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่แล้ว	3	2.75
โครงสร้างมีความหลากหลาย กว้างเกินไป	2	1.83

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านโครงสร้างหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
เห็นควรรีให้มีการหลากหลายในหลักสูตร	2	1.83
รวม	109	100.00

จากตารางที่ 42 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านโครงสร้างหลักสูตร พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเพิ่มเติมด้านโครงสร้างหลักสูตร ควรเพิ่มรายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐานมากขึ้น มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.27 ควรลดรายวิชาศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 18.35 อื่น ๆ ได้แก่ ควรสอนการใช้ห้องสมุดอย่างถูกวิธี เน้นการดูแลร่างกายและจิตใจ ส่งเสริมให้สำนึกรักบ้านเกิด เสียสละ เน้นการบริการจัดการ บัญชี การตลาด สามารถเลือกเรียนตามความสนใจ รู้เท่าทันเทคโนโลยี และมีคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพของตน ควรเพิ่มการดูงานสถานประกอบการจริง ควรแบ่งหมวดหมู่รายวิชาให้เหมาะสมแต่ละสาขาวิชา ควรเพิ่มความหลากหลายของรายวิชา รายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐานยากเกินความเข้าใจ ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ควรเพิ่มรายวิชาที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ควรชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของรายวิชานั้น ๆ ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับงานสารบรรณ และควรปรับวิชาเฉพาะให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด คิดเป็นร้อยละ 15.56 ควรเพิ่มหมวดรายวิชาเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร เช่น หลักสูตรนิเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.17 ควรเพิ่มกลุ่มมีวิชาเฉพาะให้มากขึ้น และสอนแบบเจาะลึกในหลักสูตรของตน และเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี เช่น การทำ Workshop คิดเป็นร้อยละ 8.26 ควรปรับหน่วยกิตกลุ่มรายวิชาเลือกเสรีเป็น 9 หน่วยกิต คิดเป็นร้อยละ 4.59 ควรเพิ่มหน่วยกิตกลุ่มวิชาเลือกเสรี และควรเพิ่มความรู้ด้านภาษา อาทิ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น คิดเป็นร้อยละ 3.67 ควรลดหมวดวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน และการจัดโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 2.75 โครงสร้างมีความหลากหลาย กว้างเกินไป และเห็นควรรีให้มีการหลากหลายในหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 1.83 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 43 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถประยุกต์เพื่อนำไปประกอบวิชาชีพได้	3.93	.767	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.93	.584	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้	3.89	.742	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษามีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	3.86	.723	เห็นด้วย
รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน-หลังอย่างเหมาะสม	3.80	.730	เห็นด้วย
โดยภาพรวมแผนการศึกษาของหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน-หลังอย่างเหมาะสม	3.79	.729	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการบัณฑิตด้านวิทยาการสารสนเทศของสังคมไทย	3.64	.783	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัย	3.62	.933	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	3.61	.801	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้เรียน	3.31	.968	ไม่แน่ใจ
ภาพรวมความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา	3.74	.776	เห็นด้วย

จากตารางที่ 43 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา ที่ระดับเห็นด้วย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถประยุกต์เพื่อนำไปประกอบวิชาชีพได้ ($\bar{X} = 3.93, SD = .767$) เนื้อหาวิชาใน

หลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.93, SD = .584$) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 3.89, SD = .742$) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษามีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.86, SD = .723$) รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน – หลังอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.80, SD = .730$) โดยภาพรวมแผนการศึกษาของหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน – หลังอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.79, SD = .729$) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการบัณฑิตด้านวิทยาการสารสนเทศของสังคมไทย ($\bar{X} = 3.64, SD = .783$) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.62, SD = .933$) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.61, SD = .801$) และที่ระดับไม่แน่ใจ ได้แก่ เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้เรียน ($\bar{X} = 3.31, SD = .968$) ตามลำดับ ภาพรวมความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา **ที่ระดับเห็นด้วย**

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านเนื้อหาวิชา สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 44 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านเนื้อหาวิชา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านเนื้อหาวิชา	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	14	23.73
ควรเพิ่มรายวิชาเฉพาะ และเน้นภาคปฏิบัติมากขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง	14	23.73
ควรเพิ่มรายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน และปรับปรุงให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ	8	13.56
ควรเจาะลึกในรายวิชา ให้มีความเข้มข้น เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง	5	8.47
ควรปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาเรียน	4	6.78
เพิ่มระยะเวลาในการเรียนให้มากขึ้น	3	5.08
ปรับเนื้อหาให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา	3	5.08
ควรปรับเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการของตลาด	3	5.08
ควรส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมในวิชาชีพ	3	5.08

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านเนื้อหาวิชา	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ควรลดหมวดวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน อาทิ วิทยาศาสตร์กายภาพ	2	3.39
รวม	59	100.00

จากตารางที่ 44 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านเนื้อหาวิชา พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเพิ่มเติมด้านเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ได้แก่ เทคโนโลยีล้ำสมัยง่าย ภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมควรเป็นภาษาที่ใช้ในปัจจุบัน อาทิ JAVA ควรมีรายวิชา Operating System ไม่ค่อยได้ใช้ประโยชน์จากวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ควรกำหนดให้วิชาเลือกในหมวดมากกว่าวิชาเลือกนอกหมวด ควรเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย ควรเพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลาย สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพิ่มความชัดเจนของหลักสูตรสารสนเทศ ควรจัดวิชาสัมมนาพิเศษศาสตร์ในช่วงแรกของการเข้าหลักสูตร เน้นผลงานมากกว่า ทฤษฎี ควรเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษ และเนื้อหาที่มีความเหมาะสมอยู่แล้ว และควรเพิ่มรายวิชาเฉพาะ และเน้นภาคปฏิบัติมากขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.73 ควรเพิ่มรายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน และปรับปรุงให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 13.56 ควรเจาะลึกในรายวิชา ให้มีความเข้มข้น เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง คิดเป็นร้อยละ 8.47 ควรปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาเรียน คิดเป็นร้อยละ 6.78 เพิ่มระยะเวลาในการเรียนให้มากขึ้น ปรับเนื้อหาให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ควรปรับเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการของตลาด ควรส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมในวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 5.08 ควรลดหมวดวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน อาทิ วิทยาศาสตร์กายภาพ คิดเป็นร้อยละ 3.39 ตามลำดับ

5.1.3 ความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

เมื่อพิจารณابัญชีตักกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 45 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ / วิชาการ			
มีการแจ้งข้อมูลเริ่มต้น (วัตถุประสงค์ หัวข้อ สังเขปรายวิชา วิธีการประเมินผล ฯลฯ) ในสัปดาห์แรกของการเรียน	4.32	.599	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีความรู้ความสามารถทางวิชาการในวิชาที่สอน	4.21	.725	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	4.17	.671	เห็นด้วย
การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการมีคุณภาพ	4.15	.697	เห็นด้วย
ใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	4.12	.681	เห็นด้วย
การแจ้งวัตถุประสงค์ หัวข้อที่จะสอนในแต่ละสัปดาห์ของการเรียน	4.08	.694	เห็นด้วย
มอบหมายให้นักศึกษาทำการค้นคว้า แบบฝึกหัด รายงาน กรณีศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.06	.713	เห็นด้วย
นักศึกษามีความสะดวกในการติดต่อและขอพบอาจารย์	4.04	.756	เห็นด้วย
ดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	4.02	.709	เห็นด้วย
มีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย ขยายความสิ่งที่ป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้	4.01	.754	เห็นด้วย
ระบบการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความรวดเร็ว	3.98	.694	เห็นด้วย
มีการมอบหมายงาน การบ้านที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ	3.97	.712	เห็นด้วย
สอนดี เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้จริง	3.93	.708	เห็นด้วย
มีการมอบหมายงาน การบ้านในปริมาณที่เหมาะสม	3.90	.687	เห็นด้วย
วิธีการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความชัดเจน	3.86	.798	เห็นด้วย

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจเรียน มีกิจกรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์	3.80	.802	เห็นด้วย
ชี้ให้เห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนหรือความเกี่ยวพันของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่น ๆ	3.78	.865	เห็นด้วย
ด้านความเป็นครู			
ใช้ถ้อยคำสุภาพเหมาะสมกับการเป็นครู	4.47	.566	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สามารถให้คำแนะนำและเป็นທີ່ปรึกษาให้กับนักศึกษาได้	4.39	.583	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีจิตสำนึกความเป็นครู	4.33	.619	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.32	.584	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สามารถถ่ายทอดความรู้ได้	4.32	.606	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีความพร้อมที่จะสอนทั้งกายและจิตใจ	4.32	.581	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีบุคลิกภาพและการปฏิบัติตนเหมาะสม	4.30	.610	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา	4.28	.626	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีอารมณ์มั่นคงและควบคุมอารมณ์ได้	4.25	.654	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักศึกษาได้	3.94	.802	เห็นด้วย
ด้านอื่น ๆ			
มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ	4.27	.683	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย	4.21	.652	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีความเป็นผู้นำทางด้านการเปลี่ยนแปลง	3.96	.742	เห็นด้วย
ภาพรวมความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยี	4.13	.686	เห็นด้วย

จากตารางที่ 45 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และวิชาการ ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ มีการแจ้งข้อมูลเริ่มต้น (วัตถุประสงค์ หัวข้อ สังเขปรายวิชา วิธีการประเมินผล ฯลฯ) ในสัปดาห์แรกของการเรียน ($\bar{X} = 4.32$, $SD = .599$) มีความรู้ความสามารถทางวิชาการในวิชาที่สอน ($\bar{X} = 4.21$, SD

=.725) ที่ระดับเห็นด้วย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.17, SD = .671$) การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.15, SD = .697$) ใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน ($\bar{X} = 4.12, SD = .681$) การแจ้งวัตถุประสงค์ หัวข้อที่จะสอนในแต่ละสัปดาห์ของการเรียน ($\bar{X} = 4.08, SD = .694$) มอบหมายให้นักศึกษาทำการค้นคว้า แบบฝึกหัด รายงาน กรณีศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.06, SD = .713$) นักศึกษามีความสะดวกในการติดต่อและขอพบอาจารย์ ($\bar{X} = 4.04, SD = .756$) ดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ($\bar{X} = 4.02, SD = .709$) มีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย ขยายความสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้ ($\bar{X} = 4.01, SD = .754$) ระบบการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.98, SD = .694$) มีการมอบหมายงาน การบ้านที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.97, SD = .712$) สอนดี เข้าใจง่ายนำไปใช้ได้จริง ($\bar{X} = 3.93, SD = .708$) มีการมอบหมายงาน การบ้านในปริมาณที่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.90, SD = .687$) วิธีการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความชัดเจน ($\bar{X} = 3.86, SD = .798$) กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจเรียน มีกิจกรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.80, SD = .802$) และชี้ให้เห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนหรือความเกี่ยวข้องของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.78, SD = .865$)

ด้านความเป็นครู ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ ใช้ถ้อยคำสุภาพเหมาะสมกับการเป็นครู ($\bar{X} = 4.47, SD = .566$) สามารถให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.39, SD = .583$) มีจิตสำนึกความเป็นครู ($\bar{X} = 4.33, SD = .619$) มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.32, SD = .584$) สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ ($\bar{X} = 4.32, SD = .606$) มีความพร้อมที่จะสอนทั้งกายและจิตใจ ($\bar{X} = 4.32, SD = .581$) มีบุคลิกภาพและการปฏิบัติตนเหมาะสม ($\bar{X} = 4.30, SD = .610$) ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ($\bar{X} = 4.28, SD = .626$) มีอารมณ์มั่นคงและควบคุมอารมณ์ได้ ($\bar{X} = 4.25, SD = .654$) และ ที่ระดับเห็นด้วย ได้แก่ สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.94, SD = .802$)

ด้านอื่น ๆ ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 4.27, SD = .683$) และมีความสามารถในการใช้ภาษาไทย ($\bar{X} = 4.21, SD = .652$) ที่ระดับเห็นด้วย ได้แก่ ความเป็นผู้นำทางด้านการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.96, SD = .742$) ตามลำดับ โดยภาพรวมความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 46 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	11	24.44
อาจารย์ไม่ควรใช้อารมณ์ และความรู้สึกเข้ามาตัดสินผลงานของนักศึกษา ยังไม่มีความยุติธรรม นักศึกษาคนไหนสนิทกับอาจารย์มักได้คะแนนดี	10	22.22
คณาจารย์มีจำนวนน้อยมากเกินไป ทำให้ต้องรับผิดชอบหลายวิชา ซึ่งอาจทำให้ประสิทธิภาพในการสอนลดลงได้	7	15.56
คณาจารย์ มีความรู้ ความสามารถสูง	5	11.11
เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ควรมีตัวอย่างประกอบ ประสิทธิภาพการทำงาน	3	6.67
คณาจารย์มีความเป็นกันเอง สามารถปรึกษาได้ทุกเรื่อง	3	6.67
ควรให้ความสำคัญกับภาคปฏิบัติมากกว่านี้	2	4.44
ปรับปรุงเทคนิคการสอนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น	2	4.44
มีความเหมาะสมอยู่แล้ว	2	4.44
รวม	45	100.00

จากตารางที่ 46 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะเพิ่มเติมด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ อื่น ๆ ได้แก่ อาจารย์ควรแนะนำแนวโน้ม (Trend) เทคโนโลยีใหม่ อาจารย์ใช้ศัพท์เทคนิคมากเกินไป ยากในการเข้าใจ การประเมินผลมีรูปแบบการท่องจำมากเกินไป คณาจารย์ควรมีความตรงต่อเวลา และควรมีความรับผิดชอบต่อนักศึกษา คณาจารย์ต้องยอมรับในความสามารถของนักศึกษาแต่ละคน คณาจารย์มีความแตกต่างกันการประเมินจึงเป็นเรื่องยาก อาจารย์บางท่านสอนไม่เข้าใจ บางท่านสอนไม่

เป็นไปตามแผนการสอน ควรมีการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ และข้อสอบอัตนัยไม่มีความยุติธรรม มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.44 อาจารย์ไม่ควรรู้สึกเข้ามาตัดสิน ผลงานของนักศึกษา ยังไม่มีความยุติธรรม นักศึกษาคนไหนสนิทกับอาจารย์มักได้คะแนนดี คิดเป็น ร้อยละ 22.22 คณาจารย์มีจำนวนน้อยมากเกินไป ทำให้ต้องรับผิดชอบหลายวิชา ซึ่งอาจทำให้ ประสิทธิภาพในการสอนลดลงได้ คิดเป็นร้อยละ 15.56 คณาจารย์ มีความรู้ ความสามารถสูง คิดเป็นร้อยละ 11.11 เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ควรมีตัวอย่างประกอบ ประสบการณ์การทำงาน และคณาจารย์มีความเป็นกันเอง สามารถปรึกษาได้ทุกเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.67 ควรให้ความสำคัญ กับภาคปฏิบัติมากกว่านี้ ปรับปรุงเทคนิคการสอนให้มีความน่าสนใจมากขึ้น และมีความเหมาะสม อยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 4.44 ตามลำดับ

5.1.4 ความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน

เมื่อพิจารณาบันทึกกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนด้านการ บริการด้านห้องสมุด สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 47 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบันทึกกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนด้านการบริการด้านห้องสมุด

การบริการด้านห้องสมุด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
พึงพอใจในบริการที่จัดให้มีในห้องสมุดในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ โสตทัศนวัสดุ และ โสตทัศนอุปกรณ์	3.99	.817	เห็นด้วย
การสืบค้นข้อมูลสะดวกรวดเร็ว	3.97	.769	เห็นด้วย
บุคลากรประจำฝ่ายบริการสารสนเทศให้บริการและ อำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเป็นอย่างดี	3.82	.764	เห็นด้วย
บุคลากรประจำห้องบริการสารสนเทศ (ห้องคอมพิวเตอร์ ชั้น 1 และชั้น 3) ให้บริการและอำนวยความสะดวกใน การใช้บริการเป็นอย่างดี	3.80	.802	เห็นด้วย
คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีจำนวนเพียงพอ	3.72	.941	เห็นด้วย
การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกรวดเร็ว	3.72	.921	เห็นด้วย
จำนวนตำราในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน	3.47	.956	เห็นด้วย
จำนวนวารสารสอดคล้องความต้องการของหลักสูตร	3.45	.906	เห็นด้วย

การบริการด้านห้องสมุด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
จำนวนตำราของแต่ละหลักสูตรเพียงพอสำหรับการค้นคว้าหาความรู้	3.43	.954	เห็นด้วย
ตำราของแต่ละหลักสูตรมีความทันสมัย	3.43	.969	เห็นด้วย
คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีสมรรถนะสูง	3.43	.979	เห็นด้วย
ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริการด้านห้องสมุด	3.67	.889	เห็นด้วย

จากตารางที่ 47 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนด้านการบริการด้านห้องสมุด พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด **ที่ระดับเห็นด้วย** โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ ฟังพอใจในบริการที่จัดให้มีในห้องสมุดในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ โสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.99, SD = .817$) การสืบค้นข้อมูลสะดวกรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.97, SD = .769$) บุคลากรประจำฝ่ายบริการสารสนเทศให้บริการและอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.82, SD = .764$) บุคลากรประจำห้องบริการสารสนเทศ (ห้องคอมพิวเตอร์ ชั้น 1 และ ชั้น 3) ให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้บริการเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.80, SD = .802$) คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.72, SD = .941$) การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.72, SD = .921$) จำนวนตำราในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.47, SD = .956$) จำนวนวารสารสอดคล้องความต้องการของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.45, SD = .906$) จำนวนตำราของแต่ละหลักสูตรเพียงพอสำหรับการค้นคว้าหาความรู้ ($\bar{X} = 3.43, SD = .954$) ตำราของแต่ละหลักสูตรมีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.43, SD = .969$) คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีสมรรถนะสูง ($\bar{X} = 3.43, SD = .979$) ตามลำดับ ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริการด้านห้องสมุด **ที่ระดับเห็นด้วย**

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนด้านการบริการห้องสมุด สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 48 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริการด้านห้องสมุด	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
หนังสือเกี่ยวกับ IT มีจำนวนน้อย และล้าสมัย ไม่เพียงพอกับความ ต้องการของนักศึกษา	17	32.69
อื่น ๆ	13	25.00
คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นน้อยเกินไป ไม่เพียงพอกับความ ต้องการของผู้ใช้บริการ และล้าสมัย	8	15.38
มีความเหมาะสมอยู่แล้ว	7	13.46
เจ้าหน้าที่พุดจาไม่เหมาะสม เลือกปฏิบัติ	7	13.46
รวม	52	100.00

จากตารางที่ 48 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนด้านการบริการด้านห้องสมุด พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเพิ่มเติมในการบริการของห้องสมุด หนังสือเกี่ยวกับ IT มีจำนวนน้อย และล้าสมัย ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.69 อื่น ๆ ได้แก่ ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้บริการ หนังสือส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษยากในการเข้าใจ หนังสือของวิศวกรรมศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ ห้องบริการอินเทอร์เน็ต ควรเปิดให้บริการ 24 ชั่วโมง ส่วนมากหนังสือได้มาจากการซื้อไม่ค่อยได้ใช้บริการห้องสมุด ควรมีคู่มือการใช้บริการห้องสมุดตามจุดต่าง ๆ ผู้ให้บริการและผู้ขอใช้บริการควรร่วมมือกันในการค้นหาข้อมูลสารสนเทศ เจ้าหน้าที่มีจิตให้บริการ ยิ้มแย้ม แจ่มใส และไม่ค่อยได้ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 25.00 คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการสืบค้นน้อยเกินไป ไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และล้าสมัย คิดเป็นร้อยละ 15.38 มีความเหมาะสมอยู่แล้ว และเจ้าหน้าที่พุดจาไม่เหมาะสม เลือกปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 13.46 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณابัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 49 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน

การบริการด้านห้องเรียน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
สื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย	4.20	.702	เห็นด้วย
สื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ	4.17	.671	เห็นด้วย
ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักศึกษา	4.08	.697	เห็นด้วย
สื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความหลากหลาย	4.05	.794	เห็นด้วย
จำนวนห้องเรียนมีเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	4.02	.683	เห็นด้วย
การให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ของบุคลากรเป็นไปอย่างรวดเร็ว	3.95	.765	เห็นด้วย
ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน	4.08	.719	เห็นด้วย

ตารางที่ 49 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ที่ระดับเห็นด้วย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย ($\bar{X} = 4.20$, SD =.702) สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 4.17$, SD =.671) ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 4.08$, SD =.697) สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความหลากหลาย ($\bar{X} = 4.05$, SD =.794) จำนวนห้องเรียนมีเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 4.02$, SD =.683) และการให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ของบุคลากรเป็นไปอย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.95$, SD =.765) ตามลำดับ ภาพรวมความ

คิดเห็นด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ที่ระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณابัญชีตกกลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนสามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 50 แสดงจำนวนและร้อยละของบัญชีตกกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการบริการด้านห้องเรียน	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	6	54.55
อุปกรณ์บางชิ้นชำรุด ไม่ค่อยมีการบำรุงรักษาเท่าที่ควร	3	27.27
ห้องเรียนมีความพร้อมด้านสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน	2	18.18
รวม	11	100.00

จากตารางที่ 50 แสดงจำนวนและร้อยละของบัญชีตกกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน พบว่า บัญชีตกกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเพิ่มเติมการบริการด้านห้องเรียน และสื่อ โสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน อื่น ๆ ได้แก่ ควรมีที่ชี้ Pointer แทนการคลิกเมาส์ ห้องเรียนบางวิชาไม่สามารถรองรับจำนวนนักศึกษาได้เพียงพอ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ห้องเรียนมีจำนวนน้อย และควรเพิ่มความทันสมัยของ ห้องปฏิบัติการ ควรจัดห้องสำหรับนักศึกษาให้มากขึ้น และมีการบริการเพิ่มขึ้น มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.55 อุปกรณ์บางชิ้นชำรุด ไม่ค่อยมีการบำรุงรักษาเท่าที่ควร คิดเป็นร้อยละ 27.27 และห้องเรียนมีความพร้อมด้านสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 51 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก

การบริการด้านสถานที่และหอพัก	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศเสมือนบ้านหลังที่สองคือมีความร่มรื่นน่าอยู่	3.93	.956	เห็นด้วย
สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทางวิชาการ	3.88	.806	เห็นด้วย
ที่ปรึกษาหอพักปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีและดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง	3.55	.981	เห็นด้วย
จำนวนหอพักเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	3.43	1.132	เห็นด้วย
จำนวนนักศึกษาต่อห้องมีความเหมาะสม	3.41	1.161	เห็นด้วย
ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก	3.64	1.007	เห็นด้วย

จากตารางที่ 51 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก ที่ระดับเห็นด้วย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศเสมือนบ้านหลังที่สองคือมีความร่มรื่นน่าอยู่ ($\bar{X} = 3.93, SD = .956$) สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.88, SD = .806$) ที่ปรึกษาหอพักปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีและดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.55, SD = .981$) จำนวนหอพักเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.43, SD = 1.132$) และจำนวนนักศึกษาต่อห้องมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.41, SD = 1.161$) ตามลำดับ ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก ที่ระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน
ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 52 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	15	38.46
ห้องพักควรให้นักศึกษาอาศัยได้ไม่เกิน 3 คน เพราะมากกว่านี้จะทำให้รู้สึกอึดอัด	12	30.77
ควรสร้างหอพักนักศึกษาเพิ่มเพื่อรองรับกับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น	5	12.82
ที่ปรึกษาหอพักไม่มีบทบาทเท่าที่ควร ไม่ค่อยได้รับคำปรึกษาที่ดีจากที่ปรึกษาหอพัก และไม่คอยเคร่งครัดกับกฎระเบียบของหอพัก คือ ห้ามให้นักศึกษาส่งเสียงดังรบกวนคนอื่น	5	12.82
ดีอยู่แล้ว	2	5.13
รวม	39	100.00

จากตารางที่ 52 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเพิ่มเติมการบริการด้านสถานที่และหอพัก อื่น ๆ ได้แก่ ควรปรับปรุงเรื่องห้องน้ำให้สามารถใช้งานได้ดีและสะอาด ควรจัดห้องพักให้มีหลายระดับ ควรจัดเพื่อนร่วมห้องที่มีนิสัยคล้ายกันอยู่ด้วยกัน ห้องสมุดน่าจะอยู่ใกล้กับหอพัก ห้องร้อน ปลุกต้นไม้เยอะ ๆ ให้ร่มรื่น มีโอกาสพบที่ปรึกษาหอพักเพียงเทอมละ 1 ครั้ง ควรให้มี รปภ. ประจำจุดที่มีคน ควรมีห้องคอมพิวเตอร์ประจำทุกหอพัก อยากให้เพิ่มความเร็วของอินเทอร์เน็ต ควรคิดเรื่องทำน้ำอุ่น สถานที่จัดกิจกรรมไม่เพียงพอ เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก และที่จอดรถควรมีหลังคา มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.46 ห้องพักควรให้นักศึกษาอาศัยได้ไม่เกิน 3 คน เพราะมากกว่านี้จะทำให้รู้สึกอึดอัด คิดเป็นร้อยละ 30.77 ควรสร้างหอพักนักศึกษาเพิ่มเพื่อรองรับกับจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น และที่ปรึกษาหอพักไม่มีบทบาทเท่าที่ควร ไม่ค่อยได้รับคำปรึกษาที่ดีจากที่ปรึกษาหอพัก และไม่คอย

เครื่องครัดกับกฎระเบียบของหอพัก คือ ห้ามให้นักศึกษาส่งเสียงดังรบกวนคนอื่น คิดเป็นร้อยละ 12.82 และดีอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 5.13 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณابัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 53 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน

การบริการด้านการบริการของหน่วยงาน สนับสนุนการเรียนการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีความทันสมัย	3.79	.844	เห็นด้วย
บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) ให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี	3.78	.745	เห็นด้วย
คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีสมรรถนะสูง	3.74	.859	เห็นด้วย
บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) ให้บริการ และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี	3.71	.722	เห็นด้วย
คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีจำนวนเพียงพอต่อนักศึกษา	3.63	.894	เห็นด้วย
โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีความทันสมัย	3.57	.872	เห็นด้วย
อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีความทันสมัย	3.55	.825	เห็นด้วย

การบริการด้านการบริการของหน่วยงาน สนับสนุนการเรียนการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีสมรรถนะสูง	3.54	.813	เห็นด้วย
บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี	3.54	.782	เห็นด้วย
คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีสมรรถนะสูง	3.53	.913	เห็นด้วย
คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีจำนวนเพียงพอแก่นักศึกษา	3.52	.935	เห็นด้วย
อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีจำนวนเพียงพอแก่นักศึกษา	3.34	.953	ไม่แน่ใจ
ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	3.60	.846	เห็นด้วย

จากตารางที่ 53 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน **ที่ระดับเห็นด้วย** โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.79, SD = .844$) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) ให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.78, SD = .745$) คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีสมรรถนะสูง ($\bar{X} = 3.74, SD = .859$) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) ให้บริการ และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.71, SD = .722$) คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ

F6) มีจำนวนเพียงพอต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 3.63, SD = .894$) โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.57, SD = .872$) อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.55, SD = .825$) อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีสมรรถนะสูง ($\bar{X} = 3.54, SD = .813$) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.54, SD = .782$) คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีสมรรถนะสูง ($\bar{X} = 3.53, SD = .913$) คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีจำนวนเพียงพอต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 3.52, SD = .935$) **ที่ระดับไม่แน่ใจ** ได้แก่ อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา ($\bar{X} = 3.34, SD = .935$) ตามลำดับ ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน **ที่ระดับเห็นด้วย**

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 54 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	7	53.85
ควรเพิ่มสมรรถนะเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้านความเร็ว Software ต่าง ๆ	3	23.08
อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	3	23.08
รวม	13	100.00

จากตารางที่ 54 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน

เรียนการสอน พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน อื่น ๆ ได้แก่ ตอนที่ เป็นอุปกรณ์บางชนิดมีแล้วใช้ไม่ได้ ควรปรับปรุงความรวดเร็วในการทำงาน ขอให้รักษามาตรฐานด้านความทันสมัยของอุปกรณ์อย่าได้ตกยุค เจ้าหน้าที่ F7 ให้บริการดี น่าจะเอาเครื่องมือของ F7 มาใช้ประโยชน์มากกว่านี้ อุปกรณ์ห้องตัดต่อ F7 ยังคงเป็นรุ่นเก่า และคืออยู่แล้ว มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.85 ควรเพิ่มสมรรถนะเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้านความเร็ว Software ต่าง ๆ อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 23.08 ตามลำดับ

5.1.5 ความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 55 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร

การดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
การลงทะเบียนเรียน 18 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษามีความเหมาะสม	4.05	.648	เหมาะสม
ระยะเวลาเรียน 1 คาบ ๆ ละ 3 ชั่วโมงมีความเหมาะสม	4.03	.715	เหมาะสม
ระบบการจัดตารางสอนมีประสิทธิภาพ	3.98	.653	เหมาะสม
การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสม	3.97	.719	เหมาะสม
ระบบการลงทะเบียนสะดวกและรวดเร็ว	3.93	.844	เหมาะสม
ขั้นตอนการจัดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาเป็นระบบ	3.88	.657	เหมาะสม
ระบบการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ	3.83	.771	เหมาะสม
การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ	3.83	.784	เหมาะสม
การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของสาขาวิชา มีประสิทธิภาพ	3.73	.825	เหมาะสม
กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าหลักสูตรมีมาตรฐาน	3.64	.783	เหมาะสม

การดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
จำนวนคณาจารย์แต่ละหลักสูตรเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	3.42	.910	เหมาะสม
ภาพรวมความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	3.84	.755	เหมาะสม

จากตารางที่ 55 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ที่ระดับเหมาะสม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ การลงทะเบียนเรียน 18 หน่วยกิตต่อภาค การศึกษามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.05, SD = .648$) ระยะเวลาเรียน 1 คาบ ๆ ละ 3 ชั่วโมงมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.03, SD = .715$) ระบบการจัดตารางสอนมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.98, SD = .653$) การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.97, SD = .719$) ระบบการลงทะเบียนสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.93, SD = .844$) ขั้นตอนการจัดรายวิชาในแต่ละภาค การศึกษาเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.88, SD = .657$) ระบบการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.83, SD = .771$) การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.83, SD = .784$) การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของสาขาวิชามีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.73, SD = .825$) กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าหลักสูตรมีมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.64, SD = .783$) และจำนวนคณาจารย์แต่ละหลักสูตรเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.42, SD = .910$) ตามลำดับ โดยภาพรวมความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ที่ระดับเหมาะสม

เมื่อพิจารณابัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 56 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	8	47.06
จำนวนอาจารย์ผู้สอนมีจำนวนน้อยเกินไป ทำให้ต้องสอนหลายวิชาใน 1 ภาคการศึกษา	4	23.53
การคัดเลือกนักศึกษาเข้าหลักสูตรควรให้ความสำคัญกับความสนใจของนักศึกษาเป็นหลัก	3	17.65
ควรปรับชั่วโมงเรียนให้เหลือ 1.5 – 2 ชม.ต่อคาบ ไม่ควรเรียน 3 ชม.ต่อคาบ เพราะนานเกินไป	2	11.76
รวม	17	100.00

จากตารางที่ 56 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะเพิ่มเติมในด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร อื่น ๆ ได้แก่ ควรมีการตอบแบบสอบถามเพื่อวัดความถนัดของนักศึกษาก่อนเข้าหลักสูตร ควรเจตพาะนักเรียนที่จบการศึกษาเอกวิทย์-คณิต และศิลป์-คำนวณเท่านั้น ควรจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับสาขาวิชาเป็นภาคภาษาอังกฤษ การประเมินอาจารย์ไม่ควรให้อาจารย์ทราบว่าใครประเมินอย่างไร เพราะอาจจะเกิดอคติได้ ผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดตารางเรียนไม่ค่อยเต็มใจให้บริการ ระยะเวลา 1 คาบ 3 ชม. มีความเหมาะสมประกาศต่าง ๆ ล่าช้าในบางครั้ง และคืออยู่แล้ว มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.06 จำนวนอาจารย์ผู้สอนมีจำนวนน้อยเกินไป ทำให้ต้องสอนหลายวิชาใน 1 ภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 23.53 การคัดเลือกนักศึกษาเข้าหลักสูตรควรให้ความสำคัญกับความสนใจของนักศึกษาเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 17.65 และควรปรับชั่วโมงเรียนให้เหลือ 1.5 – 2 ชม.ต่อคาบ ไม่ควรเรียน 3 ชม.ต่อคาบ เพราะนานเกินไป คิดเป็นร้อยละ 11.76 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านการสหกิจศึกษา สามารถจำแนกได้
ดังนี้

ตารางที่ 57 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามความคิดเห็นด้านการสหกิจศึกษา

ความคิดเห็นด้านการสหกิจศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
การออกปฏิบัติสหกิจศึกษาในปี 4 ภาคเรียนที่ 1 มีความเหมาะสม	4.18	.831	เหมาะสม
นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการจัดทำรายงานสหกิจศึกษา	4.13	.791	เหมาะสม
การนำเสนอผลการออกปฏิบัติสหกิจศึกษาหลังกลับจากสหกิจศึกษามีความเหมาะสม	4.01	.642	เหมาะสม
บุคลากรประจำโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพให้บริการและอำนวยความสะดวกในการติดต่อ	3.95	.831	เหมาะสม
บุคลากรประจำโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพให้บริการและอำนวยความสะดวกในระหว่างออกปฏิบัติสหกิจศึกษาเป็นอย่างดี	3.94	.818	เหมาะสม
คณาจารย์ประจำหลักสูตรให้คำแนะนำ และเป็นທີ່ปรึกษาในระหว่างออกปฏิบัติสหกิจศึกษาเป็นอย่างดี	3.84	.825	เหมาะสม
คณาจารย์ประจำหลักสูตรให้คำปรึกษาและแนะนำในการเลือกสถานประกอบการเป็นอย่างดี	3.70	.828	เหมาะสม
สถานประกอบการของแต่ละหลักสูตรมีความเหมาะสมต่อคุณสมบัติของนักศึกษา	3.59	.816	เหมาะสม
สถานประกอบการของแต่ละหลักสูตรมีจำนวนเพียงพอ	3.50	.902	เหมาะสม
ภาพรวมความคิดเห็นด้านสหกิจศึกษา	3.87	.809	เหมาะสม

จากตารางที่ 57 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการสหกิจศึกษา พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นด้านการสหกิจศึกษา ที่ระดับเหมาะสม โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด

ได้แก่ การออกปฏิบัติสหกิจศึกษาในปี 4 ภาคเรียนที่ 1 มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.18, SD = .831$) นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการจัดทำรายงานสหกิจศึกษา ($\bar{X} = 4.13, SD = .791$) การนำเสนอผลการออกปฏิบัติสหกิจศึกษาหลังกลับจากสหกิจศึกษามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.01, SD = .642$) บุคลากรประจำโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ให้บริการและอำนวยความสะดวกในการติดต่อ ($\bar{X} = 3.95, SD = .831$) บุคลากรประจำโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพให้บริการและอำนวยความสะดวกในระหว่างออกปฏิบัติสหกิจศึกษาเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.94, SD = .818$) คณาจารย์ประจำหลักสูตรให้คำแนะนำ และเป็นທີ່ปรึกษาในระหว่างออกปฏิบัติสหกิจศึกษาเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.84, SD = .825$) คณาจารย์ประจำหลักสูตรให้คำปรึกษาและแนะนำในการเลือกสถานประกอบการเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.70, SD = .828$) สถานประกอบการของแต่ละหลักสูตรมีความเหมาะสมต่อคุณสมบัติของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.59, SD = .816$) และสถานประกอบการของแต่ละหลักสูตรมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.50, SD = .902$) ตามลำดับ ซึ่งในภาพรวมความคิดเห็นด้านการสหกิจศึกษา **ที่ระดับเหมาะสม**

เมื่อพิจารณาบันทึกกลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการสหกิจศึกษา สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 58 แสดงจำนวนและร้อยละของบันทึกกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกสหกิจศึกษา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการออกสหกิจศึกษา	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	9	27.27
ควรมีการสหกิจเทอมสุดท้าย เพราะเรียนจบแล้วจะได้ปฏิบัติงานได้เลย	6	18.18
สถานประกอบการมีจำนวนน้อย และไม่ตรงกับสายงานที่เรียน	5	15.15
ควรมีการสหกิจศึกษา 2 รอบเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่	3	9.09
ควรตรวจสอบประวัติสถานประกอบการให้ดีก่อนการรับสมัคร	3	9.09
เจ้าหน้าที่ไม่พร้อมในการให้บริการในการขอรับฟังคำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกสถานประกอบการ	3	9.09
Project ที่ได้รับมอบหมายควรเป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับเวลา	2	6.06

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการออกสหกิจศึกษา	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
การออกสหกิจศึกษามีความเหมาะสม	2	6.06
รวม	33	100.00

จากตารางที่ 58 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการออกสหกิจศึกษา พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการออกสหกิจศึกษา อื่น ๆ ได้แก่ อยากรให้การสหกิจเป็นการทำงานจริง เสมือนเป็นพนักงานจริง ๆ ควรมีการสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษาก่อนการสหกิจศึกษาและก่อนการออกไปปฏิบัติงานภายนอก ระยะเวลาในการสหกิจน้อยเกินไป ควรฝึกให้นักศึกษาเขียนจดหมายสมัครงานให้มีความน่าสนใจ ส่วนใหญ่วิชา Pre - coop นักศึกษา IT เรียนแล้ว เจ้าหน้าที่เลือกปฏิบัติ ควรมีการวางแผนหาสถานประกอบการมากขึ้น มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.27 ควรมีการสหกิจทอมสุดท้าย เพราะเรียนจบแล้วจะได้ปฏิบัติงานได้เลย คิดเป็นร้อยละ 18.18 สถานประกอบการมีจำนวนน้อย และไม่ตรงกับสายงานที่เรียน คิดเป็นร้อยละ 15.15 ควรมีการสหกิจศึกษา 2 รอบเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ควรตรวจสอบประวัติสถานประกอบการให้ดีก่อนการรับสมัคร และเจ้าหน้าที่ไม่พร้อมในการให้บริการในการขอรับฟังคำปรึกษา เกี่ยวกับการเลือกสถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 9.09 Project ที่ได้รับมอบหมายควรเป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับเวลาการออกสหกิจศึกษามีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 6.06 ตามลำดับ

5.1.6 การประเมินคุณภาพบัณฑิต

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 59 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คุณภาพของบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ			
ความสามารถที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรืองานที่ได้รับมอบหมาย	2.98	1.058	ไม่แน่ใจ
การทำงานเป็นที่ยอมรับจากองค์กร เพื่อนร่วมงาน	2.79	.995	ไม่แน่ใจ

คุณภาพของบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	2.73	1.084	ไม่แน่ใจ
วิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่	2.54	.971	น้อย
ทักษะหรือความชำนาญในการทำงาน	2.40	.997	น้อย
ความสามารถในการศึกษาค้นคว้า	2.36	1.002	น้อย
ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.31	.937	น้อย
ความรู้ทางวิชาการในหลักสูตร	1.95	.925	น้อย
ด้านทักษะภาษาอังกฤษ และการสื่อสาร			
ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย	3.27	1.044	ไม่แน่ใจ
ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.54	.992	น้อย
ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ	2.45	.970	น้อย
ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ			
การรู้จักคิดรู้จักทำอย่างมีเหตุผล	2.85	.986	ไม่แน่ใจ
ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและการใช้เหตุผล	2.81	1.011	ไม่แน่ใจ
ความสามารถในการตัดสินใจ	2.73	.976	ไม่แน่ใจ
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่	2.57	.995	น้อย
การทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ และมีแผนการทำงาน	2.56	1.016	น้อย
ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางวิชาการ	2.55	.960	น้อย
ด้านทัศนคติในการทำงาน			
จรรยาบรรณในวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม และความกล้าหาญทางจริยธรรม)	3.45	.976	มาก
การตรงต่อเวลา	3.44	1.040	มาก
การเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของหน่วยงาน	3.36	1.037	ไม่แน่ใจ
ความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย	3.28	1.033	ไม่แน่ใจ
ความขยันหมั่นเพียร	3.23	1.040	ไม่แน่ใจ
ความอดทนต่ออุปสรรค ปัญหาในการทำงาน	3.21	1.029	ไม่แน่ใจ

คุณภาพของบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกร องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.01	.954	ไม่แน่ใจ
ความศรัทธาในวิชาชีพ	2.93	1.042	ไม่แน่ใจ
ด้านความเป็นผู้นำ			
มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป	3.44	1.035	มาก
ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้อื่น ได้	3.16	1.044	ไม่แน่ใจ
การยอมรับในความเป็นผู้นำจากเพื่อนร่วมงาน	3.08	.974	ไม่แน่ใจ
การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหัวหน้างาน	3.05	1.029	ไม่แน่ใจ
การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหน่วยงานอื่น	3.00	.982	ไม่แน่ใจ
คุณลักษณะเป็นผู้นำทางความคิดที่สร้างสรรค์ได้อย่าง เหมาะสม	2.92	1.004	ไม่แน่ใจ
ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	2.90	.967	ไม่แน่ใจ
ความเป็นผู้นำกลุ่มในการทำงานต่าง ๆ	2.89	.993	ไม่แน่ใจ
ความสามารถในการชักจูงใจผู้อื่น	2.88	1.000	ไม่แน่ใจ
เป็นที่ปรึกษาในเรื่องการทำงาน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.87	.933	ไม่แน่ใจ
เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	2.75	1.016	ไม่แน่ใจ
เป็นผู้นำในการใช้นวัตกรรมในหน่วยงาน	2.70	1.017	ไม่แน่ใจ
ภาพรวมการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.83	1.002	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 59 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ที่ระดับไม่แน่ใจ ได้แก่ ความสามารถที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรืองานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 2.98, SD = 1.058$) การทำงานเป็นที่ยอมรับจากองค์กรเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 2.79, SD = .995$) และความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 2.73,$

SD =1.084) **ที่ระดับน้อย** โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ วิทยาลัยที่ เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ ($\bar{X} = 2.54$, SD =.971) ทักษะหรือความชำนาญในการทำงาน ($\bar{X} = 2.40$, SD =.997) ความสามารถในการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.36$, SD =1.002) ความสามารถในการนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.31$, SD =.937) และความรู้ทางวิชาการใน หลักสูตร ($\bar{X} = 1.95$, SD =.925)

ด้านทักษะภาษาอังกฤษ และการสื่อสาร ที่ระดับไม่แน่ใจ ได้แก่ ความสามารถในการ ติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ($\bar{X} = 3.27$, SD =1.044) **ที่ระดับน้อย** ได้แก่ ความสามารถในการใช้ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.54$, SD =.992) และความสามารถในการ ติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.45$, SD =.970)

ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ ที่ระดับไม่แน่ใจ ได้แก่ การรู้จักคิดรู้จักทำอย่างมี เหตุผล ($\bar{X} = 2.85$, SD =.986) ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและการใช้เหตุผล ($\bar{X} = 2.81$, SD =1.011) ความสามารถในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.73$, SD =.976) **ที่ระดับน้อย** ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ ($\bar{X} = 2.57$, SD =.995) การทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ และมีแผนการทำงาน ($\bar{X} = 2.56$, SD =1.016) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.55$, SD =.960)

ด้านทัศนคติในการทำงาน ที่ระดับมาก ได้แก่ จรรยาบรรณในวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม และความกล้าหาญทางจริยธรรม ($\bar{X} = 3.45$, SD =.976) การตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.44$, SD =1.040) **ที่ระดับไม่แน่ใจ** การเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของ หน่วยงาน ($\bar{X} = 3.36$, SD =1.037) ความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.28$, SD =1.033) ความขยันหมั่นเพียร ($\bar{X} = 3.23$, SD =1.040) ความอดทนต่ออุปสรรค ปัญหาใน การทำงาน ($\bar{X} = 3.21$, SD =1.029) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกองค์การ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.01$, SD =.954) ความศรัทธาในวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.93$, SD =1.042)

ด้านความเป็นผู้นำ ที่ระดับมาก ได้แก่ มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป ($\bar{X} = 3.44$, SD =1.035) **ที่ระดับไม่แน่ใจ** ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.16$, SD =1.044) การยอมรับในความเป็นผู้นำจากเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.08$, SD =.974) การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหัวหน้างาน ($\bar{X} = 3.05$, SD =1.029) การยอมรับในความเป็นผู้นำจาก หน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 3.00$, SD =.982) คุณลักษณะเป็นผู้นำทางความคิดที่สร้างสรรค์ได้อย่าง เหมาะสม ($\bar{X} = 2.92$, SD =1.004) ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ($\bar{X} = 2.90$, SD =.967) ความเป็นผู้นำกลุ่มในการทำงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.89$, SD =.993) ความสามารถในการชักจูงใจผู้อื่น

($\bar{X} = 2.88$, $SD = 1.000$) เป็นที่ปรึกษาในเรื่องการทำงาน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.87$, $SD = .933$) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 2.75$, $SD = 1.016$) และเป็นผู้นำในการใช้นวัตกรรมในหน่วยงาน ($\bar{X} = 2.70$, $SD = 1.017$) ตามลำดับ โดยภาพรวมแล้วการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ระดับไม่แน่ใจ

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตหลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 60 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามความคิดเห็นด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตหลังการเข้าศึกษา
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คุณภาพของบัณฑิตหลังการเข้าศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ			
ความสามารถที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรืองานที่ได้รับมอบหมาย	4.20	.670	มาก
การทำงานเป็นที่ยอมรับจากองค์กร เพื่อนร่วมงาน	4.19	.733	มาก
ความสามารถในการศึกษาค้นคว้า	4.19	.716	มาก
ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	4.17	.777	มาก
ทักษะหรือความชำนาญในการทำงาน	4.00	.665	มาก
วิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่	3.98	.726	มาก
ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.97	.726	มาก
ความรู้ทางวิชาการในหลักสูตร	3.81	.605	มาก
ด้านทักษะภาษาอังกฤษ และการสื่อสาร			
ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.25	.749	มากที่สุด
ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย	4.14	.721	มาก
ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ	3.47	.838	มาก

คุณภาพของบัณฑิตหลังการเข้าศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ			
ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและการใช้เหตุผล	4.09	.710	มาก
การรู้จักคิดรู้จักทำอย่างมีเหตุผล	4.08	.722	มาก
ความสามารถในการตัดสินใจ	4.00	.702	มาก
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่	3.95	.735	มาก
การทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ และมีแผนการทำงาน	3.94	.800	มาก
ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางวิชาการ	3.79	.769	มาก
ด้านทัศนคติในการทำงาน			
ความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย	4.34	.704	มากที่สุด
การเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของหน่วยงาน	4.29	.759	มากที่สุด
จรรยาบรรณในวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม และความกล้าหาญทาง จริยธรรม)	4.29	.629	มากที่สุด
ความอดทนต่ออุปสรรค ปัญหาในการทำงาน	4.27	.714	มากที่สุด
การตรงต่อเวลา	4.24	.750	มากที่สุด
ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอก องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.22	.710	มากที่สุด
ความขยันหมั่นเพียร	4.16	.746	มาก
ความศรัทธาในวิชาชีพ	4.13	.808	มาก
ด้านความเป็นผู้นำ			
มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป	4.25	.767	มากที่สุด
ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้อื่น ได้	4.22	.763	มากที่สุด
ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	4.08	.750	มาก
การยอมรับในความเป็นผู้นำจากเพื่อนร่วมงาน	4.01	.750	มาก
การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหัวหน้างาน	4.00	.811	มาก
เป็นที่ปรึกษาในเรื่องการทำงาน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.95	.758	มาก

คุณภาพของบัณฑิตหลังการเข้าศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
ความเป็นผู้นำกลุ่มในการทำงานต่าง ๆ	3.88	.818	มาก
การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหน่วยงานอื่น	3.88	.836	มาก
คุณลักษณะเป็นผู้นำทางความคิดที่สร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม	3.86	.783	มาก
ความสามารถในการชักจูงใจผู้อื่น	3.85	.857	มาก
เป็นผู้นำในการใช้นวัตกรรมในหน่วยงาน	3.78	.857	มาก
เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	3.69	.876	มาก
ภาพรวมการประเมินคุณภาพบัณฑิตหลังการเข้าศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.04	.752	มาก

จากตารางที่ 60 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตหลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างประเมินคุณภาพบัณฑิตหลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ที่ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ ความสามารถที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรืองานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.20$, SD =.670) การทำงานเป็นที่ยอมรับจากองค์กร เพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.19$, SD =.733)

ความสามารถในการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 4.19$, SD =.716) ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.17$, SD =.777) ทักษะหรือความชำนาญในการทำงาน ($\bar{X} = 4.00$, SD =.665) วิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ ($\bar{X} = 3.98$, SD =.726) ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.97$, SD =.726) ความรู้ทางวิชาการในหลักสูตร ($\bar{X} = 3.81$, SD =.605)

ด้านทักษะภาษาอังกฤษ และการสื่อสาร ที่ระดับมากที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.25$, SD =.749) **ที่ระดับมาก** ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ($\bar{X} = 4.14$, SD =.721) ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.47$, SD =.838)

ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ ที่ระดับมาก ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและการใช้เหตุผล ($\bar{X} = 4.09$, SD =.710) การรู้จักคิดรู้จักทำอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.08$, SD =.722) ความสามารถในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.00$, SD =.702) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์องค์ความรู้

ใหม่ ($\bar{X} = 3.95$, $SD = .735$) การทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ และมีแผนการทำงาน ($\bar{X} = 3.94$, $SD = .800$) และความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.79$, $SD = .769$)

ด้านทัศนคติในการทำงาน ที่ระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ ความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.34$, $SD = .704$) การเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.29$, $SD = .759$) จรรยาบรรณในวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม และความกล้าหาญทางจริยธรรม) ($\bar{X} = 4.29$, $SD = .629$) ความอดทนต่ออุปสรรค ปัญหาในการทำงาน ($\bar{X} = 4.27$, $SD = .714$) การตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.24$, $SD = .750$) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.22$, $SD = .710$) **ที่ระดับมาก** ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร ($\bar{X} = 4.16$, $SD = .746$) และความศรัทธาในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.13$, $SD = .808$)

ด้านความเป็นผู้นำ ที่ระดับมากที่สุด ได้แก่ มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป ($\bar{X} = 4.25$, $SD = .767$) และความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.22$, $SD = .763$) **ที่ระดับมาก** โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากมากที่สุดไปน้อยสุด ได้แก่ ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ($\bar{X} = 4.08$, $SD = .750$) การยอมรับในความเป็นผู้นำจากเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.01$, $SD = .750$) การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหัวหน้างาน ($\bar{X} = 4.00$, $SD = .811$) เป็นที่ปรึกษาในเรื่องการทำงาน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.95$, $SD = .758$) ความเป็นผู้นำกลุ่มในการทำงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.88$, $SD = .818$) การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 3.88$, $SD = .836$) คุณลักษณะเป็นผู้นำทางความคิดที่สร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.86$, $SD = .783$) ความสามารถในการชักจูงใจผู้อื่น ($\bar{X} = 3.85$, $SD = .857$) เป็นผู้นำในการใช้นวัตกรรมในหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.78$, $SD = .857$) และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.69$, $SD = .876$) ตามลำดับภาพรวมการประเมินคุณภาพบัณฑิตหลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ **ที่ระดับมาก**

เมื่อพิจารณابัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านการเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อน – หลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 61 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง
หลักสูตรจำแนกตามความคิดเห็นด้านการเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพบัณฑิต
ก่อน – หลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คุณภาพของบัณฑิต	ก่อนเข้าศึกษา			หลังเข้าศึกษา		
	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ						
ความรู้ทางวิชาการในหลักสูตร	1.95	.925	น้อย	3.81	.605	มาก
ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.31	.937	น้อย	3.97	.726	มาก
ความสามารถในการศึกษาค้นคว้า	2.36	1.002	น้อย	4.19	.716	มาก
การทำงานเป็นที่ยอมรับจากองค์กร เพื่อนร่วมงาน	2.79	.995	ไม่แน่ใจ	4.19	.733	มาก
วิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่	2.54	.971	น้อย	3.98	.726	มาก
ความสามารถที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรืองานที่ได้รับมอบหมาย	2.98	1.058	ไม่แน่ใจ	4.20	.670	มาก
ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	2.73	1.084	ไม่แน่ใจ	4.17	.777	มาก
ทักษะหรือความชำนาญในการทำงาน	2.40	.997	ไม่แน่ใจ	4.00	.665	มาก
ด้านทักษะภาษาอังกฤษและการสื่อสาร						
ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย	3.27	1.044	ไม่แน่ใจ	4.14	.721	มาก
ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ	2.45	.970	น้อย	3.47	.838	มาก
ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.54	.992	น้อย	4.25	.749	มากที่สุด
ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ						
การทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ และมีแผนการทำงาน	2.56	1.016	น้อย	3.94	.800	มาก

คุณภาพของบัณฑิต	ก่อนเข้าศึกษา			หลังเข้าศึกษา		
	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่	2.57	.995	น้อย	3.95	.735	มาก
ความสามารถในการตัดสินใจ	2.73	.976	ไม่แน่ใจ	4.00	.702	มาก
ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางวิชาการ	2.55	.960	น้อย	3.79	.769	มาก
การรู้จักคิดรู้จักทำอย่างมีเหตุผล	2.85	.986	ไม่แน่ใจ	4.08	.722	มาก
ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและการใช้เหตุผล	2.81	1.011	ไม่แน่ใจ	4.09	.710	มาก
ด้านทัศนคติในการทำงาน						
ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.01	.954	ไม่แน่ใจ	4.22	.710	มากที่สุด
ความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย	3.28	1.033	ไม่แน่ใจ	4.34	.704	มากที่สุด
ความศรัทธาในวิชาชีพ	2.93	1.042	ไม่แน่ใจ	4.13	.808	มาก
การเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของหน่วยงาน	3.36	1.037	ไม่แน่ใจ	4.29	.759	มากที่สุด
การตรงต่อเวลา	3.44	1.046	มาก	4.24	.750	มากที่สุด
ความขยันหมั่นเพียร	3.23	1.040	ไม่แน่ใจ	4.16	.746	มาก
ความอดทนต่ออุปสรรค ปัญหาในการทำงาน	3.21	1.029	ไม่แน่ใจ	4.27	.714	มากที่สุด
จรรยาบรรณในวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม และความกล้าหาญทางจริยธรรม)	3.45	.970	มาก	4.29	.629	มากที่สุด
ด้านความเป็นผู้นำ						
คุณลักษณะเป็นผู้นำทางความคิดที่สร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม	2.92	1.004	ไม่แน่ใจ	3.86	.783	มาก
เป็นที่ปรึกษาในเรื่องการทำงาน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2.87	.933	ไม่แน่ใจ	3.95	.758	มาก
ความสามารถในการชักจูงใจผู้อื่น	2.88	1.000	ไม่แน่ใจ	3.85	.876	มาก
เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง	2.75	1.016	ไม่แน่ใจ	3.69	.876	มาก

คุณภาพของบัณฑิต	ก่อนเข้าศึกษา			หลังเข้าศึกษา		
	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
เป็นผู้นำในการใช้นวัตกรรมในหน่วยงาน	2.70	1.017	ไม่แน่ใจ	3.78	.857	มาก
ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า	2.90	.967	ไม่แน่ใจ	4.08	.750	มาก
ความเป็นผู้นำกลุ่มในการทำงานต่าง ๆ	2.89	.993	ไม่แน่ใจ	3.88	.818	มาก
ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้อื่นได้	3.16	1.044	ไม่แน่ใจ	4.22	.763	มากที่สุด
มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป	3.44	1.035	มาก	4.25	.767	มากที่สุด
การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหัวหน้างาน	3.05	1.029	ไม่แน่ใจ	4.00	.811	มาก
การยอมรับในความเป็นผู้นำจากเพื่อนร่วมงาน	3.08	.974	ไม่แน่ใจ	4.01	.750	มาก
การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหน่วยงานอื่น	3.00	.982	ไม่แน่ใจ	3.88	.836	มาก
ภาพรวมการเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อน – หลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.83	1.002	ไม่แน่ใจ	4.04	.752	มาก

จากตารางที่ 61 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณภาพของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างหลักสูตรจำแนกตามความคิดเห็นด้านการเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อน – หลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างมีประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนเข้าศึกษา และหลังเข้าศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างเห็นได้ชัด ดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ก่อนการเข้าศึกษามีการประเมินคุณภาพบัณฑิตที่ **ระดับไม่แน่ใจ** ได้แก่ การทำงานเป็นที่ยอมรับจากองค์กร เพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 2.79, SD = .995$) ความสามารถที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรืองานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 2.98, SD = 1.058$) ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 2.73, SD = 1.084$) และทักษะหรือความชำนาญในการทำงาน ($\bar{X} = 2.40, SD = .997$) **ที่ระดับน้อย** ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการในหลักสูตร ($\bar{X} = 1.95, SD = .925$) ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.31, SD = .937$) ความสามารถในการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 2.36, SD = 1.002$) และวิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับงานใน

หน้าที่ ($\bar{X} = 2.54, SD = .971$) แต่ภายหลังจากเข้าศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศแล้ว มีการประเมินคุณภาพบัณฑิตไปในทิศทางเดียวกันคือ **ที่ระดับมาก** ในทุกประเด็น ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการในหลักสูตร ($\bar{X} = 3.81, SD = .605$) ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.97, SD = .726$) ความสามารถในการศึกษาค้นคว้า ($\bar{X} = 4.19, SD = .716$) การทำงานเป็นที่ยอมรับจากองค์กร เพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.19, SD = .733$) วิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ ($\bar{X} = 3.98, SD = .726$) ความสามารถที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรืองานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.20, SD = .670$) ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.17, SD = .777$) และทักษะหรือความชำนาญในการทำงาน ($\bar{X} = 4.00, SD = .665$)

ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ ก่อนการเข้าศึกษา บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ประเมินคุณภาพบัณฑิต **ที่ระดับไม่แน่ใจ** ได้แก่ ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ($\bar{X} = 3.27, SD = 1.044$) ที่ระดับน้อย ได้แก่ ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 2.45, SD = .970$) และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.54, SD = .992$) ภายหลังจากเข้าศึกษาแล้วมีการประเมินคุณภาพบัณฑิตไปในทิศทางเดียวกัน คือ **ที่ระดับมากที่สุด** ได้แก่ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.25, SD = .749$) **ที่ระดับมาก** ได้แก่ ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ($\bar{X} = 4.14, SD = .721$) และความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.47, SD = .838$)

ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ **ที่ระดับไม่แน่ใจ** ได้แก่ ความสามารถในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.73, SD = .976$) การรู้จักคิดรู้จักทำอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 2.85, SD = .986$) ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและการใช้เหตุผล ($\bar{X} = 2.81, SD = 1.011$) **ที่ระดับน้อย** ได้แก่ การทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ และมีแผนการทำงาน ($\bar{X} = 2.56, SD = 1.016$) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ ($\bar{X} = 2.57, SD = .995$) และความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางวิชาการ ($\bar{X} = 2.55, SD = .960$) แต่เมื่อเข้าศึกษาแล้ว มีการประเมินคุณภาพบัณฑิต **ที่ระดับมาก** ในทุกประเด็น ได้แก่ การทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ และมีแผนการทำงาน ($\bar{X} = 3.94, SD = .800$) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ ($\bar{X} = 3.95, SD = .735$) ความสามารถในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.00, SD = .702$) ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.79, SD = .769$) การรู้จักคิดรู้จักทำอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.08, SD = .722$) และความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและการใช้เหตุผล ($\bar{X} = 4.09, SD = .710$)

ด้านทัศนคติในการทำงาน ก่อนการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการประเมินคุณภาพบัณฑิต **ที่ระดับมาก** ได้แก่ การตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.44, SD = 1.046$) และ

จรรยาบรรณในวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม และความกล้าหาญทางจริยธรรม) ($\bar{X} = 3.45, SD = .976$) **ที่ระดับไม่แน่ใจ** ได้แก่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.01, SD = .954$) ความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.28, SD = 1.033$) ความศรัทธาในวิชาชีพ ($\bar{X} = 2.93, SD = 1.042$) การเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.36, SD = 1.037$) ความขยันหมั่นเพียร ($\bar{X} = 3.23, SD = 1.040$) และความอดทนต่ออุปสรรค ปัญหาในการทำงาน ($\bar{X} = 3.21, SD = 1.040$) แต่เมื่อเข้าศึกษาแล้ว มีการประเมินคุณภาพบัณฑิต **ที่ระดับมากที่สุด** ได้แก่ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.22, SD = .710$) ความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 4.34, SD = .704$) การเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของหน่วยงาน ($\bar{X} = 4.29, SD = .759$) การตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.24, SD = .750$) ความอดทนต่ออุปสรรค ปัญหาในการทำงาน ($\bar{X} = 4.27, SD = .714$) และจรรยาบรรณในวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม และความกล้าหาญทางจริยธรรม) ($\bar{X} = 4.29, SD = .629$) **ที่ระดับมาก** ได้แก่ ความศรัทธาในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.13, SD = .808$) และความขยันหมั่นเพียร ($\bar{X} = 4.16, SD = .746$)

ด้านความเป็นผู้นำ มีการประเมินคุณภาพบัณฑิต **ที่ระดับมาก** ได้แก่ มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป ($\bar{X} = 3.44, SD = 1.035$) ที่ระดับไม่แน่ใจ ได้แก่ คุณลักษณะเป็นผู้นำทางความคิดที่สร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 2.92, SD = 1.004$) เป็นที่ปรึกษาในเรื่องการทำงาน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.87, SD = .933$) ความสามารถในการชักจูงใจผู้อื่น ($\bar{X} = 2.88, SD = 1.000$) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 2.75, SD = 1.016$) เป็นผู้นำในการใช้นวัตกรรมในหน่วยงาน ($\bar{X} = 2.70, SD = 1.017$) ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ($\bar{X} = 2.90, SD = .967$) ความเป็นผู้นำกลุ่มในการทำงานต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.89, SD = .993$) ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 3.16, SD = 1.044$) การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหัวหน้างาน ($\bar{X} = 3.05, SD = 1.029$) การยอมรับในความเป็นผู้นำจากเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.08, SD = .974$) และการยอมรับในความเป็นผู้นำจากหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 3.00, SD = .982$) แต่หลังจากเข้าศึกษาแล้ว มีการประเมินคุณภาพบัณฑิตไปในทิศทางเดียวกัน คือ **ที่ระดับมากที่สุด** ได้แก่ ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.22, SD = .763$) และมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป ($\bar{X} = 4.25, SD = .767$) **ที่ระดับมาก** ได้แก่ คุณลักษณะเป็นผู้นำทางความคิดที่สร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.86, SD = .783$) เป็นที่ปรึกษาในเรื่องการทำงาน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.95, SD = .758$)

ความสามารถในการชักจูงใจผู้อื่น ($\bar{X} = 3.85$, $SD = .876$) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.69$, $SD = .876$) เป็นผู้นำในการใช้นวัตกรรมในหน่วยงาน ($\bar{X} = 3.78$, $SD = .857$) ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ($\bar{X} = 4.08$, $SD = .750$) ความเป็นผู้นำกลุ่มในการทำงานต่างๆ ($\bar{X} = 3.88$, $SD = .818$) การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหัวหน้างาน ($\bar{X} = 4.00$, $SD = .811$) การยอมรับในความเป็นผู้นำจากเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.01$, $SD = .750$) การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 3.88$, $SD = .836$) โดยภาพรวมการเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนศึกษาของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง **ที่ระดับไม่แน่ใจ** แต่ภายหลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมีประเมินคุณภาพบัณฑิต **ที่ระดับมาก**

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิต มทส. หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 62 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิต มทส. หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต มทส.	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	6	50.00
การทำงานส่วนใหญ่มาจากการประยุกต์จากการเรียน ควรให้บัณฑิตเรียนรู้การแก้ไขปัญหาให้มาก	2	16.67
สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งานได้จริง	2	16.67
ควรหมั่นเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้วยตนเอง	2	16.67
รวม	12	100.00

จากตารางที่ 62 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิต มทส. หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะเพิ่มเติมด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิต มทส. หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต อื่น ๆ ได้แก่ ควรให้บัณฑิตเรียนรู้การแก้ไขปัญหาให้มาก ควรเน้นเนื้อหาให้เข้มข้นมากขึ้น ควรพัฒนาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของเจ้านาย คือ เก่งคน เก่งงาน ควรปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม เนื่องจากไม่ได้ทำงานตรงกับที่เรียนจึงไม่ค่อยกระตือรือร้นกับงานมากนัก และโดยภาพรวมดีขึ้นจากอดีต มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 การทำงานส่วนใหญ่มาจาก

การประยุกต์จากการเรียน ควรให้บัณฑิตเรียนรู้การแก้ไขปัญหาให้มาก สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งานได้จริง และควรหมั่นเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 16.67 ตามลำดับ

5.1.7 ความคิดเห็นทั่วไป

5.1.7.1 ความภาคภูมิใจต่อการได้เข้าศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านความภาคภูมิใจระดับต่าง ๆ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 63 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านความภาคภูมิใจระดับต่าง ๆ

รายละเอียดความภาคภูมิใจของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างระดับต่าง ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภูมิใจมาก	115	57.50
ภูมิใจ	81	40.50
ภูมิใจน้อย	4	2.00
ไม่ภูมิใจ	0	0.00
รวม	200	100.00

จากตารางที่ 63 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านความภาคภูมิใจระดับต่าง ๆ พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความภาคภูมิใจระดับภูมิใจมาก มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.50 ระดับภูมิใจ คิดเป็นร้อยละ 40.50 ระดับภูมิใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.00 และไม่มีผู้ตอบว่าไม่ภูมิใจ ตามลำดับ

5.1.7.1.1 เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านความภาคภูมิใจระดับภูมิใจมาก สามารถจำแนกได้ดังนี้

บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความภาคภูมิใจระดับภูมิใจมาก มีจำนวนทั้งสิ้น 115 คน โดยบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ไม่อธิบายเหตุผลสนับสนุน จำนวน 19 คน และ อธิบายเหตุผลสนับสนุน จำนวน 96 คน และบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง 1 คน สามารถตอบได้หลายคำตอบ ซึ่งสามารถประมวลคำตอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 64 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านความ
ภาคภูมิใจระดับภูมิใจมาก

ภูมิใจมาก	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
คณาจารย์และบุคลากรมีความรู้ ความสามารถสูง	33	16.67
อุปกรณ์ เครื่องมือเป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย	24	12.12
ได้รับการยอมรับทางด้านวิชาการ การเรียนการสอนมีความเหมาะสม	22	11.11
หลักสูตรการเรียนการสอนที่เป็นระบบ ทันสมัย	16	8.08
อื่น ๆ	13	6.57
สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้งานได้จริง	11	5.56
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง	10	5.05
หลักสูตรมีความทันสมัย ตรงกับความต้องการของตลาด	9	4.55
สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ บรรยากาศร่มรื่นน่าอยู่อาศัย	9	4.55
ขยัน อดทน อดกลั้น ต่ออุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ	8	4.04
มีความเป็นผู้นำ และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี	6	3.03
รู้จักปรับตัวเข้ากับสังคม รู้จักการวางตัวที่เหมาะสม	5	2.53
ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน	5	2.53
บัณฑิตที่จบจากสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีคุณภาพสูง	4	2.02
มีความสามารถด้านการทำงาน	4	2.02
เพื่อนร่วมสาขา มีความรักใคร่ กลมเกลียวกันดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4	2.02
หอพักมีความสะอาดสบาย น่าอยู่อาศัย	3	1.52
บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมีบุคลิกภาพดี คล่องตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2	1.01
ดีในทุก ๆ ด้าน	2	1.01
กล้าแสดงออก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	2	1.01
หลักสูตรมีความหลากหลาย ครอบคลุม	2	1.01
สภาพแวดล้อม อบอุ่น บรรยากาศน่าอยู่อาศัย	2	1.01
ภาคภูมิใจในการเรียน สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	2	1.01

ภูมิใจมาก	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
รวม	198	100.00

จากตารางที่ 64 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านความภาคภูมิใจระดับภูมิใจมาก พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความภาคภูมิใจต่อการได้เข้าศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ระดับภูมิใจมาก คณาจารย์และบุคลากรมีความรู้ ความสามารถสูง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.67 อุปกรณ์เครื่องมือเป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 12.12 ได้รับการยอมรับทางด้านวิชาการ การเรียนการสอนมีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 11.11 หลักสูตรการเรียนการสอนที่เป็นระบบ ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 8.08 อื่น ๆ ได้แก่ มีความกระตือรือร้น มีการคิดอย่างเป็นระบบ มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา กล้าคิด กล้าแสดงออก มีสถานที่ออกกำลังกายที่ทันสมัย มีทักษะในการทำงาน มีจริยธรรมในการทำงาน มีบุคลิกภาพดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีแหล่งค้นคว้าเพียงพอกับความต้องการ มีความก้าวหน้าด้านงานวิจัย มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภายนอก คิดเป็นร้อยละ 6.57 สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้งานได้จริง คิดเป็นร้อยละ 5.56 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง คิดเป็นร้อยละ 5.05 หลักสูตรมีความทันสมัย ตรงกับความต้องการของตลาด และสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ บรรยากาศร่มรื่นน่าอยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 4.55 ชยัน อดทน อดกลั้น ต่ออุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 4.04 มีความเป็นผู้นำ และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี คิดเป็นร้อยละ 3.03 รู้จักปรับตัวเข้ากับสังคม รู้จักการวางตัวที่เหมาะสม และตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 2.53 บัณฑิตที่จบจากสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีคุณภาพสูง มีความสามารถด้านการทำงานเพื่อนร่วมสาขา มีความรักใคร่ กลมเกลียวกันดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คิดเป็นร้อยละ 2.02 หอพักมีความสะอาดสบาย น่าอยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 1.52 บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมีบุคลิกภาพดี คล่องตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดีในทุก ๆ ด้าน กล้าแสดงออก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น หลักสูตรมีความหลากหลาย ครอบคลุม สภาพแวดล้อมอบอุ่น บรรยากาศน่าอยู่อาศัยภาคภูมิใจในการเรียน สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี คิดเป็นร้อยละ 1.01 ตามลำดับ

5.1.7.1.2 เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านความภาคภูมิใจระดับ
ภูมิใจ สามารถจำแนกได้ดังนี้

บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความภาคภูมิใจระดับภูมิใจ มีจำนวน
ทั้งสิ้น 81 คน โดยบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ไม่อธิบายเหตุผลสนับสนุน จำนวน 16 คน และอธิบาย
เหตุผลสนับสนุน จำนวน 65 คน และบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง 1 คน สามารถตอบได้หลายคำตอบ ซึ่ง
สามารถประมวลคำตอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 65 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านความ
ภาคภูมิใจระดับภูมิใจ

ภูมิใจ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
คณาจารย์ บุคลากรมีความรู้ความสามารถสูง	21	22.34
เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทางด้านเทคโนโลยี	19	20.21
ด้านวิชาการ ด้านการเรียน การสอนที่ใช้เครื่องมือทันสมัย	11	11.70
หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตมีความหลากหลาย น่าสนใจ และ ทันสมัย	9	9.57
พี่ เพื่อน และน้องร่วมสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมีความรักใคร่ กลมเกลียวกันดี	8	8.51
อื่น ๆ	6	6.38
ขยัน อดทน ในการทำงาน	5	5.32
เนื้อหาครอบคลุม ตรงกับความต้องการของตลาด	4	4.26
สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานได้จริง	3	3.19
มีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในการทำงาน	2	2.13
สามารถปรับตัวกับเข้าสภาพแวดล้อม และสังคมได้ดี	2	2.13
มีความเป็นผู้นำ กล้าแสดงออก	2	2.13
สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ที่มีความพร้อม	2	2.13
รวม	94	100.00

จากตารางที่ 65 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็น
ด้านความภาคภูมิใจระดับภูมิใจ พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความภาคภูมิใจต่อการได้เข้าศึกษาใน
สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ระดับภูมิใจ คณาจารย์ บุคลากรมี

ความรู้ความสามารถสูง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.34 เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทางด้านเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 20.21 ด้านวิชาการ ด้านการเรียน การสอนที่ใช้เครื่องมือทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 11.70 หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตมีความหลากหลาย น่าสนใจ และทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 9.57 ที่ เพื่อน และน้องร่วมสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมีความรักใคร่กลมเกลียวกันดี คิดเป็นร้อยละ 8.51 อื่น ๆ ได้แก่ สามารถแข่งขันกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ได้ มีกิจกรรมมากมายให้นักศึกษาเลือกเข้าร่วม พิธีพระราชทานปริญญาบัตรที่สมเกียรติ เน้นภาคปฏิบัติให้มากขึ้น รักในวิชาชีพ และดีในทุก ๆ ด้าน คิดเป็นร้อยละ 6.38 ชยัน อดทน ในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 5.32 เนื้อหาครอบคลุม ตรงกับความต้องการของตลาด คิดเป็นร้อยละ 4.26 สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานได้จริง คิดเป็นร้อยละ 3.19 มีการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในการทำงาน สามารถปรับตัวกับเข้าสภาพแวดล้อม และสังคมได้ดี มีความเป็นผู้นำ กล้าแสดงออก และสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่มีความพร้อม คิดเป็นร้อยละ 2.13 ตามลำดับ

5.1.7.1.3 เมื่อพิจารณابัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านความภาคภูมิใจระดับภูมิใจน้อย สามารถจำแนกได้ดังนี้

บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความภาคภูมิใจระดับภูมิใจน้อย มีจำนวนทั้งสิ้น 4 คน มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 66 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านความภาคภูมิใจระดับภูมิใจน้อย

ภูมิใจน้อย	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ไม่แน่ใจในความรู้ความสามารถของบัณฑิตที่จบจาก มทส. เมื่อเปรียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ	1	25.00
การประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยยังไม่ดีพอทำให้ไม่เป็นที่รู้จักมากนัก	1	25.00
เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง ด้านงานวิชาการ	1	25.00
ควรได้รับความรู้เกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์มากกว่านี้ เพราะเกิดข้อผิดพลาดบ่อยครั้ง	1	25.00
รวม	4	100.00

จากตารางที่ 66 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านความภาคภูมิใจในระดับภูมิใจน้อย พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความภาคภูมิใจต่อการได้เข้า

ศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ระดับภูมิจน้อย ไม่
 แน่ใจในความรู้ความสามารถของบัณฑิตที่จบจาก มทส. เมื่อเปรียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ
 การประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยยังไม่ดีพอทำให้ไม่เป็นที่รู้จักมากนัก เป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง
 ด้านงานวิชาการ และควรได้รับความรู้เกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์มากกว่านี้ เพราะเกิดข้อผิดพลาด
 บ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00

5.1.7.2 ลักษณะเด่น และลักษณะด้อยของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
 วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

5.1.7.2.1 เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านลักษณะเด่น สามารถ
 จำแนกได้ดังนี้

จากบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะเด่น
 ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต จำนวน 28 คน และผู้แสดง
 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะเด่นของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศ
 บัณฑิต จำนวน 172 คน โดยบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง 1 คน สามารถตอบได้หลายคำตอบ ซึ่งสามารถ
 ประมวลคำตอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 67 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็น
 ด้านลักษณะเด่น

ลักษณะเด่น	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อึด ถึก ขยัน มุ่งมั่น อดทนต่อสภาวะกดดันต่าง ๆ	98	35.77
ความรู้ด้านวิชาการ รอบรู้ ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน	56	20.44
มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเป็นอย่างดี	21	7.66
กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น	17	6.20
สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้	16	5.84
สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้หลากหลาย	13	4.74
สามารถปฏิบัติงานได้อย่างหลากหลาย	13	4.74
อื่น ๆ	13	4.74
สามารถปรับตัวเข้ากับสภาวะการณ์ได้ดี	12	4.38
ทำงานเป็นทีมได้ดี มีความรับผิดชอบสูง และคิดอย่างเป็นระบบ	11	4.01
มีคุณธรรมประจำใจ รักในวิชาชีพของตน	2	0.73

ลักษณะเด่น	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ยังไม่มีอะไรที่โดดเด่น	2	0.73
รวม	274	100.00

จากตารางที่ 67 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านลักษณะเด่น พบว่า การประเมินลักษณะเด่นของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต อีดี ถึก ขยัน มุ่งมั่น อดทนต่อสภาวะกดดันต่าง ๆ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.77 ความรู้ด้านวิชาการ รอบรู้ ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน คิดเป็นร้อยละ 20.44 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 7.66 กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 6.20 สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ คิดเป็นร้อยละ 5.84 สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้หลากหลาย สามารถปฏิบัติงานได้อย่างหลากหลาย และอื่น ๆ ได้แก่ รักสงบ เป็นคนช่างสังเกต ทักษะภาษาอังกฤษดี ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ คล่องตัว เข้าใจชีวิต แข็งแรง เก่ง ไม่เลือกปฏิบัติ คณาจารย์มีความรู้ความสามารถ มีระเบียบ วินัย เรียนรู้งานได้เร็ว คณาจารย์ บุคลากร เป็นมิตรกับนักศึกษา และมีความตั้งใจในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 4.74 สามารถปรับตัวเข้ากับสภาวะการณืได้ดี คิดเป็นร้อยละ 4.38 ทำงานเป็นทีมได้ดี มีความรับผิดชอบสูง และคิดอย่างเป็นระบบ คิดเป็นร้อยละ 4.01 มีคุณธรรมประจำใจ รักในวิชาชีพของตน และยังไม่มื่ออะไรที่โดดเด่น คิดเป็นร้อยละ 0.73 ตามลำดับ

5.1.7.2.2 เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านลักษณะด้อย สามารถจำแนกได้ดังนี้

จากบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะด้อยของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต จำนวน 62 คน และผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะด้อยของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต จำนวน 138 คน โดยบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ที่แสดงความคิดเห็นต่อลักษณะด้อยสามารถแสดงความคิดเห็นได้หลายคำตอบ โดยบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง 1 คน สามารถตอบได้หลายคำตอบ ซึ่งสามารถประมวลคำตอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 68 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็น
ด้านลักษณะด้อย

ลักษณะด้อย	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ไม่รู้ลึก รู้จริง รู้แบบกว้าง ๆ ไม่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	46	31.72
ภาษาอังกฤษยังไม่ดีพอ	27	18.62
ขาดความมั่นใจ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าแสดงออก	16	11.03
อื่น ๆ	13	8.97
ยังไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควรเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง อื่น ๆ	8	5.52
ขาดความรู้ ทักษะ ด้านวิชาการ อุปกรณ์ยังด้อยกว่าสถาบันการศึกษา อื่น ๆ	7	4.83
ไม่มีระเบียบวินัย ไม่ตรงต่อเวลาในการทำงาน	7	4.83
ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้งานได้	6	4.14
ขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญในการเขียน โปรแกรม	4	2.76
ปฏิบัติงานไม่เป็น ต้องใช้เวลานานในการฝึกฝน	4	2.76
ขาดภาวะความเป็นผู้นำ	3	2.07
มีความมั่นใจในตนเองมากเกินไป	2	1.38
เนื้อหาหลักสูตรล้าสมัย	2	1.38
รวม	145	100.00

จากตารางที่ 68 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านลักษณะด้อย พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ประเมินลักษณะด้อยของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ไม่รู้ลึก รู้จริง รู้แบบกว้าง ๆ ไม่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.72 ภาษาอังกฤษยังไม่ดีพอ คิดเป็นร้อยละ 18.62 ขาดความมั่นใจ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าแสดงออก คิดเป็นร้อยละ 11.03 อื่น ๆ ได้แก่ ขาดการสนับสนุนจากสังคม ไม่มีพื้นฐานการทำวิจัย สถานประกอบการคาดหวังมากเกินไป ขึ้นกับบุคคล ขาดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาน้อย ห่างไกล ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ทำงานก่อนส่ง ทำงานไม่ตรงกับหลักสูตรที่เรียน ไม่มีอะไรโดดเด่น ไม่สามารถนำความรู้มาใช้งานได้ และไม่ตรงกับความต้องการของตลาด คิดเป็นร้อยละ 8.97 ยังไม่ได้

รับการยอมรับเท่าที่ควรเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 5.52 ขาดความรู้ทักษะ ด้านวิชาการ อุปกรณ์ยังด้อยกว่าสถาบันการศึกษาอื่น ๆ และไม่มีระเบียบวินัย ไม่ตรงต่อเวลาในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 4.83 ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้งานได้ คิดเป็นร้อยละ 4.14 ขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญในการเขียนโปรแกรม และปฏิบัติงานไม่เป็น ต้องใช้เวลานานในการฝึกฝน คิดเป็นร้อยละ 2.76 ขาดภาวะความเป็นผู้นำ คิดเป็นร้อยละ 2.07 มีความมั่นใจในตนเองมากเกินไป และเนื้อหาหลักสูตรล้าสมัย คิดเป็นร้อยละ 1.38 ตามลำดับ

5.1.7.3 ประเด็นที่หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรได้รับการปรับปรุง

5.1.7.3.1 เมื่อพิจารณابัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้าน โครงสร้างหลักสูตร สามารถจำแนกได้ดังนี้

จากบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร จำนวน 100 คน และผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร จำนวน 100 คน โดยบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง 1 คน สามารถตอบได้หลายคำตอบ ซึ่งสามารถประมวลคำตอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 69 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็น ด้าน โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
เหมาะสมดีแล้ว	21	20.19
ควรเน้นภาคปฏิบัติ เช่น เรียนห้องปฏิบัติการมากกว่าทฤษฎี เพราะสามารถใช้งานได้จริง	15	14.42
อื่น ๆ	15	14.42
หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐานควรเพิ่ม Program Network และ Database ให้ทันสมัยเสมอ	13	12.50
ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และตลาด	9	8.65
โครงสร้างหลักสูตรควรเน้นความทันสมัย และสามารถนำไปใช้	8	7.69
ควรปรับหลักสูตรให้มีความชัดเจนมากขึ้น	8	7.69
ควรเพิ่มรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ	6	5.77
ควรเน้นการเรียนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น	3	2.88

โครงสร้างหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
เน้นกิจกรรมระหว่างอาจารย์ รุ่นพี่ และนักศึกษาควรมีปฏิสัมพันธ์กันมากกว่านี้	2	1.92
ควรเน้นวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตรให้มากขึ้น	2	1.92
สาขามีความหลากหลายมากเกินไป จนไม่เก่งเฉพาะด้าน	2	1.92
รวม	104	100.00

จากตารางที่ 69 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านโครงสร้างหลักสูตร พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อประเด็นที่หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรได้รับการปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรเหมาะสมแล้ว มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.19 ควรเน้นภาคปฏิบัติ เช่น เรียนห้องปฏิบัติการมากกว่าทฤษฎี เพราะสามารถใช้งานได้จริง และอื่น ๆ ได้แก่ เพิ่มหน่วยกิตให้เรียน 4 ปีเต็ม ปรับหลักสูตรให้เป็นสายวิทย์ - คณิตมากขึ้น ควรเพิ่มเนื้อหาทางด้านธุรกิจ ละครายวิชาหมวดศึกษาทั่วไปลง อยากให้มีความยืดหยุ่น ควรเน้นเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักศึกษา ควรเป็นเอกเทศ บางรายวิชามีเนื้อหาซ้ำซ้อนกันควรปรับลด ออกสหกิจศึกษาเทอมสุดท้าย บางหลักสูตรไม่ควรเรียนวิชาเทคโนโลยีพื้นฐานบางวิชา ไม่แน่ใจ เพิ่มการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ปรับลดหน่วยกิต ระยะเวลาในการเรียนน้อย ยกเลิกการเรียนแบบท่อง ควรเพิ่มรายวิชาในหลักสูตร และอาจารย์ไม่ควรรับผิดชอบหลายวิชาใน 1 ภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.42 หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐานควรเพิ่ม Program Network และ Database ให้ทันสมัยเสมอ คิดเป็นร้อยละ 12.50 ควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และตลาด คิดเป็นร้อยละ 8.65 โครงสร้างหลักสูตรควรเน้นความทันสมัย สามารถนำไปใช้ และควรปรับหลักสูตรให้มีความชัดเจนมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 7.69 ควรเพิ่มรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 5.77 ควรเน้นการเรียนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 2.88 เน้นกิจกรรมระหว่างอาจารย์ รุ่นพี่ และนักศึกษาควรมีปฏิสัมพันธ์กันมากกว่านี้ ควรเน้นวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตรให้มากขึ้น และสาขามีความหลากหลายมากเกินไป จนไม่เก่งเฉพาะด้าน คิดเป็นร้อยละ 1.92 ตามลำดับ

5.1.7.3.2 เมื่อพิจารณابัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา สามารถจำแนกได้ดังนี้

จากบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชา จำนวน 98 คน และผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายวิชา จำนวน 102 คน โดยบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง 1 คน สามารถตอบได้หลายคำตอบ ซึ่งสามารถประมวลคำตอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 70 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา

รายวิชา	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
หมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน และควรปรับให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา	22	20.56
อื่น ๆ	17	15.89
ควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี	12	11.21
เพิ่มความเข้มข้นของเนื้อหา เจาะลึก เน้นเฉพาะทางวิชาชีพ	11	10.28
ควรเน้นภาษาอังกฤษ	7	6.54
รายวิชามีความเหมาะสมอยู่แล้ว	7	6.54
ควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับ Software เช่น Program Network	6	5.61
ควรปรับเนื้อหาวิชาให้ตรงตามชื่อหลักสูตร และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา	5	4.67
ควรปรับเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการของตลาด	4	3.74
ลดรายวิชาศึกษาทั่วไป	4	3.74
ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะ	3	2.80
เพิ่มความหลากหลายในรายวิชาต่าง ๆ	3	2.80
ควรเพิ่มการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติมากขึ้น	2	1.87
อาจารย์ผู้สอนควรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน	2	1.87
เพิ่มระยะเวลาในการเรียน	2	1.87
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 70 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อประเด็นที่หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรได้รับการปรับปรุงด้านเนื้อหาวิชา หมวด

เทคโนโลยีพื้นฐาน และควรปรับให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.56
 อื่น ๆ ได้แก่ ควรมีการเชื่อมโยงแต่ละรายวิชา เพิ่มรายวิชา Office Automation บัญชี การตลาด
 Open Source ความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ E – commerce กฎหมายคอมพิวเตอร์ คุณธรรมและ
 จริยธรรม ลดรายวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ ขยายระยะเวลาการเรียนในแต่ละรายวิชา สอนให้
 นักศึกษาหญิงมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เชิญวิทยากรข้างนอก ควรให้วิชาต่อเนื่องกัน
 เรียนในเทอมที่ต่อกัน เพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับวิชาชีพมากขึ้น วิชาเฉพาะไม่ควรเป็นลักษณะตัวต่อ
 เน้นการประยุกต์ใช้งานได้จริง คิดเป็นร้อยละ 15.89 ควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี คิดเป็น
 ร้อยละ 11.21 เพิ่มความเข้มข้นของเนื้อหา เจาะลึก เน้นเฉพาะทางวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 10.28 ควร
 เน้นภาษาอังกฤษ และรายวิชาที่มีความเหมาะสมอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 6.54 ควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับ
 Software เช่น Program Network คิดเป็นร้อยละ 5.61 ควรปรับเนื้อหาวิชาให้ตรงตามชื่อ
 หลักสูตร และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา คิดเป็นร้อยละ 4.67 ควรปรับเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการ
 ของตลาด และลดรายวิชาศึกษาทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 3.74 ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาเฉพาะ และเพิ่ม
 ความหลากหลายในรายวิชาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.80 ควรเพิ่มการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติมาก
 ขึ้น อาจารย์ผู้สอนควรมีความรู้ความเชี่ยวชาญในรายวิชาที่สอน และเพิ่มระยะเวลาในการเรียน
 คิดเป็นร้อยละ 1.87 ตามลำดับ

5.1.7.3.3 เมื่อพิจารณابัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านอื่น ๆ สามารถจำแนก
 ได้ดังนี้

จากบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านอื่น ๆ
 จำนวน 145 คน และผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านอื่น ๆ จำนวน 55 คน โดยบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง
 1 คน สามารถตอบได้หลายคำตอบ ซึ่งสามารถประมวลคำตอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 71 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านอื่น ๆ

ความคิดเห็นด้านอื่น ๆ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	20	38.46
อาจารย์คอยให้คำแนะนำ และพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของ ตัวเองเสมอ	7	13.46
ควรเพิ่มการทำงานจริง	4	7.69
ควรเพิ่มคณาจารย์ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา	3	5.77
ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน	3	5.77

ความคิดเห็นด้านอื่น ๆ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา วิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ไม่ได้รับการยอมรับจาก ก.พ.	3	5.77
ควรเน้นเกี่ยวกับวิชาเฉพาะ	2	3.85
ควรปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย	2	3.85
การรับนักเรียน นักศึกษา ควรเลือกตามความสนใจ	2	3.85
ควรให้งานเดียวกับนักศึกษาเพื่อให้สามารถใช้ความรู้ได้อย่างเต็มที่	2	3.85
ด้านการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย เช่น การแจ้งข่าวสารแก่บัณฑิต	2	3.85
ไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์การใช้งาน	2	3.85
รวม	52	100.00

จากตารางที่ 71 แสดงจำนวนและร้อยละของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านอื่น ๆ พบว่า บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อประเด็นที่หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรได้รับการปรับปรุงด้านอื่น ๆ โดยประเด็น อื่น ๆ มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ สร้างพื้นที่ส่วนกลางในการสร้างสรรค์งานนิเทศศาสตร์ เพิ่มโอกาสในการศึกษาดูงาน เน้นคุณธรรมและจริยธรรม ควรแยกทั้ง 3 หลักสูตรออกจากกันอย่างเด็ดขาด เจ้าหน้าที่บรรณสารยังหวงสารสนเทศ อุปกรณ์มีความทันสมัย ควรมี Project ทุกเทอมเพื่อเพิ่มทักษะ หลักสูตรเร่งรัดมากเกินไป ควรปรับเป็น 2 ภาคการศึกษา ควรมีส่วนร่วมกับสังคมมากกว่านี้ รายวิชาไม่เจาะลึกเท่าที่ควร ปรับให้สอดคล้องกับสภาพสังคม สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ควรปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น เพราะหลายสถาบันเปิดสอน ควรเน้นเรื่องระเบียบวินัยในห้องเรียน สร้างบรรยากาศให้เสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน อุปกรณ์ไม่ทันสมัย บางประเภท ควรเน้นหลักสูตรภาษาอังกฤษ หมวดวิชาเลือกเสรี ควรมีมากกว่านี้ คณาจารย์ควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษา อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.46 อาจารย์คอยให้คำแนะนำ และพัฒนาศักยภาพด้านการสอนของตัวเองเสมอ คิดเป็นร้อยละ 13.46 ควรเพิ่มการทำงานจริง คิดเป็นร้อยละ 7.69 ควรเพิ่มคณาจารย์ให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ควรเพิ่มเนื้อหารายวิชาให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และวุฒิการศึกษาวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตไม่ได้รับการยอมรับจาก ก.พ. คิดเป็นร้อยละ 5.77 ควรเน้นเกี่ยวกับวิชาเฉพาะ ควรปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย การรับนักเรียน นักศึกษา ควรเลือกตามความสนใจ ควรให้งานเดียวกับงานกลุ่มกับนักศึกษาเพื่อให้สามารถใช้ความรู้ได้อย่างเต็มที่ ด้านการ

ประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย เช่น การแจ้งข่าวสารแก่บัณฑิต และไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์
การใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 3.85 ตามลำดับ

สรุป

ความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจำนวน 200
คน ประกอบด้วยบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างหลักสูตร 2540 หมายถึง บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปี
พ.ศ. 2540 มีรหัสนักศึกษา B407XXXX – B467XXXX และบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างหลักสูตร 2547
หมายถึง บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปี พ.ศ. 2547 มีรหัสนักศึกษา B477XXXX –
B487XXXX

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 23 – 24 ปี เข้าศึกษาในปี
การศึกษา 2548 สำเร็จการศึกษาจากกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS) มีเกรด
เฉลี่ยสะสมที่ช่วง 2.51 – 3.00 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานแล้ว และปฏิบัติงานบริษัทเอกชน มีลักษณะงาน
ที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จ
การศึกษา สำหรับปฏิบัติงานพร้อมกับศึกษาต่อ โดยมีทั้งที่ตรงและไม่ตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จ
การศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนที่ตรง คือ ศึกษาต่อ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ใน
มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัย
อินเดียยา และ South Bank Institute of Technology

สำหรับส่วนที่ไม่ตรง ดังนี้ (1) สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน
ดุสิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(2) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (3) การตลาด ได้แก่
มหาวิทยาลัยขอนแก่น (4) คณะเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (5) คณะรัฐศาสตร์
ได้แก่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และมหาวิทยาลัยรามคำแหง (6) สาขาวิชาการจัดการ
โรงแรมและภัตตาคาร ได้แก่ วิทยาลัยดุสิตธานี (7) คณะครุศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา และ (8) สาขาวิชาการรับรู้จากระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ได้แก่
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาต่อโดยไม่ได้ปฏิบัติงาน โดยมีทั้งที่ตรงและไม่ตรงกับหลักสูตรที่
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนที่ตรง คือ ศึกษาต่อ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ไม่ตรง กับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา ดังนี้ (1) ประกาศนียบัตร

บัณฑิต ไม่ระบุสถาบันการศึกษา (2) TPA school of language & culture (3) บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (4) สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล (5) สาขาวิชาภูมิศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ (6) คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ดังนี้ (1) ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่ระดับเหมาะสม และมีเสนอแนะเพิ่มเติม ควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี เช่น รายวิชา Telecom การเดินสายแลน (2) ด้านโครงสร้างหลักสูตร ที่ระดับเห็นด้วย โดยเสนอแนะเพิ่มเติมควรเพิ่มรายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐานมากขึ้น และ (3) ด้านเนื้อหาวิชา ที่ระดับเห็นด้วย ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ เทคโนโลยีล้ำสมัยง่าย ภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมควรเป็นภาษาที่ใช้ในปัจจุบัน อาทิ JAVA ควรมียาวิชา Operating System ไม่ค่อยได้ใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ควรกำหนดให้วิชาเลือกในหมวดมากกว่าวิชาเลือกนอกหมวด ควรเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย ควรเพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลาย สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพิ่มความชัดเจนของหลักสูตรสารสนเทศ ควรจัดวิชาสัมมนาพิเศษศาสตร์ในช่วงแรกของการเข้าหลักสูตร เน้นผลงานมากกว่าทฤษฎี ควรเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษ และเนื้อหาที่มีความเหมาะสมอยู่แล้ว และควรเพิ่มรายวิชาเฉพาะ และเน้นภาคปฏิบัติมากขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง

ความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ระดับเห็นด้วย และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ อาจารย์ควรแนะนำแนวโน้ม (Trend) เทคโนโลยีใหม่ อาจารย์ใช้ศัพท์เทคนิคมากเกินไป ยากในการเข้าใจ การประเมินผลมีรูปแบบการท่องจำมากเกินไป คณาจารย์ควรมีความตรงต่อเวลา และควรมีความรับผิดชอบต่อนักศึกษา คณาจารย์ต้องยอมรับในความสามารถของนักศึกษาแต่ละคน คณาจารย์มีความแตกต่างกันการประเมินจึงเป็นเรื่องยาก อาจารย์บางท่านสอนไม่เข้าใจ บางท่านสอนไม่เป็นไปตามแผนการสอน ควรมีการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ไม่มีความยุติธรรม

ความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ดังนี้ (1) ด้านการบริการด้านห้องสมุด ที่ระดับเห็นด้วย ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หนังสือเกี่ยวกับ IT มีจำนวนน้อย และล้ำสมัย ไม่เพียงพอับความต้องการของนักศึกษา (2) ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ที่ระดับเห็นด้วย โดยเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ ควรมีที่ชี้ Pointer แทนการคลิกเมาส์ ห้องเรียนบางวิชาไม่สามารถรองรับจำนวนนักศึกษาได้เพียงพอ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอับความต้องการของนักศึกษา ห้องเรียนมีจำนวนน้อย และควรเพิ่มความทันสมัยของห้องปฏิบัติการ ควรจัดห้องสำหรับนักศึกษาให้มากขึ้น และมีการบริการเพิ่มขึ้น (3)

ด้านการบริการด้านสถานที่และห้องพัก **ที่ระดับเห็นด้วย** ซึ่งมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ ควรปรับปรุงเรื่องห้องน้ำให้สามารถใช้งานได้ดีและสะอาด ควรจัดห้องพักให้มีหลายระดับ ควรจัดเพื่อนร่วมห้องที่มีนิสัยคล้ายกันอยู่ด้วยกัน ห้องสมุดน่าจะอยู่ใกล้กับห้องพัก ห้องร้อน ปลูกต้นไม้ เยอะ ๆ ให้ร่มรื่น มีโอกาสพบที่ปรึกษาห้องพักเพียงเดือนละ 1 ครั้ง ควรให้มี ปรก. ประจำจุดที่มีค ควรมีห้องคอมพิวเตอร์ประจำทุกห้องพัก อยากให้เพิ่มความเร็วของอินเทอร์เน็ต ควรคิดเครื่องทำน้ำอุ่น สถานที่จัดกิจกรรมไม่เพียงพอ เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก และที่จอดรถควรมีหลังคา และ

(4) ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน **ที่ระดับเห็นด้วย** ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ ตอนที่เปิดอุปกรณ์บางชนิดมีแล้วใช้ไม่ได้ ควรปรับปรุงความรวดเร็วในการทำงาน ขอให้รักษามาตรฐานด้านความทันสมัยของอุปกรณ์อย่าได้ตกยุค เจ้าหน้าที่ F7 ให้บริการดี น่าจะเอาเครื่องมือของ F7 มาใช้ประโยชน์มากกว่านี้ อุปกรณ์ห้องตัดต่อ F7 ยังคงเป็นรุ่นเก่า และคืออยู่แล้ว

ความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ดังนี้ (1) ด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร **ที่ระดับเหมาะสม** โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ ควรมีการตอบแบบสอบถามเพื่อวัดความถนัดของนักศึกษา ก่อนเข้าหลักสูตร เฉพาะนักเรียนที่จบการศึกษาเอกวิทย์-คณิต และศิลป์-คำนวณเท่านั้น ควรจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับสาขาวิชาเป็นภาคภาษาอังกฤษ การประเมินอาจารย์ไม่ควรให้อาจารย์ทราบว่าใครประเมินอย่างไร เพราะอาจจะเกิดอคติได้ ผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดตารางเรียนไม่ค่อยเต็มใจให้บริการ ระยะเวลา 1 คาบ 3 ชม. มีความเหมาะสม ประกาศต่าง ๆ ถ้าซ้ำในบางครั้ง และคืออยู่แล้ว และ (2) ด้านการออกสหกิจศึกษา **ที่ระดับเหมาะสม** อื่น ๆ ได้แก่ อยากให้การสหกิจเป็นการทำงานจริง เสมือนเป็นพนักงานจริง ๆ ควรมีการสร้างเชื่อมั่นให้กับนักศึกษา ก่อนการสหกิจศึกษา และก่อนการออกไปปฏิบัติงานภายนอก ระยะเวลาในการสหกิจน้อยเกินไป ควรฝึกให้นักศึกษาเขียนจดหมายสมัครงาน ให้มีความน่าสนใจ ส่วนใหญ่วิชา Pre – coop นักศึกษา IT เรียนแล้ว เจ้าหน้าที่ที่เลือกปฏิบัติ ควรมีการวางแผนหาสถานประกอบการมากขึ้น

การประเมินคุณภาพบัณฑิต ก่อนการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ **ที่ระดับไม่แน่ใจ** แต่หลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศแล้วบัณฑิตมีการประเมิน **ที่ระดับมาก** โดยข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ ควรให้บัณฑิตเรียนรู้การแก้ไขปัญหาให้มาก ควรเน้นเนื้อหาให้เข้มข้นมากขึ้น ควรพัฒนาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของเจ้านาย คือ เก่งคน เก่งงาน ควรปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม เนื่องจากไม่ได้ทำงานตรงกับที่เรียนจึงไม่ค่อยกระตือรือร้นกับงานมากนัก และโดยภาพรวมดีขึ้นจากอดีต

ความคิดเห็นทั่วไปในด้านความภาคภูมิใจบัณฑิตมีระดับความภาคภูมิใจมาก ลักษณะเด่นคือบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อี๊ด ถึก ขยัน มุ่งมั่น

อดทนต่อสภาวะกดดันต่าง ๆ ลักษณะคือไม่รู้ลึก รู้จริง รู้แบบกว้าง ๆ ไม่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ส่วนประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุง มีดังนี้ (1) โครงสร้างหลักสูตร เหมาะสมดีแล้ว (2) รายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน และควรปรับให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และ (3) อื่น ๆ ที่ควรได้รับการปรับปรุง ได้แก่ สร้างพื้นที่ส่วนกลางในการสร้างสรรค์งานนิเทศศาสตร์ เพิ่มโอกาสในการศึกษาคูงาน เน้นคุณธรรมและจริยธรรม ควรแยกทั้ง 3 หลักสูตรออกจากกันอย่างเด็ดขาด เจ้าหน้าที่บรรณสารยังหวงสารสนเทศ อุปกรณ์มีความทันสมัย ควรมี Project ทุกเทอมเพื่อเพิ่มทักษะ หลักสูตรเร่งรัดมากเกินไป ควรปรับเป็น 2 ภาคการศึกษา ควรมีส่วนร่วมกับสังคมมากกว่านี้ รายวิชาไม่เจาะลึกเท่าที่ควร ปรับให้สอดคล้องกับสภาพสังคม สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ควรปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น เพราะหลายสถาบันเปิดสอน ควรเน้นเรื่องระเบียบวินัยในห้องเรียน สร้างบรรยากาศให้เสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน อุปกรณ์ไม่ทันสมัยบางประเภท ควรเน้นหลักสูตรภาษาอังกฤษ หมวดวิชาเลือกเสรี ควรมีมากกว่านี้ คณาจารย์ควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษา อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา

5.2 ความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจำนวน 187 คน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ที่ยังไม่ออกสหกิจศึกษา ณ วันเก็บข้อมูลวิจัย ซึ่งมีรหัสนักศึกษา B487XXXX - B497XXXX โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.2.1 ข้อมูลในด้านผู้ตอบแบบสอบถาม

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 187 คน ตามลักษณะประชากรศาสตร์สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 72 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์

ลักษณะประชากรศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	136	72.73
หญิง	51	27.27
ชั้นปีที่กำลังศึกษา		
3	181	96.79
4	6	3.21

จากตารางที่ 72 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.73 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 27.27 นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.79 และกำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 3.21 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามข้อมูลด้านการศึกษา สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 73 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลด้านการศึกษา

ข้อมูลด้านการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หลักสูตรที่ศึกษา		
กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	105	56.15
กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา	42	22.46
กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์	40	21.39
ยังไม่สังกัดหลักสูตร	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00
เกรดเฉลี่ยสะสม		
2.00-2.50	103	55.08
2.51-3.00	66	35.29
ต่ำกว่า 2.00	9	4.81
3.01-3.50	7	3.74
สูงกว่า 3.50 ขึ้นไป	2	1.07

จากตารางที่ 73 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลด้านการศึกษา พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างศึกษากลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS) คิดเป็นร้อยละ 56.15 กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) คิดเป็นร้อยละ 22.46 กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) คิดเป็นร้อยละ 21.39 ไม่มีนักศึกษากลุ่มตัวอย่างยังไม่สังกัดหลักสูตร และสังกัดหลักสูตรอื่น ๆ นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีเกรดเฉลี่ยสะสมช่วงระหว่าง 2.00-2.50 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.08 ช่วงระหว่าง 2.51 - 3.00 คิดเป็นร้อยละ 35.29 ช่วงระหว่างต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 4.81 ช่วงระหว่าง 3.01-3.50 คิดเป็นร้อยละ 3.74 และสูงกว่า 3.50 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.07 ตามลำดับ

5.2.2 ความคิดเห็นด้านหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 74 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสังคม	4.01	.672	เหมาะสม
ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรม	3.99	.711	เหมาะสม
ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม	3.90	.742	เหมาะสม
ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	3.90	.766	เหมาะสม
เหมาะสมกับสภาพสังคม	3.83	.733	เหมาะสม
สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย	3.79	.729	เหมาะสม
ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถ	3.76	.835	เหมาะสม
เหมาะสมกับตลาดแรงงาน	3.62	.861	เหมาะสม
เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ	3.60	.757	เหมาะสม
ครอบคลุมและสมบูรณ์	3.55	.770	เหมาะสม
สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา	3.34	.862	ไม่แน่ใจ
ภาพรวมความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.75	.767	เหมาะสม

จากตารางที่ 74 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่ระดับเหมาะสม โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากค่ามากไปค่าน้อย ได้แก่ ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสังคม ($\bar{X}=4.01$, SD =.672) ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X}= 3.99$, SD =.711) ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}= 3.90$, SD =.742) ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ($\bar{X}= 3.90$, SD =.766) เหมาะสม

กับสภาพสังคม ($\bar{X} = 3.83, SD = .733$) สอดคล้องกับวิทยาลัยของมหาวิทยาลัย ($\bar{X} = 3.79, SD = .729$) ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 3.76, SD = .835$) เหมาะสมกับตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 3.62, SD = .861$) เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.60, SD = .757$) และครอบคลุมและสมบูรณ์ ($\bar{X} = 3.55, SD = .770$) และที่ระดับไม่แน่ใจ ได้แก่ สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.34, SD = .862$) ตามลำดับ โดยภาพรวมนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร **ที่ระดับเหมาะสม**

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 75 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ให้มีความชัดเจน และทันสมัยตลอดเวลา	8	21.05
อื่น ๆ	7	18.42
ควรเน้นภาคปฏิบัติ เช่น การเรียนในห้องปฏิบัติการมากกว่าภาคทฤษฎี	7	18.42
เนื้อหาครอบคลุม แต่ไม่เจาะลึก	7	18.42
ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาด	6	15.79
ควรปรับปรุงอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ ให้ทันสมัย	3	7.89
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 75 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะเพิ่มเติมในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ให้มีความชัดเจน และทันสมัยตลอดเวลา มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.05 อื่น ๆ ได้แก่ ความมุ่งเน้นให้นักศึกษาพึ่งตนเองได้ ก่อนเข้าหลักสูตรควรมีการแนะนำแนวโน้มความต้องการของตลาด ควรเป็นชื่อหลักสูตรเป็นวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ บางทอมเรียน โปรแกรมเยอะเกินไป ส่งเสริมให้นักศึกษาสำนึกรักบ้านเกิด ควรเพิ่มรายวิชาเฉพาะให้มากขึ้น ควรเน้นภาคปฏิบัติ เช่น การเรียนในห้องปฏิบัติการมากกว่าภาคทฤษฎี และเนื้อหาครอบคลุม แต่ไม่เจาะลึก คิดเป็นร้อยละ 18.42 ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ตรง

กับความต้องการของตลาด คิดเป็นร้อยละ 15.79 และควรปรับปรุงอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ ให้ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 7.89 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านโครงสร้างหลักสูตร สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 76 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ นักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านโครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ควรเพิ่มความหลากหลายของรายวิชาในหลักสูตรที่ สนับสนุนและส่งเสริมวิชาชีพ	4.44	.790	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐานมีความ เหมาะสม	3.78	.778	เห็นด้วย
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน (49 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม	3.75	.778	เห็นด้วย
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเลือกเสรี (8 หน่วยกิต) มี ความเหมาะสม	3.75	.969	เห็นด้วย
รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเฉพาะมีความเหมาะสม	3.74	.897	เห็นด้วย
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะ (72 หน่วยกิต) มี ความเหมาะสม	3.73	.936	เห็นด้วย
การแบ่งองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นหมวดวิชาศึกษา ทั่วไป หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือก สหกิจศึกษา และหมวดวิชาเลือกเสรี มี ความเหมาะสม	3.66	.944	เห็นด้วย
รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสม	2.98	1.029	ไม่แน่ใจ
จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (42 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม	2.93	1.063	ไม่แน่ใจ
ภาพรวมความคิดเห็นด้านโครงสร้างหลักสูตร	3.64	.909	เห็นด้วย

จากตารางที่ 76 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านโครงสร้างหลักสูตร พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านโครงสร้างหลักสูตร ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ ควรเพิ่มความหลากหลายของรายวิชาในหลักสูตรที่สนับสนุนและส่งเสริมวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.44, SD = .790$) ที่ระดับเห็นด้วย โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากค่ามากไปค่าน้อย ได้แก่ รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐานมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.78, SD = .778$) จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน (49 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.75, SD = .778$) จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเลือกเสรี (8 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.75, SD = .969$) รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเฉพาะมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.74, SD = .897$) จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะ (72 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.73, SD = .936$) และการแบ่งองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือก สหกิจศึกษา และหมวดวิชาเลือกเสรี มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.66, SD = .944$) ที่ระดับไม่แน่ใจ ได้แก่ รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.98, SD = 1.029$) และจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (42 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.93, SD = 1.063$) ตามลำดับ โดยภาพรวมนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านโครงสร้างหลักสูตร ที่ระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านโครงสร้างหลักสูตรสามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 77 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านโครงสร้างหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ควรลดรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปลง และเพิ่มรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ หมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน	51	49.51
ควรเน้นภาคปฏิบัติ เช่น เรียนในห้องปฏิบัติการมากกว่าภาคทฤษฎี	15	14.56
ควรเพิ่มหน่วยกิตในหมวดวิชาเลือกเสรี	14	13.59
ควรเพิ่มวิชาในหมวดและนอกหมวดให้มีความหลากหลายของรายวิชา	6	5.83
อื่น ๆ	4	3.88
ควรเน้นเทคโนโลยีให้ครอบคลุมมากขึ้น	3	2.91

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านโครงสร้างหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ควรเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น	3	2.91
ควรปรับหน่วยกิตให้วิชาเลือกนอกหมวดและในหมวดให้แตกต่างกัน	3	2.91
ควรมีความชัดเจน เจาะจงในแต่ละหลักสูตร	2	1.94
ชั้นปี 1 เรียนโปรแกรมมากเกินไป	2	1.94
รวม	103	100.00

จากตารางที่ 77 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านโครงสร้างหลักสูตร พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะเพิ่มเติมในด้านการจัดโครงสร้างหลักสูตรควรลดรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปลง และเพิ่มรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ หมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.51 ควรเน้นภาคปฏิบัติ เช่น เรียนในห้องปฏิบัติการมากกว่าภาคทฤษฎี คิดเป็นร้อยละ 14.56 ควรเพิ่มหน่วยกิตในหมวดวิชาเลือกเสรี คิดเป็นร้อยละ 13.59 อื่น ๆ ได้แก่ หลักสูตรนิเทศศาสตร์มีความหลากหลายมากเกินไป ควรปรับโครงสร้างหลักสูตรให้มีความทันสมัยมากขึ้น สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งานได้จริง หมวดศึกษาทั่วไปควรเพิ่มรายวิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 3.88 ควรเน้นเทคโนโลยีให้ครอบคลุม ควรเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษให้มากขึ้น ควรปรับหน่วยกิตให้วิชาเลือกนอกหมวดและในหมวดให้แตกต่างกัน คิดเป็นร้อยละ 2.91 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 78 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถประยุกต์เพื่อนำไปประกอบวิชาชีพได้	3.96	.714	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.94	.560	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้	3.82	.814	เห็นด้วย

เนื้อหาวิชา	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษามีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	3.78	.818	เห็นด้วย
รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน – หลังอย่างเหมาะสม	3.70	.873	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัย	3.61	.875	เห็นด้วย
โดยภาพรวมแผนการศึกษาของหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน – หลังอย่างเหมาะสม	3.57	.898	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการบัณฑิตด้านวิทยาการสารสนเทศของสังคมไทย	3.56	.776	เห็นด้วย
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	3.29	.906	ไม่แน่ใจ
เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้เรียน	3.18	1.100	ไม่แน่ใจ
ภาพรวมความคิดเห็นด้านเนื้อหาในหลักสูตร	3.64	.833	เห็นด้วย

จากตารางที่ 78 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านเนื้อหาในหลักสูตร ที่ระดับเห็นด้วย โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากค่ามากไปค่าน้อย ได้แก่ เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถประยุกต์เพื่อนำไปประกอบวิชาชีพได้ ($\bar{X} = 3.96$, SD = .714) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.94$, SD = .560) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 3.82$, SD = .814) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษามีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.78$, SD = .818) รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน – หลังอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.70$, SD = .873) เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.61$, SD = .875) โดยภาพรวมแผนการศึกษาของหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน – หลังอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.57$, SD = .898) และเนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการบัณฑิตด้านวิทยาการสารสนเทศของสังคมไทย ($\bar{X} = 3.56$, SD = .776) ที่ระดับไม่แน่ใจ ได้แก่ เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.29$, SD = .906) และเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความ

เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้เรียน ($\bar{X} = 3.18$, $SD = 1.100$) ตามลำดับ ซึ่งในภาพรวมนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านเนื้อหาในหลักสูตร ที่ระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านเนื้อหาวิชา สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 79 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านเนื้อหาวิชา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านเนื้อหาวิชา	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ควรเพิ่มภาคปฏิบัติให้มากขึ้น เช่น เรียนในห้องปฏิบัติการ	15	21.13
เนื้อหาในรายวิชามีมากแต่ระยะเวลาในการเรียนมีน้อย	10	14.08
ควรจัดลำดับเนื้อหาของแต่ละหลักสูตรให้มีความเหมาะสม	10	14.08
เพิ่มเนื้อหาในหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน หมวดวิชาเฉพาะ	9	12.68
อื่น ๆ	7	9.86
เพิ่มความชัดเจน ครอบคลุมในแต่ละหลักสูตร	6	8.45
ควรเพิ่มเนื้อหาให้มีความทันสมัย และมีความเหมาะสม	5	7.04
ควรลดวิชานอกหมวดเพิ่มรายวิชาให้หมวด	4	5.63
ควรเจาะลึกในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี	3	4.23
ควรเพิ่มรายวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตร	2	2.82
รวม	71	100.00

จากตารางที่ 79 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านเนื้อหาวิชา พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ควรเพิ่มภาคปฏิบัติให้มากขึ้น เช่น เรียนในห้องปฏิบัติการ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.13 เนื้อหาในรายวิชามีมากแต่ระยะเวลาในการเรียนมีน้อย และควรจัดลำดับเนื้อหาของแต่ละหลักสูตรให้มีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 14.08 เพิ่มเนื้อหาในหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน หมวดวิชาเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 12.68 อื่น ๆ ได้แก่ เนื้อหารายวิชาไม่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ควรเปิดคลินิกเพื่อเป็นศูนย์ในการสอน ควรเปลี่ยนชื่อปริญญาใหม่ ควรปรับลดเนื้อหาหลงเพราะเยอะเกินไป ควรเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษ ควรมีการศึกษาดูงานยังสถานประกอบการบ่อยครั้ง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้งานได้จริง คิดเป็นร้อยละ 9.86 เพิ่มความชัดเจน ครอบคลุมในแต่ละ

หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 8.45 ควรเพิ่มเนื้อหาให้มีความทันสมัย และมีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 7.04 ควรลดวิชานอกหมวดเพิ่มรายวิชาให้หมวด คิดเป็นร้อยละ 5.63 ควรเจาะลึกในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 4.23 และควรเพิ่มรายวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 2.82 ตามลำดับ

5.2.3 ความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 80 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ วิชาการ			
มีการแจ้งข้อมูลเริ่มต้น (วัตถุประสงค์ หัวข้อ สังเขปรายวิชาวิธีการประเมินผล ฯลฯ) ในสัปดาห์แรกของการเรียน	4.37	.566	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีความรู้ความสามารถทางวิชาการในวิชาที่สอน	4.32	.599	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การแจ้งวัตถุประสงค์ หัวข้อที่จะสอนในแต่ละสัปดาห์ของการเรียน	4.27	.625	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า	4.12	.716	เห็นด้วย
มีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย ขยายความสิ่งที่ป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้	4.07	.631	เห็นด้วย
ใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน	4.04	.775	เห็นด้วย
ดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3.98	.692	เห็นด้วย
มอบหมายให้นักศึกษาทำการค้นคว้า แบบฝึกหัด รายงานกรณีศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.98	.703	เห็นด้วย
มีการมอบหมายงาน การบ้านที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ	3.92	.687	เห็นด้วย

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการมีคุณภาพ	3.88	.866	เห็นด้วย
ชี้ให้เห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนหรือความเกี่ยวพันของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่น ๆ	3.88	.712	เห็นด้วย
กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจเรียน มีกิจกรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์	3.87	.775	เห็นด้วย
สอนดี เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้จริง	3.82	.725	เห็นด้วย
วิธีการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความชัดเจน	3.75	.833	เห็นด้วย
ระบบการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความรวดเร็ว	3.71	.758	เห็นด้วย
มีการมอบหมายงาน การบ้านในปริมาณที่เหมาะสม	3.68	.784	เห็นด้วย
นักศึกษามีความสะดวกในการติดต่อและขอพบอาจารย์	3.48	.980	เห็นด้วย
ด้านความเป็นครู			
มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.45	.541	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีจิตสำนึกความเป็นครู	4.45	.569	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สามารถถ่ายทอดความรู้ได้	4.41	.535	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ใช้ถ้อยคำสุภาพเหมาะสมกับการเป็นครู	4.37	.556	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีบุคลิกภาพและการปฏิบัติตนเหมาะสม	4.30	.601	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สามารถให้คำแนะนำและเป็นທີ່ปรึกษาให้กับนักศึกษาได้	4.26	.671	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีความพร้อมที่จะสอนทั้งกายและจิตใจ	4.25	.683	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา	4.21	.683	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีอารมณ์มั่นคงและควบคุมอารมณ์ได้	4.17	.607	เห็นด้วย
สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักศึกษาได้	3.94	.787	เห็นด้วย
ด้านอื่น ๆ			
มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย	4.20	.632	เห็นด้วย
มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ	4.19	.715	เห็นด้วย
มีความเป็นผู้นำทางด้านการเปลี่ยนแปลง	4.09	.778	เห็นด้วย
ภาพรวมความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.08	.692	เห็นด้วย

จากตารางที่ 80 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และวิชาการ ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้แก่ มีการแจ้ง ข้อมูลเริ่มต้น (วัตถุประสงค์ หัวข้อ สังเขปรายวิชาวิธีการประเมินผล ฯลฯ) ในสัปดาห์แรกของการ เรียน ($\bar{X} = 4.37, SD = .566$) มีความรู้ความสามารถทางวิชาการในวิชาที่สอน ($\bar{X} = 4.32, SD = .599$) การแจ้งวัตถุประสงค์ หัวข้อที่จะสอนในแต่ละสัปดาห์ของการเรียน ($\bar{X} = 4.27, SD = .625$) **ที่ระดับเห็นด้วย** โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากค่ามากไปค่าน้อย ได้แก่ มีการเตรียมการ สอนล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.12, SD = .716$) มีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย ขยายความสิ่งที่เป็น นามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้ ($\bar{X} = 4.07, SD = .631$) ใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่ สอน ($\bar{X} = 4.04, SD = .775$) ดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ($\bar{X} = 3.98, SD = .692$) มอบหมายให้นักศึกษาทำการค้นคว้า แบบฝึกหัด รายงาน กรณีศึกษาอย่าง สม่าเสมอ ($\bar{X} = 3.98, SD = .703$) มีการมอบหมายงาน การบ้านที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ($\bar{X} = 3.92, SD = .687$) การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.88, SD = .866$) ซึ่งให้เห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนหรือความเกี่ยวพันของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่น ๆ ($\bar{X} = 3.88, SD = .712$) กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจเรียน มีกิจกรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วมอย่าง สร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.87, SD = .775$) สอนดี เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้จริง ($\bar{X} = 3.82, SD = .725$) วิธีการ วัดและการประเมินผลรายวิชามีความชัดเจน ($\bar{X} = 3.75, SD = .833$) ระบบการวัดและการ ประเมินผลรายวิชามีความรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.71, SD = .758$) มีการมอบหมายงาน การบ้านในปริมาณที่ เหมาะสม ($\bar{X} = 3.68, SD = .784$) และนักศึกษามีความสะดวกในการติดต่อและขอพบอาจารย์ ($\bar{X} = 3.48, SD = .980$)

ด้านความเป็นครู ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากค่า มากไปค่าน้อย ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.45, SD = .541$) มี จิตสำนึกความเป็นครู ($\bar{X} = 4.45, SD = .569$) สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ ($\bar{X} = 4.41, SD = .535$) ใช้ ถ้อยคำสุภาพเหมาะสมกับการเป็นครู ($\bar{X} = 4.37, SD = .556$) มีบุคลิกภาพและการปฏิบัติตน เหมาะสม ($\bar{X} = 4.30, SD = .601$) สามารถให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาได้ ($\bar{X} = 4.26, SD = .671$) มีความพร้อมที่จะสอนทั้งกายและจิตใจ ($\bar{X} = 4.25, SD = .683$) และยอมรับฟัง ความคิดเห็นของนักศึกษา ($\bar{X} = 4.21, SD = .683$) **ที่ระดับเห็นด้วย** ได้แก่ มีอารมณ์มั่นคงและ ควบคุมอารมณ์ได้ ($\bar{X} = 4.17, SD = .607$) และสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักศึกษาได้ ($\bar{X} = 3.94, SD = .787$)

ด้านอื่น ๆ ที่ระดับเห็นด้วย ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย ($\bar{X} = 4.20, SD = .632$) มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ ($\bar{X} = 4.19, SD = .715$) และมีความเป็นผู้นำทางด้านการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.09, SD = .778$) ตามลำดับ ภาพรวมนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ระดับเห็นด้วย

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 81 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
อื่น ๆ	14	26.92
คณาจารย์มีความรู้ ความสามารถสูง	7	13.46
มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา มีความเป็นกันเอง	7	13.46
การมอบหมายงานควรให้มีความชัดเจน ชี้แจงรายละเอียด	6	11.54
ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ในแต่ละหลักสูตร	6	11.54
อาจารย์ที่ปรึกษาควรนัดพบนักศึกษาในที่ปรึกษาให้มากกว่านี้	4	7.69
ควรมีเทคนิคในการสอนที่หลากหลาย และสามารถเข้าใจได้ง่าย	4	7.69
ควรลดช่องว่างระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	2	3.85
ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรายวิชานั้น ๆ	2	3.85
รวม	52	100.00

จากตารางที่ 81 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ อื่น ๆ ได้แก่ อาจารย์บางท่านปฏิบัติตนไม่เหมาะสม ควรมีความเป็นกลางไม่เลือกปฏิบัติ สอนไม่รู้เรื่อง เน้นการเรียนในห้องปฏิบัติการ อาจารย์บางท่านใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม การสั่งงานเยาะเกี้ยวไป ควรมีอาจารย์ที่จบทางด้านอิเล็กทรอนิกส์บ้าง ควรวิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาแล้วร่วมกันแก้ไข ควรเพิ่มรายวิชาใน

หลักสูตร ควรจัดคลาสละไม่เกิน 50 คน ควรแปลภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาไทย ไม่สามารถประเมินได้เนื่องจากเรียนกับอาจารย์ในหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ ควรเปิดรับอาจารย์ที่จบจากต่างประเทศ และไม่แบ่งแยกนักศึกษา มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.92 คณาจารย์มีความรู้ ความสามารถสูง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักศึกษา มีความเป็นกันเอง คิดเป็นร้อยละ 13.46 การมอบหมายงาน ควรให้มีความชัดเจน ชี้แจงรายละเอียด และควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ในแต่ละหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 11.54 อาจารย์ที่ปรึกษาควรนัดพบนักศึกษาในที่ปรึกษาให้มากกว่านี้ และควรมีเทคนิคในการสอนที่หลากหลาย และสามารถเข้าใจได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 7.69 ควรลดช่องว่างระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา และควรมีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรายวิชานั้น ๆ คิดเป็นร้อยละ 3.85 ตามลำดับ

5.2.4 ความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 82 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่ม

ตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด

การบริการด้านห้องสมุด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
พึงพอใจในบริการที่จัดให้มีในห้องสมุดในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ โสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์	3.83	.867	เห็นด้วย
การสืบค้นข้อมูลสะดวกรวดเร็ว	3.71	.905	เห็นด้วย
บุคลากรประจำฝ่ายบริการสารสนเทศให้บริการและอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเป็นอย่างดี	3.68	.917	เห็นด้วย
คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีจำนวนเพียงพอ	3.61	1.022	เห็นด้วย
บุคลากรประจำห้องบริการสารสนเทศ (ห้องคอมพิวเตอร์ ชั้น 1 และชั้น 3) ให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้บริการเป็นอย่างดี	3.60	.958	เห็นด้วย
การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกรวดเร็ว	3.32	1.166	ไม่แน่ใจ
การบริการด้านห้องสมุด	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
จำนวนวารสารสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร	3.18	.903	ไม่แน่ใจ

คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีสมรรถนะสูง	3.17	1.005	ไม่แน่ใจ
จำนวนตำราในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน	3.17	.961	ไม่แน่ใจ
จำนวนตำราของแต่ละหลักสูตรเพียงพอสำหรับการค้นคว้าหาความรู้	3.05	.955	ไม่แน่ใจ
ตำราของแต่ละหลักสูตรมีความทันสมัย	3.04	1.013	ไม่แน่ใจ
ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริการด้านห้องสมุด	3.39	.970	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 82 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดด้านการบริการด้านห้องสมุด ที่ระดับเห็นด้วย โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากค่ามากไปค่าน้อย ได้แก่ ฟังพอใจในบริการที่จัดให้มีในห้องสมุดในด้านต่างๆ ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ โสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.83$, $SD = .867$) การสืบค้นข้อมูลสะดวกรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.71$, $SD = .905$) บุคลากรประจำฝ่ายบริการสารสนเทศให้บริการและอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.68$, $SD = .917$) คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.61$, $SD = 1.022$) และบุคลากรประจำห้องบริการสารสนเทศ (ห้องคอมพิวเตอร์ ชั้น 1 และชั้น 3) ให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้บริการเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.60$, $SD = .958$) ที่ระดับไม่แน่ใจ โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากค่ามากไปค่าน้อย ได้แก่ การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 1.166$) จำนวนวารสารสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.18$, $SD = .903$) คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีสมรรถนะสูง ($\bar{X} = 3.17$, $SD = 1.005$) จำนวนตำราในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.17$, $SD = .961$) จำนวนตำราของแต่ละหลักสูตรเพียงพอสำหรับการค้นคว้าหาความรู้ ($\bar{X} = 3.05$, $SD = .955$) และตำราของแต่ละหลักสูตรมีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.04$, $SD = 1.013$) ตามลำดับ ภาพรวมนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านการบริการด้านห้องสมุด ที่ระดับไม่แน่ใจ

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 83 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการบริการของห้องสมุด	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่ศูนย์บรรณสารฯ พูดยาไม่เหมาะสม เหมือนไม่ค่อยเต็มใจให้บริการ ทำหน้าตาบึ้งตึง	15	27.78
หนังสือมีจำนวนน้อย เก่า ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	15	27.78
อื่น ๆ	10	18.52
ควรเพิ่มหนังสือเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่เป็นภาษาไทยมากขึ้น	6	11.11
อินเทอร์เน็ตช้า	3	5.56
ควรเพิ่มความทันสมัยของหนังสือตลอดเวลา	3	5.56
ข้อมูลการยืมคืนหนังสือยังไม่ทันสมัย (Update)	2	3.70
รวม	54	100.00

จากตารางที่ 83 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องสมุด พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะเพิ่มเติมในการบริการของห้องสมุด เจ้าหน้าที่ศูนย์บรรณสารฯ พูดยาไม่เหมาะสม เหมือนไม่ค่อยเต็มใจให้บริการ ทำหน้าตาบึ้งตึง และหนังสือมีจำนวนน้อย เก่า ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษามีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.78 อื่น ๆ ได้แก่ ควรฝึกอบรมการใช้ฐานข้อมูลสืบค้นที่เหมาะสมกับนักศึกษา ผู้ใช้ห้องสมุดไม่ควรเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนในการใช้บริการ ควรมีสถานที่อ่านหนังสือ ไม่ค่อยได้ใช้บริการ ขั้นตอนในการยืมคืนยุ่งยาก การจัดวางระบบไม่เหมาะสม ไม่ควรมีการรูดบัตรก่อนเข้าใช้บริการ ควรมีคลังข้อสอบเก่าอุปกรณ์ดี และควรมีการพัฒนากระบวนการยืมคืนให้ดีกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 18.52 ควรเพิ่มหนังสือเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่เป็นภาษาไทยมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 11.11 อินเทอร์เน็ตช้า และควรเพิ่มความทันสมัยของหนังสือตลอดเวลาคิดเป็นร้อยละ 5.56 ข้อมูลการยืมคืนหนังสือยังไม่ทันสมัย (Update) คิดเป็นร้อยละ 3.70 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 84 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการ
ด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน

การบริการด้านการเรียนการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย	3.79	.971	เห็นด้วย
สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ	3.73	.935	เห็นด้วย
สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความหลากหลาย	3.68	.991	เห็นด้วย
จำนวนห้องเรียนมีเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	3.60	.930	เห็นด้วย
ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักศึกษา	3.53	.912	เห็นด้วย
การให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ของบุคลากรเป็นไปอย่างรวดเร็ว	3.52	.888	เห็นด้วย
ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน	3.64	.937	เห็นด้วย

จากตารางที่ 84 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน **ที่ระดับเห็นด้วย** โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากค่ามากไปค่าน้อย ได้แก่ สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.79$, SD =.971) สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ ($\bar{X} = 3.73$, SD =.935) สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความหลากหลาย ($\bar{X} = 3.68$, SD =.991) จำนวนห้องเรียนมีเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.60$, SD =.930) ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.53$, SD =.912) และการให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ของบุคลากรเป็นไปอย่างรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.52$, SD =.888) ตามลำดับ โดยภาพรวมนักศึกษากลุ่ม

ตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน **ที่ระดับเห็นด้วย**

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 85 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการบริการด้านห้องเรียน สื่อโสตทัศนูปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
โต๊ะ เก้าอี้ ขำรูดบอยครั้ง	15	25.42
ห้องเรียนมีขนาดเล็ก แออัด ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	13	22.03
อื่น ๆ	9	15.25
ระบบต่าง ๆ ภายในห้องเรียนยังไม่ดีพอ เช่น ไมโครโฟน จอโปรเจ็คเตอร์ และระบบเสียง	7	11.86
ควรเพิ่มขีดความสามารถของคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการ	7	11.86
ผู้ใช้บริการอุปกรณ์ในห้องเรียน ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการงานน้อย ควรบอกรายละเอียดการใช้งาน	4	6.78
ระบบการขอใช้บริการห้องเรียนนอกเวลาเรียนล่าช้า	2	3.39
ควรสร้างตึกคณะ	2	3.39
รวม	59	100.00

จากตารางที่ 85 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ ขำรูดบอยครั้ง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.42 ห้องเรียนมีขนาดเล็ก แออัด ไม่

เพียงพอับความต้องการของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.03 อื่น ๆ ได้แก่ ห้อง ห้องปฏิบัติการ ของ F7 อากาศร้อนมาก ควรเพิ่มห้องสำหรับคันคว่ำมากขึ้น ควรจัดห้องเรียนให้มีขนาดเล็ก การติดต่อเจ้าหน้าที่ล่าช้า อุปกรณ์ใช้ยาก นักศึกษาค่อนข้างมีปัญหาเกี่ยวกับห้องน้ำเพราะเลิกเรียนเวลาเดียวกัน อุปกรณ์น้อยเกินไปไม่เพียงพอับความต้องการ คอมพิวเตอร์บางเครื่องไม่สามารถใช้งานได้ และดีอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 15.25 ระบบต่าง ๆ ภายในห้องเรียนยังไม่ดีพอ เช่น ไมโครโฟน จอโปรเจกเตอร์ และระบบเสียง และควรเพิ่มขีดความสามารถของคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 11.86 ผู้ใช้บริการอุปกรณ์ในห้องเรียน ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการใช้งานน้อย ควรบอกรายละเอียดการใช้งาน คิดเป็นร้อยละ 6.78 ระบบการขอใช้บริการห้องเรียนนอกเวลาเรียนล่าช้า และควรสร้างตึกคณะ คิดเป็นร้อยละ 3.39 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 86 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก

การบริการด้านสถานที่และหอพัก	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศเสมือนบ้านหลังที่สองคือมีความร่มรื่นน่าอยู่	3.50	.986	เห็นด้วย
สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทางวิชาการ	3.42	.920	เห็นด้วย
ที่ปรึกษาหอพักปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีและดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง	3.28	1.076	ไม่แน่ใจ
จำนวนหอพักเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	3.18	1.110	ไม่แน่ใจ
จำนวนนักศึกษาต่อห้องมีความเหมาะสม	2.86	1.160	ไม่แน่ใจ
ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก	3.24	1.050	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 86 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก

ที่ระดับเห็นด้วย ได้แก่ สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศเสมือนบ้านหลังที่สองคือมีความร่มรื่นน่าอยู่ ($\bar{X} = 3.50, SD = .986$) และสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.42, SD = .920$) **ที่ระดับไม่แน่ใจ** ได้แก่ ที่ปรึกษาหอพักปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีและดูแลนักศึกษาอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 3.28, SD = 1.076$) จำนวนหอพักเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.18, SD = 1.110$) และจำนวนนักศึกษาต่อห้องมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.86, SD = 1.160$) ตามลำดับ ภาพรวมนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก **ที่ระดับไม่แน่ใจ**

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 87 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ควรจัดให้พักห้องละ 3 คน เพราะห้องละ 4 คน ทำให้รู้สึกอึดอัด	35	39.77
อื่น ๆ	15	17.05
ที่ปรึกษาหอพักไม่ได้ให้ความสำคัญกับนักศึกษาเท่าที่ควร	7	7.95
ควรปรับภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น น่าอยู่	6	6.82
ระบบการจองห้องพักยังไม่มีประสิทธิภาพ	5	5.68
อินเทอร์เน็ตช้า	5	5.68
ที่จอดรถควรทำหลังคา	4	4.55
ห้องพักไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	3	3.41
ที่ปรึกษาหอพักพูดจาไม่เหมาะสม	2	2.27
รปภ. เข้มงวดเรื่องเวลา ปิด – เปิด มากเกินไป	2	2.27
น่าอยู่ดีแล้ว	2	2.27
สภาพแวดล้อมภายในห้องพักไม่ดี	2	2.27
รวม	88	100.00

จากตารางที่ 87 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะเพิ่มเติมการบริการด้านสถานที่และหอพัก ควรจัดให้พักห้องละ 3 คน เพราะห้องละ 4 คน ทำให้รู้สึกอึดอัด มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.77 อื่น ๆ ได้แก่ เพื่อนเมทไม่มีความเกรงใจ ควรดูแลครุภัณฑ์ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน เอาใจใส่นักศึกษาดี ควรเพิ่มความปลอดภัยมากขึ้น ราคาห้องแพง ห้องเก่า ไม่ทันสมัย เสียงตามสายทำให้เสียสมาธิในการอ่านหนังสือ ควรจัดนักศึกษาที่เรียนสาขาเดียวกันไว้ห้องใกล้กัน ห้องพักเริ่มสกปรก ควรจัดให้มีการทำความสะอาดในหอพัก หอพักควรเปิด 24 ชม. อากาศร้อน ควรให้นำโทรทัศน์เข้ามาในห้องพักได้ และควรมีระบบการซ่อมบำรุงที่รวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 17.05 ที่ปรึกษาหอพักไม่ได้ให้ความสำคัญกับนักศึกษาเท่าที่ควร คิดเป็นร้อยละ 7.95 ควรปรับภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น น่าอยู่ คิดเป็นร้อยละ 6.82 ระบบการจองห้องพักยังไม่มีประสิทธิภาพ และอินเทอร์เน็ตช้า คิดเป็นร้อยละ 5.68 ที่จอดรถควรทำหลังคา คิดเป็นร้อยละ 4.55 ห้องพักไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 3.41 ที่ปรึกษาหอพักพูดจาไม่เหมาะสม รบกก. เข้มงวดเรื่องเวลา ปิด – เปิด มากเกินไป น่าอยู่ดีแล้ว และสภาพแวดล้อมภายใน ห้องพักไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 2.27 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 88 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษา

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการด้านการบริการของ หน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน

การบริการด้านการบริการของหน่วยงาน สนับสนุนการเรียนการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี	3.65	.749	เห็นด้วย
บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) ให้บริการ และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี	3.64	.821	เห็นด้วย
บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) ให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี	3.45	.756	เห็นด้วย
คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีสมรรถนะสูง	3.32	.923	ไม่แน่ใจ
คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีจำนวนเพียงพอต่อนักศึกษา	3.30	.994	ไม่แน่ใจ
โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีความทันสมัย	3.30	.884	ไม่แน่ใจ
คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีจำนวนเพียงพอต่อนักศึกษา	3.29	.953	ไม่แน่ใจ
อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีความทันสมัย	3.22	.855	ไม่แน่ใจ

การบริการด้านการบริการของหน่วยงาน สนับสนุนการเรียนการสอน	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีสมรรถนะสูง	3.15	.885	ไม่แน่ใจ
โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีความทันสมัย	3.09	.900	ไม่แน่ใจ
อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีจำนวนเพียงพอแก่นักศึกษา	2.95	.958	ไม่แน่ใจ
คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีสมรรถนะสูง	2.80	.995	ไม่แน่ใจ
ภาพรวมความคิดเห็นด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	3.26	.889	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 88 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ตามความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน ที่ระดับเห็นด้วย ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.65, SD = .749$) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) ให้บริการ และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.64, SD = .821$) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) ให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.45, SD = .756$)

ที่ระดับไม่แน่ใจ โดยเรียงลำดับตามคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากค่ามากไปค่าน้อย ได้แก่ คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีสมรรถนะสูง ($\bar{X} = 3.32, SD = .923$) คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีจำนวนเพียงพอต่อนักศึกษา ($\bar{X} =$

3.30, SD =.994) โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวม มีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.30$, SD =.884) คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีจำนวนเพียงพอต่อนักศึกษา ($\bar{X} = 3.30$, SD =.953) อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.22$, SD =.855) อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีสมรรถนะสูง ($\bar{X} = 3.15$, SD =.885) โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีความทันสมัย ($\bar{X} = 3.09$, SD =.900) อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา ($\bar{X} = 2.95$, SD =.958) และคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีสมรรถนะสูง ($\bar{X} = 2.80$, SD =.995) ตามลำดับ ในภาพรวมนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน ที่ระดับไม่แน่ใจ

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 89 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
ด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุน
การเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริการของหน่วยงาน สนับสนุนการเรียนการสอน	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ควรเพิ่มสมรรถนะ และขีดความสามารถของเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการต่าง ๆ	26	44.07
เครื่องคอมพิวเตอร์ห้องปฏิบัติการ อาคารเครื่องมือ 7 ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา	14	23.73
อื่น ๆ	11	18.64
อุปกรณ์ชำรุดบ่อย และล่าช้า เช่น กล้อง	3	5.08
กล้องที่เปิดให้บริการยืม – คืน มีจำนวนน้อย	3	5.08

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริการของหน่วยงาน สนับสนุนการเรียนการสอน	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ห้องปฏิบัติการมีความเหมาะสมอยู่แล้ว	2	3.39
รวม	59	100.00

จากตารางที่ 89 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน ควรให้มีสมรรถนะ และขีดความสามารถของเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการต่าง ๆ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.07 เครื่องคอมพิวเตอร์ห้องปฏิบัติการอาคารเครื่องมือ 7 ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 23.73 อื่น ๆ ได้แก่ ห้องปฏิบัติการ เหม็นอับ อินเทอร์เน็ตช้า เครื่องคอมพิวเตอร์มีความเหมาะสม ควรมีห้องปฏิบัติการสำหรับทุกหลักสูตร เข้าถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ ยาก ไม่ค่อยสะดวกในการยืมคืน มีบุคลากรให้ความสะดวกน้อย ควรมีโปรแกรมหลากหลายไว้ให้สำเนา (Copy) ควรเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถพิมพ์งานได้ ควรมีการเช็คอุปกรณ์ก่อนยืม – คืน และเจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการให้คำแนะนำดี คิดเป็นร้อยละ 18.64 อุปกรณ์ชำรุดบ่อย และล้าสมัย เช่น กล้อง กล้องที่เปิดให้บริการยืม – คืน มีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.08 ห้องปฏิบัติการมีความเหมาะสมอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 3.39 ตามลำดับ

5.2.5 ความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 90 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่ม

ตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร

การดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสม	3.89	.757	เหมาะสม
การลงทะเบียนเรียน 18 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษามีความเหมาะสม	3.88	.810	เหมาะสม

การดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	ระดับความคิดเห็น
ระยะเวลาเรียน 1 คาบ ๆ ละ 3 ชั่วโมงมีความเหมาะสม	3.74	.903	เหมาะสม
ระบบการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ	3.37	.943	ไม่แน่ใจ
กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าหลักสูตรมีมาตรฐาน	3.26	.951	ไม่แน่ใจ
การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของสาขาวิชา มีประสิทธิภาพ	3.22	.996	ไม่แน่ใจ
จำนวนคณาจารย์แต่ละหลักสูตรเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา	3.20	1.053	ไม่แน่ใจ
ขั้นตอนการจัดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาเป็นระบบ	3.14	.957	ไม่แน่ใจ
การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ	3.10	1.024	ไม่แน่ใจ
ระบบการจัดตารางสอนมีประสิทธิภาพ	3.09	.988	ไม่แน่ใจ
ระบบการลงทะเบียนสะดวกและรวดเร็ว	2.18	1.148	น้อย
ภาพรวมความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	3.27	.957	ไม่แน่ใจ

จากตารางที่ 90 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ที่ระดับเหมาะสม ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.89, SD = .757$) การลงทะเบียนเรียน 18 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษามีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.88, SD = .810$) และระยะเวลาเรียน 1 คาบ ๆ ละ 3 ชั่วโมงมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.74, SD = .903$) ที่ระดับไม่แน่ใจ ได้แก่ ระบบการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.37, SD = .943$) กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าหลักสูตรมีมาตรฐาน ($\bar{X} = 3.26, SD = .943$) การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของสาขาวิชามีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.22, SD = .996$) จำนวนคณาจารย์แต่ละหลักสูตรเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา ($\bar{X} = 3.20, SD = 1.053$) ขั้นตอนการจัดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.10, SD = .957$) การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.14, SD = 1.024$) และระบบการจัดตารางสอนมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.09, SD = .988$) ที่ระดับน้อย ได้แก่ ระบบการลงทะเบียนสะดวกและรวดเร็ว ($\bar{X} = 2.18, SD = 1.148$) ตามลำดับ ภาพรวม

นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ที่ระดับไม่แน่ใจ

เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 91 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ระบบการลงทะเบียนล่าช้า ไม่เสถียร มักมีปัญหาเวลาลงทะเบียนเรียนในช่วงการเปิดให้ลงทะเบียนเรียน	57	56.44
การจัดตาราง ตารางสอน ไม่ดี ทำให้เวลาเรียน สอดเข้าซ้อนกัน และทำให้เสียโอกาสในการเรียนรายวิชาที่ตารางเรียนต่อกัน	14	13.86
ระยะเวลาเรียน 1 คาบ 3 ชม. นานเกินไป ควรปรับเป็น 1 คาบ 2 ชม.	9	8.91
อื่น ๆ	7	6.93
ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ในแต่ละหลักสูตร	7	6.93
ระบบการประเมินผลอาจารย์ ทำให้นักศึกษาไม่กล้าประเมินอย่างแท้จริง เพราะอาจารย์สามารถทราบได้ว่านักศึกษาคนไหนประเมินอาจารย์ว่าอย่างไร	3	2.97
บางรายวิชาเปิดรับนักศึกษาน้อย ทำให้เสียสิทธิในการเรียนรายวิชานั้น	2	1.98
ควรลดหน่วยกิตในแต่ละเทอมลง เพราะ 18 หน่วยกิตมากเกินไป	2	1.98
รวม	101	100.00

จากตารางที่ 91 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเพิ่มเติมด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ระบบการลงทะเบียนล่าช้า ไม่เสถียร มักมีปัญหาเวลาลงทะเบียนเรียนในช่วงการเปิดให้ลงทะเบียนเรียน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.44 การจัดตาราง ตารางสอน ไม่ดี ทำให้เวลาเรียน สอดเข้าซ้อนกัน และทำให้เสียโอกาสในการเรียนรายวิชาที่ตารางเรียนต่อกัน คิดเป็นร้อยละ 13.86 ระยะเวลาเรียน 1 คาบ 3 ชม. นาน

เกินไป ควรปรับเป็น 1 คาบ 2 ช.ม. คิดเป็นร้อยละ 8.91 อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ควรรับนักศึกษาเยอะเพราะ นักศึกษาอาจจะไม่มีคุณภาพ ถ้าเพิ่ม ห้องปฏิบัติการ ควรเรียนทอมละ 20 หน่วยกิต บางรายวิชา อาจารย์ไม่มีความรู้ในวิชานั้นอย่างแท้จริง ระยะเวลาในแต่ละภาคการศึกษาเร่งรัดเกินไป นักศึกษา IT ควรได้ที่ปรึกษาที่เป็นอาจารย์ IT เท่านั้น การแจ้งข่าวสารของมหาวิทยาลัยคืออยู่แล้วแต่นักศึกษา ไม่ติดตามเอง และการเรียนใน 1 คาบ 3 ช.ม.เป็นการฝึกสมาธิที่ดี ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ในแต่ละ หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 6.93 ระบบการประเมินผลอาจารย์ ทำให้นักศึกษาไม่กล้าประเมินอย่าง แท้จริง เพราะอาจารย์สามารถทราบได้ว่านักศึกษาค้นไหนประเมินอาจารย์ว่าอย่างไร คิดเป็นร้อยละ 2.97 บางรายวิชาเปิดรับนักศึกษาน้อย ทำให้เสียสิทธิในการเรียนรายวิชานั้น และควรลดหน่วยกิต ในแต่ละเทอมลง เพราะ 18 หน่วยกิตมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 1.98 ตามลำดับ

5.2.6 ความคิดเห็นทั่วไป

5.2.6.1 เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้าน โครงสร้างหลักสูตร สามารถจำแนกได้ดังนี้

จากนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 187 คน มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้าง หลักสูตร จำนวน 9 คน และผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร จำนวน 178 คน โดย นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง 1 คน สามารถตอบได้หลายคำตอบ ซึ่งสามารถประมวลคำตอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 92 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการ ดำเนินการด้าน โครงสร้างหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านความคิดเห็นต่อโครงสร้างหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่แล้ว	74	41.57
ควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี เช่น เพิ่มการเรียนในห้องปฏิบัติการ	28	15.73
ควรลดรายวิชาศึกษาทั่วไป เพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี และวิชาชีพ	26	14.61
ลดรายวิชานอกหมวด เพิ่มรายวิชาในหมวดให้มีความหลากหลาย	10	5.62
ควรปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาด	7	3.93
ควรแยกแต่ละหลักสูตรอย่างชัดเจน	7	3.93
โครงสร้างหลักสูตรคลุมเครือ ไม่ชัดเจน กว้างเกินไป	7	3.93
รายวิชามีมากเกินไป บางวิชามีเนื้อหาคล้ายกัน ควรปรับลด	6	3.37
อื่น ๆ	5	2.81
ควรเพิ่มรายวิชาภาษาต่างประเทศ	4	2.25

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านความคิดเห็นต่อโครงสร้างหลักสูตร	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ควรให้รายวิชาภาษาอังกฤษ 5 เรียนก่อนไปสหกิจศึกษา	4	2.25
รวม	178	100.00

จากตารางที่ 92 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้าน โครงสร้างหลักสูตร พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง แสดงความคิดเห็นด้าน โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่แล้ว มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.57 ควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี เช่น เพิ่มการเรียนในห้องปฏิบัติการ คิดเป็นร้อยละ 15.73 ควรลดรายวิชาศึกษาทั่วไป เพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี และวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 14.61 ลดรายวิชานอกหมวด เพิ่มรายวิชาในหมวดให้มีความหลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 5.62 ควรปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของตลาด ควรแยกแต่ละหลักสูตรอย่างชัดเจน และโครงสร้างหลักสูตรคลุมเครือ ไม่ชัดเจน กว้างเกินไป คิดเป็นร้อยละ 3.93 รายวิชามีมากเกินไป บางวิชามีเนื้อหาคล้ายกัน ควรปรับลด คิดเป็นร้อยละ 3.37 อื่น ๆ ได้แก่ ควรปรับลดรายวิชาเลือกเสรี ควรจัดเรียงรายวิชาตามความเหมาะสม รายวิชาเลือกในหมวดและนอกหมวดไม่ได้มีผลแตกต่างกัน หลักสูตรนิเทศศาสตร์ควรปรับปรุง ควรเปลี่ยนชื่อหลักสูตรเป็นวิทยาการคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 2.81 ควรเพิ่มรายวิชาภาษาต่างประเทศ และควรให้รายวิชาภาษาอังกฤษ 5 เรียนก่อนไปสหกิจศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.25 ตามลำดับ

5.2.6.2 เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านเนื้อหาวิชา สามารถจำแนกได้ดังนี้

จากนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 187 คน มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา จำนวน 7 คน และผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา จำนวน 180 คน โดยนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง 1 คน สามารถตอบได้หลายคำตอบ ซึ่งสามารถประมวลคำตอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 93 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการ
ดำเนินการด้านเนื้อหาวิชา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านความคิดเห็นเนื้อหาวิชา	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
ควรเน้นภาคปฏิบัติ เช่น เรียนในห้องปฏิบัติการ การเขียนโปรแกรม การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ของหลักสูตรนิเทศศาสตร์	69	38.33
เนื้อหาที่มีความเหมาะสมดี หมวดเทคโนโลยีพื้นฐานมีความเหมาะสมเช่นกัน	38	21.11
ควรเพิ่มวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตร	26	14.44
อื่น ๆ	10	5.56
ปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และทันสมัยตลอดเวลา	10	5.56
ควรลดรายวิชานอกหมวด และเพิ่มรายวิชาในหมวด	7	3.89
ควรเพิ่มรายวิชาในหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน	5	2.78
รายวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันควรยุบรวมกัน	5	2.78
ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	3	1.67
ควรเพิ่มคณาจารย์ในแต่ละหลักสูตร	3	1.67
ควรลดรายวิชาศึกษาทั่วไป	2	1.11
ควรเพิ่มรายวิชาในด้านการซ่อมคอมพิวเตอร์ บางรายวิชาเนื้อหาเยอะเกินไป	2	1.11
รวม	180	100.00

จากตารางที่ 93 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านเนื้อหาวิชา พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา ควรเน้นภาคปฏิบัติ เช่น เรียนในห้องปฏิบัติการ การเขียนโปรแกรม การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ของหลักสูตรนิเทศศาสตร์ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.33 เนื้อหาที่มีความเหมาะสมดี หมวดเทคโนโลยีพื้นฐานมีความเหมาะสมเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 21.11 ควรเพิ่มวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 14.44 อื่น ๆ ได้แก่ งานเยอะเกินไป มีความหลากหลายมากเกินไป อาจารย์ยังสอนไม่เต็มที่เท่าที่ควร รายวิชาภาษาอังกฤษ 4 – 5 ควรเรียนชั้นปีที่ 3 ควรเปลี่ยนชื่อหลักสูตรเป็นวิทยาการคอมพิวเตอร์ สร้างพื้นฐานความรู้ให้แน่นก่อนเข้าหลักสูตร งานกลุ่มควรกำหนดให้สมาชิกในกลุ่มมีจำนวนน้อยเพื่อจะได้ทำงานได้อย่างเต็มที่ ควรลดรายวิชาการจัดการ ควรเปิดตัว

ทุกวันเสาร์ ไม่ควรจัดรายวิชาเฉพาะไว้ในเทอมเดียวกัน 2 รายวิชา เนื้อหาควรเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และทันสมัยตลอดเวลา คิดเป็นร้อยละ 5.56 ควรลดรายวิชานอกหมวด และเพิ่มรายวิชาในหมวด คิดเป็นร้อยละ 3.89 ควรเพิ่มรายวิชาในหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน และรายวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกันควรยุบรวมกัน คิดเป็นร้อยละ 2.78 ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และควรเพิ่มคณาจารย์ในแต่ละหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 1.67 ควรลดรายวิชาศึกษาทั่วไป และควรเพิ่มรายวิชาในด้านการซ่อมคอมพิวเตอร์ บางรายวิชาเนื้อหาเยอะเกินไป คิดเป็นร้อยละ 1.11 ตามลำดับ

5.2.6.3 เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถจำแนกได้ดังนี้

จากนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 187 คน มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 10 คน และผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 177 คน โดยนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง 1 คน สามารถตอบได้หลายคำตอบ ซึ่งสามารถประมวลคำตอบ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 94 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็น

ด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านความคิดเห็นต่อคณาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
คณาจารย์มีความเป็นกันเอง สามารถขอรับคำปรึกษาได้ทุกเรื่อง	45	25.42
คณาจารย์มีความรู้ความสามารถสูง สามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี	42	23.73
ควรเพิ่มคณาจารย์แต่ละหลักสูตร	30	16.95
คณาจารย์มีความเหมาะสมอยู่แล้ว	23	12.99
อื่น ๆ	16	9.04
คณาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญกับนักศึกษาเท่าที่ควร	7	3.95
อาจารย์บางท่านไม่เตรียมตัวในการสอน	5	2.82
อาจารย์บางท่านชอบเอาเรื่องส่วนตัวมาปะปนกับเรื่องเรียน	3	1.69
คณาจารย์มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่เป็นอย่างดี	3	1.69
คณาจารย์ทุกท่านน่ารัก	3	1.69

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านความคิดเห็นต่อคณาจารย์สาขาวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
รวม	177	100.00

จากตารางที่ 94 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณาจารย์มีความเป็นกันเอง สามารถขอรับคำปรึกษาได้ทุกเรื่อง มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.42 คณาจารย์มีความรู้ความสามารถสูง สามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 23.73 ควรเพิ่มคณาจารย์แต่ละหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 16.95 คณาจารย์มีความเหมาะสมอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 12.99 อื่น ๆ ได้แก่ อาจารย์ให้ความสำคัญเฉพาะเด็กที่เรียนเก่ง มีเทคนิคในการสอนที่ดี อาจารย์แบ่งแยกกันตามหลักสูตร ขอบคุณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนเป็นอย่างดี อาจารย์ปล่อยเกรดมากเกินไป อาจารย์ใส่ใจในรายละเอียด เช่น จำชื่อเล่นนักศึกษาได้ อาจารย์นิเทศศาสตร์มีความรู้ด้านเทคโนโลยีน้อย อาจารย์เข้มงวดเรื่องการแต่งกายมากเกินไป นำความรู้ใหม่ ๆ มาถ่ายทอดเสมอ อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดี อาจารย์เก่งจริงแต่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้มาก อาจารย์มีความเป็นครู ควรให้เกรดตามความเป็นจริง อาจารย์ใช้ภาษาไทยไม่ค่อยถูกต้อง อาจารย์เอาใจใส่นักศึกษาเป็นอย่างดี และอยากให้เน้นภาษาอังกฤษมากกว่านี้ คิดเป็นร้อยละ 9.04 คณาจารย์ที่ปรึกษาไม่ค่อยให้ความสำคัญกับนักศึกษาเท่าที่ควร คิดเป็นร้อยละ 3.95 อาจารย์บางท่านไม่เตรียมตัวในการสอน คิดเป็นร้อยละ 2.82 อาจารย์บางท่านชอบเอาเรื่องส่วนตัวมาปะปนกับเรื่องเรียน คณาจารย์มีความรับผิดชอบต่อนักศึกษาเป็นอย่างดี และคณาจารย์ทุกท่านน่ารัก คิดเป็นร้อยละ 1.69 ตามลำดับ

5.2.6.4 เมื่อพิจารณานักศึกษากลุ่มตัวอย่างตามความคิดเห็นด้านทักษะและความรู้ที่คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรบรรจุเพิ่มเติมในรายวิชาที่สอน สามารถจำแนกได้ดังนี้

จากนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 187 คน มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะและความรู้ที่คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรบรรจุเพิ่มเติมในรายวิชาที่สอน จำนวน 42 คน และผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 145 คน โดยนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง 1 คน สามารถตอบได้หลายคำตอบ ซึ่งสามารถประมวลคำตอบได้ดังนี้

ตารางที่ 95 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็นด้าน
ทักษะและความรู้ที่คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรบรรจุเพิ่มเติม
รายวิชาที่สอน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะและความรู้ที่ คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง มากกว่ามุ่งเน้นทางด้านทฤษฎี	22	15.17
เพิ่มเทคนิคในการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ และสามารถเข้าใจ ได้ง่าย	20	13.79
อื่น ๆ	16	11.03
คณาจารย์มีความเหมาะสมในทุกด้านอยู่แล้ว	14	9.66
สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้งานได้จริง	12	8.28
เพิ่มทักษะทางด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์สื่อโสตต่างๆ	11	7.59
ควรเพิ่มทักษะในการสื่อสาร เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหาวิชา มากยิ่งขึ้น	10	6.90
ความรู้ใหม่ๆ ของเนื้อหาวิชา	9	6.21
เพิ่มประสบการณ์จริง โดยการเชิญวิทยากรมาบรรยาย	7	4.83
ควรเพิ่มภาษาอังกฤษในเนื้อหาวิชาให้มากขึ้น	7	4.83
ยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้มีความเข้าใจมากขึ้น	7	4.83
ควรเพิ่มคุณธรรม จริยธรรม การวางตัวเมื่อออกไปปฏิบัติงาน ประกอบการ	3	2.07
คณาจารย์มีการเตรียมการเรียนการสอนมาเป็นอย่างดี	3	2.07
คณาจารย์มีความรู้ในรายวิชาที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี	2	1.38
คณาจารย์มีจำนวนน้อยเกินไป	2	1.38
รวม	145	100.00

จากตารางที่ 95 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความคิดเห็น
ด้านทักษะและความรู้ที่คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรบรรจุเพิ่มเติมรายวิชา
ที่สอน พบว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นว่าทักษะและความรู้ที่คณาจารย์ประจำสาขาวิชา
เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรบรรจุเพิ่มเติมในรายวิชาที่สอน มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง

มากกว่ามุ่งเน้นทางด้านทฤษฎี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.17 เพิ่มเทคนิคในการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ และสามารถเข้าใจได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 13.79 อื่น ๆ ได้แก่ การทำงานกลุ่ม ไม่ควรให้สมาชิกเกิน 4 คน ควรเรียน 2 เทอม ควรมีการสอนการลงวินโดว์ อาจารย์ควรให้ความสำคัญกับปัญหาของเด็ก อาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นอาจารย์ประจำสาขาไอทีเท่านั้น เพิ่มทักษะการทำรายงาน ไม่แนใจ ทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพ มีความรู้เฉพาะด้านอย่างแท้จริง บริหารเวลายังไม่ดีพอ อยากให้นำ Slide ลง Moodle ทักษะ อาจารย์คาดหวังกับตัวนักเรียนมากเกินไป มุ่งเน้นให้นักศึกษาล้ำแสดงออก เป็นกันเองกับนักศึกษา อาจารย์เข้มงวดกับนักศึกษามากเกินไป และควรมีสื่อการเรียนการสอน เช่น VDO คิดเป็นร้อยละ 11.03 คณาจารย์มีความเหมาะสมในทุกด้านอยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 9.66 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้งาน ได้จริง คิดเป็นร้อยละ 8.28 เพิ่มทักษะทางด้านเทคโนโลยี อุปกรณ์สื่อต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 7.59 ควรเพิ่มทักษะในการสื่อสาร เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหาวิชามากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 6.90 ความรู้ใหม่ ๆ ของเนื้อหาวิชา คิดเป็นร้อยละ 6.21 เพิ่มประสบการณ์จริง โดยการเชิญวิทยากรมาบรรยายควรเพิ่มภาษาอังกฤษในเนื้อหาวิชาให้มากขึ้น และยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้มีความเข้าใจมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 4.83 ควรเพิ่มคุณธรรม จริยธรรม การวางตัวเมื่อออกไปปฏิบัติงานสถานประกอบการ และคณาจารย์มีการเตรียมการเรียนการสอนมาเป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 2.07 คณาจารย์มีความรู้ในรายวิชาที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี และคณาจารย์มีจำนวนน้อยเกินไป คิดเป็นร้อยละ 1.38 ตามลำดับ

สรุป

ความคิดเห็นของนักศึกษาปัจจุบัน ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจำนวน 187 คน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ที่ยังไม่ออกสหกิจศึกษา ณ วันเก็บข้อมูลวิจัย ซึ่งมีรหัสนักศึกษา B487XXXX - B497XXXX นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 ศึกษาคุณวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS) มีเกรดเฉลี่ยสะสมช่วงระหว่าง 2.00 - 2.50

ความคิดเห็นด้านหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ดังนี้ (1) ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร **ที่ระดับเหมาะสม** มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ให้มีความชัดเจน และทันสมัยตลอดเวลา (2) ด้านโครงสร้างหลักสูตร **ที่ระดับเห็นด้วย** มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การจัดโครงสร้างหลักสูตรควรลดรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปลง และเพิ่มรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน และ (3) ด้านเนื้อหาวิชา **ที่ระดับเห็นด้วย** ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรเพิ่มภาคปฏิบัติให้มากขึ้น เช่น เรียนในห้องปฏิบัติการ

ความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ **ที่ระดับเห็นด้วย** มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ อาจารย์บางท่านปฏิบัติตนไม่เหมาะสม ควรมีความเป็นกลางไม่เลือกปฏิบัติ สอนไม่รู้เรื่อง เน้นการเรียนในห้องปฏิบัติการ อาจารย์บางท่านใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม การสั่งงานเยาะเกี้ยวไป ควรมีอาจารย์ที่จบทางด้านอิเล็กทรอนิกส์บ้าง ควรวิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาแล้วร่วมกันแก้ไข ควรเพิ่มรายวิชาในหลักสูตร ควรจัดคลาสละไม่เกิน 50 คน ควรแปลภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาไทย ไม่สามารถประเมินได้เนื่องจากเรียนกับอาจารย์ในหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ ควรเปิดรับอาจารย์ที่จบจากต่างประเทศ และไม่แบ่งแยกนักศึกษา

ความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ดังนี้ (1) ด้านการบริการด้านห้องสมุด **ที่ระดับไม่เห็นใจ** มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เจ้าหน้าที่ศูนย์บรรณสารฯ พุดจาไม่เหมาะสม เหมือนไม่ค่อยเต็มใจให้บริการ ทำหน้าตาบึ้งตึง และหนังสือมีจำนวนน้อย เก่า ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา (2) ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน **ที่ระดับเห็นด้วย** มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โต๊ะ เก้าอี้ ชำรุดบ่อยครั้ง (3) ด้านการบริการด้านสถานที่และห้องพัก **ที่ระดับไม่เห็นใจ** ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรจัดให้พักห้องละ 3 คน เพราะคนละ 4 คน ทำให้รู้สึกอึดอัด และ (4) ด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน **ที่ระดับไม่เห็นใจ** ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรเพิ่มสมรรถนะ และขีดความสามารถของเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการต่าง ๆ

ความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ดังนี้ (1) ด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร **ที่ระดับไม่เห็นใจ** ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ระบบการลงทะเบียนล่าช้า ไม่เสถียรมักมีปัญหาเวลาลงทะเบียนเรียนในช่วงการเปิดให้ลงทะเบียนเรียน

ความคิดเห็นทั่วไป ดังนี้ (1) ด้านโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่แล้ว (2) ด้านเนื้อหาวิชา ควรเน้นภาคปฏิบัติ เช่น เรียนในห้องปฏิบัติการ การเขียนโปรแกรม การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ของหลักสูตรนิเทศศาสตร์ (3) ด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณาจารย์มีความเป็นกันเอง สามารถขอรับคำปรึกษาได้ทุกอย่าง และ (4) ด้านทักษะและความรู้ที่คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรบรรจุเพิ่มเติมในรายวิชาที่สอน มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง มากกว่ามุ่งเน้นทางด้านทฤษฎี

5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างหลักสูตร 2540 บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างหลักสูตร 2547 และนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเด็น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

เมื่อพิจารณาตามหลักสูตรที่สังกัดของบัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ สามารถจำแนกได้ดังนี้

สมมติฐาน

H_0 = บัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

H_1 = บัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน

ตารางที่ 96 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน f-test และค่าความน่าจะเป็นจำแนกตามหลักสูตรที่สังกัดของบัณฑิตและนักศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ

ความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ	หลักสูตรที่สังกัด	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	SD	f-test	P
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	Comm	95	3.84	.404	.626	.535
	IS	79	3.90	.439		
	MIS	213	3.83	.543		
	ยังไม่สังกัดหลักสูตร	0	0	0		
	อื่น ๆ	0	0	0		

ความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ	หลักสูตรที่ สังกัด	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	SD	f – test	P
โครงสร้างหลักสูตร	Comm	95	3.65	.548	.709	.493
	IS	79	3.75	.509		
	MIS	213	3.71	.545		
	ยังไม่สังกัด หลักสูตร	0	0	0		
	อื่น ๆ	0	0	0		
เนื้อหาวิชา	Comm	95	3.72	.498	3.846*	.022
	IS	79	3.82	.532		
	MIS	213	3.63	.533		
	ยังไม่สังกัด หลักสูตร	0	0	0		
	อื่น ๆ	0	0	0		
คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ	Comm	95	4.15	.401	2.277	.104
	IS	79	4.16	.440		
	MIS	213	4.06	.415		
	ยังไม่สังกัด หลักสูตร	0	0	0		
	อื่น ๆ	0	0	0		
การบริการด้านห้องสมุด	Comm	95	3.41	.686	2.873	.058
	IS	79	3.62	.555		
	MIS	213	3.56	.605		
	ยังไม่สังกัด หลักสูตร	0	0	0		
	อื่น ๆ	0	0	0		

ความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ	หลักสูตรที่ สังกัด	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	SD	f – test	P
การบริการด้านการเรียนการสอน	Comm	95	3.77	.791	1.334	.265
	IS	79	3.86	.569		
	MIS	213	3.91	.659		
	ยังไม่สังกัด หลักสูตร	0	0	0		
	อื่น ๆ	0	0	0		
การบริการด้านสถานที่และหอพัก	Comm	95	3.55	.781	1.145	.319
	IS	79	3.43	.709		
	MIS	213	3.41	.764		
	ยังไม่สังกัด หลักสูตร	0	0	0		
	อื่น ๆ	0	0	0		
การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการ เรียนการสอน	Comm	95	3.38	.684	.487	.615
	IS	79	3.46	.548		
	MIS	213	3.45	.600		
	ยังไม่สังกัด หลักสูตร	0	0	0		
	อื่น ๆ	0	0	0		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้าน การเรียน	Comm	95	3.67	.596	1.585	.206
	IS	79	3.54	.583		
	MIS	213	3.54	.632		
	ยังไม่สังกัด หลักสูตร	0	0	0		
	อื่น ๆ	0	0	0		
	Comm	95	3.67	.596		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 96 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน f – test และค่าความน่าจะเป็นจำแนกตามหลักสูตรที่สังกัดของบัณฑิตและนักศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ พบว่า บัณฑิตและนักศึกษหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรที่สังกัด เป็นไปตามสมมติฐาน H_1 คือ บัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา

ขณะเดียวกันก็เป็นไปตามสมมติฐาน H_0 คือ บัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริการด้านห้องสมุด ด้านการบริการด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการเรียน

เมื่อพิจารณาศึกษากลุ่มตัวอย่างตามหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ สามารถจำแนกได้ดังนี้

สมมติฐาน

H_0 = บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

H_1 = บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน

ตารางที่ 97 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน f-test และค่าความน่าจะเป็นของ
 บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตจําแนกตามหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา
 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ

ความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ	หลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	SD	f-test	P
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	Comm	55	3.88	.433	.778	.461
	IS	40	3.88	.419		
	MIS	105	3.97	.549		
โครงสร้างหลักสูตร	Comm	55	3.69	.586	.700	.498
	IS	40	3.77	.581		
	MIS	105	3.81	.616		
เนื้อหาวิชา	Comm	55	3.76	.504	.082	.921
	IS	40	3.72	.541		
	MIS	105	3.73	.507		
คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	Comm	55	4.13	.439	.017	.983
	IS	40	4.12	.483		
	MIS	105	4.12	.421		
การบริการด้านห้องสมุด	Comm	55	3.60	.567	.394	.675
	IS	40	3.66	.624		
	MIS	105	3.68	.617		
การบริการด้านการเรียนการสอน	Comm	55	4.06	.567	.296	.744
	IS	40	4.03	.526		
	MIS	105	4.10	.593		
การบริการด้านสถานที่และหอพัก	Comm	55	3.65	.810	.339	.713
	IS	40	3.55	.686		
	MIS	105	3.66	.734		

ความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ	หลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	SD	f – test	P
การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	Comm	55	3.59	.644	.280	.756
	IS	40	3.66	.560		
	MIS	105	3.58	.604		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	Comm	55	3.88	.477	.440	.645
	IS	40	3.78	.532		
	MIS	105	3.85	.511		
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสหกิจศึกษา	Comm	55	3.92	.567	1.899	.152
	IS	40	3.72	.565		
	MIS	105	3.90	.505		
การประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต	Comm	55	2.84	.684	.207	.813
	IS	40	2.81	.740		
	MIS	105	2.89	.720		
การประเมินคุณภาพบัณฑิตหลังการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต	Comm	55	.366	.694	.366	.694
	IS	40	.366	.694		
	MIS	105	.366	.694		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 97 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน f – test และค่าความน่าจะเป็นของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตจำแนกตามหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ พบว่า บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษากลับไปตามสมมติฐาน H_0 คือ บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริการด้านห้องสมุด

ด้านการบริการด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการสหกิจศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตหลังการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

สรุป

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างหลักสูตร 2540 และบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างหลักสูตร 2547 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละประเด็น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

บัณฑิตและนักศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรที่สังกัด เป็นไปตามสมมติฐาน H_1 คือ บัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา

ขณะเดียวกันก็เป็นไปตามสมมติฐาน H_0 คือ บัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริการด้านห้องสมุด ด้านการบริการด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน และด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการเรียน

บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา เป็นไปตามสมมติฐาน H_0 คือ บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริการด้านห้องสมุด ด้านการบริการด้านการเรียนการสอน ด้านการบริการด้าน

สถานที่และหอพัก ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการสหกิจศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตหลังการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

5.4 สรุป

ความคิดเห็นของบัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจำนวน 200 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่าง 23 – 24 ปี เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2548 สำเร็จการศึกษาจากกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS) มีเกรดเฉลี่ยสะสมในช่วง 2.51 – 3.00 ส่วนใหญ่ทำงานแล้ว และทำงานบริษัทเอกชน มีลักษณะงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่ตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา สำหรับปฏิบัติงานพร้อมกับศึกษาต่อ โดยมีทั้งที่ตรงและไม่ตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนที่ตรงคือ ศึกษาต่อ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มหาวิทยาลัยอินเดียนา และ South Bank Institute of Technology

สำหรับที่ไม่ตรง ดังนี้ (1) สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (3) การตลาด ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (4) คณะเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (5) คณะรัฐศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และมหาวิทยาลัยรามคำแหง (6) สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและภัตตาคาร ได้แก่ วิทยาลัยดุสิตธานี (7) คณะครุศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และ (8) สาขาวิชาการรับรู้จากระยะไกลและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บัณฑิตกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาต่อโดยไม่ได้ทำงาน โดยมีทั้งที่ตรงและไม่ตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนที่ตรง คือ ศึกษาต่อ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ไม่ตรง กับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา ดังนี้ (1) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ไม่ระบุสถาบันการศึกษา (2) TPA school of language & culture (3) บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (4) สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ

ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล (5) สาขาวิชาภูมิศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ (6) คณะวิศวกรรมศาสตร์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ดังนี้ (1) ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่ระดับเหมาะสม และมีเสนอแนะเพิ่มเติม ควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี เช่น รายวิชา Telecom การเดินสายแลน (2) ด้านโครงสร้างหลักสูตร ที่ระดับเห็นด้วย โดยเสนอแนะเพิ่มเติมควรเพิ่มรายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐานมากขึ้น และ (3) ด้านเนื้อหาวิชา ที่ระดับเห็นด้วย ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ เทคโนโลยีล้ำสมัยง่าย ภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมควรเป็นภาษาที่ใช้ในปัจจุบัน อาทิ JAVA ควรมียาวิชา Operating System ไม่ค่อยได้ใช้ประโยชน์จากวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ควรกำหนดให้วิชาเลือกในหมวดมากกว่าวิชาเลือกนอกหมวด ควรเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย ควรเพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลาย สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพิ่มความชัดเจนของหลักสูตรสารสนเทศ ควรจัดวิชาสัมมนาพิเศษศาสตร์ในช่วงแรกของการเข้าหลักสูตร เน้นผลงานมากกว่าทฤษฎี ควรเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษ และเนื้อหาที่มีความเหมาะสมอยู่แล้ว และควรเพิ่มรายวิชาเฉพาะ และเน้นภาคปฏิบัติมากขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง

ความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ระดับเห็นด้วย และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ อาจารย์ควรแนะนำแนวโน้ม (Trend) เทคโนโลยีใหม่ อาจารย์ใช้ศัพท์เทคนิคมากเกินไป ยากในการเข้าใจ การประเมินผลมีรูปแบบการท่องจำมากเกินไป คณาจารย์ควรมีความตรงต่อเวลา และควรมีความรับผิดชอบต่อนักศึกษา คณาจารย์ต้องยอมรับในความสามารถของนักศึกษาแต่ละคน คณาจารย์มีความแตกต่างกันการประเมินจึงเป็นเรื่องยาก อาจารย์บางท่านสอนไม่เข้าใจ บางท่านสอนไม่เป็นไปตามแผนการสอน ควรมีการเรียนเป็นภาษาอังกฤษ ข้อสอบอัตรนี้ไม่มีความยุติธรรม

ความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ดังนี้ (1) ด้านการบริการด้านห้องสมุด ที่ระดับเห็นด้วย ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หนังสือเกี่ยวกับ IT มีจำนวนน้อย และล้ำสมัย ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา (2) ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อ โสตทัศนอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ที่ระดับเห็นด้วย โดยเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ ควรมีที่ชี้ Pointer แทนการคลิกเมาส์ ห้องเรียนบางวิชาไม่สามารถรองรับจำนวนนักศึกษาได้เพียงพอ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอความต้องการของนักศึกษา ห้องเรียนมีจำนวนน้อย และควรเพิ่มความทันสมัยของ ห้องปฏิบัติการ ควรจัดห้องสำหรับนักศึกษาให้มากขึ้น และมีการบริการเพิ่มขึ้น และ (3) ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก ที่ระดับเห็นด้วย ซึ่งมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ ควรปรับปรุงเรื่องห้องน้ำให้สามารถใช้งานได้ดีและสะอาด ควรจัดห้องพักให้มีหลายระดับ ควรจัด

เพื่อนร่วมห้องที่มีนิสัยคล้ายกันอยู่ด้วยกัน ห้องสมุดน่าจะอยู่ใกล้กับหอพัก ห้องร้อน ปลุกต้นไม้ เยอะ ๆ ให้ร่มรื่น มีโอกาสพบที่ปรึกษาหอพักเพียงเทอมละ 1 ครั้ง ควรให้มี รปภ. ประจำจุดที่มีด ควรมีห้องคอมพิวเตอร์ประจำทุกหอพัก อยากให้เพิ่มความเร็วของอินเทอร์เน็ต ควรคิดเครื่องทำ น้ำอุ่น สถานที่จัดกิจกรรมไม่เพียงพอ เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก และที่จอดรถควรมีหลังคา และ (4) ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน **ที่ระดับเห็นด้วย** ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ ตอนที่ เป็นอุปกรณ์บางชนิดมีแล้วใช้ไม่ได้ ควรปรับปรุงความเร็วในการทำงาน ขอให้ รักษามาตรฐานด้านความทันสมัยของอุปกรณ์อย่าได้ตกยุค เจ้าหน้าที่ F7 ให้บริการดี น่าจะเอา เครื่องมือของ F7 มาใช้ประโยชน์มากกว่านี้ อุปกรณ์ห้องตัดต่อ F7 ยังคงเป็นรุ่นเก่า และคืออยู่แล้ว

ความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ดังนี้ (1) ด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร **ที่ระดับเหมาะสม** โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ ควรมีการออกแบบสอบถามเพื่อวัดความถนัดของนักศึกษา ก่อนเข้าหลักสูตร ควรเจตนาให้นักเรียนที่จบการศึกษา เอกวิทย์-คณิต และศิลป์-คำนวณเท่านั้น ควรจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับสาขาวิชาเป็นภาค ภาษาอังกฤษ การประเมินอาจารย์ไม่ควรให้อาจารย์ทราบว่ามีใครประเมินอย่างไร เพราะอาจจะเกิดอคติได้ ผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดตารางเรียน ไม่ค่อยเต็มใจให้บริการ ระยะเวลา 1 คาบ 3 ชม. มีความเหมาะสม ประกาศต่าง ๆ ถ้าซ้ำในบางครั้ง และคืออยู่แล้ว และ (2) ด้านการสหกิจศึกษา **ที่ระดับเหมาะสม** อื่น ๆ ได้แก่ อยากให้การสหกิจเป็นการทำงานจริง เสมือนเป็นพนักงานจริง ๆ ควรมีการสร้างความมั่นใจให้กับนักศึกษา ก่อนการสหกิจศึกษา และก่อนการออกไปปฏิบัติงานภายนอก ระยะเวลาในการสหกิจน้อยเกินไป ควรฝึกให้นักศึกษาเขียนจดหมายสมัครงาน ให้มีความน่าสนใจ ส่วนใหญ่วิชา Pre – coop นักศึกษา IT เรียนแล้ว เจ้าหน้าที่เลือกปฏิบัติ ควรมีการวางแผนหาสถานประกอบการมากขึ้น

การประเมินคุณภาพบัณฑิต ก่อนการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ **ที่ระดับไม่แน่ใจ** แต่หลังการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศแล้วบัณฑิตมีการประเมิน **ที่ระดับมาก** โดยข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ ควรให้บัณฑิตเรียนรู้การแก้ไขปัญหาให้มาก ควรเน้นเนื้อหา ให้เข้มข้นมากขึ้น ควรพัฒนาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของเจ้านาย คือ เก่งคน เก่งงาน ควรปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม เนื่องจากไม่ได้ทำงานตรงกับที่เรียนจึงไม่ค่อยกระตือรือร้นกับงานมากนัก และโดยภาพรวมดีขึ้นจากอดีต

ความคิดเห็นทั่วไปในด้านความภาคภูมิใจบัณฑิตมีระดับความภาคภูมิใจมาก ลักษณะเด่นคือบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อีดี ถึก ขยัน มุ่งมั่น อดทนต่อสภาวะกดดันต่าง ๆ ลักษณะด้อยไม่รู้ลึก รู้จริง รู้แบบกว้าง ๆ ไม่เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ส่วนประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุง มีดังนี้ (1) โครงสร้างหลักสูตร เหมาะสมดีแล้ว (2) รายวิชาหมวด

เทคโนโลยีพื้นฐาน และควรปรับให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และ (3) อื่น ๆ ที่ควรได้รับการปรับปรุง ได้แก่ สร้างพื้นที่ส่วนกลางในการสร้างสรรค์งานนิเทศศาสตร์ เพิ่มโอกาสในการศึกษาคุณ เน้นคุณธรรมและจริยธรรม ควรแยกทั้ง 3 หลักสูตรออกจากกันอย่างเด็ดขาด เจ้าหน้าที่ศูนย์บรรณสารฯ ยังหวังสารสนเทศ อุปกรณ์มีความทันสมัย ควรมีการทำ Project ทุกเทอมเพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้ หลักสูตรเร่งรัดมากเกินไป ควรปรับเป็น 2 ภาคการศึกษา ควรมีส่วนรวมกับสังคมมากกว่านี้ รายวิชาไม่เจาะลึกเท่าที่ควร ปรับให้สอดคล้องกับสภาพสังคม สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ควรปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น เพราะหลายสถาบันเปิดสอน ควรเน้นเรื่องระเบียบวินัยในห้องเรียน สร้างบรรยากาศให้เสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน อุปกรณ์ไม่ทันสมัย บางประเภท ควรเน้นหลักสูตรภาษาอังกฤษ หมวดวิชาเลือกเสรี ควรมีมากกว่านี้ คณาจารย์ควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษา อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา

อย่างไรก็ตามได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากนักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 187 คน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ที่ยังไม่ออกสหกิจศึกษา ณ วันเก็บข้อมูลวิจัย ซึ่งมีรหัสนักศึกษา B487XXXX - B497XXXX นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 ศึกษาหลักสูตรระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS) มีเกรดเฉลี่ยสะสมช่วงระหว่าง 2.00 - 2.50

ความคิดเห็นด้านหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ดังนี้ (1) ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่ระดับเหมาะสม มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรปรับปรุงวัตถุประสงค์ให้มีความชัดเจน และทันสมัยตลอดเวลา (2) ด้านโครงสร้างหลักสูตร ที่ระดับเห็นด้วย มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การจัดโครงสร้างหลักสูตรควรลดรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปลง และเพิ่มรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน และ (3) ด้านเนื้อหาวิชา ที่ระดับเห็นด้วย ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรเพิ่มภาคปฏิบัติให้มากขึ้น เช่น ห้องปฏิบัติการ

ความคิดเห็นด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ระดับเห็นด้วย มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ อาจารย์บางท่านปฏิบัติตนไม่เหมาะสม ควรมีความเป็นกลางไม่เลือกปฏิบัติ สอนไม่รู้เรื่อง เน้นการเรียนในห้องปฏิบัติการ อาจารย์บางท่านใช้ถ้อยคำที่ไม่เหมาะสม การสั่งงานเยอะเกินไป ควรมีอาจารย์ที่จบทางด้านอิเล็กทรอนิกส์บ้าง ควรวิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาแล้วร่วมกันแก้ไข ควรเพิ่มรายวิชาในหลักสูตร ควรจัดคลาสละไม่เกิน 50 คน ควรแปลภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาไทย ไม่สามารถประเมินได้เนื่องจากเรียนกับอาจารย์ในหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ ควรเปิดรับอาจารย์ที่จบจากต่างประเทศ และไม่แบ่งแยกนักศึกษา

ความคิดเห็นด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน ดังนี้ (1) ด้านการบริการด้านห้องสมุด ที่ระดับไม่แน่ใจ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เจ้าหน้าที่ศูนย์บรรณสารฯ พูดยาไม่เหมาะสม เหมือนไม่ค่อยเต็มใจ

ให้บริการ ทำหน้าตาบึงตึง และหนังสือมีจำนวนน้อย เก่า ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา (2) ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ที่ระดับเห็นด้วย มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมโต๊ะ เก้าอี้ ขำรูดบ่อยครั้ง (3) ด้านการบริการด้านสถานที่และหอพัก ที่ระดับไม่แน่ใจ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรจัดให้พักห้องละ 3 คน เพราะห้องละ 4 คน ทำให้รู้สึกอึดอัด และ(4) ด้านการบริการด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน ที่ระดับไม่แน่ใจ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรเพิ่มสมรรถนะ และขีดความสามารถของเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการต่าง ๆ

ความคิดเห็นด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ดังนี้ (1) ด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ที่ระดับไม่แน่ใจ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ระบบการลงทะเบียนล่าช้า ไม่เสถียรมักมีปัญหาเวลาลงทะเบียนเรียนในช่วงการเปิดให้ลงทะเบียนเรียน

ความคิดเห็นทั่วไป ดังนี้ (1) ด้านโครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่แล้ว (2) ด้านเนื้อหารายวิชา ควรเน้นภาคปฏิบัติ เช่น ห้องปฏิบัติการ การเขียนโปรแกรม การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ของหลักสูตรนิเทศศาสตร์ (3) ด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณาจารย์มีความเป็นกันเอง สามารถขอรับคำปรึกษาได้ทุกเรื่อง และ (4) ด้านทักษะและความรู้ที่คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรบรรจุเพิ่มเติมในรายวิชาที่สอน มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง มากกว่ามุ่งเน้นทางด้านทฤษฎี

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างหลักสูตร 2540 บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างหลักสูตร 2547 และนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง พบว่า บัณฑิตและนักศึกษหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรที่สังกัด เป็นไปตามสมมติฐาน H_1 คือ บัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา

ขณะเดียวกันบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา เป็นไปตามสมมติฐาน H_0 คือ บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริการด้านห้องสมุด ด้านการบริการด้านการเรียนการสอน ด้านการ

บริการด้านสถานที่และห้องพัก ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกสหกิจศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตก่อนการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ด้านการประเมินคุณภาพบัณฑิตหลังการเข้าศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาด้านสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต เพื่อศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ ซึ่งสามารถนำเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการวิจัยได้ ดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาด้านสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาและความต้องการบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และใช้แนวคิดเชิงระบบเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ ใช้การวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการศึกษาและสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ศึกษา คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ และเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกลุ่มประชากร จำนวนทั้งสิ้น 5 กลุ่ม คือ (1) นักศึกษาด้านสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ชั้นปีที่ 3 – 4 ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 3 ปีการศึกษา 2551 (2) บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศ

บัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2544 – 2551 (3) ผู้บริหารหลักสูตร ได้แก่ คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงานหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย (4) ผู้บริหารสถานประกอบการ ได้แก่ ผู้ใช้งานหรือผู้บังคับบัญชาในสถานประกอบการที่มีบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าว หรือผู้บริหารสถานประกอบการที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีออกปฏิบัติสหกิจศึกษา นักวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ (5) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากร ดังนี้ (1) นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศชั้นปีที่ 3 – 4 ภาคการศึกษาที่ 3 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 209 คน จำแนกเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 188 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 21 คน จากการดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัยมีนักศึกษากลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูล จำนวน 187 คน แบ่งเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 181 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 6 คน (2) บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2544 – 2551 จำนวน 970 คน มีผู้ให้ข้อมูลกับการวิจัย จำนวน 200 คน (3) ผู้บริหารหลักสูตร ได้แก่ คณบดี หัวหน้าสาขาวิชา ผู้ประสานงานหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย จำนวน 25 คน โดยใช้การเลือกอย่างเฉพาะเจาะจงจากมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีชื่อเสียง โดยจำแนกออกเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จำนวน 7 คน มหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 13 คน และมหาวิทยาลัยเอกชน 6 คน (4) ผู้ใช้งาน ผู้บังคับบัญชาในสถานประกอบการที่มีบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าว หรือสถานประกอบการที่นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเคยออกปฏิบัติสหกิจศึกษาหรือกำลังออกปฏิบัติสหกิจศึกษาในระหว่างดำเนินการวิจัย (ปีการศึกษา 2552) จำนวน 21 หน่วยงาน และ (5) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทยจำนวน 3 คน

ผลของการวิจัยสามารถนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

6.1.1 ความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

การสำรวจความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้แสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตในด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความคิดเห็นที่ระดับเหมาะสม และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ควรเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี เช่น รายวิชา Telecom การเดินสายแลน ความเห็นต่อโครงสร้างหลักสูตร ที่ระดับเห็นด้วย โดยเสนอแนะเพิ่มเติม คือ ควรเพิ่มรายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐานมากขึ้น ความคิดเห็นต่อเนื้อหาวิชา ที่ระดับเห็นด้วย โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม อื่น ๆ ได้แก่ ภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมควรเป็นภาษาที่ใช้ในปัจจุบัน อาทิ JAVA ควรมียาวิชา Operating System ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ควรกำหนดให้วิชาเลือกในหมวดมากกว่าวิชาเลือกนอกหมวด ควรเชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยาย ควรเพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลาย สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร เพิ่มความชัดเจนของหลักสูตรสารสนเทศ ควรจัดวิชาสัมมนาพิเศษศาสตร์ตั้งแต่แรกเข้าหลักสูตร ควรเน้นผลงานของนักศึกษา มากกว่าการสอนภาคทฤษฎี ควรเพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษ และควรเพิ่มรายวิชาเฉพาะ และเน้นภาคปฏิบัติมากขึ้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง

บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความคิดเห็นในด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ระดับเห็นด้วย โดยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับอาจารย์ คือ อาจารย์ควรแนะนำแนวโน้มของเทคโนโลยีใหม่ อาจารย์ใช้ศัพท์เทคนิคมากเกินไป ขาดต่อการเข้าใจ การประเมินผลมีรูปแบบการท่องจำมากเกินไป คณาจารย์ควรมีความตรงต่อเวลา และควรมีความรับผิดชอบต่อนักศึกษา คณาจารย์ต้องยอมรับในความสามารถของนักศึกษาแต่ละคน อาจารย์บางท่านสอนไม่เข้าใจ บางท่านสอนไม่เป็นไปตามแผนการสอน และควรมีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ

บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความคิดเห็นในด้านความคิดเห็นในด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการบริการด้านห้องสมุด ที่ระดับเห็นด้วย ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ หนังสือเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศมีจำนวนน้อย และล้าสมัย ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา ด้านการบริการด้านห้องเรียนและสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนที่ระดับเห็นด้วย ด้านการบริการ

ด้านสถานที่และหอพัก ที่ระดับเห็นด้วย ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน ที่ระดับเห็นด้วย

บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีความคิดเห็นในด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ดังนี้ ด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ที่ระดับเหมาะสม และด้านการสหกิจศึกษา ที่ระดับเหมาะสม

การประเมินคุณภาพบัณฑิต ก่อนการเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประเมินคุณภาพของตนเอง ที่ระดับไม่แน่ใจ แต่หลังจากเข้าศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศแล้ว บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตมีการประเมินคุณภาพของตนเองที่ระดับมาก โดยข้อเสนอแนะ คือ ควรให้บัณฑิตเรียนรู้การแก้ไขปัญหาให้มาก ควรเน้นเนื้อหาให้เข้มข้นมากขึ้น ควรพัฒนาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้บังคับบัญชา คือ เก่งคน เก่งงาน ควรปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม เนื่องจากไม่ได้ทำงานตรงกับที่เรียน จึงทำให้ไม่กระตือรือร้นกับงานมากนัก

ความคิดเห็นทั่วไปในด้านความภาคภูมิใจ พบว่า บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีระดับความภาคภูมิใจต่อการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในระดับมาก โดยเห็นว่า ลักษณะเด่นของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี คือ อดทน ขยัน มุ่งมั่น อดทนต่อสภาวะกดดันต่าง ๆ โดยคุณลักษณะด้อย คือ ขาดความรู้ที่ลึกซึ้ง ไม่รู้จักจริง รู้แบบกว้าง ขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ส่วนประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุง ได้แก่ รายวิชาหมวดเทคโนโลยีพื้นฐาน และควรปรับให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ควรมีการสร้างพื้นที่ส่วนกลางในการสร้างสรรค์งานของนักศึกษาในกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ เพิ่มโอกาสในการศึกษาดูงาน เน้นคุณธรรมและจริยธรรม ควรแยกทั้ง 3 กลุ่มวิชา (นิเทศศาสตร์ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ และสารสนเทศศึกษา) ออกจากกันอย่างเด็ดขาด ควรมีโครงการ (Project) ทุกภาคการศึกษาเพื่อเพิ่มทักษะ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศควรมีส่วนร่วมกับสังคมมากกว่าที่เป็นอยู่ รายวิชาบางรายวิชาไม่เจาะลึกเท่าที่ควร ควรมีการปรับรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพสังคม ควรส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ควรปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนมากขึ้น เนื่องจากปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำนวนมากขึ้น อาจารย์ผู้สอนควรปลูกฝังระเบียบวินัยในห้องเรียน สร้างบรรยากาศให้เสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน อุปกรณ์บางประเภทยังไม่ทันสมัยเท่าที่ควร หลักสูตรควรเน้นการสอนเป็นภาษาอังกฤษให้มากขึ้น หมวดวิชาเลือกเสรีควรมีมากกว่านี้ และคณาจารย์ควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่างต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นไปตามสมมติฐาน H_0 คือ บัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (นิเทศศาสตร์ (Comm) สารสนเทศศึกษา (IS) และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านต่าง ๆ ขณะเดียวกันบัณฑิตและนักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านเนื้อหาวิชา

เมื่อพิจารณาบัณฑิตกลุ่มตัวอย่างตามหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ เป็นไปตามสมมติฐาน H_1 คือ บัณฑิตกลุ่มตัวอย่างที่สังกัดหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ (Comm) กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา (IS) และกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS)) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านต่าง ๆ

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศปัจจุบัน (กำลังศึกษาอยู่ในระหว่างปีการศึกษา 2552) ด้วยแบบสอบถาม พบว่า ความคิดเห็นในด้านหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านโครงสร้างหลักสูตร และด้านเนื้อหาวิชา ที่ระดับเห็นด้วย

ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศปัจจุบัน ในด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความคิดเห็นที่ระดับเห็นด้วย ความคิดเห็นในด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียน มีความคิดเห็นด้านการบริการด้านห้องสมุด ที่ระดับไม่แน่ใจ ด้านการบริการด้านห้องเรียน และสื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน มีความคิดเห็นที่ระดับเห็นด้วยในการบริการด้านสถานที่และหอพัก มีความคิดเห็นที่ระดับไม่แน่ใจ ด้านการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน มีความคิดเห็นที่ระดับไม่แน่ใจ

นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศปัจจุบัน มีความคิดเห็นในการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร ดังนี้ ด้านการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตรมีความคิดเห็นที่ระดับไม่แน่ใจ ส่วนความคิดเห็นทั่วไป ในด้านโครงสร้างหลักสูตรนักศึกษาที่มีความเห็นว่า เหมาะสมอยู่แล้ว ในด้านเนื้อหาวิชา ควรเน้นภาคปฏิบัติให้มากขึ้น ด้านคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ นักศึกษาเห็นว่า คณาจารย์มีความเป็นกันเอง สามารถขอรับคำปรึกษาได้ทุกเรื่อง ด้านทักษะและความรู้ที่คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศควรบรรจุเพิ่มเติมในรายวิชาที่สอน คือ ควรมุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง มากกว่ามุ่งเน้นทางด้านทฤษฎี

6.1.2 สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผลการวิจัย พบว่า จากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศจำนวนทั้งสิ้น 166 แห่ง มีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวนทั้งสิ้น 121 แห่ง (หากมหาวิทยาลัยใดมีวิทยาเขต ใช้การนับรวมเป็น 1 แห่ง) แบ่งเป็นเปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจำนวน 94 แห่ง กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ จำนวน 83 แห่ง และเปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา จำนวน 44 แห่ง และเมื่อศึกษามหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า มีมหาวิทยาลัยที่เป็นวิทยาเขตจำนวน 23 แห่ง ทำให้มีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำนวนทั้งสิ้น 144 แห่ง โดยมีมหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่เปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกระจายตัวอยู่ตามพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร และสังกัดรัฐบาล เปิดสอนกลุ่มวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการเพียงอย่างเดียว มีจำนวนมากที่สุด

ในกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ พบว่า มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐมากที่สุด และอยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยสังกัดคณะนิเทศศาสตร์มากที่สุด สาขาวิชาที่เปิดสอนมากที่สุดคือ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ และการเปิดสอนในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่หลากหลาย โดยสามารถจำแนก ได้เป็น 3 กลุ่มหลัก คือ การสื่อสาร การสื่อสารมวลชน และสื่อดิจิทัล ส่วนลักษณะการเปิดสอนเป็นโปรแกรม พบว่า โปรแกรมในกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ที่เปิดสอนมากที่สุด คือ โปรแกรมนิเทศศาสตร์ ส่วนแขนงหรือกลุ่มวิชาที่เปิดสอนมากที่สุดคือ แขนงวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์หรือวิทยุและโทรทัศน์ วิชาเอกที่เปิดสอนมากที่สุดคือ การประชาสัมพันธ์ แต่มีหลักสูตรศิลปศาสตร์มีจำนวนมากที่สุด ส่วนใหญ่มีชื่อปริญญาของกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ คือ นิเทศศาสตรบัณฑิต

การเปิดสอนในกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการในมหาวิทยาลัยของไทย พบว่า มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการส่วนใหญ่เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ และกระจายตัวอยู่ตามพื้นที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการเปิดสอนในคณะหรือสำนักวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุด เปิดสอนในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด ลักษณะการเปิดสอนเป็นโปรแกรม พบว่า เปิดสอนในโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด ลักษณะการเปิดสอนเป็นแขนงวิชาหรือกลุ่มวิชา พบว่า เปิดสอนในกลุ่มวิชาด้านเทคโนโลยีพาณิชยกรรม เทคโนโลยีซอฟต์แวร์ การสื่อสารข้อมูล และเอกเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด และเมื่อพิจารณาการสังกัดวิชาเอก พบว่า เปิดสอนในวิชาเอกเทคโนโลยีสารสนเทศ

ธุรกิจมากที่สุด ส่วนหลักสูตรที่เปิดสอนมากที่สุด คือ วิทยาศาสตร์บัณฑิต และใช้ชื่อปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) มากที่สุด

กลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาส่วนใหญ่เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ อยู่ในกรุงเทพมหานครมากที่สุด โดยเปิดในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด ลักษณะการสังกัดภาควิชา พบว่า สังกัดภาควิชาบรรณารักษศาสตร์หรือบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์มากที่สุด และลักษณะการสังกัดสาขาวิชา พบว่า สังกัดในสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์มากที่สุด สำหรับมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษาที่สังกัดโปรแกรม เปิดสอนในโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มากที่สุด ลักษณะการสังกัดแขนงวิชาหรือกลุ่ม พบว่า สังกัดแขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ มากที่สุด และเปิดสอนในวิชาเอกสารสนเทศทั่วไป ซึ่งหลักสูตรที่เปิดสอน คือ ศิลปศาสตรบัณฑิต มีจำนวนมากที่สุด และใช้ชื่อปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต และวิทยาศาสตร์บัณฑิต (การจัดการสารสนเทศ) มากที่สุด

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตร นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้ประกอบการ ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย ดังนี้ ลักษณะการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยของผู้บริหารหลักสูตรกลุ่มตัวอย่าง สามารถจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก จัดตั้งใหม่เป็นคณะ สถาบัน หรือวิทยาลัย กลุ่มที่ 2 จัดตั้งเป็นภาควิชา สังกัดคณะหรือสถาบัน และกลุ่มที่ 3 จัดตั้งเป็นสาขาวิชา สังกัดภาควิชา การพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทยได้รับการพัฒนาขึ้นไม่นานนัก และมักจัดตั้งขึ้นจากการบริหารหลักสูตรในรูปแบบเดิม การเปลี่ยนชื่อสาขาวิชา หรือการยกฐานะขึ้นเป็นคณะของหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีวัตถุประสงค์เพื่อความทันสมัย ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และตอบสนองต่อความนิยมในการเข้าศึกษาของนักศึกษา ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงาน และเพื่อให้ทันต่อวิทยาการเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

เอกลักษณ์ของหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย คือ การจัดเนื้อหาหลักสูตรที่มีการบูรณาการระหว่างเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับศาสตร์แขนงอื่น การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง การมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถทั้งอาจารย์พิเศษและอาจารย์ประจำ การฝึกฝนให้นักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัยบางแห่ง นักศึกษามีทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ

ในด้านคุณลักษณะในการปฏิบัติงานของบัณฑิตและนักศึกษาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า บัณฑิตและนักศึกษามีจุดเด่น คือ นักศึกษามีความรู้หลากหลาย สามารถปฏิบัติงานได้ในสายงานต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง นักศึกษาบางสถาบันมีความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ นักศึกษาบางสถาบันมีทักษะในการสื่อสารทางธุรกิจ นักศึกษามีความอดทน กล้าสู้งานหนัก ในขณะที่มีจุดด้อยคือ ขาดความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านอย่างลึกซึ้ง ขาดทักษะในการนำเสนอ ขาดทักษะการใช้ภาษาไทย นักศึกษาส่วนใหญ่ขาดทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ คุณภาพการศึกษาของนักศึกษาลดลง

สำหรับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี แม้ว่า จะเป็นหลักสูตรที่มีเอกลักษณ์ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศบูรณาการเข้ากับศาสตร์แขนงต่าง ๆ และเป็นต้นแบบสำหรับการจัดวางหลักสูตรในลักษณะเดียวกันแก่มหาวิทยาลัยแห่งอื่น ๆ แต่ยังคงขาดความเชี่ยวชาญลึกซึ้ง แม้ว่าบัณฑิตจะมีความสามารถปฏิบัติงานได้หลากหลาย แต่อาจไม่สามารถระบุได้ว่า ตนเองมีความชำนาญเฉพาะด้านในด้านใด เนื่องจากการจัดวางหลักสูตรที่ ความหลากหลาย อาจทำให้ขาดการศึกษามุ่งเน้นให้ลึกซึ้งได้ และเนื่องจากบัณฑิตมีความรู้ ความสามารถที่หลากหลาย แต่ไม่สามารถระบุความเชี่ยวชาญลึกซึ้งได้ บัณฑิตจำนวนไม่น้อยจึง ประสบปัญหาการให้นิยามความเป็นวิชาชีพของตนเอง เพราะขาดทั้งความรู้พื้นฐานเบื้องต้นที่จะ เป็นรากฐานในศาสตร์ของตนและขาดความเชี่ยวชาญลึกซึ้ง

ปัจจัยอันเป็นปัญหาสำคัญและส่งผลกระทบต่อพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย คือ ปัญหาด้านการขาดแคลนอาจารย์ผู้สอน ปัญหา ด้านงบประมาณมีจำกัด ปัญหาด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์มีจำกัด และปัญหาด้านคุณภาพของ นักศึกษา

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย มีการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ทั้งในรูปแบบของการปรับย่อย หรือปรับเปลี่ยน เฉพาะบางรายวิชาหรือปรับเนื้อหาหลักสูตร และการปรับใหญ่ คือการปรับปรุงหลักสูตร โดย คำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารหลักสูตรด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารส่วนใหญ่แสดงทัศนคติตรงกันว่า หลักสูตรด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยไทย ยังขาดจุดยืนที่ชัดเจน เป็นการเปิดสอนตามกระแส ความนิยม ขาดอัตลักษณ์ และยังคงทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน รวมทั้งยังเป็นการพัฒนาหลักสูตร ตามความสนใจของผู้บริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน ยังขาดการคำนึงถึงความต้องการของ ผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนั้น แม้ว่าปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะเป็นที่ต้องการ สำหรับการพัฒนาในทุกด้านของสังคมไทย และในมหาวิทยาลัยไทยจะนิยมเปิดสอนด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นจำนวนมาก หากแต่ปรากฏว่า แต่ละหลักสูตรมีคุณลักษณะหรือการจัดหลักสูตรที่แตกต่างกันออกไป ทั้งด้านชื่อสาขาวิชา ชื่อปริญญาที่ได้รับ การจัดหลักสูตร ทำให้ขาดขอบเขตที่ชัดเจน ส่งผลต่อความเข้าใจผิดของสถานประกอบการในการรับบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาปฏิบัติงาน นอกจากนี้ การศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ยังคงขาดการผลิตบัณฑิตเพื่อไปทำงานในเชิงการพัฒนาระบบที่เป็นอยู่ให้ก้าวหน้าขึ้น แต่ยังคงมุ่งผลิตผู้ทำหน้าที่เก็บรวบรวม ขาดผู้ทำหน้าที่พัฒนา วิเคราะห์ และผู้ดูแลระบบ

ผู้บริหารหลักสูตร และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า แนวโน้มของการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในอนาคต การศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังคงเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และตามความต้องการพัฒนาประเทศซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานในหน่วยงานทุกประเภททั้งภาครัฐ และเอกชน โดยมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จะเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมากขึ้น ข้อควรคำนึงในการจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรให้ความสำคัญต่อความต้องการของประเทศ และตลาดแรงงาน มหาวิทยาลัยควรมีทิศทางในการผลิตบัณฑิตที่ชัดเจนว่า มุ่งผลิตไปเพื่อปฏิบัติงานใด ด้านใด รองรับความต้องการของภาคส่วนใดของสังคม โดยมีเอกลักษณ์ของหลักสูตรและอัตลักษณ์ของบัณฑิตที่สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย

นอกจากนั้น ในการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารหลักสูตรควรให้ความสำคัญแก่การจัดการรายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษามีพื้นฐานความรู้มากพอสำหรับการประยุกต์ใช้ในวิชาชีพของตนเองได้ โดยรายวิชาที่ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ควรให้ความรู้พื้นฐานที่จะนำไปสู่ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เนื่องจากหากนักศึกษามีความรู้พื้นฐานที่ดี จะทำให้สามารถประยุกต์ความรู้ในระดับสูงขึ้นไปได้ และสามารถเข้าปฏิบัติงานในสายวิชาชีพของตนเอง ทั้งนี้ แต่ละวิชา ควรมีการบูรณาการเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานในอนาคตด้วย หากเป็นไปได้ ในรายวิชาหนึ่ง ๆ ควรมีอาจารย์ผู้สอนหลายคน เพื่อให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา ให้บัณฑิตสามารถบูรณาการความรู้ที่ได้รับในรายวิชาดังกล่าวให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง

การเรียนการสอนในหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรสะท้อนปรัชญาของมหาวิทยาลัย และคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือนอกจากจะแสดงบทบาทในฐานะผู้นำทางสังคมแล้ว ยังต้องสนองความต้องการของบัณฑิตด้วย ควรเป็นหลักสูตรที่มีการบูรณาการที่มีจุดเน้นที่ชัดเจน ให้นักศึกษาทราบความเชี่ยวชาญของตนเอง

และควรปลูกฝังให้นักศึกษาตระหนักในความเป็นวิชาชีพของตนเอง หลักสูตรควรให้ความสำคัญต่อการจัดวางความรู้ที่เป็นศาสตร์ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาด้านวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่ควรมีบทบาทเป็นเพียงผู้ใช้ระบบสารสนเทศแต่ควรสามารถพัฒนาระบบสารสนเทศได้เอง

6.1.3 คุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์

ผลการวิจัย พบว่า คุณสมบัติและคุณลักษณะของนักศึกษาและบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ในทัศนะของผู้บริหารหลักสูตร และนักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ นักศึกษาและบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรสามารถปฏิบัติงานได้ทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาสำหรับสถานประกอบการในการฝึก สอนงาน ควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ และตรงต่อเวลา มีความรู้พื้นฐานในศาสตร์ของตนเอง มีทักษะในการประยุกต์ สนใจติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ รู้จักคิด มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ มีความฉลาดรอบรู้ทั้งงาน และคน เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา บัณฑิตด้านวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ควรใส่ใจต่อความเปลี่ยนแปลง และติดตามเฝ้าหาความรู้ ติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนั้น บัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทุกกลุ่มวิชา ควรมีความรู้พื้นฐานและมีความรู้เรื่องสารสนเทศ (Information) และทักษะในการจัดการสารสนเทศ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ตีความข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ เพราะการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อย่างไรก็ตาม ในการสร้างบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในกลุ่มวิชาต่าง ๆ เป็นไปได้ยากที่จะสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะเหมือนกันหรือมีความสามารถเท่าเทียมกันทั้งหมด อาจารย์ผู้สอน ควรให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมความสามารถของนักศึกษาตามศักยภาพของนักศึกษาแต่ละคน

จากแนวโน้มความต้องการบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า ตลาดแรงงานของประเทศไทยในปัจจุบันและอนาคต ยังมีความต้องการบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อไปปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ จำนวนมาก ทั้งนี้ แม้ว่าในปัจจุบันมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่จะเปิดสอนในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หากแต่บัณฑิตที่มีความสามารถและมีคุณสมบัติตรงตามที่ต้องการ ยังมีความ

จำนวนไม่เพียงพอ ดังนั้น หากบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้รับการจัดเวลาให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน ย่อมเป็นที่ต้องการของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

เมื่อศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามทัศนะของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการและผู้ใช้งานบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีความพึงพอใจในระดับ “มาก” ต่อบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เนื่องจากสามารถทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ดี ทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ รู้จักการเรียนรู้งาน มีจุดเด่นคือ สามารถปรับตัวเข้ากับองค์กรได้ดี มีความขยันตั้งใจทำงาน มีความอดทนสูง อธิษาศัยดี เรียนรู้งานได้เร็ว มีความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ในระดับดี สามารถใช้เครื่องมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ มีสถานประกอบการบางแห่งระบุว่า ความรู้ในเชิงวิชาการของนักศึกษา มทส. อยู่ในระดับ “ดีมาก”

ผู้บริหารสถานประกอบการส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่า บัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดความเชื่อมั่น ยังไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น อ่อนด้อยด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศทุกด้าน (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน ภาษาอังกฤษ) และยังคงน้อยเรื่องภาวะผู้นำ ไม่กล้าตัดสินใจ

ภาพรวมของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภาพรวมยังคงมีลักษณะเป็น “เป็ด” คือ สามารถปฏิบัติงานได้ทุกด้านแต่ไม่ชำนาญ แต่ยังสามารถมองภาพรวมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรได้ดีกว่าบัณฑิตในสาขาวิชาใกล้เคียง

ในการผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารสถานประกอบการและผู้ใช้งานบัณฑิตแสดงทัศนะว่า ควรเพิ่มการศึกษาในรายวิชาที่เกี่ยวกับการนำเสนอเพื่อสร้างความมั่นใจในตัวเองให้มากขึ้น ควรพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม เพิ่มทัศนคติในการทำงานในองค์กรโดยภาพรวม เพิ่มมุมมองรับรู้สิ่งใหม่รอบตัว ควรหมั่นฝึกฝนภาษาต่างประเทศให้มากกว่านี้ ควรมีความเข้าใจในตำแหน่งที่จะปฏิบัติ อาจจะมีการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงานจริง นอกจากนั้น ในหลักสูตรควรเพิ่มการประยุกต์การใช้งานกับรายวิชาที่เรียนมา และฝึกฝนให้นักศึกษารู้จักการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นักศึกษาควรได้ศึกษาเพิ่มเติมในความรู้ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ หากนักศึกษามีความรู้ทางด้านโปรแกรมเฉพาะทางก็จะดีมาก ควรฝึกนักศึกษาเพิ่มเติมเรื่องวิชาบัญชี รวมทั้งด้านการจัดการ เพื่อให้มีมุมมองทางธุรกิจและสามารถปฏิบัติงานในองค์กรธุรกิจได้ รวมทั้งสามารถ “พูดภาษาธุรกิจ” รู้เรื่อง

ทางด้านกรพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานประกอบการเห็นว่า หลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการปัจจุบัน โดยมีการสำรวจวิจัยให้ทราบถึงความต้องการแท้จริงของตลาด ทั้งนี้ โดยมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง ควรพัฒนาหลักสูตรภายใต้อัตลักษณ์ที่ชัดเจนของตนเอง ในขณะที่เดียวกัน นักศึกษา ควรได้รับการปลูกฝังให้เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักค้นคว้าหาความรู้และแสวงหาความชำนาญของตนเอง มิใช่หวังเพียงความรู้ที่ได้ในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองในฐานะบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพ

6.2 อภิปรายผล

การอภิปรายผล สามารถนำเสนอตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

6.2.1 ความคิดเห็นของบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับธรรดา โชติพันธ์ (2547) ที่ศึกษาความต้องการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศตามความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีที่พบว่า นักศึกษามีความคาดหวังจะได้รับจากการศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งความต้องการในเนื้อหาสาระ ความต้องการทักษะคอมพิวเตอร์ที่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิรพัชร บุญสนิท (2548) และ ศิริวัฒน์ เสงชัยโย (2542) ที่พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท มีความพึงพอใจต่อการจัดหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยของตนเองในทุกด้าน เช่น ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาสาระวิชา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและการประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านเนื้อหาวิชา อาจารย์ผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล ปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน

6.2.2 สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในประเทศไทย ที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

จากสาระสำคัญในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ชี้ให้เห็นแนวโน้มของบริบทการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ 5 บริบท คือ การเปลี่ยนแปลงของกระแสเศรษฐกิจและการเงินโลก การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม การเคลื่อนย้ายของคนอย่างเสรี การเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระแส

ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว บ่งชี้ว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีควรให้ความสำคัญต่อบริบททั้ง 5 ด้านดังกล่าว เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีศักยภาพ สามารถแข่งขันในเชิงรุกกับนานาชาติได้ โดยเฉพาะความเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

สอดคล้องกับแนวคิดในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552-2556) ที่มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ลดช่องว่างในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้เศรษฐกิจมีการเติบโตอย่างยั่งยืน รวมทั้งเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในเวทีโลกโดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นำประเทศไทยไปสู่ความเป็นสังคมอุดมปัญญา (Smart Thailand) ด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอ ทั้งบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ ผลิต และใช้สารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทันควบคู่ไปกับการบริหารจัดการ ICT ของประเทศอย่างมีธรรมาภิบาล (National ICT Governance) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารและบริการของภาครัฐ (E - Governance) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและรายได้เข้าประเทศ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืน ซึ่งผลการวิจัย ชี้ให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยในประเทศไทยต่างให้ความสำคัญต่อการเปิดสอนหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมุ่งผลิตบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการพัฒนาประเทศ

อย่างไรก็ตาม กระบวนการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีไม่ควรมุ่งเน้นไปที่จำนวนผลิตให้ได้ตามเป้าหมายเพียงประการเดียว แต่ควรให้ความสำคัญต่อคุณภาพของบัณฑิตที่สามารถปฏิบัติงานได้จริง มีพื้นฐานความรู้ที่มากพอสำหรับการออกไปปฏิบัติงานตามความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้ จากแนวนโยบายในแผนแม่บทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนให้เกิดธรรมาภิบาลในการบริหารและบริการของภาครัฐ ดังนั้น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบัณฑิตที่มีความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ แทนที่จะเป็นเพียงผู้ใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีสุรนารี หลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2552 ซึ่งปรับปรุงเพิ่มกลุ่มวิชาเฉพาะซอฟต์แวร์ วิชาทฤษฎี ที่ตอบสนองต่อความต้องการผู้พัฒนาระบบ โดยกลุ่มวิชาดังกล่าวเน้นกระบวนการในการวิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาซอฟต์แวร์ หลักการในการทดสอบซอฟต์แวร์ การประกันคุณภาพซอฟต์แวร์ การวางแผนโครงการซอฟต์แวร์ การติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนา และการประเมินโครงการซอฟต์แวร์ การออกแบบและพัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับองค์กรวิชาชีพ และการจัดการระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูล รวมทั้งการศึกษา ปรับใช้ หรือพัฒนา โปรแกรมประยุกต์ต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์กรวิชาชีพ (สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2553)

เมื่อพิจารณาความต้องการกำลังคนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในศตวรรษที่ 21 พบว่า เทคโนโลยีที่จะเข้ามามีบทบาทต่อการพัฒนาโดยรวม คือ เทคโนโลยีของวิทยาการคอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ เครือข่ายงานอิเล็กทรอนิกส์ ทางคมนาคม การประดิษฐ์คิดค้น วิทยาการเหล่านี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วขึ้นในระดับในโลกลสมัยใหม่ พื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงทางการสื่อสารทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทำให้มนุษย์ต้องอิงความรู้มากขึ้น โดยเฉพาะการใช้วิทยาการและสื่อสารข้อมูลที่ได้มาจากการไหลเทของความรู้เข้าสู่ระบบเครือข่าย ซึ่งครอบคลุมไปทั่วโลกภายใต้ระบบสากล เทคโนโลยีที่ถูกนำมาใช้ในการแก้ปัญหาสังคม คือ เทคโนโลยีที่ยั่งยืน อันหมายถึง เทคโนโลยีที่มุ่งออกแบบสินค้าหรือบริการใหม่ที่เป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างของเทคโนโลยีประเภทนี้ได้แก่ หลอดไฟประหยัดพลังงาน เป็นต้น ความแพร่หลายของอินเทอร์เน็ต และการถือกำเนิดของเว็บไซต์ ช่วยให้ผู้คนจำนวนมากสามารถเชื่อมต่อและส่งผ่านข้อมูลในรูปแบบดิจิทัลด้วยค่าใช้จ่ายต่ำ และสามารถสร้างเนื้อหาดิจิทัลในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการถือกำเนิดของชุมชนออนไลน์ (Online Community) ที่มีการสร้างเนื้อหา ส่งผ่านเนื้อหา การแบ่งปันไฟล์ข้อมูล การพัฒนาซอฟต์แวร์ รวมทั้งการทำธุรกรรมออนไลน์ ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวที่เกิดขึ้นในสังคมสารสนเทศในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อความต้องการกำลังคนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ต้องมีบทบาททั้งในด้านการออกแบบ พัฒนา วิเคราะห์ เผยแพร่ และจัดเก็บเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมโดยรวม

จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประกอบด้วยปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 แผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ซึ่งต้องการทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในฐานะผู้พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งความต้องการของตลาดแรงงานที่ต้องการบัณฑิตที่มีความรอบรู้ และความชำนาญ สามารถปฏิบัติงานได้ทันที รวมทั้งมีการสำรวจสถานการณ์และ

แนวโน้มของการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ ส่วนปัจจัยภายใน ได้แก่ ความต้องการและความพึงพอใจของนักศึกษาบัณฑิตที่มีต่อหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ซึ่งผู้บริหารหลักสูตรควรให้ความสำคัญต่อการสำรวจความต้องการและความคาดหวังของบัณฑิตและนักศึกษาที่มีต่อการศึกษาด้านสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย

ในด้านความพึงพอใจที่ผู้ประกอบการมีต่อบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลการวิจัยที่ได้ สอดคล้องกับวณิญา กลิ่นโท (2547) ที่พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในทักษะต่าง ๆ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการสื่อสาร ด้านการเรียนรู้ ด้านการให้เหตุผล ด้านการวิเคราะห์ และด้านเทคนิคการปฏิบัติงาน

ในด้านแนวโน้มการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลการวิจัยที่ได้ สอดคล้องกับข้อค้นพบของจักรพันธ์ แต่ยินดี (2547) และสิงหราช สังข์อุทุมภ์ (2549) ที่พบว่า คุณลักษณะของบุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษาในอีก 5 ปีข้างหน้า คือคุณลักษณะด้านความรู้ ด้านการศึกษา ควรมีความรู้พื้นฐานทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ด้านหลักสูตรและการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ มีความรู้ด้านการบริหาร การจัดการศึกษา กฎระเบียบ และกฎหมายทางการศึกษา ทางด้านคุณสมบัติทางด้านวิชาชีพ ควรมีความรู้ความสามารถในการถ่ายภาพ ถ่ายวีดิทัศน์ ทำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สามารถประเมินผลทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน สามารถจัดนิทรรศการ จัดประชุมทางวิชาการ จัดอบรมสัมมนาได้ และสามารถวางแผนการผลิต การเลือก การใช้ไอศตัทศนุปรกรณ์ได้ สำหรับคุณลักษณะทางบุคคล ต้องเป็นผู้ที่มีความรักและพอใจในวิชาชีพ มีความขยันหมั่นเพียร เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานได้ มีความเสียสละ และมีความยุติธรรมในการกระจ่ายงาน

6.2.3 คุณลักษณะของบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์

เมื่อประมวลทัศนะของผู้บริหารหลักสูตร นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า แม้ว่าหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จะมีการจัดเนื้อหาสาระในลักษณะของสหวิทยาการหรือบูรณาการ เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีประสบการณ์แบบองค์รวม ประยุกต์ใช้หรือเห็นความสัมพันธ์ของความรู้จากหลากหลายวิชาได้ แต่หลักสูตรส่วนใหญ่ยังขาดความยืดหยุ่น นักศึกษาจำนวนไม่น้อยไม่มีโอกาสได้เลือกเรียนตามความสนใจ เนื่องจากข้อจำกัดด้านจำนวนคณาจารย์ผู้สอน ข้อจำกัดด้านความชำนาญและความรู้ของผู้สอน และข้อจำกัดด้านอุปกรณ์เทคโนโลยี ทำให้มหาวิทยาลัยไม่

สามารถเปิดสอนในรายวิชาที่ขาดแคลนผู้สอน หรือห้องปฏิบัติการที่มีไม่เพียงพอได้โดยมุ่งเฉพาะ การให้ความรู้สำหรับการปฏิบัติงานในองค์กร ยังขาดน้ำหนักของการเสริมสร้างคุณลักษณะชีวิต ที่ดี เช่น มีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีความขยันหมั่นเพียร มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น

ผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้บริหารสถาน ประกอบการมีความเห็นสอดคล้องในด้านเนื้อหาหลักสูตรด้านวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี ว่าหลักสูตรควรมีความสมดุลด้านการสอนภาคปฏิบัติกับภาคทฤษฎี โดยเฉพาะหลักสูตรการเรียนการสอนในบางสาขาวิชาเฉพาะเจาะจง ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยทักษะ ความชำนาญในการฝึกในภาคปฏิบัติมากเป็นพิเศษ มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญต่อการจัด อุปกรณ์เทคโนโลยีให้นักเรียนนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้สามารถออกไปปฏิบัติงานได้ทันทีโดยไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในการเรียนรู้มาก

นอกจากนี้ ทิศนะของผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้บริหารสถานประกอบการยังมีความเห็นสอดคล้องว่า หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีควรมีความสมดุลระหว่างวิชาการกับวิชาชีพ ควรช่วยให้นักศึกษามี ทั้งความรู้และทักษะวิชาชีพ ควรสร้างความสมดุลระหว่างร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา สถาบันการศึกษา นอกจากจะเป็นแหล่งให้ความรู้แล้ว ยังต้องเป็นที่ให้การอบรมบ่มนิสัยในด้าน จิตใจที่ดี มีความสุข มีหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาควบคู่กันไปอย่าง เหมาะสม

ผลการวิจัยที่ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของสำคัญ โรจนถาวร และวัชรพงษ์ สุทธิอาจ (2549) ที่ชี้ให้เห็นปัญหาด้านทรัพยากรบุคคลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันว่าปัญหาสำคัญคือ คุณภาพของ บัณฑิตใหม่จำนวนไม่น้อยยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้จริง การจัดการเรียนการสอนใน มหาวิทยาลัยยังก้าวไม่ทันเทคโนโลยี และการผลิตกำลังคนไม่ทันความต้องการของภาคธุรกิจ โดย คุณสมบัติของกำลังคนที่ภาคอุตสาหกรรมโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีการสื่อสาร ต้องการ คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านทัศนคติ อันได้แก่ ความอดทนสู้งาน ความมุ่งมั่นใน การทำงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นทีม (Team Work) การพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา การ แสดงความคิดเห็นเสนอแนะสิ่งที่ถูกต้อง การใช้โปรแกรมใหม่ๆ การให้บริการ การนำเสนอ งานทางธุรกิจ (Business Presentation) การคิดวิเคราะห์เชิงระบบ ความคิดสร้างสรรค์ โปรแกรม ซอฟต์แวร์ใหม่ ภาษาอังกฤษขั้นติดต่่อสื่อสารได้ ความรู้ด้านการบริการการตลาด และการ บริหารธุรกิจการขาย คุณสมบัติที่เป็นที่ต้องการเหล่านี้ ปรากฏว่า ยังถือเป็นจุดด้อยของบัณฑิต ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่มหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญและเร่งพัฒนาทั้งใน ด้านตัวนักศึกษา และในด้านหลักสูตร

ผลการวิจัยที่ได้ ชี้ให้เห็นจุดเด่น จุดด้อย และจุดที่ควรพัฒนาของหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยในการพัฒนาหลักสูตร ผู้วางแผนเพื่อการพัฒนา ควรให้ความสำคัญต่อการสำรวจความต้องการของผู้เรียน กำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการศึกษาที่ชัดเจน คัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้เรียน และเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้อง ชัดเจน จัดเนื้อหาสาระในการเรียนที่เหมาะสม ตรงกับความสนใจและความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียน คัดเลือกประสบการณ์ การฝึกฝน รวมทั้งจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับเนื้อหาการเรียน และกำหนดการประเมินผลที่ชัดเจน โดยในการพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรดำเนินการพิจารณาทบทวนคุณภาพของหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยผ่านการประเมินหลักสูตรอย่างต่อเนื่องด้วยกลไกต่าง ๆ เช่น การสำรวจความต้องการ ความพึงพอใจ และความคาดหวังของผู้ใช้งานบัณฑิต ตัวบัณฑิตเอง และนักศึกษาปัจจุบัน ผลจากการประเมินหลักสูตรการศึกษาด้วยเครื่องมือต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางการพัฒนาหลักสูตรในลำดับต่อไป

ผลการวิจัยที่ได้ ชี้ให้เห็นความสำคัญของกระบวนการผลิตบัณฑิตตามกรอบของแนวคิดเชิงระบบ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) อันหมายถึง นักศึกษา กระบวนการ (Process) อันหมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนในระหว่างการศึกษา และปัจจัยนำออก (Output) อันหมายถึง บัณฑิต ซึ่งเป็นผลผลิตจากการจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรจะไม่ประสบความสำเร็จหากขาดการรับฟังผลสะท้อนกลับ (Feedback) จากผู้ประกอบการ ซึ่งเป็นผู้ใช้งานบัณฑิต และตัวบัณฑิตเอง ผลการวิจัยในครั้งนี้ ชี้ว่า หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีต้องการการปรับปรุงและพัฒนาให้สามารถตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและการพัฒนาสังคม รวมทั้งเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

เมื่อพิจารณาคูณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกลุ่มสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า บัณฑิต และนักศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ความรู้ ในขณะที่ทักษะทางปัญญา ยังเป็นคุณลักษณะที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม โดยพบว่า คุณลักษณะเด่นของบัณฑิตและนักศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต คือ การมี คุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม มีความรู้พื้นฐานในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ดี มีความรู้ทันสมัย ใฝ่รู้ และมีความสามารถพัฒนาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาสังคม มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการบริหารจัดการและทำงานเป็นหมู่คณะ ความสามารถในการ

พัฒนาโปรแกรมขนาดเล็กเพื่อใช้งานได้ โดยคุณลักษณะที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม คือ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร ความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้ ความสามารถในการวิเคราะห์ผลกระทบของการประยุกต์คอมพิวเตอร์ต่อบุคคล องค์กร และสังคม ความสามารถเป็นที่ปรึกษาในการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์ในองค์กร และความสามารถบริหารระบบสารสนเทศในองค์กร

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

6.3.1.1 ผลการวิจัย พบว่า บัณฑิตและนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศให้ความสำคัญต่อปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน โดยมีความคิดเห็นด้านความพึงพอใจที่มีต่อปัจจัยสนับสนุนการสอนในระดับไม่แน่ใจ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรพิจารณาให้การสนับสนุนปัจจัยสนับสนุนการเรียน อาทิ ด้านการบริการห้องสมุด ด้านห้องปฏิบัติการสารสนเทศ และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ด้านการบริการสถานที่และหอพัก เพื่อให้เพียงพอต่อการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

6.3.1.2 จากผลการวิจัย พบว่า บัณฑิตและนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า หมวดวิชาศึกษาทั่วไปควรพิจารณาปรับลดรายวิชา เนื่องจากเมื่อบัณฑิตจบการศึกษาแล้ว ออกไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้ใช้ประโยชน์จากรายวิชาดังกล่าวน้อย ตรงข้ามกับทักษะของผู้ประกอบอาชีพที่ สักสมรวมทั้งตลาดแรงงานมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีทั้งความรู้ในเชิงวิชาชีพควบคู่ไปกับความรู้ที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในสังคม เช่น ทักษะด้านการสื่อสาร การใช้ภาษาไทย และคุณธรรมจริยธรรม ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ควรให้ความสำคัญต่อรายวิชาพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะมนุษย์แก่นักศึกษา รวมทั้งควรปลูกฝังให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของรายวิชาดังกล่าวว่า เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้งานจริง และเป็นคุณสมบัติของบัณฑิตที่เป็นความต้องการในลำดับต้น ๆ ของผู้ประกอบการ

6.3.1.3 ทั้งผู้บริหารหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้บริหารสถานประกอบการ มีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของบัณฑิตหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กล่าวคือ บัณฑิตสามารถปฏิบัติงานได้อย่างกว้างขวาง และมีความรู้หลากหลาย จนสามารถทำงานได้ในทุกด้านที่เกี่ยวข้อง แต่ยังคงขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่เอื้อต่อการทำงานที่ต้องการความชำนาญเป็นพิเศษ ดังนั้น แม้ว่าหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีจะมุ่งให้ความสำคัญต่อการให้ความรู้โดยกว้างแก่นักศึกษา แต่ควรแสวงหาแนวทางส่งเสริมให้นักศึกษาได้ทราบถึงความสามารถเฉพาะตัวของ

ตนเอง และส่งเสริมความรู้เฉพาะด้านที่ตรงกับความรู้เชี่ยวชาญและความสนใจที่แท้จริงของแต่ละบุคคล อันจะเอื้อต่อการทำงานในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้วย เช่น การจัดกลไกที่จะสำรวจความสนใจหรือความถนัดของแต่ละบุคคล และกำหนดอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญตรงกับความสนใจของนักศึกษาให้คำปรึกษาแนะนำในการส่งเสริมศักยภาพของนักศึกษาเป็นรายบุคคล

6.3.1.4 สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศควรพิจารณาปรับปรุงเนื้อหาวิชาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความเหมาะสม ทันต่อความเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ทันที และ ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการซึ่งเป็นผู้ใช้งานบัณฑิตโดยตรง กล่าวคือ ควรเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีมากขึ้น พร้อมทั้งเน้นการเรียนภาคปฏิบัติ เพื่อการใช้งานได้จริงของนักศึกษา

6.3.1.5 ผลการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการมีทัศนะตรงกันว่า แม้ว่าบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จะมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับดี แต่ยังมีจุดด้อย คือ การขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดความเชื่อมั่น ยังไม่ค่อยกล้าแสดงความคิดเห็น อ่อนด้อยด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศทุกด้าน (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียนภาษาอังกฤษ) และยังคงเรื่องภาวะผู้นำ ไม่กล้าตัดสินใจ ดังนั้น ในการปรับปรุงหลักสูตรจึงควรให้ความสำคัญต่อการเพิ่มรายวิชาด้านภาษาต่างประเทศสำหรับการทำงาน รายวิชาด้านการพัฒนาภาวะผู้นำ และรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานในองค์กร

6.3.1.6 เมื่อพิจารณา ภาพรวมของการผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทั่วประเทศ ผลการวิจัยชี้ว่า มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศต่างเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมากขึ้น โดยแต่ละสถาบันต่างมีจุดเด่นในการผลิตบัณฑิตของตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จึงควรกำหนดทิศทางในการผลิตบัณฑิตที่ชัดเจนว่า มุ่งผลิตไปเพื่อปฏิบัติงานใดด้านใด รองรับความต้องการของภาคส่วนใดของสังคม ทั้งนี้ หลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรมีเอกลักษณ์ของหลักสูตรและอัตลักษณ์ของบัณฑิตที่สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย

6.3.1.7 ผลการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแต่ละแห่งต่างมีจุดเด่น และมีข้อจำกัดที่แตกต่างกันไป ดังนั้น มหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารควรให้ความสำคัญต่อการรวมตัวเป็นเครือข่ายแลกเปลี่ยนทรัพยากรซึ่งกันและกัน รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้จุดเด่น จุดด้อยของแต่ละแห่ง เพื่อ

ร่วมกันแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้สอดคล้องต่อความต้องการของประเทศ

6.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.3.2.1 การวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบสถานการณ์การศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระหว่างมหาวิทยาลัยกลุ่มต่าง ๆ อันได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยเอกชน เพื่อศึกษาความเหมือน ความแตกต่าง และเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยแต่ละกลุ่มในการเปิดสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ของการศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

6.3.2.2 การวิจัยครั้งต่อไป ควรเพิ่มเครื่องมือในการวิจัย เช่น การใช้เทคนิค เดลฟาย จากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้กำหนดนโยบายการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงทิศทางและแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

6.3.2.3 การวิจัยครั้งต่อไปควรดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบสถานการณ์ของการศึกษา ความคาดหวัง และความพึงพอใจของนักศึกษา และผู้ประกอบการ โดยศึกษาเฉพาะแต่ละกลุ่มวิชา เพื่อให้ได้ทราบว่า กลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์ กลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ และกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา มีทิศทาง แนวโน้ม และความต้องการของตลาดแรงงานเป็นไปในทิศทางใด

6.3.2.4 การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาความพึงพอใจ ความคาดหวัง และความต้องการของนักศึกษาสาขาวิชาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตรดังกล่าว รวมทั้งเปรียบเทียบความพึงพอใจ ความคาดหวัง และความต้องการของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแต่ละประเภท เพื่อให้ทราบถึงภาพรวมของความพึงพอใจ และความต้องการของนักศึกษา อันจะนำมาสู่การพัฒนาหลักสูตรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยภาพรวมของประเทศไทยได้

รายการอ้างอิง

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2551). (ร่าง) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2). เอกสารประกอบการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.
- กระทรวงแรงงาน. (2552). สถานการณ์แรงงานไตรมาส 3 ปี 2552 กรกฎาคม – กันยายน 2552. กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา. (2551). กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 - 2565). พิมพ์ครั้งที่ 3. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2543). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). วิสัยทัศน์เศรษฐกิจไทยที่พึงปรารถนา. มองฝันวันข้างหน้า วิสัยทัศน์ประเทศไทยปี 2560. กรุงเทพฯ : ชัคเชส มีเดีย จำกัด; หน้า 149 – 160
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). ระบบการศึกษา. มองฝันวันข้างหน้าวิสัยทัศน์ประเทศไทยปี 2560. กรุงเทพฯ : ชัคเชส มีเดีย จำกัด; หน้า 173 – 184
- จักรพันธ์ แต้ยินดี. (2547). บุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษาที่พึงประสงค์ใน 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2551) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- จิรพัทธ์ บุญสุนิต. (2548). ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ชัยวัฒน์ สราญเลิศ. (2544). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ชลีนุช บุญน้อม. (2543). องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกคอมพิวเตอร์ธุรกิจชั้นปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์

- ปริญญาหมาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ชมพันธุ์ กุญชร ณ อยุธยา. (2540). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข้าวทวารอากาศ
- ดวงพร อินทนาศักดิ์. (2548). การศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา
วิทยาการคอมพิวเตอร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ช่วงปี พ.ศ. 2548 – 2558. วิทยานิพนธ์
ปริญญาหมาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าธนบุรี.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2546). หน่วยที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร ประมวลสาระชุดวิชาการประเมิน
หลักสูตรและการเรียนการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
หน่วยที่ 1-5. พิมพ์ครั้งที่ 2
- ธรรดา โชติพันธ์. (2546). ความต้องการศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาหมาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- ธีระพล อรุณะกสิกร และคณะ. (2550). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10.
กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- ประยงค์ เนาวบุตร และสุทธีวรรณ ตันศิริจนาวงศ์. (2546). หน่วยที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
และการเรียนการสอน ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน่วยที่ 1-5. พิมพ์ครั้งที่ 2
- ประเวศน์ วงษ์คำชัย. (2548). การศึกษาแนวโน้มของหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา
เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ช่วง พ.ศ. 2549 – 2554. วิทยานิพนธ์ปริญญาหมาบัณฑิต สาขา
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์. (2549). คุณสมบัติของผู้สมัครงานสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศทาง
ธุรกิจในความต้องการของหัวหน้างานเกี่ยวกับธุรกิจคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี
สารสนเทศในจังหวัดเชียงใหม่. งานวิจัย. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2551). การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาประเทศไทย. ในเอกสารประกอบการสัมมนาการพัฒนาคุณลักษณะ
บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาประเทศไทย. ขอนแก่น. อาคารเพียร
วิจิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รอฮีม ปรามาส และพูนลาภ อุทัยเลิศอรุณ. (2549). ใครว่าโลกกลม ฉบับปรับปรุงและเพิ่มเติม
เนื้อหา (release 3.0). แปลว่า The World Is Flat : A Brief History of the Twenty-first

- Century โดย Thomas L. Friedman, กรุงเทพฯ: วีเลิร์น.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2546). หน่วยที่ 3 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน. ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน่วยที่ 6-10. พิมพ์ครั้งที่ 2
- วรรณดี แสงประทีปทอง. (2546). หน่วยที่ 8 การพัฒนาเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินหลักสูตร. ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน่วยที่ 6-10. พิมพ์ครั้งที่ 2
- วิญญู นิรินาทล้ำพงศ์. (2549). วิวัฒนาการและแนวโน้มของศาสตร์ในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วนิดา กลิ่นโท. (2547). การศึกษาความพึงพอใจของตลาดแรงงานที่มีต่อบัณฑิตสาขาคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2539). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา
- ศิริวัฒน์ เสงชัยโย. (2542). การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อกระบวนการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ กลุ่มสถาบันราชภัฏภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ศรีสมร พุ่มสะอาด. (2546). หน่วยที่ 13 การประเมินการนำหลักสูตรไปใช้. ประมวลสาระชุดวิชาการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หน่วยที่ 11-15. พิมพ์ครั้งที่ 2
- สถณี อาชวานันทกุล และคณะ. (2552). **Sustainable Development**. กรุงเทพฯ : openbooks; หน้า 41 – 46
- สถณี อาชวานันทกุล และคณะ. (2552). **Sustainable Consumption**. กรุงเทพฯ : openbooks; หน้า 47 – 51
- สถณี อาชวานันทกุล และคณะ. (2552). **Social Enterprise**. กรุงเทพฯ : openbooks; หน้า 52 – 58
- สถณี อาชวานันทกุล และคณะ. (2552). **Triple Bottom Line**. กรุงเทพฯ : openbooks; หน้า 59 – 64
- สำคัญ โรจนถาวร และวัชรพงษ์ สุทธิอาจ. (2549). ระบบการจัดการทรัพยากรบุคคล กรณีศึกษา: กลุ่มบริษัทซัมซุงอินเตอร์เนชันแนล และประเด็นที่น่าสนใจในปัจจุบัน. รายงานการประชุมเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2549.

- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. (2545). **แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. 2545 - 2548**. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. พิมพ์ครั้งที่ 3 : 24
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. (2545). **แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. 2552 - 2556**. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : 4 - 6
- สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2547. (2552). **ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร**. นครราชสีมา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี : 2
- สิงหราช สังข์อุยง. (2549). **คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของนักเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยอุทัยธรรมมาธิราชในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุธรรม อารีกุล. (2542). **วิกฤติอุดมศึกษาไทยและทางออกใน อุตสาหกรรมศึกษา**. 25 (251). พฤษภาคม 2552.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2538). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: สถาบันจิตพัฒนาบริหารศาสตร์.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2524). **การประเมินโครงการ: หลักการและการประยุกต์ใช้**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เสริมศรี ไชยศรี, สุรพล บัวพิมพ์ และสุนทรี คนเที่ยง. (2543). **รายงานวิจัยเรื่องหลักเกณฑ์และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรี ทบวงมหาวิทยาลัย**. (เอกสารอัดสำเนา)
- อภินวนิยมโลก ค.ศ. 2000 = Megatrends 2000 (1990) /จอห์น ไนซ์บิตต์และแพทริเซีย อเบอร์ดีน; สันติ ตั้งรพีพากร. (2538). **แปลและเรียบเรียง** กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์
- อารีรัตน์ แก้วประดิษฐ์. (2546). **องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาคอมพิวเตอร์ [ออนไลน์]**. ได้จาก: http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews6/computer_m1.pdf

- จำนวนผู้สมัครแยกตามรหัสคณะ Admissions. (2551) [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://entrance.mua.go.th/download2.htm>
- ทิศทางการอุดมศึกษาไทย.(2550) [ออนไลน์]. ได้จาก: http://www.kriengsak.com/index.php?components=content&id_content_category_main=21&id_content_topic_main=36&id_content_management_main=134
- ไพฑูริย์ มีกุลศ. (ม.ป.ป.). แนวโน้มการศึกษาสังคมไทย [ออนไลน์]. ได้จาก: www.stou.ac.th/thai/grad_stdy/Loadtext/Content/12703-15.doc
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.(2552). ประวัติความเป็นมาของ TQF [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://engineering.rmutl.ac.th/news/index.php?topic=888.0>
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2553). ข้อมูลทั่วไป [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://web.sut.ac.th/sutnew/aboutsut.php>
- วรัท พุกษาคุณันท์.(2550). แนวโน้มการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษาตามนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้อง [ออนไลน์]. ได้จาก: http://www.edtechno.com/1/index.php?option=com_content&task=view&id=29&Itemid=33
- สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2553). กลุ่มวิชาซอฟต์แวร์วิชาวิสาหกิจ [ออนไลน์]. ได้จาก: http://soctech.sut.ac.th/it/course_01.html
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา TQF: Hed [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/news8.php>
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. (2545). กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2544 - 2553 ของประเทศไทย [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://webhost.cpd.go.th/ewt/itc/download/cabinet0345.pdf>
- สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2553). ประวัติสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ [ออนไลน์]. ได้จาก: http://www.sipa.or.th/index.php?option=com_sipaaboutus&Itemid=61
- Beauchamp, George A. (1981). **Curriculum Theory**. 4th ed. Illinois : F.E. Peacock Publisher.
- Banathy, B. (1968). **Instructional Systems**. California: Fearon Publishers.
- David B.Y. (n.d.). **Charter 1 Intoduction : CHES and Competing in the Age of Digital Convergence**. Competing in the Age of Digital Convergence. Boston : Masaachusetts : 6
- Daniel L. S. and Anthony J. S. (2007). **Theory, Model & Application**. CA : Wiley

Jump, N. (1978). **Psychometric Theory**. 2 nd. Ed., New York: McGraw Hill.

Oliva , Peter F.(1992). **Developing The Curriculum** 3 rd ed. New York : Harper Collins
Publishers.

Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York : Harcourt,
Brace & World.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบประเมินหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (สำหรับบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต รุ่นที่ 1 – 7)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” เพื่อประเมินหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีสำหรับนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งสิ้น 7 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนที่ 2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต 2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร 2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร
ส่วนที่ 3	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
ส่วนที่ 4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียน 4.1 การบริการด้านห้องสมุด 4.2 การบริการด้านห้องเรียน / สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน 4.3 การบริการด้านสถานที่และหอพัก 4.4 การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน
ส่วนที่ 5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร
ส่วนที่ 6	การประเมินคุณภาพบัณฑิต
ส่วนที่ 7	ความคิดเห็นทั่วไป

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ประมวลผลและนำเสนอโดยภาพรวมในการวิจัยนี้เท่านั้น

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณต่อความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมายถูก ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง และกรอกข้อมูลที่จำเป็นให้ครบถ้วนและตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา (รหัสนักศึกษาของท่าน)

☐ 2540	☐ 2541	☐ 2542	☐ 2543
☐ 2544	☐ 2545	☐ 2546	
3. หลักสูตรที่ท่านสำเร็จการศึกษา

☐ นิเทศศาสตร์	☐ สารสนเทศศึกษา
☐ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	
4. เกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) ที่สำเร็จการศึกษา

☐ 2.00-2.50	☐ 2.51-3.00
☐ 3.01-3.50	☐ 3.51 ขึ้นไป
5. สถานภาพการทำงานปัจจุบัน

☐ ทำงาน	☐ บริษัทเอกชน	☐ หน่วยงานราชการ
	☐ ธุรกิจส่วนตัว	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
☐ ยังไม่ได้ทำงาน (ข้ามไปตอบส่วนที่ 2)		
☐ ทำงานพร้อมกับศึกษาต่อ (ระบุคณะ และสถาบันการศึกษา).....		
.....		
☐ ศึกษาต่อโดยไม่ได้ทำงาน (ระบุคณะ และสถาบันการศึกษา).....		
.....		
(ข้ามไปตอบส่วนที่ 2)		
6. ลักษณะงานที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบันตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษามาหรือไม่

☐ ตรง	☐ ไม่ตรง
------------------------------	---------------------------------

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

คำแนะนำ : โปรดทำเครื่องหมายถูก ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในตารางต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือเหมาะสมอย่างยิ่ง

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วย หรือเหมาะสม

ระดับ 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย หรือไม่เหมาะสม

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตตามที่ระบุไว้ในคู่มือหลักสูตร ดังนี้

“วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

- 1) เพื่อสร้างความรู้และประสบการณ์ทางวิทยาการสารสนเทศที่ทันสมัยแก่บัณฑิตวิทยาการสารสนเทศให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทางด้านนิเทศศาสตร์ การจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ งานสารสนเทศและห้องสมุด (สารสนเทศศึกษา)
- 2) มุ่งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้และเตรียมพร้อมออกไปทำงานจริง
- 3) เพื่อสร้างบัณฑิตในวิชาชีพสารสนเทศ (Information profession) ให้ประกอบไปด้วยภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิปัญญา

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
1. ครอบคลุมและสมบูรณ์					
2. สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา					
3. สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย (วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี : เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่เป็นเลิศทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สร้างสรรค์ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิปัญญา เพื่อการพัฒนาสังคมที่มีความสุขและยั่งยืน)					
4. เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ					
5. เหมาะสมกับสภาพสังคม					
6. เหมาะสมกับตลาดแรงงาน					
7. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถ					
8. ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม					
9. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสังคม					
10. ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรม					
11. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

.....

.....

.....

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร

โปรดพิจารณาโครงสร้างหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ดังนี้
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 175 หน่วยกิต

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	42	หน่วยกิต
(เช่น วิชาการคิด การค้นคว้า และการใช้เหตุผล, วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ 1 – 2, วิชาไทยศึกษาวิชามนุษย์กับสังคม, วิชาประชาคมโลก, วิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิต, วิชาองค์การและการจัดการ, วิชาภาษาอังกฤษ 1 – 5)		
ข. หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน	49	หน่วยกิต
- กลุ่มวิทยาศาสตร์พื้นฐาน	12	หน่วยกิต
(วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ, วิชาคณิตศาสตร์เพื่อคอมพิวเตอร์, วิชาสถิติเพื่อการวิจัย วิทยาการสารสนเทศ, วิชาวิจัยเชิงปริมาณ)		
- กลุ่มการสื่อสาร	12	หน่วยกิต
(วิชาการสื่อสารระหว่างบุคคลและกลุ่ม, วิชาการสื่อสารมวลชน, วิชาการสื่อสารทางไกลและเครือข่าย, วิชาการสื่อสารข้อมูล)		
- กลุ่มคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	16	หน่วยกิต
(วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับระบบสารสนเทศ, วิชาการออกแบบและพัฒนาซอฟต์แวร์, วิชาการออกแบบและพัฒนาฐานข้อมูล, วิชาการออกแบบและพัฒนาสื่อประสม)		
- กลุ่มวิทยาการจัดการ	9	หน่วยกิต
(วิชาระบบสารสนเทศ 1 – 2, ระบบสำนักงานอัตโนมัติ)		
ค. หมวดวิชาเฉพาะ (Area of Concentration)	69	หน่วยกิต
(1) วิชาเฉพาะนิเทศศาสตร์		
(2) วิชาเฉพาะระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ		
(3) วิชาเฉพาะสารสนเทศศึกษา		

- วิชาบังคับ	30	หน่วยกิต
- วิชาเลือก	39	หน่วยกิต
• เลือกในหมวด	18	หน่วยกิต
• เลือกนอกหมวด	21	หน่วยกิต

ง. หมวดวิชาสหกิจศึกษา (หรือวิชาเลือกบังคับ) 9 หน่วยกิต

จ. หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่พอใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่เหมาะสม อย่างยิ่ง
12. การแบ่งองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือก สหกิจศึกษา และหมวดวิชาเลือกเสรี มีความเหมาะสม					
13. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (42 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
14. รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสม					
15. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน (49 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
16. รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน มีความเหมาะสม					
17. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะ (69 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
18. รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเฉพาะมีความเหมาะสม					
19. ควรเพิ่มความหลากหลายของรายวิชาในหลักสูตรที่สนับสนุน และส่งเสริมวิชาชีพ					
20. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเลือกเสรี (6 หน่วยกิต) มีความ เหมาะสม					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างหลักสูตร (ควรปรับ / เพิ่ม/ ลดอย่างไรบ้าง)					
.....					
.....					
.....					

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร *

* (เนื้อหาวิชาในหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน และหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตรที่ท่านศึกษา ไม่นับรวมหมวดวิชาศึกษาทั่วไป)

เนื้อหาวิชา	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
21. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
22. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถประยุกต์เพื่อนำไปประกอบวิชาชีพได้					
23. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการบัณฑิตด้านวิทยาการสารสนเทศของสังคมไทย					
24. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้					
25. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษามีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
26. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้เรียน					
27. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
28. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัย					
29. โดยภาพรวมแผนการศึกษาของหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน-หลังอย่างเหมาะสม					
30. รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน-หลังอย่างเหมาะสม					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร (ควรปรับ /ลด/เพิ่ม อย่างไรบ้าง)					
.....					
.....					
.....					

ส่วนที่ 3 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ / วิชาการ					
31. มีความรู้ความสามารถทางวิชาการในวิชาที่สอน					
32. สอนดี เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้จริง					
33. มีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย / ขยายความสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้					
34. มีการแจ้งข้อมูลเริ่มต้น (วัตถุประสงค์ หัวข้อ สังเขปรายวิชา วิธีการประเมินผล ฯลฯ) ในสัปดาห์แรกของการเรียน					
35. มีการแจ้งวัตถุประสงค์ หัวข้อที่จะสอนในแต่ละสัปดาห์ของการเรียน					
36. กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจเรียน มีกิจกรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์					
37. มีการมอบหมายงาน / การบ้านในปริมาณที่เหมาะสม					
38. มีการมอบหมายงาน / การบ้านที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ					
39. นักศึกษามีความสะดวกในการติดต่อและขอพบอาจารย์					
40. การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการมีคุณภาพ					
41. วิธีการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความชัดเจน					
42. ระบบการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความรวดเร็ว					
43. มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า					
44. ใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน					
45. ดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
46. ชี้ให้เห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนหรือความเกี่ยวพันของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นๆ					
47. มอบหมายให้นักศึกษาทำการค้นคว้า / แบบฝึกหัด / รายงาน / กรณีศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
ด้านความเป็นครู					
48. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
49. มีจิตสำนึกความเป็นครู					
50. สามารถถ่ายทอดความรู้ได้					
51. สามารถให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษาให้กับนักศึกษาได้					
52. สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักศึกษาได้					
53. มีบุคลิกภาพและการปฏิบัติตนเหมาะสม					
54. ใช้ถ้อยคำสุภาพเหมาะสมกับการเป็นครู					
55. มีอารมณ์มั่นคงและควบคุมอารมณ์ได้					
56. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา					
57. มีความพร้อมที่จะสอนทั้งกายและจิตใจ					
ด้านอื่น ๆ					
58. มีความเป็นผู้นำทางด้านการเปลี่ยนแปลง					
59. มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย					
60. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ					
.....					
.....					
.....					

ส่วนที่ 4 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

4.1 การบริการด้านห้องสมุด

การบริการด้านห้องสมุด	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
61. จำนวนตำราของแต่ละหลักสูตรเพียงพอสำหรับการค้นคว้าหาความรู้					
62. จำนวนตำราในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน (กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน กลุ่มการสื่อสาร กลุ่มคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาการจัดการ) เพียงพอสำหรับการค้นคว้าหาความรู้					
63. ตำราของแต่ละหลักสูตรมีความทันสมัย					
64. จำนวนวารสารสอดคล้องความต้องการของหลักสูตร					
65. การสืบค้นข้อมูลสะดวกรวดเร็ว					
66. คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีจำนวนเพียงพอ					
67. คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีสมรรถนะสูง					
68. การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกรวดเร็ว					
69. ฟังพอใจในบริการที่จัดให้มีในห้องสมุดในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ โสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์					
70. บุคลากรประจำห้องบริการสารสนเทศ (ห้องคอมพิวเตอร์ ชั้น 1 และชั้น 3) ให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้บริการเป็นอย่างดี					
71. บุคลากรประจำฝ่ายบริการสารสนเทศให้บริการและอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเป็นอย่างดี					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการของห้องสมุด					
.....					
.....					
.....					

4.2 การบริการด้านห้องเรียน / สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน

การบริการด้านการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่าง ยิ่ง/ไม่เหมาะสม อย่างยิ่ง
72. จำนวนห้องเรียนมีเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา					
73. ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักศึกษา					
74. สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ					
75. สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย					
76. สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความหลากหลาย					
77. การให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ของบุคลากรเป็นไปอย่างรวดเร็ว					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการบริการด้านห้องเรียน / สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน					
.....					
.....					

4.3 การบริการด้านสถานที่และหอพัก

การบริการด้านสถานที่และหอพัก	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็น ด้วย/ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
78. สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทางวิชาการ					
79. สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศเสมือนบ้านหลังที่สอง คือมีความร่มรื่น น่าอยู่					
80. จำนวนหอพักเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา					
81. จำนวนนักศึกษาต่อห้องมีความเหมาะสม					
82. ที่ปรึกษาหอพักปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีและดูแลนักศึกษาอย่าง ทั่วถึง					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการบริการด้านสถานที่และหอพัก					

4.4 การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน

การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
83. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวม มีจำนวนเพียงพอต่อนักศึกษา					
84. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวม มีสมรรถนะสูง					
85. โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ อาคารเรียนรวมมีความทันสมัย					
86. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ อาคารเรียนรวมให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี					

การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
87. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีจำนวนเพียงพอต่อ นักศึกษา					
88. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีสมรรถนะสูง					
89. โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ศูนย์ เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีความทันสมัย					
90. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) ให้บริการและอำนวยความสะดวก สะดวกเป็นอย่างดี					
91. อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F2 หรือ F7) มีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา					
92. อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F2 หรือ F7) มีสมรรถนะสูง					
93. อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F2 หรือ F7) มีความทันสมัย					
94. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F 2 หรือ F7) ให้บริการ และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน					

ส่วนที่ 5 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะ สม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่เหมาะสม อย่างยิ่ง
95. จำนวนคณาจารย์แต่ละหลักสูตรเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา					
96. กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าหลักสูตรมีมาตรฐาน					
97. ระบบการลงทะเบียนสะดวกและรวดเร็ว					
98. การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของมหาวิทยาลัย มีประสิทธิภาพ					
99. การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของสาขาวิชา มีประสิทธิภาพ					
100. ขั้นตอนการจัดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาเป็นระบบ					
101. ระบบการจัดตารางสอนมีประสิทธิภาพ					
102. ระบบการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ					
103. การลงทะเบียนเรียน 18 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษามีความ เหมาะสม					
104. ระยะเวลาเรียน 1 คาบ ๆ ละ 3 ชั่วโมงมีความเหมาะสม					
105. การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสม					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร					

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสหกิจศึกษา (Co – op)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสหกิจศึกษา (Co – op)	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะ สม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง ไม่เหมาะสม อย่างยิ่ง
106. การออกปฏิบัติสหกิจศึกษาในปี 4 ภาคเรียนที่ 1 มีความเหมาะสม					
107. สถานประกอบการของแต่ละหลักสูตรมีจำนวนเพียงพอ					
108. สถานประกอบการของแต่ละหลักสูตรมีความเหมาะสมต่อ คุณสมบัติของนักศึกษา					
109. คณาจารย์ประจำหลักสูตรให้คำปรึกษาและแนะนำในการเลือก สถานประกอบการเป็นอย่างดี					
110. คณาจารย์ประจำหลักสูตรให้คำแนะนำ และเป็นທີ່ปรึกษาใน ระหว่างออกปฏิบัติสหกิจศึกษาเป็นอย่างดี					
111.บุคลากรประจำโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ให้บริการและอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับ สถานประกอบการเป็นอย่างดี					
112.บุคลากรประจำโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ให้บริการและอำนวยความสะดวกในระหว่างออกปฏิบัติสหกิจ ศึกษาเป็นอย่างดี					
113.การนำเสนอผลการออกปฏิบัติสหกิจศึกษาหลังกลับจากสหกิจ ศึกษามีความเหมาะสม					
114. นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการจัดทำรายงานสหกิจศึกษา					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกปฏิบัติสหกิจศึกษา					

(หมายเหตุ - ปัจจุบันโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ได้เปลี่ยนเป็น ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ)

ส่วนที่ 6 การประเมินคุณภาพบัณฑิต

ในตารางประเมินคุณภาพของบัณฑิต โปรดทำเครื่องหมายถูก ✓ ในช่อง ที่ตรงกับคุณภาพที่ตัวท่านเองมีอยู่จริงทั้งก่อนและหลังเข้าศึกษา ดังนี้

ระดับ 1	หมายถึง	มีคุณภาพในด้านที่ระบุไว้ในข้อนี้ น้อยที่สุด
ระดับ 2	หมายถึง	มีคุณภาพในด้านที่ระบุไว้ในข้อนี้ น้อย
ระดับ 3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ระดับ 4	หมายถึง	มีคุณภาพในด้านที่ระบุไว้ในข้อนี้ มาก
ระดับ 5	หมายถึง	มีคุณภาพในด้านที่ระบุไว้ในข้อนี้ มากที่สุด

ระดับคุณภาพก่อนเข้าศึกษา					คุณภาพของบัณฑิต	ระดับคุณภาพหลังสำเร็จการศึกษา				
1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
					ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ					
					115. ความรู้ทางวิชาการในหลักสูตร					
					116. ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					
					117. ความสามารถในการศึกษาค้นคว้า					
					118. การปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับจากองค์กร/เพื่อนร่วมงาน					
					119. วิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่					
					120. ความสามารถที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรืองานที่ได้รับมอบหมาย					
					121. ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม					
					122. ทักษะหรือความชำนาญในการปฏิบัติงาน					
					ด้านทักษะภาษาอังกฤษ/ และการสื่อสาร					
					123. ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย					
					124. ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ					
					125. ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
					ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ					
					126. การทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ และมีแผนการทำงาน					
					127. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่					
					128. ความสามารถในการตัดสินใจ					
					129. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางวิชาการ					
					130. การรู้จักคิดรู้จักทำอย่างมีเหตุผล					

ระดับคุณภาพ ก่อนเข้าศึกษา					คุณภาพของบัณฑิต	ระดับคุณภาพ หลังสำเร็จการศึกษา				
1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
					131. ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและการใช้เหตุผล					
					ด้านทัศนคติในการทำงาน					
					132. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
					133. ความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย					
					134. ความศรัทธาในวิชาชีพ					
					135. การเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของหน่วยงาน					
					136. การตรงต่อเวลา					
					137. ความขยันหมั่นเพียร					
					138. ความอดทนต่ออุปสรรค ปัญหาในการทำงาน					
					139. จรรยาบรรณในวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม และความกล้าหาญทางจริยธรรม)					
					ด้านความเป็นผู้นำ					
					140. คุณลักษณะเป็นผู้นำทางความคิดที่สร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม					
					141. เป็นที่ปรึกษาในเรื่องการทำงาน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
					142. ความสามารถในการชักจูงใจผู้อื่น					
					143. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
					144. เป็นผู้นำในการใช้นวัตกรรมในหน่วยงาน					
					145. ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า					
					146. ความเป็นผู้นำกลุ่มในการปฏิบัติงานต่างๆ					
					147. ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้อื่นได้					
					148. มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป					
					149. การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหัวหน้างาน					
					150. การยอมรับในความเป็นผู้นำจากเพื่อนร่วมงาน					
					151. การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหน่วยงานอื่น					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต มทส.										

..... .

ส่วนที่ 7 ความคิดเห็นทั่วไป

ขอความร่วมมือให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในประเด็นต่อไปนี้

6.1 ท่านมีความภาคภูมิใจต่อการได้เข้าศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในระดับใด

ภูมิใจมาก   ภูมิใจ   ภูมิใจน้อย   ไม่ภูมิใจ

ในด้านใดบ้าง อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6.2 ท่านคิดว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีลักษณะเด่น และลักษณะด้อยอย่างไร

ลักษณะเด่น

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลักษณะคือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.3 ท่านคิดว่าหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรมีการปรับปรุง
ในประเด็นต่อไปนี้อย่างไรบ้าง

6.3.1 โครงสร้างหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

6.3.2 รายวิชา

.....

.....

.....

.....

.....

6.3.3 อื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือ

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างแบบประเมินหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
(สำหรับบัณฑิตหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต รุ่นที่ 8 – 9)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” เพื่อประเมินหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีสำหรับนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งสิ้น 7 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนที่ 2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต 2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร 2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร
ส่วนที่ 3	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
ส่วนที่ 4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียน 4.1 การบริการด้านห้องสมุด 4.2 การบริการด้านห้องเรียน / สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน 4.3 การบริการด้านสถานที่และหอพัก 4.4 การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน
ส่วนที่ 5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร
ส่วนที่ 6	การประเมินคุณภาพบัณฑิต
ส่วนที่ 7	ความคิดเห็นทั่วไป

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ประมวลผลและนำเสนอ โดยภาพรวมในการวิจัยนี้เท่านั้น

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณต่อความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมายถูก ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง และกรอกข้อมูลที่จำเป็นให้ครบถ้วนและตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา (รหัสนักศึกษาของท่าน)

☐ 2540	☐ 2541	☐ 2542	☐ 2543	
☐ 2544	☐ 2545	☐ 2546	☐ 2547	☐ 2548
3. หลักสูตรที่ท่านสำเร็จการศึกษา

☐ นิเทศศาสตร์	☐ สารสนเทศศึกษา
☐ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	
4. เกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX) ที่สำเร็จการศึกษา

☐ 2.00-2.50	☐ 2.51-3.00
☐ 3.01-3.50	☐ 3.51 ขึ้นไป
5. สถานภาพการทำงานปัจจุบัน

☐ ทำงาน	☐ บริษัทเอกชน	☐ หน่วยงานราชการ
	☐ ธุรกิจส่วนตัว	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
☐ ยังไม่ได้ทำงาน (ข้ามไปตอบส่วนที่ 2)		
☐ ทำงานพร้อมกับศึกษาต่อ (ระบุคณะ และสถาบันการศึกษา).....		
.....		
☐ ศึกษาต่อโดยไม่ได้ทำงาน (ระบุคณะ และสถาบันการศึกษา).....		
.....		
(ข้ามไปตอบส่วนที่ 2)		
6. ลักษณะงานที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบันตรงกับหลักสูตรที่สำเร็จการศึกษามาหรือไม่

☐ ตรง	☐ ไม่ตรง
------------------------------	---------------------------------

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

คำแนะนำ: โปรดทำเครื่องหมายถูก ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในตารางต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือเหมาะสมอย่างยิ่ง

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วย หรือเหมาะสม

ระดับ 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย หรือไม่เหมาะสม

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตตามที่ระบุไว้ในคู่มือหลักสูตร ดังนี้

“วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

1. ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร
2. ให้เกิดจิตสำนึกตระหนักถึงความสำคัญ คุณธรรมและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสาร
3. ให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อกิจกรรมและการทำงานเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสาร อย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ
4. ให้เข้าใจเทคนิคการวิเคราะห์ผู้รับ ผู้ใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์ สูงสุดแก่สังคม
5. ให้ผู้ศึกษาสามารถปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารหลายรูปแบบในองค์การประเภทต่าง ๆ”

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
1. ครอบคลุมและสมบูรณ์					
2. สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา					
3. สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย (วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี : เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่เป็นเลิศทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สร้างสรรค์ภูมิรัฐ ภูมิธรรม และภูมิปัญญา เพื่อการพัฒนาสังคมที่มีความสุขและยั่งยืน)					
4. เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ					
5. เหมาะสมกับสภาพสังคม					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
6. เหมาะสมกับตลาดแรงงาน					
7. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถ					
8. ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม					
9. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสังคม					
10. ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรม					
11. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
.....					
.....					
.....					

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร

โปรดพิจารณาโครงสร้างหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุงปีการศึกษา 2547)
ดังนี้

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 177 หน่วยกิต

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

42 หน่วยกิต

(เช่น วิชาการคิด การค้นคว้า และการใช้เหตุผล, วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ 1 – 2, วิชาไทยศึกษาวิชามนุษย์กับสังคม, วิชาประชาคมโลก, วิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิต, วิชาองค์การและการจัดการ, วิชาภาษาอังกฤษ 1 – 5)

หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน

49 หน่วยกิต

กลุ่มวิทยาศาสตร์พื้นฐาน

(วิชาวิทยาศาสตร์สมัยใหม่, วิชาคณิตศาสตร์เพื่อคอมพิวเตอร์, วิชาสถิติเพื่อการวิจัย วิทยาการสารสนเทศ, วิชาวิจัยเชิงปริมาณ)

กลุ่มการสื่อสาร

(วิชาการสื่อสารระหว่างบุคคลและกลุ่ม, วิชาการสื่อสารมวลชน, วิชาการสื่อสารทางไกลและเครือข่าย, วิชาการสื่อสารข้อมูล)

กลุ่มคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

(วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับระบบสารสนเทศ, วิชาการออกแบบและพัฒนาซอฟต์แวร์, วิชาการออกแบบและพัฒนารฐานข้อมูล, วิชาการออกแบบและพัฒนาสื่อประสม)

กลุ่มวิทยาการจัดการ

(วิชาการระบบสารสนเทศ 1 – 2)

หมวดวิชาเฉพาะ

72 หน่วยกิต

วิชาเฉพาะนิเทศศาสตร์

วิชาเฉพาะระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

วิชาเฉพาะสารสนเทศศึกษา

- วิชาบังคับ	30	หน่วยกิต
- วิชาเลือก	42	หน่วยกิต
• เลือกในหมวด	21	หน่วยกิต
• เลือกนอกหมวด	21	หน่วยกิต

หมวดวิชาสหกิจศึกษา

6 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี

8 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่เหมาะสม อย่างยิ่ง
12. การแบ่งองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือก สหกิจศึกษา และหมวดวิชาเลือกเสรี มีความเหมาะสม					
13. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (42 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
14. รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสม					
15. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน (49 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					

โครงสร้างหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
16. รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน มีความเหมาะสม					
17. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะ (72 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
18. รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเฉพาะมีความเหมาะสม					
19. ควรเพิ่มความหลากหลายของรายวิชาในหลักสูตรที่สนับสนุน และส่งเสริมวิชาชีพ					
20. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเลือกเสรี (8 หน่วยกิต) มีความ เหมาะสม					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างหลักสูตร (ควรปรับ / เพิ่ม/ ลดอย่างไรบ้าง)					
.....					
.....					
.....					

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร *

* (เนื้อหาวิชาในหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน และหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตรที่ท่านศึกษา ไม่นับรวมหมวดวิชาศึกษาทั่วไป)

เนื้อหาวิชา	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
21. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
22. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถประยุกต์เพื่อนำไปประกอบ วิชาชีพได้					
23. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการบัณฑิต ด้านวิทยาการสารสนเทศของสังคมไทย					

เนื้อหาวิชา	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
24. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้					
25. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษามีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
26. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้เรียน					
27. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
28. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัย					
29. โดยภาพรวมแผนการศึกษาของหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน-หลังอย่างเหมาะสม					
30. รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน-หลังอย่างเหมาะสม					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร (ควรปรับ/ลด/เพิ่ม อย่างไรบ้าง)					
.....					
.....					
.....					

ส่วนที่ 3 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ / วิชาการ					
31. มีความรู้ความสามารถทางวิชาการในวิชาที่สอน					
32. สอนดี เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้จริง					
33. มีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย / ขยายความสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้					
34. มีการแจ้งข้อมูลเริ่มต้น (วัตถุประสงค์ หัวข้อ สังเขปรายวิชา วิธีการประเมินผล ฯลฯ) ในสัปดาห์แรกของการเรียน					
35. มีการแจ้งวัตถุประสงค์ หัวข้อที่จะสอนในแต่ละสัปดาห์ของการเรียน					
36. กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจเรียน มีกิจกรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์					
37. มีการมอบหมายงาน / การบ้านในปริมาณที่เหมาะสม					
38. มีการมอบหมายงาน / การบ้านที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ					
39. นักศึกษามีความสะดวกในการติดต่อและขอพบอาจารย์					
40. การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการมีคุณภาพ					
41. วิธีการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความชัดเจน					
42. ระบบการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความรวดเร็ว					
43. มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า					
44. ใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน					
45. ดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
46. ชี้ให้เห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนหรือความเกี่ยวพันของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นๆ					
47. มอบหมายให้นักศึกษาทำการค้นคว้า / แบบฝึกหัด / รายงาน / กรณีศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
ด้านความเป็นครู					
48. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
49. มีจิตสำนึกความเป็นครู					
50. สามารถถ่ายทอดความรู้ได้					
51. สามารถให้คำแนะนำและเป็นพี่ปรึกษาให้กับนักศึกษาได้					
52. สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักศึกษาได้					
53. มีบุคลิกภาพและการปฏิบัติตนเหมาะสม					
54. ใช้ถ้อยคำสุภาพเหมาะสมกับการเป็นครู					
55. มีอารมณ์มั่นคงและควบคุมอารมณ์ได้					
56. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา					
57. มีความพร้อมที่จะสอนทั้งกายและจิตใจ					
ด้านอื่นๆ					
58. มีความเป็นผู้นำทางด้านการเปลี่ยนแปลง					
59. มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย					
60. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ					
.....					
.....					
.....					

ส่วนที่ 4 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้

4.1 การบริการด้านห้องสมุด

การบริการด้านห้องสมุด	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
61. จำนวนตำราของแต่ละหลักสูตรเพียงพอสำหรับการค้นคว้าหาความรู้					
62. จำนวนตำราในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน (กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน กลุ่มการสื่อสาร กลุ่มคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาการจัดการ) เพียงพอสำหรับการค้นคว้าหาความรู้					
63. ตำราของแต่ละหลักสูตรมีความทันสมัย					
64. จำนวนวารสารสอดคล้องความต้องการของหลักสูตร					
65. การสืบค้นข้อมูลสะดวกรวดเร็ว					
66. คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีจำนวนเพียงพอ					
67. คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีสมรรถนะสูง					
68. การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกรวดเร็ว					
69. ฟังพอใจในบริการที่จัดให้มีในห้องสมุดในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ โสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์					
70. บุคลากรประจำห้องบริการสารสนเทศ (ห้องคอมพิวเตอร์ ชั้น 1 และชั้น 3) ให้บริการและอำนวยความสะดวกในการใช้บริการเป็นอย่างดี					
71. บุคลากรประจำฝ่ายบริการสารสนเทศให้บริการและอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเป็นอย่างดี					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการของห้องสมุด					
.....					
.....					
.....					

4.2 การบริการด้านห้องเรียน / สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน

การบริการด้านการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่าง ยิ่ง/ไม่เหมาะสม อย่างยิ่ง
72. จำนวนห้องเรียนมีเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา					
73. ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อจำนวนนักศึกษา					
74. สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ					
75. สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความทันสมัย					
76. สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนมีความหลากหลาย					
77. การให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ของบุคลากรเป็นไปอย่างรวดเร็ว					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการบริการด้านห้องเรียน / สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน					
.....					
.....					

4.3 การบริการด้านสถานที่และหอพัก

การบริการด้านสถานที่และหอพัก	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็น ด้วย/ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
78. สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทางวิชาการ					
79. สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศเสมือนบ้านหลังที่สอง คือมีความร่มรื่น น่าอยู่					
80. จำนวนหอพักเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา					
81. จำนวนนักศึกษาต่อห้องมีความเหมาะสม					
82. ที่ปรึกษาหอพักปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีและดูแลนักศึกษาอย่าง ทั่วถึง					

การบริการด้านสถานที่และห้องพัก	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็น ด้วย/ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการบริการด้านสถานที่และห้องพัก					
.....					
.....					

4.4 การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน

การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
83. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวม มีจำนวนเพียงพอต่อนักศึกษา					
84. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวม มีสมรรถนะสูง					
85. โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ อาคารเรียนรวมมีความทันสมัย					
86. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ อาคารเรียนรวมให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี					
87. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีจำนวนเพียงพอต่อ นักศึกษา					
88. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีสมรรถนะสูง					
89. โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ศูนย์ เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีความทันสมัย					
90. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) ให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี					

การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
91. อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีจำนวนเพียงพอกับนักศึกษา					
92. อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีสมรรถนะสูง					
93. อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีความทันสมัย					
94. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) ให้บริการ และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน					
.....					
.....					

ส่วนที่ 5 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
95. จำนวนคณาจารย์แต่ละหลักสูตรเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา					
96. กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าหลักสูตรมีมาตรฐาน					
97. ระบบการลงทะเบียนสะดวกและรวดเร็ว					
98. การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของมหาวิทยาลัย มีประสิทธิภาพ					
99. การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของสาขาวิชา มีประสิทธิภาพ					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะ สม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่เหมาะสม อย่างยิ่ง
100. ขั้นตอนการจัดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาเป็นระบบ					
101. ระบบการจัดตารางสอนมีประสิทธิภาพ					
102. ระบบการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ					
103. การลงทะเบียนเรียน 18 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษามีความเหมาะสม					
104. ระยะเวลาเรียน 1 คาบ ๆ ละ 3 ชั่วโมงมีความเหมาะสม					
105. การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสม					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	<p>.....</p> <p>.....</p>				

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสหกิจศึกษา (Co - op)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสหกิจศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะ สม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่เหมาะสม อย่างยิ่ง
106. การออกปฏิบัติสหกิจศึกษาในปี 4 ภาคเรียนที่ 1 มีความเหมาะสม					
107. สถานประกอบการของแต่ละหลักสูตรมีจำนวนเพียงพอ					
108. สถานประกอบการของแต่ละหลักสูตรมีความเหมาะสมต่อคุณสมบัติของนักศึกษา					
109. คณาจารย์ประจำหลักสูตรให้คำปรึกษาและแนะนำในการเลือกสถานประกอบการเป็นอย่างดี					
110. คณาจารย์ประจำหลักสูตรให้คำแนะนำ และเป็นທີ່ปรึกษาในระหว่างออกปฏิบัติสหกิจศึกษาเป็นอย่างดี					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสหกิจศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะ สม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่เหมาะสม อย่างยิ่ง
111. บุคลากรประจำ โครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ให้บริการ และอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับสถาน ประกอบการเป็นอย่างดี					
112. บุคลากรประจำโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ ให้บริการ และอำนวยความสะดวกในระหว่างออกปฏิบัติสหกิจศึกษาเป็น อย่างดี					
113. การนำเสนอผลการออกปฏิบัติสหกิจศึกษาหลังกลับจากสหกิจ ศึกษามีความเหมาะสม					
114. นักศึกษาได้รับประโยชน์จากการจัดทำรายงานสหกิจศึกษา					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกปฏิบัติสหกิจศึกษา					

ส่วนที่ 6 การประเมินคุณภาพบัณฑิต

ในตารางประเมินคุณภาพของบัณฑิต โปรดทำเครื่องหมายถูก ในช่อง ที่ตรงกับคุณภาพ
ที่ตัวท่านเองมีอยู่จริง ทั้งก่อนและหลังเข้าศึกษา ดังนี้

ระดับ 1	หมายถึง	มีคุณภาพในด้านที่ระบุไว้ในข้อนี้ น้อยที่สุด
ระดับ 2	หมายถึง	มีคุณภาพในด้านที่ระบุไว้ในข้อนี้ น้อย
ระดับ 3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ระดับ 4	หมายถึง	มีคุณภาพในด้านที่ระบุไว้ในข้อนี้ มาก
ระดับ 5	หมายถึง	มีคุณภาพในด้านที่ระบุไว้ในข้อนี้ มากที่สุด

ระดับคุณภาพ ก่อนเข้าศึกษา					คุณภาพของบัณฑิต	ระดับคุณภาพ หลังสำเร็จการศึกษา				
1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
					ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ					
					115. ความรู้ทางวิชาการในหลักสูตร					
					116. ความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					
					117. ความสามารถในการศึกษาค้นคว้า					
					118. การปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับจากองค์กร/ เพื่อนร่วมงาน					
					119. วิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่					
					120. ความสามารถที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรืองานที่ได้รับมอบหมาย					
					121. ความสนใจในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม					
					122. ทักษะหรือความชำนาญในการปฏิบัติงาน					
					ด้านทักษะภาษาอังกฤษ/ และการสื่อสาร					
					123. ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาไทย					
					124. ความสามารถในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษ					
					125. ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
					ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ					
					126. การทำงานอย่างเป็นระบบระเบียบ และมีแผนการทำงาน					
					127. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่					
					128. ความสามารถในการตัดสินใจ					
					129. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางวิชาการ					
					130. การรู้จักคิดรู้จักทำอย่างมีเหตุผล					
					131. ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและการใช้เหตุผล					
					ด้านทัศนคติในการทำงาน					
					132. ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
					133. ความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานที่ได้รับมอบหมาย					
					134. ความศรัทธาในวิชาชีพ					
					135. การเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของหน่วยงาน					
					136. การตรงต่อเวลา					
					137. ความขยันหมั่นเพียร					

ระดับคุณภาพ ก่อนเข้าศึกษา					คุณภาพของบัณฑิต	ระดับคุณภาพ หลังสำเร็จการศึกษา				
1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
					138. ความอดทนต่ออุปสรรค ปัญหาในการทำงาน					
					139. จรรยาบรรณในวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม (เช่น ซื่อสัตย์ เสียสละ เห็นแก่ส่วนรวม และความกล้าหาญทางจริยธรรม)					
					ด้านความเป็นผู้นำ					
					140. คุณลักษณะเป็นผู้นำทางความคิดที่สร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม					
					141. เป็นที่ปรึกษาในเรื่องการทำงาน และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
					142. ความสามารถในการชักจูงใจผู้อื่น					
					143. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
					144. เป็นผู้นำในการใช้นวัตกรรมในหน่วยงาน					
					145. ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า					
					146. ความเป็นผู้นำกลุ่มในการปฏิบัติงานต่างๆ					
					147. ความสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและผู้อื่นได้					
					148. มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและบุคคลทั่วไป					
					149. การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหัวหน้างาน					
					150. การยอมรับในความเป็นผู้นำจากเพื่อนร่วมงาน					
					151. การยอมรับในความเป็นผู้นำจากหน่วยงานอื่น					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพบัณฑิต มทส.										

ส่วนที่ 7 ความคิดเห็นทั่วไป

ขอความร่วมมือให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในประเด็นต่อไปนี้

6.1 ท่านมีความภาคภูมิใจต่อการได้เข้าศึกษาในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในระดับใด

ภูมิใจมาก   ภูมิใจ   ภูมิใจน้อย   ไม่ภูมิใจ

ในด้านใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.2 ท่านคิดว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมีลักษณะเด่น และลักษณะด้อยอย่างไร

ลักษณะเด่น

.....

.....

.....

.....

.....

ลักษณะด้อย

.....

.....

.....

.....

.....

6.3 ท่านคิดว่าหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ควรมีการปรับปรุง
ในประเด็นต่อไปนี้อย่างไรบ้าง

6.3.1 โครงสร้างหลักสูตร

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6.3.2 รายวิชา

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6.3.3 อื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือ

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบประเมินหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (สำหรับนักศึกษา)

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี” เพื่อประเมินหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี สำหรับนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งสิ้น 6 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนที่ 2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต 2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร 2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร
ส่วนที่ 3	ความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
ส่วนที่ 4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียน 4.1 การบริการด้านห้องสมุด 4.2 การบริการด้านห้องเรียน / สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน 4.3 การบริการด้านสถานที่และหอพัก 4.4 การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน
ส่วนที่ 5	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร
ส่วนที่ 6	ความคิดเห็นทั่วไป

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะถูกเก็บเป็นความลับ และจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ประมวลผลและนำเสนอ โดยภาพรวมในการวิจัยนี้เท่านั้น

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณต่อความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้วิจัย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายถูก ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง และกรอกข้อมูลที่จำเป็นให้ครบถ้วนและตรงกับความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง

2. กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 4

3. หลักสูตรที่ท่านศึกษา

- นิเทศศาสตร์ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ
 สารสนเทศศึกษา ยังไม่สังกัดหลักสูตร
 อื่น ๆ (ระบุ).....

(กรณีนักศึกษายังไม่ได้ทำเรื่องโอนย้าย ให้ระบุสาขาวิชาที่สังกัดอยู่ในปัจจุบัน)

4. เกรดเฉลี่ยสะสม (GPAX)

- ต่ำกว่า 2.00 2.00 - 2.50 2.51 - 3.00
 3.01 - 3.50 สูงกว่า 3.50 ขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

คำแนะนำ: โปรดทำเครื่องหมายถูก ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านในตารางต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือเหมาะสมอย่างยิ่ง

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วย หรือเหมาะสม

ระดับ 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย หรือไม่เหมาะสม

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิตตามที่ระบุไว้ในคู่มือหลักสูตร ดังนี้

“วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต

1. ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร
2. ให้เกิดจิตสำนึกตระหนักถึงความสำคัญ คุณธรรมและความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสาร
3. ให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อกิจกรรมและการทำงานเกี่ยวกับข้อมูล ข่าวสาร อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
4. ให้เข้าใจเทคนิคการวิเคราะห์ผู้รับ ผู้ใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์ สูงสุดแก่สังคม
5. ให้ผู้ศึกษาสามารถปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารหลายรูปแบบในองค์กร ประเภทต่าง ๆ”

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
1. ครอบคลุมและสมบูรณ์					
2. สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา					
3. สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย (วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี : เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่เป็นเลิศทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่สร้างสรรค์ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิปัญญา เพื่อการพัฒนาสังคมที่มีความสุขและยั่งยืน)					
4. เหมาะสมกับเศรษฐกิจ					
5. เหมาะสมกับสภาพสังคม					
6. เหมาะสมกับตลาดแรงงาน					
7. ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม					
8. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถ					
9. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง และต่อสังคม					
10. ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรม					

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
11. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
.....					
.....					
.....					

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร

โปรดพิจารณาโครงสร้างหลักสูตรวิทยาการสารสนเทศบัณฑิต ดังนี้
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 177 หน่วยกิต

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

42 หน่วยกิต

(เช่น วิชาการคิด การค้นคว้า และการใช้เหตุผล, วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ 1 – 2, วิชาไทยศึกษาวิชามนุษย์กับสังคม, วิชาประชาคมโลก, วิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิต, วิชาองค์การและการจัดการ, วิชาภาษาอังกฤษ 1 – 5)

หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน

49 หน่วยกิต

กลุ่มวิทยาศาสตร์พื้นฐาน

(วิชาวิทยาศาสตร์สมัยใหม่, วิชาคณิตศาสตร์เพื่อคอมพิวเตอร์, วิชาสถิติเพื่อการวิจัย วิทยาการสารสนเทศ, วิชาวิจัยเชิงปริมาณ)

กลุ่มการสื่อสาร

(วิชาการสื่อสารระหว่างบุคคลและกลุ่ม, วิชาการสื่อสารมวลชน, วิชาการสื่อสารทางไกลและเครือข่าย, วิชาการสื่อสารข้อมูล)

กลุ่มคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

(วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับระบบสารสนเทศ, วิชาการออกแบบและพัฒนาซอฟต์แวร์, วิชาการออกแบบและพัฒนาฐานข้อมูล, วิชาการออกแบบและพัฒนาสื่อประสม)

กลุ่มวิทยาการจัดการ
(วิชาการระบบสารสนเทศ 1 – 2)

หมวดวิชาเฉพาะ

72 หน่วยกิต

วิชาเฉพาะนิเทศศาสตร์

วิชาเฉพาะระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

วิชาเฉพาะสารสนเทศศึกษา

หมวดวิชาสหกิจศึกษา

6 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือกเสรี

8 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
12. การแบ่งองค์ประกอบของหลักสูตรเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเลือก สหกิจศึกษา และหมวดวิชาเลือกเสรี มีความเหมาะสม					
13. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (42 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
14. รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มีความเหมาะสม					
15. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน (49 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
16. รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน มีความเหมาะสม					
17. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะ (72 หน่วยกิต) มีความเหมาะสม					
18. รายวิชาที่เรียนในหมวดวิชาเฉพาะมีความเหมาะสม					
19. ควรเพิ่มความหลากหลายของรายวิชาในหลักสูตรที่สนับสนุน และส่งเสริมวิชาชีพ					
20. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเลือกเสรี (8 หน่วยกิต) มีความ เหมาะสม					

โครงสร้างหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างหลักสูตร (ควรปรับ / เพิ่ม/ ลดอย่างไรบ้าง)					
.....					
.....					
.....					

2.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร *

* (เนื้อหาวิชาในหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน และหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตรที่ท่านศึกษา ไม่นับรวมหมวดวิชาศึกษาทั่วไป)

เนื้อหาวิชา	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
21. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
22. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถประยุกต์เพื่อนำไปประกอบอาชีพ					
23. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปปรับปรุงให้เหมาะสมกับความต้องการของประเทศได้					
24. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้					
25. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษามีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
26. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้เรียน					
27. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน					
28. เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความทันสมัย					
29. โดยภาพรวมแผนการศึกษาของหลักสูตรมีการเรียงลำดับของวิชาก่อน-หลังอย่างเหมาะสม					

เนื้อหาวิชา	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
30. รายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะของแต่ละหลักสูตรมีการ เรียงลำดับของวิชาก่อน-หลังอย่างเหมาะสม					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตร (ควรปรับ/ลด/เพิ่ม อย่างไรบ้าง)					
.....					
.....					
.....					

ส่วนที่ 3 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ / วิชาการ					
31. มีความรู้ความสามารถทางวิชาการในวิชาที่สอน					
32. สอนดี เข้าใจง่าย นำไปใช้ได้จริง					
33. มีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย / ขยายความสิ่งที่เป็ นามธรรมให้เป็นรูปธรรมได้					
34. มีการแจ้งข้อมูลเริ่มต้น (วัตถุประสงค์ หัวข้อ สังเขปรายวิชา วิธีการประเมินผล ฯลฯ) ในสัปดาห์แรกของการเรียน					
35. มีการแจ้งวัตถุประสงค์ หัวข้อที่จะสอนในแต่ละสัปดาห์ ของการเรียน					
36. กระตุ้นให้นักศึกษาสนใจเรียน มีกิจกรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วม อย่างสร้างสรรค์					
37. มีการมอบหมายงาน / การบ้านในปริมาณที่เหมาะสม					
38. มีการมอบหมายงาน / การบ้านที่ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ					
39. นักศึกษามีความสะดวกในการติดต่อและขอพบอาจารย์					

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
40. การให้คำปรึกษาของอาจารย์ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาทาง วิชาการมีคุณภาพ					
41. วิธีการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความชัดเจน					
42. ระบบการวัดและการประเมินผลรายวิชามีความรวดเร็ว					
43. มีการเตรียมการสอนล่วงหน้า					
44. ใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน					
45. ดำเนินการเรียนการสอนครบถ้วนตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ใน หลักสูตร					
46. ชี้ให้เห็นประโยชน์ของวิชาที่เรียนหรือความเกี่ยวพันของ วิชาที่เรียนกับวิชาอื่นๆ					
47. มอบหมายให้นักศึกษาทำการค้นคว้า / แบบฝึกหัด / รายงาน / กรณีศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
ด้านความเป็นครู					
48. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
49. มีจิตสำนึกความเป็นครู					
50. สามารถถ่ายทอดความรู้ได้					
51. สามารถให้คำแนะนำและเป็นທີ່ปรึกษาให้กับนักศึกษาได้					
52. สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักศึกษาได้					
54. มีบุคลิกภาพและการปฏิบัติตนเหมาะสม					
55. ใช้ถ้อยคำสุภาพเหมาะสมกับการเป็นครู					
56. มีอารมณ์มั่นคงและควบคุมอารมณ์ได้					
57. ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา					
58. มีความพร้อมที่จะสอนทั้งกายและจิตใจ					
ด้านอื่นๆ					
59. มีความเป็นผู้นำทางการเปลี่ยนแปลง					
60. มีความสามารถในการใช้ภาษาไทย					
61. มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ					

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ					
.....					
.....					
.....					

ส่วนที่ 4 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนการเรียน

4.1 การบริการด้านห้องสมุด

การบริการด้านห้องสมุด	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
62. จำนวนตำราของแต่ละหลักสูตรเพียงพอสำหรับการค้นคว้าหาความรู้					
63. จำนวนตำราในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน (กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน กลุ่มการสื่อสาร กลุ่มคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และกลุ่มวิทยาการจัดการ) เพียงพอสำหรับการค้นคว้าหาความรู้					
64. ตำราของแต่ละหลักสูตรมีความทันสมัย					
65. จำนวนวารสารสอดคล้องความต้องการของหลักสูตร					
66. การสืบค้นข้อมูลสะดวกรวดเร็ว					
67. คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีจำนวนเพียงพอ					
68. คอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูลมีสมรรถนะสูง					
69. การเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสะดวกรวดเร็ว					
70. ฟังพอใจในบริการที่จัดให้มีในห้องสมุดในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพยากรสารสนเทศ ทัศนวัสดุ และทัศนูปกรณ์					
71. บุคลากรประจำฝ่ายบริการสารสนเทศมีความสามารถในการให้บริการสืบค้นข้อมูล					

การบริการด้านห้องสมุด	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
72. บุคลากรประจำฝ่ายบริการสารสนเทศให้บริการและ อำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลเป็นอย่างดี					
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการของห้องสมุด					
.....					
.....					
.....					

4.2 การบริการด้านห้องเรียน / สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน

การบริการด้านการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสม อย่างยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่ แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่าง ยิ่ง/ ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
73. จำนวนห้องเรียนมีเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา					
74. ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมต่อจำนวน นักศึกษา					
75. สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกใน ห้องเรียนมีจำนวนเพียงพอ					
76. สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกใน ห้องเรียนมีความทันสมัย					
77. สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกใน ห้องเรียนมีความหลากหลาย					
78. การให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ของบุคลากรเป็นไป อย่างรวดเร็ว					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการบริการด้านห้องเรียน / สื่อโสตทัศนูปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียน					
.....					
.....					
.....					

4.3 การบริการด้านสถานที่และหอพัก

การบริการด้านสถานที่และหอพัก	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสมอย่าง ยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสมอย่าง ยิ่ง
78. สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทางวิชาการ					
79. สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศเสมือนบ้าน หลังที่สอง คือมีความร่มรื่น น่าอยู่					
80. จำนวนหอพักเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา					
81. จำนวนนักศึกษาต่อห้องมีความเหมาะสม					
82. ที่ปรึกษาหอพักปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีและดูแล นักศึกษาอย่างทั่วถึง					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการบริการด้านสถานที่และหอพัก					
.....					
.....					
.....					

4.4 การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน

การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสมอย่าง ยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
83. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคาร เรียนรวมมีจำนวนเพียงพอต่อนักศึกษา					
84. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่อาคาร เรียน รวม มีสมรรถนะสูง					
85. โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ที่อาคารเรียนรวมมีความทันสมัย					
86. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ที่อาคารเรียนรวมให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็น อย่างดี					

การบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสมอย่าง ยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ไม่ เหมาะสม อย่างยิ่ง
87. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีจำนวนเพียงพอแก่นักศึกษา					
88. คอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีสมรรถนะสูง					
89. โปรแกรมที่ติดตั้งในคอมพิวเตอร์ในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) มีความทันสมัย					
90. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (F5 และ F6) ให้บริการและอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี					
91. อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีจำนวนเพียงพอแก่นักศึกษา					
92. อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีสมรรถนะสูง					
93. อุปกรณ์ตัดต่อและผลิตสื่อวีดิทัศน์ (กล้องถ่ายภาพ กล้องวีดิทัศน์ คอมพิวเตอร์สำหรับตัดต่อ) ในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) มีความทันสมัย					
94. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการสารสนเทศพื้นฐาน (F7) ให้บริการ และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริการของหน่วยงานสนับสนุนการเรียนการสอน					
.....					
.....					
.....					

ส่วนที่ 5 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการด้านการบริหารหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	5 เห็นด้วย อย่างยิ่ง/ เหมาะสมอย่าง ยิ่ง	4 เห็นด้วย/ เหมาะสม	3 ไม่แน่ใจ	2 ไม่เห็นด้วย/ ไม่ เหมาะสม	1 ไม่เห็นด้วย อย่าง ยิ่ง/ไม่เหมาะสม อย่างยิ่ง
95. จำนวนคณาจารย์แต่ละหลักสูตรเพียงพอต่อจำนวน นักศึกษา					
96. กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาเข้าหลักสูตรมีมาตรฐาน					
97. ระบบการลงทะเบียนสะดวกและรวดเร็ว					
98. การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของ มหาวิทยาลัย มีประสิทธิภาพ					
99. การให้ข้อมูลสารสนเทศ ประกาศ ระเบียบของสาขาวิชา มีประสิทธิภาพ					
100. ขั้นตอนการจัดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษาเป็นระบบ					
101. ระบบการจัดตารางสอนมีประสิทธิภาพ					
102. ระบบการให้คำปรึกษามีประสิทธิภาพ					
103. การลงทะเบียนเรียน 18 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา มีความเหมาะสม					
104. ระยะเวลาเรียน 1 คาบ ๆ ละ 3 ชั่วโมงมีความ เหมาะสม					
105. การประเมินผลการปฏิบัติการสอนของอาจารย์มีความ เหมาะสม					
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินการด้านการบริการหลักสูตร					

ส่วนที่ 6 ความคิดเห็นทั่วไป

ขอความร่วมมือให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในประเด็นต่อไปนี้

6.1 ความคิดเห็นต่อโครงสร้างหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.2 ความคิดเห็นเนื้อหารายวิชา ในหมวดวิชาเทคโนโลยีพื้นฐาน และหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตร (รายวิชาใดที่ควรยกเลิก เนื้อหาใดที่ควรเสริม ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.3 ความคิดเห็นต่อคณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.4 ทักษะและ/หรือความรู้ที่คณาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรบรรจุเพิ่มเติมในรายวิชา
ที่สอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือ

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ประกอบการวิจัย
“สถานการณ์และแนวโน้มของการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ที่ส่งผลต่อการจัดหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี”

1. การจัดหลักสูตรด้านวิทยาการสารสนเทศ / เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร / การจัดการสารสนเทศ ของสถาบันการศึกษา มีโครงสร้างการบริหารงานอย่างไรในปัจจุบัน (เช่น เป็นคณะ สังกัดอยู่ในภาควิชา สังกัดสาขาวิชา ฯลฯ)
2. จุดเด่น หรือเอกลักษณ์ของหลักสูตรด้านวิทยาการสารสนเทศ / เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร / การจัดการสารสนเทศ ในสถาบันการศึกษา
3. คุณสมบัติของนักศึกษา และบัณฑิตด้านวิทยาการสารสนเทศ / เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร / การจัดการสารสนเทศ ในสถาบันการศึกษา
4. ปัญหา อุปสรรคในการบริหารจัดการหลักสูตร (ด้านอาจารย์ผู้สอน / บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ / งบประมาณ / เทคโนโลยีและอุปกรณ์ / นักศึกษา / การสนับสนุนจากผู้บริหาร ฯลฯ)
5. ทักษะที่มีต่อคุณสมบัติหรือทักษะของบัณฑิตด้าน วิทยาการสารสนเทศ / เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร / การจัดการสารสนเทศ ที่เป็นอยู่ และคุณสมบัติที่พึงประสงค์
6. แนวโน้มในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรด้านวิทยาการสารสนเทศ / เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร / การจัดการสารสนเทศ ในสถาบันการศึกษาของท่าน
7. ทักษะที่มีต่อทิศทางและแนวโน้มการศึกษา ด้านวิทยาการสารสนเทศ / เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร / การจัดการสารสนเทศ ในประเทศไทยทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

ภาคผนวก จ

รายชื่อมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านนิเทศศาสตร์

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรุงเทพ	ในกำกับ ของรัฐ	<p>สาขาวิชาวารสารสนเทศ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาการโฆษณา สาขาวิชา วาทวิทยา สาขาวิชาการสื่อสาร การแสดง สาขาวิชาการ ภาพยนตร์ สาขาวิชาการจัดการ สื่อสาร (หลักสูตรนานาชาติ) คณะ นิเทศศาสตร์</p> <p>ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทาง ภาพถ่ายและการพิมพ์ สาขาวิชา เทคโนโลยีทางภาพและการพิมพ์ แขนงวิชาเทคโนโลยี คณะ วิทยาศาสตร์</p> <p>ภา ค วิ ช า CommDe (Communication Design) สาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ เพื่อการสื่อสาร (หลักสูตร นานาชาติ) คณะสถาปัตยกรรม ศาสตร์</p>	นิเทศศาสตร์บัณฑิต
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กลาง	รัฐบาล	<p>กลุ่มวิชาสื่อสามวลชน ภาควิชาศิลปนิเทศ คณะ มนุษยศาสตร์</p> <p>สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ (ภาคพิเศษ) คณะศิลป ศาสตร์และวิทยาศาสตร์</p>	วท.บ.สาขาวิชา เท ค โ น โ ล ยี สารสนเทศ
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	<p>เอกการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์</p>	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ข้อปริญญญา
4. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาสื่ออนฤมิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาการสารสนเทศ	
5. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์	
6. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์	
7. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ วิทยาเขตพะเยา	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ สำนักวิชาวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์	
8. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เหนือ	ในกำกับของรัฐ	แขนงวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ แขนงวิชาหนังสือและสิ่งพิมพ์ แขนงวิชาสื่อสารการแสดง แขนงวิชาสื่อใหม่ คณะการสื่อสารมวลชน สาขาวิชาแอนิเมชัน วิทยาลัยศิลปะ สื่อ และแอนิเมชัน	
9. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาการสื่อสารดิจิทัล คณะสารสนเทศและการสื่อสาร สาขาวิชานิเทศศาสตร์บูรณาการ คณะศิลปศาสตร์	
10. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	เหนือ	ในกำกับของรัฐ	สาขาวิชาเทคโนโลยี มัลติมีเดีย และการสร้างภาพเคลื่อนไหว สำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ข้อปริญญา
11. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตศูนย์รังสิต	กลาง	รัฐบาล	กลุ่มวิชาการบริหารการสื่อสาร กลุ่มวิชาหนังสือพิมพ์และ สิ่งพิมพ์ กลุ่มวิชาวิทยุและโทรทัศน์ กลุ่มวิชาประชาสัมพันธ์ กลุ่มวิชา โฆษณา กลุ่มวิชาภาพยนตร์ คณะวารสารศาสตร์และ สื่อสารมวลชน	
12. มหาวิทยาลัยมหิดล	กลาง	ในกำกับ ของรัฐ	สาขาวิชาการผลิตแอนิเมชัน และการผลิตภาพยนตร์ สาขาวิชา การผลิตรายการโทรทัศน์ วิทยาลัยนานาชาติ	
13. มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยา เขตสารสนเทศเพชรบุรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการออกแบบ สาขาวิชานิเทศศาสตร์	วท.บ. นศ.บ.
14. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	ใต้	ในกำกับ ของรัฐ	สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย และแอนิเมชัน สาขาวิชานิเทศ ศาสตร์ สำนักวิชาสารสนเทศ ศาสตร์	วท.บ. (เทคโนโลยี มัลติมีเดีย และ แอนิเมชัน
15. มหาวิทยาลัยสงขลาค นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชานิเทศศาสตร์ สาขาวิชานวัตกรรมการออกแบบ สื่อและการผลิตสื่อ คณะ วิทยาการสื่อสาร	
16. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ โรฒ	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเอกการออกแบบ สื่อปฏิสัมพันธ์และมัลติมีเดีย สาขาวิชาภาพยนตร์และสื่อ ดิจิทัล เอกการผลิตสื่อภาพยนตร์ และสื่อดิจิทัล เอกการแสดงและ การกำกับการแสดงผ่านสื่อ เอก การออกแบบเพื่องานภาพยนตร์ และสื่อดิจิทัล	
17. มหาวิทยาลัยบูรพา	ตะวันออก	ในกำกับ ของรัฐ	สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
18. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	ภาควิชาสื่อสารมวลชน สาขาวิชาสื่อสารมวลชน คณะ มนุษยศาสตร์ สาขาวิชาการโฆษณาและการ ประชาสัมพันธ์ กลุ่มวิชาการ ประชาสัมพันธ์ กลุ่มวิชาการ โฆษณา คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการสื่อสารบูรณา การ สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ สาขาวิชา วารสารสื่อประสม คณะ เทคโนโลยีการสื่อสารมวลชน	
19. มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะ นิเทศศาสตร์	นศ.บ. (Bachelor of Communication Arts)
20. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน สุนันทา	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาวารสารศาสตร์ สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาการโฆษณา สาขาวิชา วิทยุกระจายเสียง สาขาวิชาวิทยุ โทรทัศน์ สาขาวิชาการภาพยนตร์ สาขาวิชาการสื่อสารการแสดง สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด สาขาวิชาภาพเคลื่อนไหวและ สื่อผสม สาขาวิชาการแพร่ภาพ และเสียงผ่านสื่อใหม่ คณะ วิทยาการจัดการ	
21. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน คูสิต	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
22. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร เกษม	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชานิเทศศาสตร์ แขนง วารสารศาสตร์ แขนงวิชาการ ประชาสัมพันธ์ แขนงวิชา วิทยุกระจายเสียงและวิทยุ โทรทัศน์ คณะวิทยาการจัดการ	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ข้อปริญญา
23. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
24. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ เอก การ ประชา สัม พัน ธ์ เอก วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เอกวารสารศาสตร์ เอก การโฆษณา เอกสื่อสารการกีฬา คณะวิทยาการจัดการ	
25. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ แขนงวิชาการประชาสัมพันธ์ แขนงวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ แขนงวารสารศาสตร์ แขนงวิชาการโฆษณา คณะวิทยาการจัดการ	
26. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
27. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	เหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
28. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	เหนือ	รัฐบาล	ภาควิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
29. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	เหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
30. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
31. มหาวิทยาลัยกำแพงเพชร	เหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
32. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	เหนือ	รัฐบาล	ภาควิชานิติศาสตร์และอุตสาหกรรม สาขาวิชานิติศาสตร์ แขนงวิชาประชาสัมพันธ์ แขนงวารสารศาสตร์ แขนงวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณะวิทยาการจัดการ	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
33. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	เหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
34. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะ วิทยาการจัดการ	
35. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
36. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ แขนงวิชาประชาสัมพันธ์ แขนงวิชาวารสารศาสตร์ แขนงวิชาวิทยุกระจายเสียงและ วิทยุโทรทัศน์ แขนงวิชาการ โฆษณา คณะวิทยาการจัดการ	
37. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
38. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
39. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ	
40. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	น.ศ.บ. (นิติศาสตร์)
41. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
42. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
43. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
44. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
45. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	ตะวันตก	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
46. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	กลาง	รัฐบาล	โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ (วารสารศาสตร์) โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ (การโฆษณา) โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ (วิทยุและวิทยุโทรทัศน์) คณะวิทยาการจัดการ	
47. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ แขนงวิชาการโฆษณา แขนงวิชาการประชาสัมพันธ์ แขนงวิชาวิทยุโทรทัศน์ แขนงวิชาวารสารศาสตร์ แขนงวิชาภาพยนตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
48. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
49. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	ใต้	รัฐบาล	โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ	
50. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ใต้	รัฐบาล	ภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการเกษตร	
51. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์และสื่อสารมวลชน โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการพิมพ์ โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีทางภาพและเสียง โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
52. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
53. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีมีเดีย คณะเทคโนโลยี	สื่อสารมวลชน
54. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	
55. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	กรุงเทพ	เอกชน	ภาควิชาประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาประชาสัมพันธ์ ภาควิชาวารสารศาสตร์ สาขาวิชาวารสารศาสตร์สิ่งพิมพ์ ภาควิชาการโฆษณา สาขาวิชาการโฆษณาเชิงสร้างสรรค์ สาขาวิชาการโฆษณาเชิงกลยุทธ์ ภาควิชาศิลปะการแสดง สาขาวิชาการแสดงและการกำกับการแสดง สาขาวิชาการเขียนบท ภาควิชาภาพยนตร์ สาขาวิชาการบริหารงานภาพยนตร์ สาขาวิชาภาพยนตร์ศึกษา ภาควิชาการสื่อสารแบรนด์ สาขาวิชาการสื่อสารแบรนด์ คณะนิเทศศาสตร์	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ข้อปริญญา
56. มหาวิทยาลัยเกริก	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาการสื่อสารการเมือง บูรณาการ สาขาวิชาการสื่อสาร การท่องเที่ยวและบันเทิง คณะนิเทศศาสตร์	
57. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาการโฆษณา สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีวารสาร สารสนเทศ สาขาวิชาภาพยนตร์ และดิจิทัล สาขาวิชาวิทยุและ โทรทัศน์ สาขาวิชาสื่อสารการ แสดงและสื่อสมัยใหม่ คณะนิเทศศาสตร์	
58. มหาวิทยาลัยคริสเตียน	กลาง	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดีย และแอนิเมชัน สาขาวิชานิเทศ ศาสตร์ คณะมัลติมีเดียและดิจิทัล อาร์ต สาขาวิชาการโฆษณาและ การประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศ ศาสตร์	
59. มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา	กลาง	เอกชน	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดียสาขาวิชาการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
60. มหาวิทยาลัยชินวัตร	กลาง	เอกชน	สาขาวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์ ทั้งเก่าและใหม่	
61. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	กลาง	เอกชน	สาขาวิชาการโฆษณาและการ ประชาสัมพันธ์ สาขาวิชา วิทยุกระจายเสียงและวิทยุ โทรทัศน์ คณะนิเทศศาสตร์	
62. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหา นคร	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี มัลติมีเดียและแอนิเมชันคณะ วิทยาการและเทคโนโลยี สารสนเทศ สาขาวิชานิเทศ ศาสตร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
63. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาการโฆษณา สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและ โทรทัศน์ สาขาวิชาการวารสาร ศาสตร์ สาขาวิชาภาพยนตร์และ สื่อดิจิทัล สาขาวิชาการโฆษณา (ภาคค่ำ) คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการออกแบบเชิง โต้ตอบและการพัฒนาเกม คณะ เทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ กราฟฟิก คณะศิลปกรรมศาสตร์	
64. มหาวิทยาลัยธนบุรี – เชียงใหม่	เหนือ	เอกชน	สาขาวิชาทางด้านนิเทศศาสตร์ เก่าและใหม่	
65. มหาวิทยาลัยแสดมฟอร์ด	กรุงเทพฯ	เอกชน	กลุ่มวิชาเอกนิเทศศาสตร์ กลุ่มวิชาคอมพิวเตอร์ แอนิเมชัน	
66. มหาวิทยาลัยปทุมธานี	เหนือ	เอกชน	สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน สาขาวิชาการสื่อสารการตลาด คณะนิเทศศาสตร์	
67. มหาวิทยาลัยภาคกลาง	กลาง	เอกชน	สาขาวิชาทางด้านนิเทศ ศาสตร์เก่าและใหม่	
68. มหาวิทยาลัยภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เอกชน	สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ และการโฆษณา สาขาวิชาการ กระจายเสียงและแพร่ภาพ สาขาวิชาการสื่อสารเพื่อการ บริหาร คณะนิเทศศาสตร์	
69. มหาวิทยาลัยรังสิต	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์เกมส์ มัลติมีเดีย คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ สาขาวิชาการโฆษณา สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาภาพยนตร์และวีดิทัศน์	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
69. มหาวิทยาลัยรังสิต (ต่อ)	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชามัลติมีเดีย สาขาวิชาวารสารศาสตร์ สาขาวิชาสื่อสารการตลาด สาขาวิชาสื่อสารการแสดง สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณะนิเทศศาสตร์	
70. มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์	
71. มหาวิทยาลัยราชธานี	ตะวันออก เชียงใหม่	เอกชน	คณะนิเทศศาสตร์	
72. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	ตะวันออก เชียงใหม่	เอกชน	สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์	
73. มหาวิทยาลัยเอเชีย	ตะวันออก	เอกชน	BA IN MULTIMEDIA COMMUNICATION, DESIGN TECHNOLOGY FACULTY OF LIBERAL ARTS	
74. มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ (ประเทศไทย)	ตะวันตก	เอกชน	MEDIA COMMUNICATION	
75. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาการโฆษณา สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ สาขาวิชาสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาดิจิทัลอาร์ตส์ สาขาวิชาเกมและแอนิเมชัน คณะดิจิทัลมีเดีย	
76. มหาวิทยาลัยสยาม	กรุงเทพฯ	เอกชน	ภาควิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์/ภาควิชาการโฆษณา ภาควิชาสื่อดิจิทัล คณะนิเทศศาสตร์	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
77. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาวารสารศาสตร์ สาขาวิชาวิทยุกระจายเสียงและ สาขาวิชาวิทยุโทรทัศน์ สาขาวิชา การประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาการ โฆษณา คณะนิเทศศาสตร์	
78. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิม พระเกียรติ	กลาง	เอกชน	คณะนิเทศศาสตร์	
79. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	ใต้	เอกชน	สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์	
80. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	กรุงเทพฯ	เอกชน	กลุ่มภาควิชานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการโฆษณา สาขา วิชาการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชา การสื่อสารผ่านสื่อใหม่ สาขาวิชา การสื่อสารการแสดง คณะนิเทศ ศาสตร์	
81. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	กลาง	เอกชน	สาขาวิชาการโฆษณาและการ การประชาสัมพันธ์ สาขาวิชา วิทยุกระจายเสียง – วิทยุโทรทัศน์ คณะนิเทศศาสตร์	
82. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น	เหนือ	เอกชน	สาขาวิชาการสื่อสาร การตลาด คณะนิเทศศาสตร์	นิเทศศาสตรบัณฑิต (การ สื่อ ส า ร การตลาด)
83. มหาวิทยาลัยโยนก	เหนือ	เอกชน	สาขาวิชาการโฆษณาและการ ประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาการ สื่อสารมวลชน สาขาวิชาการ ออกแบบผลิตภัณฑ์ สาขาวิชา วิทยุกระจายเสียง คณะนิเทศศาสตร์	
84. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาการโฆษณาและการ ประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์	นิเทศศาสตรบัณฑิต (การ โฆษณาและ การประชาสัมพันธ์)
85. มหาวิทยาลัยการจัดการและ เทคโนโลยีอีสเทิร์น	ตะวันออก เฉียงเหนือ	เอกชน	สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์	นิเทศศาสตรบัณฑิต (นิเทศศาสตร์)

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
86. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เหนือ	เอกชน	สาขาวิชาการสื่อสารท่องเที่ยว คณะนิเทศศาสตร์	
87. วิทยาลัยนครราชสีมา	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์อาร์ต คณะ สารสนเทศศาสตร์	
88. วิทยาลัยราชพฤกษ์	กลาง	เอกชน	สาขาวิชาการโฆษณาและการ ประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์	
89. วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เอกชน	สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์	
90. วิทยาลัยเซนต์เทเรซา-อินติ	กลาง	เอกชน	สาขาวิชา 멀티มีเดีย คณะคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี	
91. วิทยาลัยทองสุข	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาการโฆษณาและ การประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศ ศาสตร์	
92. วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เอกชน	สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์	
93. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชานิเทศศาสตร์สื่อ ดิจิทัล คณะศิลปศาสตร์	
94. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ในกำกับ ของรัฐ	หลักสูตรนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม	วิทยาการสารสนเทศ บัณฑิต (นิเทศ ศาสตร์)

ภาคผนวก จ

รายชื่อมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรุงเทพฯ	ในกำกับ ของรัฐ	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อธุรกิจ ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางการจัดการ ภาควิชาพาณิชยศาสตร์	
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์	
3. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตสกลนคร	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์	
4. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
5. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาการสารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ คณะการบัญชีและการจัดการ	
6. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ คณะบริหารศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
7. มหาวิทยาลัยนเรศวร	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์	วท.บ.
8. มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตพะเยา	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สาขาวิชาสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์	
9. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เหนือ	ในกำกับของรัฐ	สาขาวิชาการจัดการสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาลัยศิลปะ สื่อ และเทคโนโลยี	
10. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	เหนือ	ในกำกับของรัฐ	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ คณะคณะบริหารธุรกิจ	บช. บ. (เทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ)
11. โครงการมหาวิทยาลัยแม่โจ้ วิทยาเขตชุมพร	ใต้	ในกำกับของรัฐ	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ	
12. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	เหนือ	ในกำกับของรัฐ	สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	
13. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตศูนย์รังสิต	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
14. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขตศูนย์รังสิต	กลาง	รัฐบาล	ภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์และการสื่อสาร สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิริน ธร	
15. มหาวิทยาลัยมหิดล	กลาง	ในกำกับ ของรัฐ	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร (หลักสูตรนานาชาติ) คณะ เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร	
16. มหาวิทยาลัยศิลปากร	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาภาควิชาคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์	วท.บ.
17. มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต สารสนเทศเพชรบุรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีเพื่อธุรกิจ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร	วท.บ.
18. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	ใต้	ในกำกับ ของรัฐ	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ สำนักวิชาสารสนเทศ ศาสตร์	วท.บ.(เทคโนโลยี สารสนเทศ)
19. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ (หลักสูตรต่อเนื่อง)	
20. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาการจัดการ สารสนเทศและคอมพิวเตอร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการ จัดการ	
21. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาธุรกิจเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะเทคโนโลยีและ การจัดการ สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์และ วิทยาศาสตร์	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
22. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการ คณะวิทยาการสื่อสาร	
23. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศคณะเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	
24. มหาวิทยาลัยทักษิณ	ใต้	ในกำกับของรัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์	
25. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาการจัดการธุรกิจไซเบอร์ สำนักวิชาวิทยาลัยนวัตกรรมสื่อสารสังคม สาขาวิชาคอมพิวเตอร์เพื่อการสื่อสาร	
26. มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสารสนเทศจันทบุรี	ตะวันออก	ในกำกับของรัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ สาขาวิชาระบบสารสนเทศธุรกิจ	
27. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตบางมด	ตะวันออก	ในกำกับของรัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	
28. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี วิทยาเขตราชนบุรี	ตะวันตก	ในกำกับของรัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	
29. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	กลาง	ในกำกับของรัฐบาล	ภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	
30. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตปทุมธานี	ตะวันออก	ในกำกับของรัฐบาล	ภาควิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีและการจัดการอุตสาหกรรม	
31. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	กรุงเทพฯ	ในกำกับของรัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	วท.บ.

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
32. มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี	
33. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน สุนันทา	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
34. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
35. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์	
36. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี สาขาวิชาการจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศ คณะ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม	
37. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
38. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
39. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ภาควิชา วิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
40. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
41. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
42. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	เหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ สาขาวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
43. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล สงคราม	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
44. มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์	
45. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
46. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
47. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์	
48. มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์	
49. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาควิชา วิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
50. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
51. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ ศึกษาวิทยาการคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
52. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
53. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
54. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	
55. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาสารสนเทศธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ	
56. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
57. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
58. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	
59. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
60. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ประยุกต์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สำนักงาน	
61. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	ตะวันตก	รัฐบาล	โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
62. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	กลาง	รัฐบาล	โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
63. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้าน จอมบึง	กลาง	รัฐบาล	โปรแกรมวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
64. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
65. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
66. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	ใต้	รัฐบาล	โปรแกรมวิชาวิทยาการ สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
67. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	ใต้	รัฐบาล	โปรแกรมวิชาคอมพิวเตอร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
68. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ใต้	รัฐบาล	ภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ การเกษตร	
69. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์	
70. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์และ วิทยาศาสตร์	
71. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลธัญบุรี	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษา คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม	
72. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ ทางคอมพิวเตอร์ – คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
73. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตบพิตรพิมุข จักรวรรดิ	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ – การพัฒนาซอฟต์แวร์ คณะบริหารธุรกิจ	
74. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตศาลายา	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ – การพัฒนาซอฟต์แวร์ คณะบริหารธุรกิจ	
75. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ – การพัฒนาซอฟต์แวร์ คณะบริหารธุรกิจ	
76. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี	
77. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตตาก	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์	
78. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตเชียงราย	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์	
79. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตน่าน	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์	
80. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตลำปาง	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ – การจัดการระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์	
81. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตศรีวิชัย	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ คณะบริหารธุรกิจ	
82. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์วาสุกรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ	
83. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
84. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ	
85. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์วาสุกรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
86. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
87. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	ภาควิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คณะบริหารธุรกิจ	
88. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	ภาควิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีสังคม	
89. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตกาฬสินธุ์	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คณะเทคโนโลยีการจัดการ	
90. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	กรุงเทพ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ)
91. มหาวิทยาลัยเกริก	กรุงเทพ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ	
92. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	กรุงเทพ	เอกชน	สาขาวิชาวิทยาการสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
93. มหาวิทยาลัยคริสเตียน	กลาง	เอกชน	สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางธุรกิจ คณะมัคมีเดียและดิจิทัลอาร์ต	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
94. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาการจัดการสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ คณะบริหารธุรกิจ แขนงวิชาเทคโนโลยี ซอฟต์แวร์ สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะ วิศวกรรมศาสตร์ แขนงวิชาการสื่อสารข้อมูล สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยี สารสนเทศ)
95. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี มหานคร	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาการและ เทคโนโลยีสารสนเทศ	
96. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศธุรกิจ คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ	บริหารธุรกิจบัณฑิต (เทคโนโลยี สารสนเทศธุรกิจ) วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยี สารสนเทศ)
97. มหาวิทยาลัยนอร์ท – เชียงใหม่	เหนือ	เอกชน	สาขาวิชาการจัดการการ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ คณะบริหารธุรกิจ	
98. มหาวิทยาลัยนานาชาติแอสแตม ฟอร์ด	กรุงเทพฯ	เอกชน	กลุ่มวิชาเอกเทคโนโลยี สารสนเทศ สาขาวิชาการจัดการ ระบบสารสนเทศ	
99. มหาวิทยาลัยปทุมธานี	กลาง	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยี สารสนเทศ) วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยี สารสนเทศ)
100. มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารน สนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
101. มหาวิทยาลัยราชธานี	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เอกชน	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ การจัดการ คณะบริหารธุรกิจ	
102. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	กรุงเทพฯ	เอกชน	ภาควิชาเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร คณะสารสนเทศศาสตร์	
103. มหาวิทยาลัยสยาม	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ	
104. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาศาสตร์	
105. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	ใต้	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
106. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ BBA สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
107. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย	กลาง	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศธุรกิจ คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ สาขาวิชาการจัดการ สารสนเทศและเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะเทคโนโลยี สารสนเทศ	
108. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น	เหนือ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เทคโนโลยี สารสนเทศ)
109. มหาวิทยาลัยธนบุรี	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
110. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	เทคโนโลยี	ชื่อปริญญา
111. สถาบันเทคโนโลยีไทย – ญี่ปุ่น	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ
112. สถาบันเทคโนโลยีปัญญาภิวัฒน์	กลาง	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตรบัณฑิต (สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ)
113. วิทยาลัยกรุงเทพ – ธนบุรี	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	
114. วิทยาลัยเซารีย์สบางกอก	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตรบัณฑิต (สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ)
115. วิทยาลัยตาปี	ใต้	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตรบัณฑิต (สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ)
116. วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้	ใต้	เอกชน	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะสารสนเทศศาสตร์	
117. วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศ)
118. วิทยาลัยศรีโสภณ	ใต้	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	
119. วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น มหาวิทยาลัยอิสาน	ตะวันออกเฉียงเหนือ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)
120. วิทยาลัยพินิจโลก	เหนือ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคโนโลยี)

			เทคโนโลยี	สารสนเทศ)
ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
121. วิทยาลัยอินเตอร์เทคโนโลยี	เหนือ	เอกชน	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ เพื่อการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ	
122. วิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	
123. วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์	ตะวันออก เฉียงเหนือ	เอกชน	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ ทางคอมพิวเตอร์ คณะ บริหารธุรกิจ	

ภาคผนวก ข

รายชื่อมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนกลุ่มวิชาด้านสารสนเทศศึกษา

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรุงเทพฯ	ในกำกับ ของรัฐ	ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา คณะอักษรศาสตร์	
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์	
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
4. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาภูมิสารสนเทศ คณะวิทยาการสารสนเทศ	
5. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เหนือ	ในกำกับ ของรัฐ	สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา คณะมนุษยศาสตร์	
6. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาเขต ศูนย์รังสิต	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะศิลปะศาสตร์	
7. มหาวิทยาลัยมหิดล	กลาง	ในกำกับ ของรัฐ	สาขาวิชาระบบสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนานาชาติ	
8. มหาวิทยาลัยศิลปากร	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์	อ.บ.
9. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	ใต้	ในกำกับ ของรัฐ	สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์	วท.บ.(การจัดการสารสนเทศ)

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
10. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาการจัดการ สารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
11. มหาวิทยาลัยทักษิณ	ใต้	ในกำกับ ของรัฐ	ภาควิชาบรรณารักษ์ ศาสตร์และสารสนเทศ ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์	
12. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	ภาควิชาบรรณารักษ์ ศาสตร์และสารสนเทศ ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์	
13. มหาวิทยาลัยบูรพา	ตะวันออก	ในกำกับ ของรัฐ	ภาควิชาบรรณารักษ์ ศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
14. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	ภาควิชาบรรณารักษ์ ศาสตร์ สาขาวิชาสารสนเทศ ศึกษา คณะมนุษยศาสตร์	
15. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ เอกสารสนเทศทั่วไป เอก สารสนเทศสำนักงาน	ศิลปศาสตรบัณฑิต (สารสนเทศศาสตร์)
16. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาข า วิ ช า บรรณารักษศาสตร์ และ สารสนเทศศาสตร์ คณะ ม นุ ช ย ศ า ส ต ร์ แ ลະ สังคมศาสตร์	
17. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	โปรแกรมวิชาบรรณารักษ์ ศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
18. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	ภาควิชาสังคมศาสตร์ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
19. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	สาขาวิชาบรรณารักษ์ ศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
20. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	โ ป ร แ ก ร ม วิ ช า บรรณารักษ์ศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
21. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา	กรุงเทพฯ	รัฐบาล	โ ป ร แ ก ร ม วิ ช า บรรณารักษ์ศาสตร์และ บรรณารักษ์ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
22. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	เหนือ	รัฐบาล	ภาควิชามนุษยศาสตร์ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
23. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาบรรณารักษ์ ศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ กลุ่มโปรแกรมวิชาภาษาและ วัฒนธรรมไทย คณะมนุษยศาสตร์	
24. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาสารสนเทศ ศาสตร์และบรรณารักษ์ ศาสตร์ โปรแกรมวิชา มนุษยศาสตร์ คณะ มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
25. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
26. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร	เหนือ	รัฐบาล	โ ป ร แ ก ร ม วิ ชา สารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
27. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
28. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	เหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
29. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
30. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
31. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	ภาควิชามนุษยศาสตร์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	
32. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	ตะวันออก เฉียงเหนือ	รัฐบาล	โ ป ร แ ก ร ม วิ ชา บรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ข้อปริญญญา
33. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	โ ป ร แ ก ร ม วิ ช า บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
34. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	โ ป ร แ ก ร ม วิ ช า บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
35. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	ตะวันออกเฉียงเหนือ	รัฐบาล	ส า ข า วิ ช า บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
36. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	กลาง	รัฐบาล	ภาควิชามนุษยศาสตร์ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
37. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	กลาง	รัฐบาล	ส า ข า วิ ช า บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
38. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	ตะวันออกเฉียงเหนือ	ในกำกับ ของรัฐ	สาขาวิชาสารสนเทศ ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
39. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	กลาง	รัฐบาล	สาขาวิชาการจัดการ สารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	

ชื่อมหาวิทยาลัย	ภาค	สังกัด ม.	ลักษณะการสังกัด	ชื่อปริญญา
40. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
41. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
42. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	ใต้	รัฐบาล	สาขาวิชาสารสนเทศ ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	
43. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาการจัดการ สารสนเทศ คณะศิลปศาสตร์และ วิทยาศาสตร์	
44. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	กรุงเทพฯ	เอกชน	สาขาวิชาสารสนเทศ ศึกษา คณะมนุษยศาสตร์	

ประวัตินักวิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

- ชื่อ (ภาษาไทย)** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หนึ่งทัย ขอผลกลาง
(ภาษาอังกฤษ) Assistant Professor Neunghathai Khopolklang
- ตำแหน่งปัจจุบัน** รองคณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
- หน่วยงานที่อยู่ติดต่อได้พร้อมโทรศัพท์และโทรสาร**
สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
111 ถ.มหาวิทยาลัย ต.สุรนารี
อ.เมือง จ.นครราชสีมา
โทรศัพท์ 0-4422-4339 , 0-4422-4273 โทรสาร 0-4422-4205

4.ประวัติการศึกษา

ปีที่สำเร็จการศึกษา	ระดับปริญญา	อักษรย่อปริญญาและชื่อเต็ม	สาขาวิชา	ชื่อสถาบันการศึกษา
2542	ปริญญาโท	นศ.ม. (สื่อสารมวลชน)	สื่อสารมวลชน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2536	ปริญญาตรี เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง เหรียญทอง	ว.บ.(สื่อสารมวลชน)	สื่อสารมวลชน	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

5.สาขาวิชาการที่มีความชำนาญเป็นพิเศษ

เทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์ กลุ่มวิชานิเทศศาสตร์

6. ประสพการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในประเทศ

- 2554 แนวทางการส่งเสริมศักยภาพของสื่อท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารสุขภาพใน
ชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทุนวิจัยจากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช)
(กำลังจะเริ่มดำเนินการวิจัยในปีงบประมาณ 2554)
- 2552 ระบบชายเป็นใหญ่รากฐานความรุนแรงทางเพศในสังคมไทย ทุนวิจัยสถาบัน จาก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (อยู่ในระหว่างการดำเนินงานกว่า 70%)
- 2551 ปัจจัยด้านสถานการณ์และแนวโน้มที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรวิทยาการ
สารสนเทศบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ทุนวิจัยสถาบัน จาก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (อยู่ในระหว่างการดำเนินงานกว่า 95%)
- 2550 มิติทางสังคม วัฒนธรรม และการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้เรื่องโรคเอดส์ของ
เยาวชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทุนวิจัยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้ง
เสริมสุขภาพ (สสส)
- 2550 ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในสายตาประชาคม มทส. และ
บุคคลภายนอก ทุนวิจัยสถาบัน จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (ผู้ร่วมวิจัย)
- 2550 อิทธิพลของชุมชนเสมือนจริงที่มีต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของเด็กและ
เยาวชนไทย ทุนวิจัยจากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช)
- 2549 พัฒนาการและแนวโน้มของการวิจัยด้านการสื่อสารสุขภาพในประเทศไทย ทุน
วิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- 2548 บทบาทของอินเทอร์เน็ตในการเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ทุนวิจัยจาก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- 2546 ทักษะของเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่ฟัง
ประสงค์ ทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- 2545 แนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรนิเทศศาสตร์ในประเทศไทย ทุนวิจัยจาก
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- 2545 สถานการณ์และกระบวนการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
(สกว.)
- 2544 บทบาทของสื่อมวลชนไทยที่มีต่อการสร้างและถ่ายทอดวัฒนธรรมในยุค
เทคโนโลยีสารสนเทศ ทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

- 2543 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทและหน้าที่ของนักจัดรายการวิทยุในจังหวัด นครราชสีมา ทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (ผู้ร่วมวิจัย)
- 2542 พัฒนาการของการศึกษาและฝึกอบรมด้านนิเทศศาสตร์ในประเทศไทย” วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่

- หนึ่งหทัย ขอผลกลาง และกิตติ กั้นภัย.(2553). การสื่อสารสุขภาพ: กลไกในการพัฒนา สังคม. วารสารเทคโนโลยีสุรนารี 4(1): 65 - 77
- หนึ่งหทัย ขอผลกลาง.(2552).ความสำคัญของการศึกษากระบวนการทัศน์ด้านการสื่อสารสุขภาพของ ไทย.วารสารนิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 27 (2) : 30 – 45.
- Neunghathai Khopolklang.(2009). Build The Wise Man To Be A Human Being. UNIVERSITY-COMMUNITY ENGAGEMENT CONFERENCE 2009: Division of Industry & Community Network (BJIM), Universiti Sains Malaysia, Penang, Malaysia, 23rd-26th November 2009
- หนึ่งหทัย ขอผลกลาง. (2552).อิทธิพลของชุมชนอินเทอร์เน็ตที่มีต่อพฤติกรรมรกร่วมเพศของเด็ก และเยาวชนไทย.นำเสนอในการประชุมวิชาการระดับชาติ 70 ปี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. วันที่ 24 – 25 กรกฎาคม 2552.
- หนึ่งหทัย ขอผลกลาง.(2551).มิติทางสังคม วัฒนธรรม และการสื่อสารที่มีผลต่อการรับรู้เรื่องโรค เอดส์ของเยาวชนไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเชียงใหม่ 3 (2) : 79 – 96.
- หนึ่งหทัย ขอผลกลาง.(2550). ปัจจัยแห่งการดำรงอยู่หรือล่มสลายของครอบครัว. วารสาร เทคโนโลยี สุรนารี 1 (2) : 45 – 54.
- หนึ่งหทัย ขอผลกลาง.(2550). องค์ความรู้ด้านการศึกษาและหนังสือด้านนิเทศศาสตร์ของไทย (25 หน้า). ศูนย์ศึกษาวิจัยสื่อสารมวลชนอาเซียน คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้า ไทย [On - line]. Available: <http://utcc2.utcc.ac.th/localuser/amsar/about/home.htm>
- หนึ่งหทัย ขอผลกลาง และอุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์.(2549).องค์ความรู้ด้านการศึกษาและหนังสือ ด้านนิเทศศาสตร์ของไทย. วารสารนิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย 24 (1) : 1 – 18.
- หนึ่งหทัย ขอผลกลาง.(2548). สถานการณ์และกระบวนการใช้สื่อเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง.วารสารวิชาการอิเล็กทรอนิกส์การท่องเที่ยว

ไถยนานาชาติ [On – line serial] 2. Available: <http://www.ttresearch.org/pdf/23-2-2007-Journal%2016.pdf>

หนึ่งหทัย ขอผลกลาง.(2548).ทักษะของเด็กและเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมาที่มีต่อรายการโทรทัศน์ที่พึงประสงค์. วารสารนิเทศศาสตร์ธุรกิจบัณฑิต 3 (3) : 37 – 56.

หนึ่งหทัย ขอผลกลาง.(2547). A Study of Present Status of Communication Arts Curricula in Thailand นำเสนอในที่ประชุมระดับนานาชาติ (International Conference 2004) เรื่อง Revisiting Globalization in the 2000s.คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.อาคารมหาจุฬาลงกรณ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วันที่ 5 – 6 สิงหาคม 2547.

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ และหนึ่งหทัย ขอผลกลาง.(2545).ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทและหน้าที่ของนักจัดรายการวิทยุในจังหวัดนครราชสีมา.วารสารนิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 20 (1) : 1 – 13.

ประวัติผู้ร่วมงานวิจัย

1. ชื่อ -นามสกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรพงษ์ พลนิกรกิจ

2. คุณวุฒิ

Ph.D. (International Communication), Macquarie University, Australia, 2549

3. ผลงานทางวิชาการ

หนังสือ

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ. การเขียนข่าววิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์, 2545. 96 หน้า.

บทความ

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ และ หนึ่งหทัย ขอผลกลาง. (2545). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทและหน้าที่ของนักจัดรายการวิทยุในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารนิเทศศาสตร์. 20 (1) : 1-13.

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ และ นิภากร กำจรเมณกุล. (2547). แนวทางการพัฒนาวิทยุชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนจังหวัดนครราชสีมา. วารสารนิเทศศาสตร์. 22 (3) : 1-14.

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ, เสกสรร พรหมพิทักษ์ และ นิภากร กำจรเมณกุล. (2549). แนวทางการพัฒนาวิทยุชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนจังหวัดนครราชสีมา และ

จังหวัดบุรีรัมย์. ใน กาญจนา แก้วเทพ. วิทชุมชน : คลื่นหนุนการสร้างพลังให้
ท้องถิ่น. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, หน้า 225-249.

Polnigongit, W. 'Participation in community radio in Thailand: crossing the Thai-Lao border', in proceedings of the IAMCR 25th conference and general assembly. Cairo: The American University in Cairo, July 2006.

Polnigongit, W. (2007). 'Participation in community radio in Thailand: the case study of Mukdahan province's community enterprise radio station', in Chitty, N. and S. Rattikalchalakorn (eds), Alternative Media: Idealism vs Pragmatism, Kuala Lumpur: Southbound.

งานวิจัย

กาญจนา แก้วเทพ, กำจร หลุยยะพงศ์, รุจิรา สุภษา และ วีรพงษ์ พลนิกรกิจ. **สื่อเพื่อชุมชน : การประมวลองค์ความรู้.** ทุนการวิจัยและจัดพิมพ์โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543. (นักวิจัย).

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ และ หนึ่งหทัย ขอผลกลาง. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทและหน้าที่ของนักจัดรายการวิทยุในจังหวัดนครราชสีมา.** ทุนการวิจัยโดย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2544. (หัวหน้าโครงการ).

วีรพงษ์ พลนิกรกิจ, เสกสรร พรหมพิทักษ์ และ นิภากร กำจรเมณุกุล. **แนวทางการพัฒนาวิทยุชุมชนเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์.** ทุนการวิจัยโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2545. (หัวหน้าโครงการหลัก).

4. สถานที่ติดต่อ

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

อ.เมือง จ.นครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ 044-224334 โทรสาร 044-224205

E-mail: weerap@sut.ac.th

ประวัติผู้ร่วมงานวิจัย

- ชื่อ (ภาษาไทย) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สถิตย์โชค โพธิ์สอาด
(ภาษาอังกฤษ) Assistant Professor Satidchocke Phosaard

2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

- หน่วยงานที่อยู่ติดต่อได้พร้อมโทรศัพท์และโทรสาร

สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

111 ถ.มหาวิทยาลัย ต.สุรนารี

อ.เมือง จ.นครราชสีมา

โทรศัพท์ 0-4422-4369, 0-4422-4273 โทรสาร 0-4422-4205

- ประวัติการศึกษา

2003 Master of Information System Management

Carnegie Mellon University , Pittsburgh Pennsylvania , USA .

1999 B.Eng. in Computer Engineering, Suranaree University of Technology, Nakhon

Ratchasima, Thailand

- ผลงานทางวิชาการ

Finished Research:

2003 The Evaluation of the Project “The Design & Development of Rural Areas and Communities Development Database for Administration” (co-researcher)Fund: Ministry of University Affairs

2004 Software Development Project for Food Safety (co-researcher)Fund: Innovation Foundation of HR Princess Maha Chakri Sirinthorn, Suranaree University of Technology

Ongoing Research:

2005- present The Development of Multimedia-Enabled Online Learning Management System “e-Rue Jang” for Secondary and High SchoolFund: National Science

and Technology Development Agency

2005- present The Prototyping of the 3- Dimensional Window Manager in the Operating System Fund: Institute of Research and Development, Suranaree University of Technology and National Research Council of Thailand

2004- present The Prototyping of the 3 Dimensional Operating System's Graphical User Interface
Fund: New Researcher Grant, Institute of Research and Development, Suranaree University of Technology